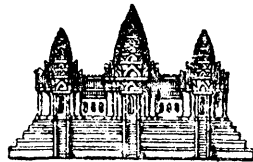

ព្រះ
ស្រីមង្គលក្សត្រី
និង
សេចក្តីស្រឡាត់ស្រាវ
អភិបាលក្រុង
យមក ចក្ខុវិស័យ
៧០

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត ភ្នំពេញ

ព. ស. ២៥០៩

អភិធម្មបិដកេ

យមកស្ស បតុត្ថោ ភាគោ

បរិញ្ញាវិញ្ញា

[១] យោ កាមរាគានុសយំ បរិជាតាតិ សោ
បដិយានុសយំ បរិជាតាតីតិ ។ អាមន្តា ។ យោ វា
បន បដិយានុសយំ បរិជាតាតិ សោ កាមរាគា-
នុសយំ បរិជាតាតីតិ ។ អាមន្តា ។ យោ កាមរាគា-
នុសយំ បរិជាតាតិ សោ មាណុសយំ បរិជាតា-
តីតិ ។ តទេកេដ្ឋំ បរិជាតាតិ ។ យោ វា បន
មាណុសយំ បរិជាតាតិ សោ កាមរាគានុសយំ
បរិជាតាតីតិ ។ នោ ។ យោ កាមរាគានុសយំ
បរិជាតាតិ សោ ទិដ្ឋានុសយំ ។ បេ ។ វិចីក្កន្តា-
នុសយំ បរិជាតាតីតិ ។ នោ ។ យោ វា បន

អភិធម្មបិដក

យមក បត្តភាគ

បរិញ្ញាវិវះ

[១] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ (ធម៌
ដែលដេកគ្រានៅក្នុងសន្តានចិត្ត គឺកាមរតៈ) បុគ្គលនោះ កំណត់
ដឹង នូវបដិឃានុស័យ (ធម៌ដែលដេកគ្រានៅក្នុងសន្តានចិត្ត គឺបដិឃៈ)
ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវបដិ-
ឃានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យឬ ។ អើ ។
បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង
នូវមាណុស័យ (ធម៌ដែលដេកគ្រានៅក្នុងសន្តានចិត្ត គឺមាណៈ) ឬ ។
បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុ-
ស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវមាណ-
នុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យឬ ។ មិនមែន
ទេ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ បុគ្គលនោះ
(កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ (ធម៌ដែលដេកគ្រានៅក្នុងសន្តានចិត្ត
គឺទិដ្ឋិ) ។ បេ ។ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ (ធម៌ដែលដេកគ្រានៅ
ក្នុងសន្តានចិត្ត គឺវិចិត្ត) ឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

វិចិត្តិន្ទានុសយំ បរិជាណាតិ សោ កាមរាគានុសយំ
 បរិជាណាតិ ។ តទេកង្ខំ បរិជាណាតិ ។ យោ កាម-
 រាគានុសយំ បរិជាណាតិ សោ ភវរាគានុសយំ ។ បេ ។
 អវិជ្ជានុសយំ បរិជាណាតិ ។ តទេកង្ខំ បរិជាណាតិ ។
 យោ វា បន អវិជ្ជានុសយំ បរិជាណាតិ សោ កាម-
 រាគានុសយំ បរិជាណាតិ ។ នោ ។

[២] យោ បដិយានុសយំ បរិជាណាតិ សោ
 មាណុសយំ បរិជាណាតិ ។ តទេកង្ខំ បរិជាណាតិ ។
 យោ វា បន មាណុសយំ បរិជាណាតិ សោ បដិ-
 យានុសយំ បរិជាណាតិ ។ នោ ។ យោ បដិយា-
 នុសយំ បរិជាណាតិ សោ ទិដ្ឋានុសយំ ។ បេ ។
 វិចិត្តិន្ទានុសយំ បរិជាណាតិ ។ នោ ។ យោ វា បន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង
 នូវកាមរតានុស័យឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកិលេស ដែល
 តាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវ
 កាមរតានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវភវរតានុស័យ (ធម៌
 ដែលដេកគ្រានៅក្នុងសន្តានចិត្ត គឺភវរតៈ) ។ បេ ។ កំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យ (ធម៌ដែលដេកគ្រានៅក្នុងសន្តានចិត្ត គឺអវិជ្ជា) ឬ ។
 បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុ-
 ស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជា-
 នុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យឬ ។ មិនមែនទេ ។

(២) បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ
 កំណត់ដឹង នូវមាណុស័យឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកិ-
 លេស ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវ
 បដិឃានុស័យឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវ
 បដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។
 កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត

វិចិត្តកិច្ចានុសយំ បរិជាណាតិ សោ បដិយានុសយំ
 បរិជាណាតីតិ ។ តទេកកដ្ឋំ បរិជាណាតិ ។ យោ បដិ-
 យានុសយំ បរិជាណាតិ សោ កវរាតានុសយំ ។ បេ ។
 អវិជ្ជានុសយំ បរិជាណាតីតិ ។ តទេកកដ្ឋំ បរិជាណាតិ ។
 យោ វា បន អវិជ្ជានុសយំ បរិជាណាតិ សោ បដិយា-
 នុសយំ បរិជាណាតីតិ ។ នោ ។

[៣] យោ មាណាសយំ បរិជាណាតិ សោ
 ទិដ្ឋានុសយំ ។ បេ ។ វិចិត្តកិច្ចានុសយំ បរិជាណាតីតិ ។
 នោ ។ យោ វា បន វិចិត្តកិច្ចានុសយំ បរិជាណាតិ សោ
 មាណាសយំ បរិជាណាតីតិ ។ តទេកកដ្ឋំ បរិជាណាតិ ។
 យោ មាណាសយំ បរិជាណាតិ សោ កវរាតានុសយំ
 ។ បេ ។ អវិជ្ជានុសយំ បរិជាណាតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យោ វា បន អវិជ្ជានុសយំ បរិជាណាតិ សោ មាណា-
 នុសយំ បរិជាណាតីតិ ។ អាមន្តា ។

អនុសយយមកៈ បរិញ្ញាវិរៈ

បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង
 នូវបដិឃានុស័យឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកិលេស ដែលតាំង
 នៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវបដិ-
 ឃានុស័យ បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវភវវត្ថានុស័យ ។ បេ ។
 កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកិលេស
 ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវបដិ-
 ឃានុស័យឬ ។ មិនមែនទេ ។

[៣] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ បុគ្គលនោះ
 (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុ-
 ស័យឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង
 នូវវិចិត្រានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវមាណុស័យឬ ។
 បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុ-
 ស័យនោះ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ បុគ្គលនោះ
 (កំណត់ដឹង) នូវភវវត្ថានុស័យ ។ បេ ។ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជា-
 នុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវ
 អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវមាណុស័យឬ ។ អើ ។

[៤] យោ ទិដ្ឋានុសយំ បរិដាណាតិ សោ វិចិ-
 កិច្ចានុសយំ បរិដាណាតីតិ ។ អាមន្តា ។ យោ វា
 បន វិចិកិច្ចានុសយំ បរិដាណាតិ សោ ទិដ្ឋានុសយំ
 បរិដាណាតីតិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

[៥] យោ វិចិកិច្ចានុសយំ បរិដាណាតិ សោ
 កវរកានុសយំ ។ បេ ។ អវិជ្ជានុសយំ បរិដាណាតីតិ ។
 តទេកដ្ឋំ បរិដាណាតិ ។ យោ វា បន អវិជ្ជានុសយំ
 បរិដាណាតិ សោ វិចិកិច្ចានុសយំ បរិដាណាតីតិ ។
 នោ ។

[៦] យោ កវរកានុសយំ បរិដាណាតិ សោ
 អវិជ្ជានុសយំ បរិដាណាតីតិ ។ អាមន្តា ។ យោ វា បន
 អវិជ្ជានុសយំ បរិដាណាតិ សោ កវរកានុសយំ បរិ-
 ដាណាតីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៤] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវទិដ្ឋានុស្សយ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស្សយ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស្សយ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវទិដ្ឋានុស្សយ ។ អើ ។ បេ ។

[៥] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស្សយ បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវកវកានុស្សយ ។ បេ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស្សយនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស្សយ ។ មិនមែនទេ ។

[៦] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកវកានុស្សយ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកវកានុស្សយ ។ អើ ។

[៧] យោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុ-
សយញ្ច បរិជានាតិ សោ មាណុសយំ បរិជា-
នាតីតិ ។ តទេកង្ខំ បរិជានាតិ ។ យោ វា បន
មាណុសយំ បរិជានាតិ សោ កាមរាគានុសយញ្ច
បដិយានុសយញ្ច បរិជានាតីតិ ។ នោ ។ យោ
កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច បរិជានាតិ
សោ ទិដ្ឋានុសយំ ។ បេ ។ វិចីក្កិន្ទានុសយំ បរិជា-
នាតីតិ ។ នោ ។ យោ វា បន វិចីក្កិន្ទានុសយំ
បរិជានាតិ សោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុស-
យញ្ច បរិជានាតីតិ ។ តទេកង្ខំ បរិជានាតិ ។
យោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច បរិជា-
នាតិ សោ កវរាគានុសយំ ។ បេ ។ អវិជ្ជានុសយំ
បរិជានាតីតិ ។ តទេកង្ខំ បរិជានាតិ ។ យោ
វា បន អវិជ្ជានុសយំ បរិជានាតិ សោ កាមរាគា-
នុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច បរិជានាតីតិ ។ នោ ។

អនុសយយមកៈ បរិញ្ញាវិវាទៈ

[៧] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវមាណុស័យឬ ។ បុគ្គល
 នោះ កំណត់ដឹង នូវកិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យ
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ
 បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង
 ឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ
 ផង នូវបដិឃានុស័យផង បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុ-
 ស័យ ។ បេ ។ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យឬ ។ មិនមែនទេ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ បុគ្គលនោះ
 កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ។ បុគ្គល
 នោះ កំណត់ដឹង នូវកិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យ
 នោះ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវភវរតានុស័យ ។ បេ ។
 កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកិលេស
 ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ
 ផង នូវបដិឃានុស័យផងឬ ។ មិនមែនទេ ។

[៨] យោ កាមរកានុសយញ្ច បដិយានុស-
 យញ្ច មាណុសយញ្ច បរិជាតាតិ សោ ទិដ្ឋានុសយំ
 ។ បេ ។ វិចិត្តិក្ខានុសយំ បរិជាតាតិ ។ នត្ថំ ។
 យោ វា បន វិចិត្តិក្ខានុសយំ បរិជាតាតិ សោ កា-
 មរកានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច
 បរិជាតាតិ ។ តទេកដ្ឋំ បរិជាតាតិ ។ យោ កាម-
 រកានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច បរិ-
 ជាតាតិ សោ ករកានុសយំ ។ បេ ។ អវិជ្ជានុសយំ
 បរិជាតាតិ ។ នត្ថំ ។ យោ វា បន អវិជ្ជានុសយំ
 បរិជាតាតិ សោ កាមរកានុសយញ្ច បដិយានុស-
 យញ្ច មាណុសយញ្ច បរិជាតាតិ ។ មាណុសយំ
 បរិជាតាតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(៨) បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង)
 នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យឬ ។ មិនមាន
 ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ
 បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង
 នូវមាណុស័យផងឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវតិលេស ដែល
 តាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវ
 កាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង បុគ្គលនោះ
 កំណត់ដឹង នូវភវរតានុស័យ ។ បេ ។ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ
 ឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផងឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង
 នូវមាណុស័យ ។

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិញ

[៩] យោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុស-
 យញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច បរិជានាតិ
 សោ វិចិត្តិន្ទានុសយំ បរិជានាតីតិ ។ នត្ថិ ។
 យោ វា បន វិចិត្តិន្ទានុសយំ បរិជានាតិ សោ កា-
 មរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច
 ទិដ្ឋានុសយញ្ច បរិជានាតីតិ ។ ទិដ្ឋានុសយំ បរិជា-
 នាតិ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណ-
 ុសយញ្ច តទេកដ្ឋំ បរិជានាតិ ។ បេ ។

[១០] យោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុ-
 សយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទា-
 នុសយញ្ច បរិជានាតិ សោ ករាគានុសយំ ។ បេ ។
 អវិជ្ជានុសយំ បរិជានាតីតិ ។ នត្ថិ ។ យោ វា
 បន អវិជ្ជានុសយំ បរិជានាតិ សោ កាមរាគា-
 នុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុ-
 សយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច បរិជានាតីតិ ។ មាណ-
 ុសយំ បរិជានាតិ ។

អនុសយយមកៈ បរិព្វាភិរៈ

(៩) បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃា-
នុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង បុគ្គលនោះ កំណត់
ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ
ផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផងឬ ។
បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវទិដ្ឋានុស័យ កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ
ផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ដែលតាំងនៅជាមួយ
គ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ បេ ។

(១០) បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិ-
ឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យ
ផង បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវករុណានុស័យ ។ បេ ។ កំណត់
ដឹង នូវករុណានុស័យឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
ណា កំណត់ដឹង នូវករុណានុស័យ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរ-
តានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុ-
ស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផងឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវ
មាណុស័យ ។

[១១] យោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុ-
 សយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តា-
 នុសយញ្ច កវរាគានុសយញ្ច បរិជានាតិ សោ អ-
 វិជ្ជានុសយំ បរិជានាតីតិ ។ នត្ថំ ។ យោ វា
 បន អវិជ្ជានុសយំ បរិជានាតិ សោ កាមរាគានុ-
 សយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋា-
 នុសយញ្ច វិចិត្តានុសយញ្ច កវរាគានុសយញ្ច បរិ-
 ជានាតីតិ ។ មាណុសយញ្ច កវរាគានុសយញ្ច
 បរិជានាតិ ។

[១២] យតោ កាមរាគានុសយំ បរិជានាតិ
 តតោ បដិយានុសយំ បរិជានាតីតិ ។ នោ ។
 យតោ វា បន បដិយានុសយំ បរិជានាតិ តតោ
 កាមរាគានុសយំ បរិជានាតីតិ ។ នោ ។ យតោ
 កាមរាគានុសយំ បរិជានាតិ តតោ មាណុសយំ
 បរិជានាតីតិ ។ អាមត្តា ។ យតោ វា បន

អភិធម្មប្បដិក យមកៈ

[១១] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃា-
 នុស័យផង នូវមាណាសុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង
 នូវកវរតានុស័យផង បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ។
 មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ
 បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង
 នូវមាណាសុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង នូវកវ-
 រតានុស័យផង ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវមាណាសុស័យផង នូវ
 កវរតានុស័យផង ។

[១២] បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងទីណា
 កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា
 កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។
 បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវ
 មាណាសុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល

អនុស្សយន្ត បរិពារិយោ

មាណុស្សយំ បរិជានាតិ តតោ កាមរាគានុស្សយំ
 បរិជានាតីតិ ។ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តតោ
 មាណុស្សយំ បរិជានាតិ នោ ច តតោ កាមរា-
 គានុស្សយំ បរិជានាតិ កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ
 តតោ មាណុស្សយញ្ច បរិជានាតិ កាមរាគានុស្ស-
 យញ្ច បរិជានាតិ ។ យតោ កាមរាគានុស្សយំ
 បរិជានាតិ តតោ ទិដ្ឋានុស្សយំ ។ បេ ។ វិចីក្ខន្ធានុ-
 ស្សយំ បរិជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។ យតោ វា បទ
 វិចីក្ខន្ធានុស្សយំ បរិជានាតិ តតោ កាមរាគានុស្សយំ
 បរិជានាតីតិ ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ រូបធាតុយា
 អរូបធាតុយា តតោ វិចីក្ខន្ធានុស្សយំ បរិជានាតិ នោ
 ច តតោ កាមរាគានុស្សយំ បរិជានាតិ កាមធាតុយា
 ទ្វីសុ វេទនាសុ តតោ វិចីក្ខន្ធានុស្សយញ្ច បរិជានាតិ
 កាមរាគានុស្សយញ្ច បរិជានាតិ ។ យតោ កាម-
 រាគានុស្សយំ បរិជានាតិ តតោ ករាគានុស្សយំ បរិ-
 ជានាតីតិ ។ នោ ។ យតោ វា បទ ករាគានុស្សយំ
 បរិជានាតិ តតោ កាមរាគានុស្សយំ បរិជានាតីតិ ។
 នោ ។ យតោ កាមរាគានុស្សយំ បរិជានាតិ តតោ

អនុស្សយន្តមកៈ បរិញ្ញាវិវរៈ

កំណត់ដឹង នូវមាតានុស្សយ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយ
ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវមាតានុស្សយ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
អរូបធាតុ ក្នុងទីនោះ តែមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយ ក្នុងរូបធាតុ
និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កំណត់ដឹង នូវមាតានុស្សយផង កំណត់ដឹង
នូវកាមរតានុស្សយផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។ បុគ្គល
កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយ ក្នុងទីណា (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុ-
ស្សយ ។ បេ ។ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស្សយ ក្នុង
ទីណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំ-
ណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស្សយ ក្នុងទីនោះនោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
អរូបធាតុ តែមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយ ក្នុងទីនោះនោះទេ
កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស្សយផង កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយផង
ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវកាមរ-
តានុស្សយ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។
មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុ-
ស្សយ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។
មិនមែនទេ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយ ក្នុងទីណា

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

អវិជ្ជានុសយំ បរិជាណាភិក្ខុ ។ អាមន្តា ។ យតោ
 វា បន អវិជ្ជានុសយំ បរិជាណាភិ តតោ កាមរា-
 តានុសយំ បរិជាណាភិក្ខុ ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ រូប-
 ធាតុយា អរូបធាតុយា តតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជា-
 ណាភិ នោ ច តតោ កាមរាតានុសយំ បរិជាណា-
 ភិ កាមធាតុយា ដ្ឋីសុ វេទនាសុ តតោ អវិជ្ជានុស-
 យញ្ច បរិជាណាភិ កាមរាតានុសយញ្ច បរិជាណាភិ ។

[១៣] យតោ បដិយានុសយំ បរិជាណាភិ
 តតោ មាណុសយំ បរិជាណាភិក្ខុ ។ នោ ។ យតោ
 វា បន មាណុសយំ បរិជាណាភិ តតោ បដិយានុ-
 សយំ បរិជាណាភិក្ខុ ។ នោ ។ យតោ បដិយានុសយំ
 បរិជាណាភិ តតោ ធិដ្ឋានុសយំ ។ បេ ។ វិចីក្ខិញ្ញានុ-
 សយំ បរិជាណាភិក្ខុ ។ អាមន្តា ។ យតោ វា បន
 វិចីក្ខិញ្ញានុសយំ បរិជាណាភិ តតោ បដិយានុសយំ
 បរិជាណាភិក្ខុ ។ កាមធាតុយា ដ្ឋីសុ វេទនាសុ
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តតោ វិចីក្ខិញ្ញានុសយំ
 បរិជាណាភិ នោ ច តតោ បដិយានុសយំ បរិជាណាភិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវកាម-
 រតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីក្រៅនោះនោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងទីក្រៅនោះនោះទេ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ
 ផង កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង ក្នុងទីក្រៅនោះនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ ។

[១៣] បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា
 កំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់
 ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គល
 កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុ-
 ស័យ ។ បេ ។ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ
 ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីក្រៅនោះនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិហារ

ទុក្ខាយ វេទនាយ តតោ វិចីក្ខន្ធានុសយញ្ច
 បរិជាណាតិ បដិយានុសយញ្ច បរិជាណាតិ ។ យតោ
 បដិយានុសយំ បរិជាណាតិ តតោ កវរាតានុសយំ
 បរិជាណាតីតិ ។ នោ ។ យតោ វា បន កវរាតា-
 នុសយំ បរិជាណាតិ តតោ បដិយានុសយំ បរិជាណា-
 តីតិ ។ នោ ។ យតោ បដិយានុសយំ បរិជាណាតិ
 តតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជាណាតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យតោ វា បន អវិជ្ជានុសយំ បរិជាណាតិ តតោ
 បដិយានុសយំ បរិជាណាតីតិ ។ កាមធាតុយា ទ្ធិស្ស
 វេទនាស្ស រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តតោ អវិជ្ជានុសយំ
 បរិជាណាតិ នោ ច តតោ បដិយានុសយំ បរិជាណាតិ
 ទុក្ខាយ វេទនាយ តតោ អវិជ្ជានុសយញ្ច បរិជាណាតិ
 បដិយានុសយញ្ច បរិជាណាតិ ។

[១២] យតោ មាណុសយំ បរិជាណាតិ តតោ
 ទិដ្ឋានុសយំ ។ បេ ។ វិចីក្ខន្ធានុសយំ បរិជាណាតីតិ ។
 អាមន្តា ។ យតោ វា បន វិចីក្ខន្ធានុសយំ បរិជា-
 នាតិ តតោ មាណុសយំ បរិជាណាតីតិ ។ ទុក្ខាយ
 វេទនាយ តតោ វិចីក្ខន្ធានុសយំ បរិជាណាតិ នោ ច

អនុស្សយន្តៈ បរិញ្ញាវិរៈ

ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្បាស់យស្ស កំណត់ដឹង
 នូវបដិយានុស្សយន្ត ក្នុងទីកន្លែងនោះ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវ
 បដិយានុស្សយ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវភវកតានុស្សយ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវ
 ភវកតានុស្សយ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវបដិយានុស្សយ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវបដិយានុស្សយ ក្នុងទី
 ណា កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង
 នូវបដិយានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជា-
 នុស្សយ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូប-
 ធាតុ តែមិនកំណត់ដឹង នូវបដិយានុស្សយ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កំណត់
 ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយផង កំណត់ដឹង នូវបដិយានុស្សយផង ក្នុងទីក-
 ន្លែងនោះ ។

(១៤) បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវមាណសុស្សយ ក្នុងទីណា (កំ-
 ណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស្សយ ។ បេ ។ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្បាស់យស្ស
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវ
 វិចិត្រច្បាស់យស្ស ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវមាណសុស្សយ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្បាស់យស្ស ក្នុងទីកន្លែងនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

តតោ មាណុសយំ បរិជាណាតិ កាមធាតុយា ទ្វី-
 សុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តតោ វិច្ឆិ-
 កំច្ឆាទុសយញ្ច បរិជាណាតិ មាណុសយញ្ច បរិជា-
 ណាតិ ។ យតោ មាណុសយំ បរិជាណាតិ តតោ
 កវរកាទុសយំ បរិជាណាតិ ។ កាមធាតុយា ទ្វី-
 សុ វេទនាសុ តតោ មាណុសយំ បរិជាណាតិ នោ
 ច តតោ កវរកាទុសយំ បរិជាណាតិ រូបធាតុយា អ-
 រូបធាតុយា តតោ មាណុសយញ្ច បរិជាណាតិ កវ-
 រកាទុសយញ្ច បរិជាណាតិ ។ យតោ វា បន
 កវរកាទុសយំ បរិជាណាតិ តតោ មាណុសយំ បរិ-
 ជាណាតិ ។ អាមន្តា ។ យតោ មាណុសយំ បរិជា-
 ណាតិ តតោ អវិជ្ជាទុសយំ បរិជាណាតិ ។ អា-
 មន្តា ។ យតោ វា បន អវិជ្ជាទុសយំ បរិជាណាតិ
 តតោ មាណុសយំ បរិជាណាតិ ។ ទុក្ខាយ វេ-
 ទនាយ តតោ អវិជ្ជាទុសយំ បរិជាណាតិ នោ ច
 តតោ មាណុសយំ បរិជាណាតិ កាមធាតុយា ទ្វីសុ
 វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តតោ អវិជ្ជាទុ-
 សយញ្ច បរិជាណាតិ មាណុសយញ្ច បរិជាណាតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

តែមិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស្យស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ កំណត់ដឹង
 នូវវិចិត្រានុស័យផង កំណត់ដឹង នូវមាណុស្យស័យផង ក្នុងវេទនាពីរ
 នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង
 នូវមាណុស្យស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវកវរកាតានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវមាណុស្យស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ តែមិនកំណត់ដឹង នូវកវរកាតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ទេ កំណត់ដឹង នូវមាណុស្យស័យផង កំណត់ដឹង នូវកវរកាតានុស័យផង
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំ-
 ណត់ដឹង នូវកវរកាតានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវមាណុស្យស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវមាណុស្យស័យ ក្នុង
 ទីណា កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់
 ដឹង នូវមាណុស្យស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវ
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស្យស័យ
 ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង កំណត់ដឹង នូវ
 មាណុស្យស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុ ។

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិញ

[១៥] យតោ ធិដ្ឋានុសយំ បរិជានាតិ តតោ
វិចីក្ខ័ន្ទានុសយំ បរិជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។ យតោ វា
បន វិចីក្ខ័ន្ទានុសយំ បរិជានាតិ តតោ ធិដ្ឋានុសយំ
បរិជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

[១៦] យតោ វិចីក្ខ័ន្ទានុសយំ បរិជានាតិ
តតោ កវរាតានុសយំ បរិជានាតីតិ ។ កាមនាតុ-
យា តីស្ស វេទនាស្ស តតោ វិចីក្ខ័ន្ទានុសយំ បរិជានា-
តិ នោ ច តតោ កវរាតានុសយំ បរិជានាតិ រូប-
នាតុយា អរូបនាតុយា តតោ វិចីក្ខ័ន្ទានុសយញ្ច
បរិជានាតិ កវរាតានុសយញ្ច បរិជានាតិ ។ យតោ
វា បន កវរាតានុសយំ បរិជានាតិ តតោ វិចីក្ខ័ន្ទា-
នុសយំ បរិជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។ យតោ វិចីក្ខ័ន្ទា-
នុសយំ បរិជានាតិ តតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជានា-
តីតិ ។ អាមន្តា ។ យតោ វា បន អវិជ្ជានុសយំ
បរិជានាតិ តតោ វិចីក្ខ័ន្ទានុសយំ បរិជានាតីតិ ។
អាមន្តា ។

អនុសយយមកៈ បរិពារាវៈ

[១៥] បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់
ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវ
ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បេ ។

[១៦] បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា កំ-
ណត់ដឹង នូវកវកតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង
នូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនកំណត់ដឹង
នូវកវកតានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ
ផង កំណត់ដឹង នូវកវកតានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវកវកតានុស័យ
ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវ
អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ
ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[១៧] យតោ កវរាតានុសយំ បរិជាណាតិ តតោ
 អវិជ្ជានុសយំ បរិជាណាតិ ។ អាមន្តា ។ យតោ
 វា បន អវិជ្ជានុសយំ បរិជាណាតិ តតោ កវរាតានុស-
 យំ បរិជាណាតិ ។ កាមធាតុយា ភីសុ វេទនាសុ
 តតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជាណាតិ នោ ច តតោ កវ-
 រាតានុសយំ បរិជាណាតិ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
 តតោ អវិជ្ជានុសយញ្ច បរិជាណាតិ កវរាតានុសយញ្ច
 បរិជាណាតិ ។

[១៨] យតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយា-
 នុសយញ្ច បរិជាណាតិ តតោ មាណុសយំ បរិ-
 ជាណាតិ ។ នត្ថំ ។ យតោ វា បន មាណ-
 ុសយំ បរិជាណាតិ តតោ កាមរាតានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច បរិជាណាតិ ។ រូបធាតុយា
 អរូបធាតុយា តតោ មាណុសយំ បរិជាណាតិ នោ
 ច តតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
 បរិជាណាតិ កាមធាតុយា ភីសុ វេទនាសុ តតោ
 មាណុសយញ្ច កាមរាតានុសយញ្ច បរិជាណាតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១៧] បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវភវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា
 កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវភវ-
 រាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងវេទនា ព្យ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនកំណត់ដឹង នូវភវរាគានុស័យ
 ក្នុងវេទនា ព្យ នោះទេ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង កំណត់ដឹង
 នូវភវរាគានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។

[១៨] បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយា-
 នុស័យផង ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវមាណុសុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវមាណុសុស័យ
 ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវមាណុសុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិ-
 យានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កំណត់ដឹង នូវ
 មាណុសុស័យផង នូវកាមរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិញ

នោ ច តតោ បដិយានុសយំ បរិជានាតិ ។
 យតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
 បរិជានាតិ តតោ ឱដ្ឋានុសយំ ។ បេ ។ វិចិត្តា-
 នុសយំ បរិជានាតិតិ ។ នត្ថំ ។ យតោ វា
 បន វិចិត្តានុសយំ បរិជានាតិ តតោ កាម-
 រាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច បរិជានាតិតិ ។
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តតោ វិចិត្តានុសយំ
 បរិជានាតិ នោ ច តតោ កាមរាគានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច បរិជានាតិ កាមធាតុយា ទ្វីសុ
 វេទនាសុ តតោ វិចិត្តានុសយញ្ច កាមរាគា-
 នុសយញ្ច បរិជានាតិ នោ ច តតោ បដិយា-
 នុសយំ បរិជានាតិ ធុត្តាយ វេទនាយ តតោ វិចិត្ត-
 ានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច បរិជានាតិ នោ
 ច តតោ កាមរាគានុសយំ បរិជានាតិ ។ យតោ
 កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច បរិជានាតិ
 តតោ ករាគានុសយំ បរិជានាតិតិ ។ នត្ថំ ។
 យតោ វា បន ករាគានុសយំ បរិជានាតិ តតោ
 កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច បរិជានាតិតិ ។

អនុសយយមកៈ បរិព្វាវរៈ

តែមិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ។ បុគ្គល
កំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទី
ណា (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ កំណត់ដឹង នូវ
វិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវ
កាមរកានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែ
មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូប-
ធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យផង នូវ
កាមរកានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនកំណត់ដឹង
នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ
ផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនកំណត់ដឹង នូវ
កាមរកានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវ
កាមរកានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវ
ភវរកានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវភវរកានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវ
កាមរកានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែន

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

នោ ។ យតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុស-
 យញ្ច បរិជាតាតិ តតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជាតា-
 តីតិ ។ នត្ថំ ។ យតោ វា បន អវិជ្ជានុសយំ
 បរិជាតាតិ តតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុ-
 សយញ្ច បរិជាតាតីតិ ។ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
 តតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជាតាតិ នោ ច តតោ
 កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច បរិជាតាតិ
 កាមធាតុយា ទ្វីស្មុ វេទនាស្មុ តតោ អវិជ្ជានុសយញ្ច
 កាមរាគានុសយញ្ច បរិជាតាតិ នោ ច តតោ បដិ-
 យានុសយំ បរិជាតាតិ ទុក្ខាយ វេទនាយ តតោ
 អវិជ្ជានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច បរិជាតាតិ នោ ច
 តតោ កាមរាគានុសយំ បរិជាតាតិ ។

(១៩) យតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុ-
 សយញ្ច មាណុសយញ្ច បរិជាតាតិ តតោ ទិដ្ឋា-
 នុសយំ ។ បេ ។ វិចិត្តិន្ទានុសយំ បរិជាតាតីតិ ។

អភិធម្មប័ណ្ណ យមកៈ

ទេ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កំណត់ដឹង នូវ
 អវិជ្ជានុស័យផង នូវកាមរតានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែមិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិន
 កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

(១៧) បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីណា (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋា-
 នុស័យ ។ បេ ។ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវរោ

នត្ថំ ។ យតោ វា បន វិចីកិច្ឆានុសយំ បរិជានាតិ
 តតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណ-
 ទុសយញ្ច បរិជានាតីតិ ។ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
 តតោ វិចីកិច្ឆានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច បរិជា-
 នាតិ នោ ច តតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុ-
 សយញ្ច បរិជានាតិ កាមធាតុយា ដ្ឋីសុ វេទនាសុ
 តតោ វិចីកិច្ឆានុសយញ្ច កាមរាគានុសយញ្ច មា-
 នានុសយញ្ច បរិជានាតិ នោ ច តតោ បដិយានុ-
 សយំ បរិជានាតិ ទុក្ខាយ វេទនាយ តតោ វិចី-
 កិច្ឆានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច បរិជានាតិ នោ ច
 តតោ កាមរាគានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច បរិជា-
 នាតិ ។ យតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុស-
 យញ្ច មាណុសយញ្ច បរិជានាតិ តតោ ករុរាគានុ-
 សយំ បរិជានាតីតិ ។ នត្ថំ ។ យតោ វា បន ករុ-
 រាគានុសយំ បរិជានាតិ តតោ កាមរាគានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច បរិជានាតីតិ ។

ឥន្ទសយយមកៈ បរិញ្ញាវិរៈ

មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្នៃនុ-
ស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យផង នូវបដិឃានុ-
ស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវ
វិចិត្រច្នៃនុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ
តែមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុង
រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្នៃនុស័យផង
នូវកាមរកានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាម-
ធាតុ តែមិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កំ-
ណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្នៃនុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនា
នោះ តែមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យផង នូវមាណុស័យផង
ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យផង
នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវ
ករវកានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវករវកានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវកាម-
រកានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

រូបជាតុយា អរូបជាតុយា តតោ កវរាតានុសយញ្ច
 មាណុសយញ្ច បរិជាតាតិ នោ ច តតោ កាមរាតា-
 នុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច បរិជាតាតិ ។ យតោ
 កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច
 បរិជាតាតិ តតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជាតាតិ ។
 នត្ថំ ។ យតោ វា បន អវិជ្ជានុសយំ បរិជាតាតិ
 តតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុ-
 នុសយញ្ច បរិជាតាតិ ។ រូបជាតុយា អរូប-
 ជាតុយា តតោ អវិជ្ជានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច
 បរិជាតាតិ នោ ច តតោ កាមរាតានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច បរិជាតាតិ កាមជាតុយា ទ្វីសុ
 វេទនាសុ តតោ អវិជ្ជានុសយញ្ច កាមរាតានុស-
 យញ្ច មាណុសយញ្ច បរិជាតាតិ នោ ច តតោ
 បដិយានុសយំ បរិជាតាតិ ទុក្ខាយ វេទនាយ ត-
 តោ អវិជ្ជានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច បរិជាតាតិ
 នោ ច តតោ កាមរាតានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច
 បរិជាតាតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវករណីគាត់នុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ
និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគាត់នុស័យផង នូវ
បដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ ។ បុគ្គល
កំណត់ដឹង នូវកាមរាគាត់នុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័-
យផង ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ
ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវកាមរាគាត់នុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវ
មាណុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ
ផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិន
កំណត់ដឹង នូវកាមរាគាត់នុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ
និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវកាមរាគា-
នុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កំណត់ដឹង
នូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិន
កំណត់ដឹង នូវកាមរាគាត់នុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនា
នោះទេ ។

អនុសយមកេ បរិញ្ញាវិហារ

[២០] យតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយា-
 នុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច បរិជា-
 នាតិ តតោ វិចីកិច្ឆានុសយំ បរិជាណាតីតិ ។ នត្ថំ ។
 យតោ វា បន វិចីកិច្ឆានុសយំ បរិជាណាតិ តតោ
 កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុស-
 យញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច បរិជាណាតីតិ ។ រូបធាតុយា
 អរូបធាតុយា តតោ វិចីកិច្ឆានុសយញ្ច មាណុស-
 យញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច បរិជាណាតិ នោ ច តតោ
 កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច បរិជាណាតិ
 កាមធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ តតោ វិចីកិច្ឆានុស-
 យញ្ច កាមរាតានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋា-
 នុសយញ្ច បរិជាណាតិ នោ ច តតោ បដិយានុ-
 សយំ បរិជាណាតិ ទុក្ខាយ វេទនាយ តតោ វិចី-
 កិច្ឆានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច
 បរិជាណាតិ នោ ច តតោ កាមរាតានុសយញ្ច
 មាណុសយញ្ច បរិជាណាតិ ។ បេ ។

អនុសយយមកៈ បរិពារាវៈ
ង

(២០) បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវ
 វិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ
 ផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទី
 នោះឬ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យផង នូវមាណុស័យផង
 នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះទេ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យផង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
 មាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
 មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កំណត់ដឹង
 នូវវិចិត្រានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះ តែមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវមាណុស័យ
 ផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ បេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[២០] យតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុស-
 យញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចីក្កានុស-
 យញ្ច បរិដាណាតិ តតោ កវរាគានុសយំ បរិដាណាតិ-
 តិ ។ នត្ថំ ។ យតោ វា បន កវរាគានុសយំ បរិដាណាតិ
 តតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណ-
 ុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចីក្កានុសយញ្ច បរិដា-
 ណាតិ ។ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តតោ កវរាគា-
 ុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចីក្កា-
 ុសយញ្ច បរិដាណាតិ ធា ច តតោ កាមរាគា-
 ុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច បរិដាណាតិ ។ យតោ
 កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុស-
 យញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចីក្កានុសយញ្ច បរិដាណាតិ
 តតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិដាណាតិ ។ នត្ថំ ។ យតោ
 វា បន អវិជ្ជានុសយំ បរិដាណាតិ តតោ កាម-
 រាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច
 ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចីក្កានុសយញ្ច បរិដាណាតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[២១] បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃា-
 នុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិក្ខានុស័យផង
 ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវកវរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវកវរតានុស័យ ក្នុងទីណា កំ-
 ណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យ
 ផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិក្ខានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 កំណត់ដឹង នូវកវរតានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង
 នូវវិចិត្តិក្ខានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះទេ ។ បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិក្ខានុស័យផង ក្នុងទី
 ណា បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមាន
 ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 ទីណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមា-
 នុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិក្ខានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។

អនុសយយមពេ បរិញ្ញាវិពេ

រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តតោ អវិជ្ជាទុសយញ្ច
 មាធាទុសយញ្ច ទិដ្ឋាទុសយញ្ច វិចីក្ខន្ធាទុសយញ្ច
 បរិជាណាតិ នោ ច តតោ កាមរាគាទុសយញ្ច
 បដិមាទុសយញ្ច បរិជាណាតិ កាមធាតុយា ទ្គិស្ក
 វេទនាសុ តតោ អវិជ្ជាទុសយញ្ច កាមរាគាទុសយញ្ច
 មាធាទុសយញ្ច ទិដ្ឋាទុសយញ្ច វិចីក្ខន្ធាទុសយញ្ច
 បរិជាណាតិ នោ ច តតោ បដិមាទុសយំ បរិជាណាតិ
 ទុក្ខាយ វេទនាយ តតោ អវិជ្ជាទុសយញ្ច បដិមា-
 ទុសយញ្ច ទិដ្ឋាទុសយញ្ច វិចីក្ខន្ធាទុសយញ្ច បរិជា-
 ណាតិ នោ ច តតោ កាមរាគាទុសយញ្ច មាធាទុ-
 សយញ្ច បរិជាណាតិ ។

[២២] យតោ កាមរាគាទុសយញ្ច បដិមាទុ-
 សយញ្ច មាធាទុសយញ្ច ទិដ្ឋាទុសយញ្ច វិចីក្ខន្ធាទុ-
 សយញ្ច ករាគាទុសយញ្ច បរិជាណាតិ តតោ អវិជ្ជា-
 ទុសយំ បរិជាណាតិ ។ នត្ថំ ។ យតោ វា បន
 អវិជ្ជាទុសយំ បរិជាណាតិ តតោ កាមរាគាទុសយញ្ច
 បដិមាទុសយញ្ច មាធាទុសយញ្ច ទិដ្ឋាទុសយញ្ច
 វិចីក្ខន្ធាទុសយញ្ច ករាគាទុសយញ្ច បរិជាណាតិ ។

អនុស្សយន្តៈ បរិញ្ញាបិរៈ

បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយន្ត នូវមាណុស្សយន្ត នូវ
 ទិដ្ឋានុស្សយន្ត នូវវិចិត្រានុស្សយន្ត ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះ តែមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយន្ត នូវបដិឃានុស្សយន្ត
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយន្ត
 នូវកាមរតានុស្សយន្ត នូវមាណុស្សយន្ត នូវទិដ្ឋានុស្សយន្ត នូវវិចិត្រ-
 ានុស្សយន្ត ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនកំណត់ដឹង នូវ
 បដិឃានុស្សយ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយន្ត
 នូវបដិឃានុស្សយន្ត នូវទិដ្ឋានុស្សយន្ត នូវវិចិត្រានុស្សយន្ត ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះ តែមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយន្ត នូវមាណុស្សយ
 ន្ត ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។

[២២] បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយន្ត នូវបដិ-
 ឃានុស្សយន្ត នូវមាណុស្សយន្ត នូវទិដ្ឋានុស្សយន្ត នូវវិចិត្រានុ-
 ស្សយន្ត នូវករវតានុស្សយន្ត ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុ-
 ស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយ ក្នុងទីណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុ-
 ស្សយន្ត នូវបដិឃានុស្សយន្ត នូវមាណុស្សយន្ត នូវទិដ្ឋានុស្សយ
 ន្ត នូវវិចិត្រានុស្សយន្ត នូវករវតានុស្សយន្ត ក្នុងទីនោះឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

រូបជាតុយា អរូបជាតុយា តតោ អវិជ្ជាទុស្សយញ្ច
 មាណទុស្សយញ្ច ទិដ្ឋាទុស្សយញ្ច វិចិត្តិក្ខាទុស្សយញ្ច
 កវរាតាទុស្សយញ្ច បរិជាណាតិ នោ ច តតោ កាមរា-
 តាទុស្សយញ្ច បដិប្បាទុស្សយញ្ច បរិជាណាតិ កាមជា-
 តុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ តតោ អវិជ្ជាទុស្សយញ្ច កាម-
 រាតាទុស្សយញ្ច មាណទុស្សយញ្ច ទិដ្ឋាទុស្សយញ្ច វិចិត្តិ-
 ក្ខាទុស្សយញ្ច បរិជាណាតិ នោ ច តតោ បដិប្បា-
 ទុស្សយញ្ច កវរាតាទុស្សយញ្ច បរិជាណាតិ ទុក្ខាយ
 វេទនាយ តតោ អវិជ្ជាទុស្សយញ្ច បដិប្បាទុស្សយញ្ច
 ទិដ្ឋាទុស្សយញ្ច វិចិត្តិក្ខាទុស្សយញ្ច បរិជាណាតិ នោ
 ច តតោ កាមរាតាទុស្សយញ្ច មាណទុស្សយញ្ច កវ-
 រាតាទុស្សយញ្ច បរិជាណាតិ ។

[២៣] យោ យតោ កាមរាតាទុស្សយំ បរិ-
 ជាណាតិ សោ តតោ បដិប្បាទុស្សយំ បរិជាណាតីតិ ។
 នោ ។ យោ វា បទ យតោ បដិប្បាទុស្សយំ បរិជា-
 ណាតិ សោ តតោ កាមរាតាទុស្សយំ បរិជាណាតីតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គល កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុ-
ស័យផង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង នូវកវរកាគានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និង
ក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកាគានុស័យផង នូវបដិឃា-
នុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជា-
នុស័យផង នូវកាមរកាគានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យ
ផង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិន
កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យផង នូវកវរកាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរ
នោះទេ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវ
ទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង ក្នុងទេវតាពីរនោះ តែមិនកំ-
ណត់ដឹង នូវកាមរកាគានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវកវរកាគា-
នុស័យផង ក្នុងទេវតាពីរនោះទេ ។

[២៣] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរកាគានុស័យ ក្នុងទីណា
បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែន
ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ
ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរកាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិហារ

ឆោ ។ យោ យតោ កាមរាតានុសយំ បរិជាតាតិ
 សោ តតោ មាតានុសយំ បរិជាតាតីតិ ។ តទេកដ្ឋំ
 បរិជាតាតិ ។ យោ វា បន យតោ មាតានុសយំ
 បរិជាតាតិ សោ តតោ កាមរាតានុសយំ បរិជាតា-
 តីតិ ។ ឆោ ។ យោ យតោ កាមរាតានុសយំ បរិជា-
 តាតិ សោ តតោ ទិដ្ឋានុសយំ ។ បេ ។ វិចីកិញ្ញា-
 នុសយំ បរិជាតាតីតិ ។ ឆោ ។ យោ វា បន យតោ
 វិចីកិញ្ញានុសយំ បរិជាតាតិ សោ តតោ កាមរាតា-
 នុសយំ បរិជាតាតីតិ ។ អដ្ឋមកោ ទុក្ខាយ វេទនាយ
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា សោ តតោ វិចីកិញ្ញា-
 នុសយំ បរិជាតាតិ ឆោ ច សោ តតោ កាមរាតា-
 នុសយំ បរិជាតាតិ សោ វ(១) បុត្តលោ កាមធាតុយា
 ទ្ធិស្មុ វេទនាស្មុ សោ តតោ វិចីកិញ្ញានុសយំ បរិ-
 ជាតាតិ កាមរាតានុសយំ តទេកដ្ឋំ បរិជាតាតិ ។

 ១ ប. ស្មេវី ។

អនុស្សយន្តមកៈ បរិព្វាវារៈ

មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយ ក្នុង
 ទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុ-
 ស្សយនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវមាណុ-
 នុស្សយ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរ-
 តានុស្សយ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស្សយ
 ។ បេ ។ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែន
 ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស្សយ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ បុគ្គលទី ៨^(១) នោះ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស្សយ ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់
 ដឹង នូវកាមរតានុស្សយ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំណត់
 ដឹង នូវវិចិត្រានុស្សយ ក្នុងវេទនាព័រនោះ ក្នុងកាមធាតុ ទាំងកំណត់
 ដឹង នូវកាមរតានុស្សយ ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស្សយនោះ ។

១ បុគ្គលដែលរឹតនៅក្នុងសោតាបត្តិមគ្គ (រាប់អំពីបុគ្គលដែលរឹតនៅក្នុងអរហត្តផលចុះ
 មក) ។ អដ្ឋកថា ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យោ យតោ កាមរតានុសយំ បរិវាណាតិ សោ
 តតោ កាមរតានុសយំ បរិវាណាតីតិ ។ នោ ។ យោ
 វា បន យតោ កាមរតានុសយំ បរិវាណាតិ សោ
 តតោ កាមរតានុសយំ បរិវាណាតីតិ ។ នោ ។
 យោ យតោ កាមរតានុសយំ បរិវាណាតិ សោ
 តតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិវាណាតីតិ ។ តទេ កុដ្ឋំ
 បរិវាណាតិ ។ យោ វា បន យតោ អវិជ្ជានុសយំ
 បរិវាណាតិ សោ តតោ កាមរតានុសយំ បរិវា-
 ណាតីតិ ។ នោ ។

[២២] យោ យតោ បដិឃានុសយំ បរិវាណាតិ
 សោ តតោ មាណុសយំ បរិវាណាតីតិ ។ នោ ។
 យោ វា បន យតោ មាណុសយំ បរិវាណាតិ សោ
 តតោ បដិឃានុសយំ បរិវាណាតីតិ ។ នោ ។ យោ
 យតោ បដិឃានុសយំ បរិវាណាតិ សោ តតោ ទិដ្ឋានុ-
 សយំ ។ បេ ។ វិចិត្តានុសយំ បរិវាណាតីតិ ។ នោ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
នោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែន
ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ
ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ
ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកិលេស ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុ-
ស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជា-
នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ
ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។

[២៤] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា
បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែន
ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ
ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទី
ណា បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។
កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិវា

យោ វា បន យតោ វិចិត្តិន្ទានុសយំ បរិជានាតិ
 សោ តតោ បដិយានុសយំ បរិជានាតីតិ ។ អដ្ឋ-
 មកោ កាមធាតុយា ទ្ធិស្ស វេទនាស្ស រូបធាតុយា
 អរូបធាតុយា សោ តតោ វិចិត្តិន្ទានុសយំ បរិជានាតិ
 នោ ច សោ តតោ បដិយានុសយំ បរិជានាតិ សោ
 វ បុគ្គលោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សោ តតោ វិចិត្ត-
 ិន្ទានុសយំ បរិជានាតិ បដិយានុសយំ តទេកដ្ឋំ
 បរិជានាតិ ។ យោ យតោ បដិយានុសយំ បរិជានាតិ
 សោ តតោ ភវរាគានុសយំ បរិជានាតីតិ ។ នោ ។
 យោ វា បន យតោ ភវរាគានុសយំ បរិជានាតិ សោ
 តតោ បដិយានុសយំ បរិជានាតីតិ ។ នោ ។ យោ
 យតោ បដិយានុសយំ បរិជានាតិ សោ តតោ អ-
 វិជ្ជានុសយំ បរិជានាតីតិ ។ តទេកដ្ឋំ បរិជានាតិ ។
 យោ វា បន យតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជានាតិ សោ
 តតោ បដិយានុសយំ បរិជានាតីតិ ។ នោ ។

អនុសយយមកៈ បរិព្វារាវៈ

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 ទី ៨ នោះ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង
 នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹង នូវ
 វិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះ ទាំងកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ
 ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹង
 នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវភវរាគានុ-
 ស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា កំណត់ដឹង នូវភវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់
 ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា
 កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកិលេស
 ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់
 ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

(២៥) យោ យតោ មាណុសយំ បរិជាធាតិ
 សោ តតោ ទិដ្ឋាទុសយំ ។ បេ ។ វិចិត្តិក្ខាទុសយំ
 បរិជាធាតីតិ ។ ឆោ ។ យោ វា បន យតោ វិចិ-
 ត្តិក្ខាទុសយំ បរិជាធាតិ សោ តតោ មាណុសយំ
 បរិជាធាតីតិ ។ អដ្ឋមកោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សោ
 តតោ វិចិត្តិក្ខាទុសយំ បរិជាធាតិ ឆោ ច សោ
 តតោ មាណុសយំ បរិជាធាតិ សោ វ បុគ្គលោ កា-
 មធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
 សោ តតោ វិចិត្តិក្ខាទុសយំ បរិជាធាតិ មាណុ-
 សយំ តទេកដ្ឋំ បរិជាធាតិ ។ យោ យតោ មា-
 ណុសយំ បរិជាធាតិ សោ តតោ កវរាតាទុសយំ
 បរិជាធាតីតិ ។ អត្តមត្តសមដ្ឋំ កាមធាតុយា ទ្ធិសុ
 វេទនាសុ សោ តតោ មាណុសយំ បរិជាធាតិ ឆោ
 ច សោ តតោ កវរាតាទុសយំ បរិជាធាតិ សោ វ
 បុគ្គលោ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា សោ តតោ មាណ-
 ុសយញ្ច បរិជាធាតិ កវរាតាទុសយញ្ច បរិជាធាតិ ។
 យោ វា បន យតោ កវរាតាទុសយំ បរិជាធាតិ សោ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(២៥) បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវមាណសុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ កំណត់ដឹង
 នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 កំណត់ដឹង នូវមាណសុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ
 កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិន
 កំណត់ដឹង នូវមាណសុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង
 កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ទាំងកំណត់ដឹង នូវមាណសុស័យ ដែល
 តាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវ
 មាណសុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវភវរាគានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ កំ-
 ណត់ដឹង នូវមាណសុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គល
 នោះ មិនកំណត់ដឹង នូវភវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គល
 នោះឯង កំណត់ដឹង នូវមាណសុស័យផង កំណត់ដឹង នូវភវរាគានុស័យ
 ផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា កំណត់ដឹង នូវភវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ

អនុសយមកេ បរិញ្ញាវិញ្ញា

តតោ មាណុសយំ បរិជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យោ យតោ មាណុសយំ បរិជានាតិ សោ
 តតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។ យោ
 វា បន យតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជានាតិ សោ តតោ
 មាណុសយំ បរិជានាតីតិ ។ អក្កមក្កសមដ្ឋី ទុក្ខាយ
 វេទនាយ សោ តតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជានាតិ នោ
 ច សោ តតោ មាណុសយំ បរិជានាតិ សោ វ
 បុគ្គលោ កាមនាគុយា ទ្ធិស្ស វេទនាស្ស រូបនាគុយា
 អរូបនាគុយា សោ តតោ អវិជ្ជានុសយញ្ច បរិជានាតិ
 មាណុសយញ្ច បរិជានាតិ ។

[២៦] យោ យតោ ទិដ្ឋានុសយំ បរិជានាតិ សោ
 តតោ វិចីក្ខន្ធានុសយំ បរិជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យោ វា បន យតោ វិចីក្ខន្ធានុសយំ បរិជានាតិ
 សោ តតោ ទិដ្ឋានុសយំ បរិជានាតីតិ ។ អាមន្តា
 ។ បេ ។

អនុសយយមកៈ បរិពារាវៈ
ឃ

កំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយ ក្នុងទីក្នុងទីនោះនោះ តែ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយ ក្នុងទីក្នុងទីនោះនោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយផង កំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និង ក្នុងអរូបធាតុ ។

(២៦) បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវទិដ្ឋានុស្សយ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស្សយ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវទិដ្ឋានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ចេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[២៧] យោ យតោ វិចិត្តិច្ឆានុសយំ បរិជាណាតិ
 សោ តតោ កវរាតានុសយំ បរិជាណាតីតិ ។ អដ្ឋមតោ
 កាមធាតុយា តីសុ វេទនាសុ សោ តតោ វិចិត្តិច្ឆា-
 នុសយំ បរិជាណាតិ នោ ច សោ តតោ កវរាតានុសយំ
 បរិជាណាតិ សោ វ ឫត្តលោ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
 សោ តតោ វិចិត្តិច្ឆានុសយំ បរិជាណាតិ កវរាតានុសយំ
 តទេកដ្ឋំ បរិជាណាតិ ។ យោ វា បន យតោ កវរា-
 តានុសយំ បរិជាណាតិ សោ តតោ វិចិត្តិច្ឆានុសយំ
 បរិជាណាតីតិ ។ នោ ។ យោ យតោ វិចិត្តិច្ឆានុសយំ
 បរិជាណាតិ សោ តតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជាណាតីតិ ។
 តទេកដ្ឋំ បរិជាណាតិ ។ យោ វា បន យតោ
 អវិជ្ជានុសយំ បរិជាណាតិ សោ តតោ វិចិត្តិច្ឆានុសយំ
 បរិជាណាតីតិ ។ នោ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[២៧] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តច្បាស់នុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកវរកាតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 ទី ៨ នោះ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តច្បាស់នុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុង
 កាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកវរកាតានុស័យ ក្នុង
 វេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តច្បាស់នុស័យ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តាំងកំណត់ដឹង នូវកវរកាតានុស័យ
 ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា កំណត់ដឹង នូវកវរកាតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់
 ដឹង នូវវិចិត្តច្បាស់នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ បុគ្គលណា
 កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តច្បាស់នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកិលេស
 ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់
 ដឹង នូវវិចិត្តច្បាស់នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។

[២៨] យោ យតោ កវរាតានុសយំ បរិជាតាតិ
 សោ តតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជាតាតិ ។ អា-
 មន្តា ។ យោ វា បន យតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជាតាតិ
 សោ តតោ កវរាតានុសយំ បរិជាតាតិ ។ អត្តមត្ត-
 សមន្តិ កាមធាតុយា តិស្ស វេទនាស្ស សោ តតោ
 អវិជ្ជានុសយំ បរិជាតាតិ ឆោ ច សោ តតោ កវរា-
 តានុសយំ បរិជាតាតិ សោ វ បុត្តលោ រូបធាតុយា
 អរូបធាតុយា សោ តតោ អវិជ្ជានុសយញ្ច បរិជាតាតិ
 កវរាតានុសយញ្ច បរិជាតាតិ ។

[២៩] យោ យតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយា-
 នុសយញ្ច បរិជាតាតិ សោ តតោ មាណុសយំ បរិ-
 ជាតាតិ ។ នត្តិ ។ យោ វា បន យតោ មាណុ-
 សយំ បរិជាតាតិ សោ តតោ កាមរាតានុស-
 យញ្ច បដិយានុសយញ្ច បរិជាតាតិ ។ ឆោ ។
 យោ យតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
 បរិជាតាតិ សោ តតោ ទិដ្ឋានុសយំ ។ បេ ។

អនុស្សយន្តមកៈ បរិញ្ញាភិក្ខុៈ

(២៨) បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកវកតានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ កំណត់ដឹង នូវកវកតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នក
 ព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 វេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវ
 កវកតានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យផង កំណត់ដឹង នូវកវកតានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុនោះ ។

(២៩) បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមកតានុស័យផង នូវ
 បដិយានុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវមាតានុ-
 ស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 កំណត់ដឹង នូវមាតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង
 នូវកាមកតានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែន
 ទេ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមកតានុស័យផង នូវបដិយានុស័យ
 ផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

វិចិត្តិច្ឆានុសយំ បរិជាណាតីតិ ។ នត្ថិ ។ យោ វា
 បន យតោ វិចិត្តិច្ឆានុសយំ បរិជាណាតិ សោ តតោ
 កាមរាគានុសយញ្ច បដិបរាណុសយញ្ច បរិជាណាតីតិ ។
 អដ្ឋមកោ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា សោ តតោ
 វិចិត្តិច្ឆានុសយំ បរិជាណាតិ នោ ច សោ តតោ
 កាមរាគានុសយញ្ច បដិបរាណុសយញ្ច បរិជាណាតិ
 សោ វ បុគ្គលោ កាមធាតុយា ទ្ធិស្ស វេទនាស្ស សោ
 តតោ វិចិត្តិច្ឆានុសយញ្ច បរិជាណាតិ កាមរាគានុស-
 យញ្ច តទេកដ្ឋំ បរិជាណាតិ នោ ច សោ តតោ បដិ-
 បរាណុសយំ បរិជាណាតិ សោ វ បុគ្គលោ ទុក្ខាយ វេទ-
 នាយ សោ តតោ វិចិត្តិច្ឆានុសយញ្ច បរិជាណាតិ បដិ-
 បរាណុសយញ្ច តទេកដ្ឋំ បរិជាណាតិ នោ ច សោ តតោ
 កាមរាគានុសយំ បរិជាណាតិ ។ យោ យតោ កាមរា-
 គានុសយញ្ច បដិបរាណុសយញ្ច បរិជាណាតិ សោ តតោ
 ករាគានុសយំ បរិជាណាតីតិ ។ នត្ថិ ។ យោ វា បន
 យតោ ករាគានុសយំ បរិជាណាតិ សោ តតោ កាម-
 រាគានុសយញ្ច បដិបរាណុសយញ្ច បរិជាណាតីតិ ។ នោ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុង

ទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរក្ខានុស័យផង នូវ

បដិឃានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ កំណត់

ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែ

បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរក្ខានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ

ផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំណត់

ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុផង កំណត់

ដឹង នូវកាមរក្ខានុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះផង

តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ

បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះផង កំ-

ណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះផង

តែមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរក្ខានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ បុគ្គល

ណា កំណត់ដឹង នូវកាមរក្ខានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុង

ទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវករវក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។

មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវករវក្ខ-

ានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរក្ខ-

ានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិពេ

យោ យតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
 បរិជានាតិ សោ តតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជានាតីតិ ។
 នត្ថិ ។ យោ វា បន យតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជានា-
 តិ សោ តតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុ-
 សយញ្ច បរិជានាតីតិ ។ នោ ។

[៣០] យោ យតោ កាមរាតានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច បរិជានាតិ សោ
 តតោ ធិដ្ឋានុសយំ ។ បេ ។ វិចីកិច្ឆានុសយំ បរិជានា-
 តីតិ ។ នត្ថិ ។ យោ វា បន យតោ វិចីកិច្ឆានុសយំ
 បរិជានាតិ សោ តតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយា-
 នុសយញ្ច មាណុសយញ្ច បរិជានាតីតិ ។ អដ្ឋមកោ
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា សោ តតោ វិចីកិច្ឆានុស-
 យញ្ច បរិជានាតិ មាណុសយញ្ច តទេកដ្ឋំ បរិជានាតិ
 នោ ច សោ តតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុស-
 យញ្ច បរិជានាតិ សោ វ បុគ្គលោ កាមធាតុយា ទ្វីសុ
 វេទនាសុ សោ តតោ វិចីកិច្ឆានុសយញ្ច បរិជានាតិ

អនុស្សយន្តមកៈ បរិព្វាវរៈ

បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។

[៣០] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (កំណត់ដឹង) នូវ
 ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 ទី ៨ នោះ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះផង កំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអ-
 នុស័យនោះផង តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះ
 ឯង កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុផង

កាមរាគានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច តទេកដ្ឋ
 បរិជាតាតិ សោ ច សោ តតោ បដិយានុសយំ
 បរិជាតាតិ សោ វ បុត្តលោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សោ
 តតោ វិចីក្ខានុសយញ្ច បរិជាតាតិ បដិយានុស-
 យញ្ច តទេកដ្ឋ បរិជាតាតិ សោ ច សោ តតោ
 កាមរាគានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច បរិជាតាតិ ។
 យោ យតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
 មាណុសយញ្ច បរិជាតាតិ សោ តតោ ករុរាគានុសយំ
 បរិជាតាតិ ។ ធន្តិ ។ យោ វ បន យតោ ករុរាគា-
 នុសយំ បរិជាតាតិ សោ តតោ កាមរាគានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច បរិជាតាតិ ។
 មាណុសយំ បរិជាតាតិ ។ យោ យតោ កាមរាគា-
 នុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច បរិជាតា-
 តិ សោ តតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជាតាតិ ។ ធន្តិ ។
 យោ វ បន យតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជាតាតិ សោ
 តតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុ-
 នុសយញ្ច បរិជាតាតិ ។ អត្តមត្តសមន្តិ ទុក្ខាយ
 វេទនាយ សោ តតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជាតាតិ

អភិធម្មប្បដិក យមកៈ

កំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យផង នូវមាណុស័យ ដែលតាំងនៅ
 ជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះផង តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវ
 បដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹង នូវ
 វិចិត្រានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះផង កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ
 ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះផង តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់
 ដឹង នូវកាមរកានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។
 បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង
 នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកវរកានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង
 នូវកវរកានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរកា-
 នុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ។ បុគ្គលណា កំណត់ដឹង
 នូវកាមរកានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទី
 ណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិន
 មានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យផង នូវបដិឃា-
 នុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ

អនុសយយមកេ បរិពារិហ

នោ ច សោ តតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយា-
 នុសយញ្ច មាណុសយញ្ច បរិដាណាតិ សោ វ បុត្ត-
 លោ កាមធាតុយា ទ្ធិស្ស វេទនាស្ស រូបធាតុយា
 អរូបធាតុយា សោ តតោ អវិជ្ជានុសយញ្ច មាណ-
 នុសយញ្ច បរិដាណាតិ នោ ច សោ តតោ កា-
 មរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច បរិដាណាតិ ។

[៣០] យោ យតោ កាមរាគានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច
 បរិដាណាតិ សោ តតោ វិចីក្ខន្ធានុសយំ បរិដាណា-
 តីតិ ។ នត្ថិ ។ យោ វា បទ យតោ វិចីក្ខន្ធានុ-
 សយំ បរិដាណាតិ សោ តតោ កាមរាគានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច
 បរិដាណាតីតិ ។ អដ្ឋមកោ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
 សោ តតោ វិចីក្ខន្ធានុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច
 បរិដាណាតិ មាណុសយញ្ច តទេកដ្ឋំ បរិដាណាតិ

អនុស្សយន្តមកៈ បរិព្វាវិរៈ

តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវ
 កាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ។

[៣១] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិន
 មានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្ឆា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទី
 នោះឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្ឆានុស័យផង
 នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះផង កំណត់
 ដឹង នូវមាណុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះផង

នោ ច សោ តតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយា-
 នុសយញ្ច បរិជាធាតិ សោ វ បុត្តលោ កាមនាតុ-
 យា ទ្ធិសុ វេទនាសុ សោ តតោ វិចីក៏ច្ឆានុស-
 យញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច បរិជាធាតិ កាមរាគានុស-
 យញ្ច មាណុសយញ្ច តទេកដ្ឋំ បរិជាធាតិ នោ
 ច សោ តតោ បដិយានុសយំ បរិជាធាតិ សោ វ
 បុត្តលោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សោ តតោ វិចីក៏-
 ច្ឆានុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច បរិជាធាតិ បដិយា-
 នុសយញ្ច តទេកដ្ឋំ បរិជាធាតិ នោ ច សោ ត-
 តោ កាមរាគានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច បរិជាធាតិ
 ។ បេ ។

[៣២] យោ យតោ កាមរាគានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច
 វិចីក៏ច្ឆានុសយញ្ច បរិជាធាតិ សោ តតោ កវ-
 រាគានុសយំ បរិជាធាតីតិ ។ នត្ថំ ។ យោ វា បន
 យតោ កវរាគានុសយំ បរិជាធាតិ សោ តតោ កា-
 មរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច
 ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចីក៏ច្ឆានុសយញ្ច បរិជាធាតីតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹង
 នូវវិចិក្ខុនុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាម-
 ធាតុផង កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវមាណុស័យ ដែល
 តាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះផង តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង
 នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹង នូវ
 វិចិក្ខុនុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះផង កំណត់
 ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ដែលតាំងនៅជាមួយគ្នានឹងអនុស័យនោះផង តែ
 បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវមាណុស័យផង
 ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ ។ បេ ។

[៣២] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិក្ខុ-
 នុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវកវរតានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 កំណត់ដឹង នូវកវរតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់
 ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យ
 ផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិក្ខុនុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។

អនុសយយមកេ បរញ្ញាវិរោ

មាណុសយំ បរិជាតាតិ ។ យោ យតោ កាម-
 រាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច
 ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច បរិជាតាតិ សោ
 តតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជាតាតិ ។ នត្ថំ ។
 យោ វា បន យតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជាតាតិ
 សោ តតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
 មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច
 បរិជាតាតិ ។ អត្ថមត្តសមដ្ឋំ ទុក្ខាយ វេទនាយ
 សោ តតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជាតាតិ នោ ច
 សោ តតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
 មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច
 បរិជាតាតិ សោ វ បុគ្គលោ កាមធាតុយា ទ្វីសុ
 វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា សោ តតោ
 អវិជ្ជានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច បរិជាតាតិ នោ
 ច សោ តតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុស-
 យញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច បរិជា-
 តាតិ ។

អនុស្សយន្តមកៈ បរិពារៈ
២

បុគ្គលនោះ កំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយ ។ បុគ្គលណា កំណត់
ដឹង នូវកាមរតានុស្សយផង នូវបដិឃានុស្សយផង នូវមាណុស្សយផង
នូវទិដ្ឋានុស្សយផង នូវវិចិត្តានុស្សយផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់
ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយ ក្នុងទីណា បុគ្គល
នោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយផង នូវបដិឃានុស្សយផង នូវ
មាណុស្សយផង នូវទិដ្ឋានុស្សយផង នូវវិចិត្តានុស្សយផង ក្នុងទីនោះឬ ។
បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជា-
នុស្សយ ក្នុងទីក្នុងនោះនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតា-
នុស្សយផង នូវបដិឃានុស្សយផង នូវមាណុស្សយផង នូវទិដ្ឋានុស្សយ
ផង នូវវិចិត្តានុស្សយផង ក្នុងទីក្នុងនោះនោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំ-
ណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយផង នូវមាណុស្សយផង ក្នុងទីនោះនោះ
ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង
នូវកាមរតានុស្សយផង នូវបដិឃានុស្សយផង នូវទិដ្ឋានុស្សយផង នូវ
វិចិត្តានុស្សយផង ក្នុងទីនោះនោះទេ ។

[៣ ៣] យោ យតោ កាមរាគានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច
 វិនិក្ខិញ្ញានុសយញ្ច កវរាគានុសយញ្ច បរិជាតាតិ
 សោ តតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជាតាតិ ។ នត្ថំ ។
 យោ វា បន យតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជាតាតិ សោ
 តតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណ-
 ុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិនិក្ខិញ្ញានុសយញ្ច កវរា-
 គានុសយញ្ច បរិជាតាតិ ។ អត្ថមត្ថសមន្តំ ទុក្ខាយ
 វេទនាយ សោ^(១) តតោ អវិជ្ជានុសយំ បរិជាតាតិ
 នោ ច សោ តតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយា-
 នុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិនិក្ខិញ្ញា-
 នុសយញ្ច កវរាគានុសយញ្ច បរិជាតាតិ សោ វ ចុត្ត-
 លោ កាមនាគុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ សោ តតោ
 អវិជ្ជានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច បរិជាតាតិ នោ ច

១ ឱ. រូបនាគុយា អរូបនាគុយា សោ តតោ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣៣] បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
 បដិយានុស័យផង នូវមាណាសុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្រិចា-
 នុស័យផង នូវភវរតានុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ កំណត់
 ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវ
 មាណាសុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្រិចានុស័យផង នូវភវរតា-
 នុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលអក្ខត្រាមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ
 នោះ កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះ នៃបុគ្គលនោះ
 មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវមាណា-
 នុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្រិចានុស័យផង នូវភវរតានុស័យ
 ផង ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុ-
 ស័យផង នូវមាណាសុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ នៃ

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិហារ

សោ តតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
 ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តានុសយញ្ច កវរាគានុសយញ្ច
 បរិជាណាតិ សោ វ បុគ្គលោ រូបនាតុយា អរូបនាតុ-
 យា^(១) សោ តតោ អវិជ្ជានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច
 កវរាគានុសយញ្ច បរិជាណាតិ នោ ច សោ តតោ
 កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ទិដ្ឋានុស-
 យញ្ច វិចិត្តានុសយញ្ច បរិជាណាតិ ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៤] យោ កាមរាគានុសយញ្ច ន បរិជា-
 នាតិ សោ បដិយានុសយំ ន បរិជាណាតីតិ ។
 អាមន្តា ។ យោ វា បន បដិយានុសយំ ន ប-
 រិជាណាតិ សោ កាមរាគានុសយំ ន បរិជាណាតីតិ ។
 អាមន្តា ។ យោ កាមរាគានុសយំ ន បរិជា-
 នាតិ សោ មាណុសយំ ន បរិជាណាតីតិ ។ អក្កមក្ក-
 សមន្តំ កាមរាគានុសយំ ន បរិជាណាតិ នោ ច មា-
 នានុសយំ ន បរិជាណាតិ ទ្ធិន្តំ មក្កសមន្តីនំ វេបេត្វា
 អវសេសា បុគ្គលា កាមរាគានុសយញ្ច ន បរិជានុន្តិ

អនុសយយមកៈ បរិញ្ញាវារៈ

បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្រានុស័យផង នូវភវរតានុស័យផង
 ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង
 នូវមាណុស័យផង នូវភវរតានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូប-
 ធាតុនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្រានុស័យផង ក្នុងរូប-
 ធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ ។

ចប់ អនុលោម ។

[៣៤] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ បុគ្គល
 នោះ មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ
 មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា មិន
 កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវ
 មាណុស័យឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ មិន
 កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវមា-
 នានុស័យទេ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលព័រពួក ដែល
 ព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

មាណុសុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។ យោ វា បន
 មាណុសុសយំ ន បរិជានាតិ សោ កាមរាគានុសយំ
 ន បរិជានាតីតិ ។ អនាតាមិមគ្គុសមន្តី មាណ-
 ុសយំ ន បរិជានាតិ នោ ច កាមរាគានុសយំ ន
 បរិជានាតិ ទ្ធិន្តំ មគ្គុសមន្តីនំ វេបេត្វា អវសេសា
 បុគ្គលា មាណុសុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ កាមរាគា-
 ុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។ យោ កាមរាគានុសយំ
 ន បរិជានាតិ សោ ទិដ្ឋានុសយំ ។ បេ ។ វិចិត្តិ-
 ញ្ញានុសយំ ន បរិជានាតីតិ ។ អដ្ឋមកោ កាមរា-
 គានុសយំ ន បរិជានាតិ នោ ច វិចិត្តិញ្ញានុសយំ ន
 បរិជានាតិ អនាតាមិមគ្គុសមន្តីញ្ច អដ្ឋមកញ្ច វេបេត្វា
 អវសេសា បុគ្គលា កាមរាគានុសយញ្ច ន បរិជា-
 នន្តិ វិចិត្តិញ្ញានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។ យោ វា
 បន វិចិត្តិញ្ញានុសយំ ន បរិជានាតិ សោ កាមរា-
 គានុសយំ ន បរិជានាតីតិ ។ អនាតាមិមគ្គុសមន្តី

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនកំណត់ដឹង នូវមានានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 មិនកំណត់ដឹង នូវមានានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាម-
 រាគានុស័យឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិន
 កំណត់ដឹង នូវមានានុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរា-
 គានុស័យទេ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលពិព្វេក ដែល
 ព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវមានានុស័យផង មិន
 កំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរាគានុស័យ បុគ្គលនោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ
 ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិក្ខុនុស័យឬ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរាគានុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវវិចិក្ខុនុស័យទេ
 បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគា-
 មិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង
 មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិក្ខុនុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិក្ខុនុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរាគានុស័យឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិពោ

វិចិត្តិក្កានុសយំ ន បរិជាណាតិ នោ ច កាមរាតានុស-
 យំ ន បរិជាណាតិ អនាតាមិមគ្គសមដ្ឋិតោ អដ្ឋមកញ្ច
 វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា វិចិត្តិក្កានុសយញ្ច ន
 បរិជានន្តិ កាមរាតានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។ យោ
 កាមរាតានុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ ករាតានុសយំ
 ។ បេ ។ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាណាតីតិ ។ អគ្គមគ្គស-
 មដ្ឋិតោ កាមរាតានុសយំ ន បរិជាណាតិ នោ ច អវិជ្ជានុ-
 សយំ ន បរិជាណាតិ ទ្ធិន្ទំ មគ្គសមដ្ឋិតំ វេបេត្វា អ-
 វសេសា បុគ្គលា កាមរាតានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ
 អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។ យោ វា បន
 អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ កាមរាតានុស-
 យំ ន បរិជាណាតីតិ ។ អនាតាមិមគ្គសមដ្ឋិតោ អវិជ្ជា-
 នុសយំ ន បរិជាណាតិ នោ ច កាមរាតានុសយំ
 ន បរិជាណាតិ ទ្ធិន្ទំ មគ្គសមដ្ឋិតំ វេបេត្វា អវសេសា
 បុគ្គលា អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ កាមរាតា-
 នុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។

អនុស្សយន្តៈ បញ្ចក្ខណៈ

មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស្សយន្ត តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវ
 កាមរតានុស្សយន្ត បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលអ្នកព្រម
 ព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវ
 វិចិត្រានុស្សយន្ត មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយន្ត ។ បុគ្គល
 ណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយន្ត បុគ្គលនោះ (មិនកំណត់ដឹង)
 នូវកាមរតានុស្សយន្ត ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយន្ត ។
 បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ មិនកំណត់ដឹង នូវកាម-
 រតានុស្សយន្ត តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយន្ត បុគ្គល
 ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលពិរេក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ
 មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយន្ត មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយ-
 ន្ត ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជា-
 នុស្សយន្ត បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយន្ត ។ បុគ្គល
 អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយន្ត តែ
 មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយន្ត បុគ្គល ដ៏សេស
 វៀរលែង តែបុគ្គលពិរេក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ មិនកំណត់
 ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយន្ត មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយន្ត ។

[៣៥] យោ បដិយានុសយំ ន បរិជាតាតិ
 សោ មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ ។ អក្កមក្ក-
 សមន្តំ បដិយានុសយំ ន បរិជាតាតិ នោ ច មា-
 ណុសយំ ន បរិជាតាតិ ទ្ធិន្ទំ មក្កសមន្តំនំ វេបេ-
 ត្វា អវសេសា បុគ្គលា បដិយានុសយញ្ច ន បរិ-
 ជាតន្តំ មាណុសយញ្ច ន បរិជាតន្តំ ។ យោ វា
 បន មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ បដិយានុ-
 សយំ ន បរិជាតាតិ ។ អនាតាមិមក្កសមន្តំ មាណ-
 ុសយំ ន បរិជាតាតិ នោ ច បដិយានុសយំ ន
 បរិជាតាតិ ទ្ធិន្ទំ មក្កសមន្តំនំ វេបេត្វា អវសេសា
 បុគ្គលា មាណុសយញ្ច ន បរិជាតន្តំ បដិយានុ-
 សយញ្ច ន បរិជាតន្តំ ។ យោ បដិយានុសយំ ន
 បរិជាតាតិ សោ ទិដ្ឋានុសយំ ។ បេ ។ វិចីក្កាណុស-
 យំ ន បរិជាតាតិ ។ អដ្ឋមកោ បដិយានុសយំ
 ន បរិជាតាតិ នោ ច វិចីក្កាណុសយំ ន បរិ-
 ជាតាតិ អនាតាមិមក្កសមន្តំញ្ច អដ្ឋមកញ្ច វេបេត្វា
 អវសេសា បុគ្គលា បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាតន្តំ
 វិចីក្កាណុសយញ្ច ន បរិជាតន្តំ ។ យោ វា បន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣៥] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ បុគ្គល
នោះ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យឬ ។ បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀង
ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ តែមិនមែនជា
មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យទេ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែ
បុគ្គលពីពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវបដិ-
ឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យផង ។ មួយយ៉ាង
ទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ បុគ្គលនោះ មិន
កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអ-
នាតាមិមគ្គ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង
នូវបដិឃានុស័យទេ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលពីពួក
ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យផង
មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យផង ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង
នូវបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ
។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិក្ខុនុស័យឬ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនកំ-
ណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវវិចិក្ខុ-
នុស័យទេ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលដែលព្រមព្រៀង
ដោយអនាតាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃា-
នុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិក្ខុនុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិញ្ញា

វិចីក្កិច្ឆានុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ បដិយានុសយំ
 ន បរិជាណាតីតិ ។ អនាតាមិមក្កសមន្តី វិចីក្កិច្ឆានុសយំ
 ន បរិជាណាតិ នោ ច បដិយានុសយំ ន បរិជាណាតិ
 អនាតាមិមក្កសមន្តីញ្ច អដ្ឋមកញ្ច វេ បត្វា អវសេសា
 បុគ្គលា វិចីក្កិច្ឆានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ បដិយានុ-
 សយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។ យោ បដិយានុសយំ ន
 បរិជាណាតិ សោ កវរកានុសយំ ។ បេ ។ អវិជ្ជានុ-
 សយំ ន បរិជាណាតីតិ ។ អក្កមក្កសមន្តី បដិយានុ-
 សយំ ន បរិជាណាតិ នោ ច អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជា-
 ណាតិ ទ្ធិន្នំ មក្កសមន្តីនំ វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គ-
 លា បដិយានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ អវិជ្ជានុស-
 យញ្ច ន បរិជានន្តិ ។ យោ វា បន អវិជ្ជានុ-
 សយំ ន បរិជាណាតិ សោ បដិយានុសយំ ន បរិជា-
 ណាតីតិ ។ អនាតាមិមក្កសមន្តី អវិជ្ជានុសយំ ន
 បរិជាណាតិ នោ ច បដិយានុសយំ ន បរិជាណាតិ
 ទ្ធិន្នំ មក្កសមន្តីនំ វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា អវិ-
 ជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ បដិយានុសយញ្ច ន
 បរិជានន្តិ ។

អនុស្សយន្តមកៈ បរិព្វាវារៈ

បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស្សយ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់
ដឹង នូវបដិឃានុស្សយឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមមគ្គ
មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស្សយ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវ
បដិឃានុស្សយទេ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលអ្នកព្រម
ព្រៀងដោយអនាគាមមគ្គ និងបុគ្គលទី៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវ
វិចិត្រានុស្សយផង មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស្សយផង ។ បុគ្គល
ណា មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស្សយ បុគ្គលនោះ (មិនកំណត់
ដឹង) នូវកវកានុស្សយ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយ
ឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ដ៏ប្រសើរ មិនកំណត់ដឹង នូវ
បដិឃានុស្សយ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយទេ បុគ្គល
ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលពិព្វក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ
មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស្សយផង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយ
ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុ-
ស្សយ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស្សយឬ ។ បុគ្គល
អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមមគ្គ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយ តែ
មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស្សយទេ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរ
លែង តែបុគ្គលពិព្វក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់
ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយផង មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស្សយផង ។

[៣៦] យោ មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ
 ទិដ្ឋានុសយំ ។ បេ ។ វិចីក្កិច្ឆានុសយំ ន បរិជាតា-
 តីតិ ។ អដ្ឋមកោ មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ
 តោ ច វិចីក្កិច្ឆានុសយំ ន បរិជាតាតិ អក្កមក្ក-
 សមន្តីញ្ច អដ្ឋមកកញ្ច វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា
 មាណុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ វិចីក្កិច្ឆានុសយញ្ច ន
 បរិជានន្តិ ។ យោ វា បន វិចីក្កិច្ឆានុសយំ ន បរិ-
 ជាតាតិ សោ មាណុសយំ ន បរិជាតាតីតិ ។
 អក្កមក្កសមន្តី វិចីក្កិច្ឆានុសយំ ន បរិជាតាតិ តោ ច
 មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ អក្កមក្កសមន្តីញ្ច អដ្ឋ-
 មកកញ្ច វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា វិចីក្កិច្ឆានុស-
 យញ្ច ន បរិជានន្តិ មាណុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។
 យោ មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ កវរតា-
 នុសយំ ។ បេ ។ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាតាតីតិ ។
 អាមន្តា ។ យោ វា បន អវិជ្ជានុសយំ ន បរិ-
 ជាតាតិ សោ មាណុសយំ ន បរិជាតាតីតិ ។
 អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(៣៦) បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវមាណស័យ បុគ្គល
 នោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវអិវ្វានុស័យ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹង
 នូវវិចិត្តានុស័យ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណស័យ
 តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យទេ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរ
 លែង តែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ
 មិនកំណត់ដឹង នូវមាណស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ
 ផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុ-
 ស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណស័យ ។ បុគ្គលអ្នក
 ព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ
 តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវមាណស័យទេ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរ
 លែង តែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ
 មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវមាណស័យ
 ផង ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវមាណស័យ បុគ្គលនោះ
 (មិនកំណត់ដឹង) នូវកវ្វានុស័យ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹង នូវ
 អិវ្វានុស័យ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំ-
 ណត់ដឹង នូវអិវ្វានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណ-
 ស័យ ។ អើ ។

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិហេ

[៣៧] យោ ទិដ្ឋានុសយំ ន បរិជាណាតិ
សោ វិចីកិច្ឆានុសយំ ន បរិជាណាតីតិ ។ អាមត្តា ។
យោ វា បន វិចីកិច្ឆានុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ
ទិដ្ឋានុសយំ ន បរិជាណាតីតិ ។ អាមត្តា ។ បេ ។

[៣៨] យោ វិចីកិច្ឆានុសយំ ន បរិជាណាតិ
សោ កវរតានុសយំ ។ បេ ។ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិ-
ជាណាតីតិ ។ អត្តមត្តសមន្តិ វិចីកិច្ឆានុសយំ ន
បរិជាណាតិ នោ ច អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាណាតិ
អត្តមត្តសមន្តិញ្ច អដ្ឋមត្តញ្ច វេបេត្វា អវសេសា
បុគ្គលា វិចីកិច្ឆានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ អវិជ្ជានុ-
សយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។ យោ វា បន អវិជ្ជា-
នុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ វិចីកិច្ឆានុសយំ ន ប-
រិជាណាតីតិ ។ អដ្ឋមកោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាណាតិ
នោ ច វិចីកិច្ឆានុសយំ ន បរិជាណាតិ អត្តមត្តស-
មន្តិញ្ច អដ្ឋមត្តញ្ច វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា
អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ វិចីកិច្ឆានុសយញ្ច
ន បរិជានន្តិ ។

អនុសយយមកៈ បរិញ្ញាវិញ្ញាបន្នៈ

(៣៧) បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ បុគ្គល
នោះ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់
ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យឬ ។ អើ ។ បេ ។

(៣៨) បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ បុគ្គល
នោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវភវត្តានុស័យ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹង
នូវអវិជ្ជានុស័យឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ដ៏ប្រសើរ
មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវអ-
វិជ្ជានុស័យទេ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀង
ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រា-
នុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់
ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យឬ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជា-
នុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យទេ បុគ្គល ដ៏
សេស វៀរលែង តែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និង
បុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង
នូវវិចិត្រានុស័យផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៣៩] យោ កាមរាគានុសយំ ន បរិជាតាតិ
សោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាតាតិ ។ អាមន្តា ។
យោ វា បន អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ
កាមរាគានុសយំ ន បរិជាតាតិ ។ អាមន្តា ។

[៤០] យោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុស-
យញ្ច ន បរិជាតាតិ សោ មាណុសយំ ន បរិជា-
តាតិ ។ អត្តមត្តសមន្តី កាមរាគានុសយញ្ច បដិ-
យានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ នោ ធម៌ មាណុសយំ
ន បរិជាតាតិ ទ្ធិន្នំ មត្តសមន្តីនំ វេបេត្វា អវិសេសា
បុគ្គលា កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន
បរិជានន្តិ មាណុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។ យោ វា
បន មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ កាមរាគានុស-
យញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ ។ អនាតា-
មិមត្តសមន្តី មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ នោ ធម៌
កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ
ទ្ធិន្នំ មត្តសមន្តីនំ វេបេត្វា អវិសេសា បុគ្គលា

អភិធម្មបិណ្ឌក យមកៈ

(៣៩) បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវភវកតានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវភវកតានុស័យ ។ អើ ។

(៤០) បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមកតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ដ៏ប្រសើរ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមកតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យទេ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលពិព្វក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមកតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមកតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ។ បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាតាមិមគ្គ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមកតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផងទេ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលពិព្វក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិហារ

មាណុសុសយញ្ចំ ន បរិជាណន្តំ កាមរាគាណុសយញ្ចំ
 បដិយាណុសយញ្ចំ ន បរិជាណន្តំ ។ យោ កាមរាគាណុ-
 សយញ្ចំ បដិយាណុសយញ្ចំ ន បរិជាណាតិ សោ ទិដ្ឋា-
 នុសយំ ។ បេ ។ វិចីកិច្ឆាណុសយំ ន បរិជាណាតិ ។
 អដ្ឋមកោ កាមរាគាណុសយញ្ចំ បដិយាណុសយញ្ចំ ន
 បរិជាណាតិ នោ ច វិចីកិច្ឆាណុសយំ ន បរិជាណាតិ
 អនាតាមិមក្កសមន្តំ អដ្ឋមកញ្ចំ វេបេត្វា អវសេសា
 បុក្កលា កាមរាគាណុសយញ្ចំ បដិយាណុសយញ្ចំ ន បរិ-
 ជាណន្តំ វិចីកិច្ឆាណុសយញ្ចំ ន បរិជាណន្តំ ។ យោ វា
 បន វិចីកិច្ឆាណុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ កាមរា-
 គាណុសយញ្ចំ បដិយាណុសយញ្ចំ ន បរិជាណាតិ ។
 អនាតាមិមក្កសមន្តំ វិចីកិច្ឆាណុសយំ ន បរិជាណាតិ
 នោ ច កាមរាគាណុសយញ្ចំ បដិយាណុសយញ្ចំ
 ន បរិជាណាតិ អនាតាមិមក្កសមន្តំ អដ្ឋមកញ្ចំ
 វេបេត្វា អវសេសា បុក្កលា វិចីកិច្ឆាណុសយញ្ចំ ន
 បរិជាណន្តំ កាមរាគាណុសយញ្ចំ បដិយាណុសយញ្ចំ ន
 បរិជាណន្តំ ។ យោ កាមរាគាណុសយញ្ចំ បដិយាណុស-
 យញ្ចំ ន បរិជាណាតិ សោ កាមរាគាណុសយំ ។ បេ ។

អនុស្សយន្តមកៈ បរិញ្ញាវិវាទៈ

ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវមាតានុស្សយន្ត មិនកំណត់ដឹង នូវ
 កាមរតានុស្សយន្ត នូវបដិឃានុស្សយន្ត ។ បុគ្គលណា មិនកំ-
 ណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយន្ត នូវបដិឃានុស្សយន្ត បុគ្គលនោះ
 (មិនកំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស្សយ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិ-
 ច្ឆានុស្សយ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយន្ត
 នូវបដិឃានុស្សយន្ត តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស្សយទេ
 បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិ-
 មគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយន្ត
 នូវបដិឃានុស្សយន្ត មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស្សយន្ត ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស្សយ បុគ្គលនោះ
 មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយន្ត នូវបដិឃានុស្សយន្ត ។
 បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិ-
 ច្ឆានុស្សយ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយន្ត នូវបដិ-
 ឃានុស្សយន្តទេ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលអ្នកព្រម
 ព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវ
 វិចិត្តិច្ឆានុស្សយន្ត មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយន្ត នូវបដិឃា-
 នុស្សយន្ត ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយន្ត នូវបដិ-
 ឃានុស្សយន្ត បុគ្គលនោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវករុណានុស្សយ ។ បេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

អវិជ្ជាទុក្ខសយំ ន បរិជាណាតីតំ ។ អត្តមត្តសមន្តិ
 កាមរាគាទុក្ខសយញ្ច បដិយាទុក្ខសយញ្ច ន បរិជា-
 ណាតី នោ ច អវិជ្ជាទុក្ខសយំ ន បរិជាណាតី ទ្ធិន្នំ
 មត្តសមន្តិទំ វេបេត្វា អវសេសា បុត្តលា កាមរា-
 គាទុក្ខសយញ្ច បដិយាទុក្ខសយញ្ច ន បរិជានន្តិ អវិជ្ជាទុ-
 ក្ខសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។ យោ វា បន អវិជ្ជាទុក្ខសយំ
 ន បរិជាណាតី សោ កាមរាគាទុក្ខសយញ្ច បដិយាទុក្ខ-
 សយញ្ច ន បរិជាណាតីតំ ។ អនាតាមិមត្តសមន្តិ អវិជ្ជា-
 ទុក្ខសយំ ន បរិជាណាតី នោ ច កាមរាគាទុក្ខសយញ្ច
 បដិយាទុក្ខសយញ្ច ន បរិជាណាតី ទ្ធិន្នំ មត្តសមន្តិទំ
 វេបេត្វា អវសេសា បុត្តលា អវិជ្ជាទុក្ខសយញ្ច ន ប-
 រិជានន្តិ កាមរាគាទុក្ខសយញ្ច បដិយាទុក្ខសយញ្ច ន
 បរិជានន្តិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គ
 ដ៏ប្រសើរ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យទេ បុគ្គល ដ៏
 សេស វៀរលែង តែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ
 មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង មិន
 កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិន
 កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរ-
 តានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផងឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 អនាគាមមគ្គ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ តែមិនមែនជាមិនកំណត់
 ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផងទេ បុគ្គល ដ៏សេស
 វៀរលែង តែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិន
 កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង ។

[៤០] យោ កាមរតានុសយញ្ច បដិយានុ-
សយញ្ច មាណុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ សោ ទិ-
ដ្ឋានុសយំ ។ បេ ។ វិចីក្កិច្ឆានុសយំ ន បរិជាណា-
តីតិ ។ អដ្ឋមកោ កាមរតានុសយញ្ច បដិយានុ-
សយញ្ច មាណុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ នោ ច
វិចីក្កិច្ឆានុសយំ ន បរិជាណាតិ ទ្ធិន្ទំ មគ្គសមធិនញ្ច
អដ្ឋមកញ្ច វេបេត្វា អវសេសា មុក្ខលា កាមរតា-
នុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ន
បរិជានន្តិ វិចីក្កិច្ឆានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។ យោ
វា បន វិចីក្កិច្ឆានុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ កាមរ-
តានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ន
បរិជាណាតីតិ ។ អនាតាមិមគ្គសមធិនំ វិចីក្កិច្ឆានុសយញ្ច
មាណុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ នោ ច កាមរតានុស-
យញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ អគ្គមគ្គសមធិនំ

អនុសយយមកៈ បរិពារៈ

(៤១) បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង បុគ្គលនោះ (មិនកំណត់ដឹង)
 នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យឬ ។
 បុគ្គលទី ៨ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង នូវមាណុស័យផង តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ
 ទេ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលពិរាជ ដែលព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យ
 ផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវ
 វិចិត្តានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវ
 វិចិត្តានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផងឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រម
 ព្រៀងដោយអនាគាមមគ្គ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យផង នូវ
 មាណុស័យផង តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផងទេ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ដ៏ប្រសើរ

វិចិត្តក្តានុស្សយញ្ច កាមរតានុស្សយញ្ច បដិយា-
 នុស្សយញ្ច ន បរិជាណាតិ នោ ច មាណុស្សយំ
 ន បរិជាណាតិ ទ្ធិន្ទំ មគ្គសមន្តីនញ្ច អដ្ឋមកញ្ច
 វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា វិចិត្តក្តានុស្សយញ្ច ន
 បរិជានន្តិ កាមរតានុស្សយញ្ច បដិយានុស្សយញ្ច
 មាណុស្សយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។ យោ កាមរ-
 តានុស្សយញ្ច បដិយានុស្សយញ្ច មាណុស្សយញ្ច ន
 បរិជាណាតិ សោ កវរតានុស្សយំ ។ បេ ។ អវិជ្ជានុ-
 សយំ ន បរិជាណាតីតិ ។ អាមន្តា ។ យោ វា
 បន អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ កាមរ-
 តានុស្សយញ្ច បដិយានុស្សយញ្ច មាណុស្សយញ្ច ន
 បរិជាណាតីតិ ។ អនាតាមិមគ្គសមន្តី អវិជ្ជានុស្សយញ្ច
 មាណុស្សយញ្ច ន បរិជាណាតិ នោ ច កាមរតា-
 នុស្សយញ្ច បដិយានុស្សយញ្ច ន បរិជាណាតិ ទ្ធិន្ទំ
 មគ្គសមន្តីនំ វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា អវិជ្ជានុ-
 សយញ្ច ន បរិជានន្តិ កាមរតានុស្សយញ្ច បដិ-
 យានុស្សយញ្ច មាណុស្សយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យផង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យទេ បុគ្គល
 ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលពិរេក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និង
 បុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យផង មិនកំណត់
 ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ។
 បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង នូវមាណុស័យផង បុគ្គលនោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវកវរតា-
 នុស័យ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ
 មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុ-
 នុស័យផងឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមមគ្គ មិនកំណត់
 ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវមាណុស័យផង តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផងទេ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរ
 លែង តែបុគ្គលពិរេក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់
 ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ។

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវគោ

[៤២] យោ កាមរតានុសយញ្ច បដិយានុ-
 សយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច ន បរិ-
 ជាណាតិ សោ វិចីក្កិច្ឆានុសយំ ន បរិជាណាតីតិ ។
 អាមន្តា ។ យោ វា បន វិចីក្កិច្ឆានុសយំ ន
 បរិជាណាតិ សោ កាមរតានុសយញ្ច បដិយានុស-
 យញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច ន បរិជា-
 ណាតីតិ ។ អនាតាមិមក្កសមន្តី វិចីក្កិច្ឆានុសយញ្ច
 មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ នោ
 ច កាមរតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិ-
 ជាណាតិ អក្កមក្កសមន្តី វិចីក្កិច្ឆានុសយញ្ច កាមរ-
 តានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច ន
 បរិជាណាតិ នោ ច មាណុសយំ ន បរិជាណាតិ
 ទ្ធិន្ទំ មក្កសមន្តីនញ្ច អដ្ឋមកញ្ច វេបេត្វា អវសេ-
 សា បុក្កលា វិចីក្កិច្ឆានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ
 កាមរតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុស-
 យញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។ វេ ។

អនុស្សយន្តមកៈ បរិញ្ញាវារៈ

[៤២] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស្សយន្ត នូវ
 បដិឃានុស្សយន្ត នូវមាណុស្សយន្ត នូវទិដ្ឋានុស្សយន្ត បុគ្គលនោះ
 មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិកានុស្សយន្ត ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិកានុស្សយន្ត បុគ្គលនោះ មិនកំណត់
 ដឹង នូវកាមរកានុស្សយន្ត នូវបដិឃានុស្សយន្ត នូវមាណុស្សយ
 ន្ត នូវទិដ្ឋានុស្សយន្ត ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគា-
 មមគ្គ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិកានុស្សយន្ត នូវមាណុស្សយន្ត នូវ
 នូវទិដ្ឋានុស្សយន្ត តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស្សយន្ត
 នូវបដិឃានុស្សយន្តទេ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ មិន
 កំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិកានុស្សយន្ត នូវកាមរកានុស្សយន្ត នូវបដិឃានុ-
 ស្សយន្ត នូវទិដ្ឋានុស្សយន្ត តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវមាណុ-
 នុស្សយន្តទេ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលតិរព្វក ដែលព្រម
 ព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិកានុ-
 ស្សយន្ត មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស្សយន្ត នូវបដិឃានុស្សយន្ត
 នូវមាណុស្សយន្ត នូវទិដ្ឋានុស្សយន្ត ។ បេ ។

[៤៣] យោ កាមរតានុសយញ្ច បដិយានុស-
 យញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុ-
 សយញ្ច ន បរិដាណាតិ សោ កាមរតានុសយំ ។ បេ ។
 អវិជ្ជានុសយំ ន បរិដាណាតីតិ ។ អាមត្តា ។
 យោ វា បន អវិជ្ជានុសយំ ន បរិដាណាតិ សោ
 កាមរតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុស-
 យញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច ន បរិ-
 ដាណាតីតិ ។ អដ្ឋមកោ អវិជ្ជានុសយញ្ច កាមរ-
 តានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ន
 បរិដាណាតិ នោ ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុស-
 យញ្ច ន បរិដាណាតិ អនាតាមិមត្តសមន្តី អវិជ្ជា-
 សយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទា-
 សយញ្ច ន បរិដាណាតិ នោ ច កាមរតានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច ន បរិដាណាតិ ទ្ធិន្ទំ មត្តសមន្តី-
 នញ្ច អដ្ឋមកញ្ច វេបេត្វា អវសេសា បុត្តលា អវិជ្ជា-
 នុសយញ្ច ន បរិដានន្តិ កាមរតានុសយញ្ច បដិ-
 យានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិ-
 ត្តិន្ទានុសយញ្ច ន បរិដានន្តិ ។

អភិធម្មប្បដិក យមកៈ

(៤៣) បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិ-
 កិច្ចានុស័យផង បុគ្គលនោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវកវរកានុស័យ
 ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យប្ប ។ អេ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិន
 កំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុ-
 ស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យផងប្ប ។ បុគ្គលទី ៨
 មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវកាមរកានុស័យផង នូវបដិឃា-
 នុស័យផង នូវមាណុស័យផង តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវទិដ្ឋានុ-
 ស័យផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យផងទេ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគា-
 មមគ្គ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋា-
 នុស័យផង នូវវិចិកិច្ចានុស័យផង តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាម-
 រកានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផងទេ បុគ្គល ដ៏សេស រៀនរំលង
 តែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិន
 កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យ
 ផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង
 នូវវិចិកិច្ចានុស័យផង ។

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិញ

[៤៤] យោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុ-
សយញ្ច មាណានុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទា-
នុសយញ្ច កវរាតានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ សោ
អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាតាតិ ។ អាមត្តា ។ យោ
វា បន អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ កាមរា-
តានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណានុសយញ្ច ទិ-
ដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច កវរាតានុសយញ្ច
ន បរិជាតាតិ ។ អដ្ឋមកោ អវិជ្ជានុសយញ្ច
កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណានុស-
យញ្ច កវរាតានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ នោ ច
ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ
អនាតាមិមក្កសមន្តី អវិជ្ជានុសយញ្ច មាណានុសយញ្ច
ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច កវរាតានុសយញ្ច
ន បរិជាតាតិ នោ ច កាមរាតានុសយញ្ច បដិ-
យានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ ទ្ធិន្តំ មក្កសមន្តីនញ្ច
អដ្ឋមកញ្ច វេបេត្វា អវសេសា បុក្កលា អវិជ្ជានុ-
សយញ្ច ន បរិជានន្តិ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយា-
នុសយញ្ច មាណានុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទា-
នុសយញ្ច កវរាតានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។

អនុសយយមកៈ បរិញ្ញាវារៈ

[៤៤] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិក្ខុ-
 នុស័យផង នូវកវរតានុស័យផង បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជា-
 នុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិ-
 ក្ខុនុស័យផង នូវកវរតានុស័យផងឬ ។ បុគ្គលទី ៨ មិនកំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវ
 មាណុស័យផង នូវកវរតានុស័យផង តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង
 នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិក្ខុនុស័យផងទេ បុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 អនាគាមមគ្គ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវមាណុស័យផង
 នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិក្ខុនុស័យផង នូវកវរតានុស័យផង តែមិន
 មែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផងទេ
 បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលពិរេក ដែលព្រមព្រៀងដោយ
 មគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិន
 កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុ-
 ស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិក្ខុនុស័យផង នូវកវរតានុស័យ
 ផង ។

[២៥] យតោ កាមរាគានុសយំ ន បរិជា-
 នាតិ តតោ បដិយានុសយំ ន បរិជាតាតិ ។
 ទុក្ខាយ វេទនាយ តតោ កាមរាគានុសយំ ន ប-
 រិជាតាតិ នោ ច តតោ បដិយានុសយំ ន បរិ-
 ជាតាតិ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា អបរិយាបន្នេ ត-
 តោ កាមរាគានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ បដិយា-
 នុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ ។ យតោ វា បន បដិ-
 យានុសយំ ន បរិជាតាតិ តតោ កាមរាគានុសយំ
 ន បរិជាតាតិ ។ កាមធាតុយា ជ្ជីសុ វេទនាសុ
 តតោ បដិយានុសយំ ន បរិជាតាតិ នោ ច ត-
 តោ កាមរាគានុសយំ ន បរិជាតាតិ រូបធាតុយា អ-
 រូបធាតុយា អបរិយាបន្នេ តតោ បដិយានុសយញ្ច
 ន បរិជាតាតិ កាមរាគានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ ។
 យតោ កាមរាគានុសយំ ន បរិជាតាតិ តតោ មា-
 នានុសយំ ន បរិជាតាតិ ។ រូបធាតុយា អរូបធា-
 តុយា តតោ កាមរាគានុសយំ ន បរិជាតាតិ នោ
 ច តតោ មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ ទុក្ខាយ វេ-
 ទនាយ អបរិយាបន្នេ តតោ កាមរាគានុសយញ្ច
 ន បរិជាតាតិ មាណុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(២៥) បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងទី
ណា មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះ តែមិនមែនជា
មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះទេ មិនកំណត់ដឹង
នូវកាមរតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូប-
ធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង
នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវបដិ-
ឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង
នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុ-
ស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុង
អរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវ
កាមរតានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
អរូបធាតុនោះ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង មិន
កំណត់ដឹង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្នៈ ។

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិហារ

យតោ វា បទ មាណុសយំ ន បរិជាណាតិ តតោ
 កាមរាគានុសយំ ន បរិជាណាតិ ។ អាមន្តា ។ យ-
 តោ កាមរាគានុសយំ ន បរិជាណាតិ តតោ ទិដ្ឋា-
 នុសយំ ។ បេ ។ វិចីកិច្ឆានុសយំ ន បរិជាណាតិ ។
 ទុក្ខាយ វេទនាយ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តតោ
 កាមរាគានុសយំ ន បរិជាណាតិ លោ ច តតោ វិ-
 ចីកិច្ឆានុសយំ ន បរិជាណាតិ អបរិយាបន្នេ តតោ
 កាមរាគានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ វិចីកិច្ឆានុស-
 យញ្ច ន បរិជាណាតិ ។ យតោ វា បទ វិចីកិច្ឆា-
 នុសយំ ន បរិជាណាតិ តតោ កាមរាគានុសយំ ន
 បរិជាណាតិ ។ អាមន្តា ។ យតោ កាមរាគា-
 នុសយំ ន បរិជាណាតិ តតោ ករាគានុសយំ ន
 បរិជាណាតិ ។ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តតោ
 កាមរាគានុសយំ ន បរិជាណាតិ លោ ច តតោ
 ករាគានុសយំ ន បរិជាណាតិ ទុក្ខាយ វេទនាយ
 អបរិយាបន្នេ តតោ កាមរាគានុសយញ្ច ន បរិ-
 ជាណាតិ ករាគានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ ។

អនុសយយមកៈ បរិពារាវៈ
 ២

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវមានានុស័យ ក្នុងទីណា
 មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យ ក្នុងទីណា (មិនកំណត់
 ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះឬនោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនមែនជាមិនកំណត់
 ដឹង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិន
 កំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យ
 ផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់
 ដឹង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យ
 ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ
 តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនោះទេ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស័យផង មិនកំណត់
 ដឹង នូវកាមរកានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬនោះ ក្នុងអបរិយាបន្នៈ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យតោ វា បន ភវរាគានុសយំ ន បរិជាតាតិ តតោ
 កាមរាគានុសយំ ន បរិជាតាតិ ។ កាមធាតុយា
 ឌីស្កុ វេទនាស្កុ តតោ ភវរាគានុសយំ ន បរិជាតាតិ
 នោ ច តតោ កាមរាគានុសយំ ន បរិជាតាតិ
 ទុក្ខាយ វេទនាយ អបរិយាបន្នេ តតោ ភវរាគានុស-
 យញ្ច ន បរិជាតាតិ កាមរាគានុសយញ្ច ន បរិជា-
 តាតិ ។ យតោ កាមរាគានុសយំ ន បរិជាតាតិ
 តតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាតាតិ ។ ទុក្ខាយ
 វេទនាយ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តតោ កាម-
 រាគានុសយំ ន បរិជាតាតិ នោ ច តតោ អវិជ្ជានុ-
 សយំ ន បរិជាតាតិ អបរិយាបន្នេ តតោ កាមរា-
 គានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ អវិជ្ជានុសយញ្ច ន
 បរិជាតាតិ ។ យតោ វា បន អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជា-
 តាតិ តតោ កាមរាគានុសយំ ន បរិជាតាតិ ។
 អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវករណីគាត់នុស័យ ក្នុងទីណា
 មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់
 ដឹង នូវករណីគាត់នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនមែនជា
 មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនកំណត់
 ដឹង នូវករណីគាត់នុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង
 ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្នៈ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីក្នុងវេ-
 ទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះទេ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគា-
 នុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈ
 នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៤៦) យតោ បដិយានុសយំ ន បរិជាតាតិ តតោ មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ ។ កាមធាតុយោ ឌ្វីសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយោ តតោ បដិយានុសយំ ន បរិជាតាតិ នោ ច តតោ មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ អបរិយាបន្នេ តតោ បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ មាណុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ ។ យតោ វា បន មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ តតោ បដិយានុសយំ ន បរិជាតាតិ ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ តតោ មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ នោ ច តតោ បដិយានុសយំ ន បរិជាតាតិ អបរិយាបន្នេ តតោ មាណុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ ។ យតោ បដិយានុសយំ ន បរិជាតាតិ តតោ ទិដ្ឋានុសយំ ។ បេ ។ វិចីក្ខន្ធានុសយំ ន បរិជាតាតិ ។ កាមធាតុយោ ឌ្វីសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយោ តតោ បដិយានុសយំ ន បរិជាតាតិ នោ ច តតោ វិចីក្ខន្ធានុសយំ ន បរិជាតាតិ អបរិយាបន្នេ តតោ បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ វិចីក្ខន្ធានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ ។ យតោ វា បន

អនុសយយមកៈ បរិពារិកៈ

(៤៦) បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា
មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់
ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ
និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុង
វេទនាពីរនោះទេ មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង
នូវមាណុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃា-
នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ
ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុង
ទុក្ខវេទនានោះទេ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យផង មិនកំណត់ដឹង
នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ ។ បុគ្គល មិនកំណត់
ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា (មិនកំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ
។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ
ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់
ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

វិចិត្តានុសយំ ន បរិជាណាតិ តតោ បដិយានុសយំ
 ន បរិជាណាតីតិ ។ កាមន្តា ។ យតោ បដិយានុសយំ
 ន បរិជាណាតិ តតោ កវរាតានុសយំ ន បរិជាណាតីតិ ។
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តតោ បដិយានុសយំ ន
 បរិជាណាតិ នោ ច តតោ កវរាតានុសយំ ន បរិ-
 ជាណាតិ កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ អបរិយាបន្នេ
 តតោ បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ កវរាតានុស-
 យញ្ច ន បរិជាណាតិ ។ យតោ វា បន កវរាតានុសយំ
 ន បរិជាណាតិ តតោ បដិយានុសយំ ន បរិជាណា-
 តីតិ ។ ធុក្កាយ វេទនាយ តតោ កវរាតានុសយំ ន
 បរិជាណាតិ នោ ច តតោ បដិយានុសយំ ន បរិជា-
 ណាតិ កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ អបរិយាបន្នេ ត-
 តោ កវរាតានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ បដិយានុសយញ្ច
 ន បរិជាណាតិ ។ យតោ បដិយានុសយំ ន បរិជាណាតិ
 តតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាណាតីតិ ។ កាមធាតុ-
 យា ទ្វីសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តតោ
 បដិយានុសយំ ន បរិជាណាតិ នោ ច តតោ អវិជ្ជានុ-
 សយំ ន បរិជាណាតិ អបរិយាបន្នេ តតោ បដិយានុស-
 យញ្ច ន បរិជាណាតិ អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់
ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មិន
កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវកវ-
រកានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃា-
នុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង
នូវកវរកានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនេះទេ មិនកំណត់ដឹង
នូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកវរកានុស័យផង ក្នុងវេទ-
នាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្នៈ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកវរកានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង
នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកវ-
រកានុស័យ ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវបដិ-
ឃានុស័យ ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះទេ មិនកំណត់ដឹង នូវកវរកានុស័យ
ផង មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
កាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្នៈ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវបដិ-
ឃានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង
នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ
ផង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ ។

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិញ

យតោ វា បន អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាតាតិ តតោ
 បដិយានុសយំ ន បរិជាតាតីតិ ។ អាមន្តា ។

[២៧] យតោ មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ តតោ
 ធិដ្ឋានុសយំ ។ បេ ។ វិចីក្កិច្ឆានុសយំ ន បរិជាតាតីតិ ។
 ធុត្តាយ វេទនាយ តតោ មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ
 នោ ច តតោ វិចីក្កិច្ឆានុសយំ ន បរិជាតាតិ អបរិយា-
 បន្នេ តតោ មាណុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ វិចីក្កិច្ឆា-
 សយញ្ច ន បរិជាតាតិ ។ យតោ វា បន វិចីក្កិច្ឆា-
 សយំ ន បរិជាតាតិ តតោ មាណុសយំ ន បរិជាតា-
 តីតិ ។ អាមន្តា ។ យតោ មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ
 តតោ កវរាតានុសយំ ន បរិជាតាតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យតោ វា បន កវរាតានុសយំ ន បរិជាតាតិ

អនុសយយមកៈ បរិព្វាវាវៈ

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា

មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៤៧) បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងទីណា

(មិនកំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិ-

កិច្ចានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ

ក្នុងទីនោះនោះ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុង

ទីនោះនោះទេ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យផង មិនកំណត់ដឹង

នូវវិចិកិច្ចានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល

មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិកិច្ចានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុ-

ស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ

ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវភវក្កានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវភវក្កានុស័យ ក្នុងទីណា

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

តតោ មាណុសយំ ន បរិជាណាតីតិ ។ កាម-
 ធាតុយា ទ្ធិស្កុ វេទនាស្កុ តតោ កវរកាតុសយំ
 ន បរិជាណាតិ នោ ច តតោ មាណុសយំ ន
 បរិជាណាតិ ទុក្ខាយ វេទនាយ អបរិយាបន្នេ តតោ
 កវរកាតុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ មាណុសយញ្ច
 ន បរិជាណាតិ ។ យតោ មាណុសយំ ន បរិជា-
 ណាតិ តតោ អវិជ្ជាតុសយំ ន បរិជាណាតីតិ ។
 ទុក្ខាយ វេទនាយ តតោ មាណុសយំ ន បរិជា-
 ណាតិ នោ ច តតោ អវិជ្ជាតុសយំ ន បរិជាណាតិ
 អបរិយាបន្នេ តតោ មាណុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ
 អវិជ្ជាតុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ ។ យតោ វា បន
 អវិជ្ជាតុសយំ ន បរិជាណាតិ តតោ មាណុសយំ ន
 បរិជាណាតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៤៨) យតោ ទិដ្ឋាតុសយំ ន បរិជាណាតិ ត-
 តោ វិចិត្តាតុសយំ ន បរិជាណាតីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង
 នូវកវេតានុស្សយ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនមែនជាមិន
 កំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនកំណត់ដឹង នូវ
 កវេតានុស្សយផង មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយផង ក្នុងទីកុវេទនា
 នោះ ក្នុងអបរិយាបន្នៈ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុ-
 ស្សយ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយ ក្នុងទីកុវេទនានោះ តែមិន
 មែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយ ក្នុងទីកុវេទនានោះទេ មិន
 កំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយផង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយផង
 ក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់
 ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៤៨] បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវទិដ្ឋានុស្សយ ក្នុងទីណា
 មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

យតោ វា បន វិចិត្តក្ខន្ធនុសយំ ន បរិជាណាតិ តតោ
 ទិដ្ឋានុសយំ ន បរិជាណាតិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

[៤៧] យតោ វិចិត្តក្ខន្ធនុសយំ ន បរិជាណាតិ តតោ
 កវរាតានុសយំ ន បរិជាណាតិ ។ អាមន្តា ។
 យតោ វា បន កវរាតានុសយំ ន បរិជាណាតិ តតោ
 វិចិត្តក្ខន្ធនុសយំ ន បរិជាណាតិ ។ កាមនាតុយា
 តិស្ស វេទនាស្ស តតោ កវរាតានុសយំ ន បរិជាណាតិ
 លោ ច តតោ វិចិត្តក្ខន្ធនុសយំ ន បរិជាណាតិ អប-
 រិយាបន្នេ តតោ កវរាតានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ
 វិចិត្តក្ខន្ធនុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ ។ យតោ វិចិត្ត-
 ក្ខន្ធនុសយំ ន បរិជាណាតិ តតោ អវិជ្ជានុសយំ
 ន បរិជាណាតិ ។ អាមន្តា ។ យតោ វា បន
 អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាណាតិ តតោ វិចិត្តក្ខន្ធនុសយំ
 ន បរិជាណាតិ ។ អាមន្តា ។

អនុសយយមកៈ បរិពារាវៈ
ញ

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីណា

មិនកំណត់ដឹង នូវវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បេ ។

(៤៧) បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីណា

មិនកំណត់ដឹង នូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ

យ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា

មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំ-

ណត់ដឹង នូវកវរាគានុស័យ ក្នុងវេទនា ព្យ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ

មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងវេទនា ព្យ នោះទេ

មិនកំណត់ដឹង នូវកវរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ

ផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះទេ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិ-

ត្រានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះ

ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវអ-

វិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះ

ឬ ។ អើ ។

[៥០] យតោ កវរាតានុសយំ ន បរិជានាតិ
 តតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជានាតីតិ ។ កាម-
 ធាតុយា ភីសុ វេទនាសុ តតោ កវរាតានុសយំ ន
 បរិជានាតិ នោ ច តតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិ-
 ជានាតិ អបរិយាបន្នេ តតោ កវរាតានុសយញ្ច ន
 បរិជានាតិ អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជានាតិ ។ យ-
 តោ វា បន អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជានាតិ តតោ
 កវរាតានុសយំ ន បរិជានាតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៥១] យតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុ-
 សយញ្ច ន បរិជានាតិ តតោ មាណុសយំ ន
 បរិជានាតីតិ ។ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តតោ
 កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិជានា-
 តិ នោ ច តតោ មាណុសយំ ន បរិជានាតិ
 អបរិយាបន្នេ តតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុ-
 សយញ្ច ន បរិជានាតិ មាណុសយញ្ច ន បរិជានា-
 តិ ។ យតោ វា បន មាណុសយំ ន បរិជានាតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥០] បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកវរតានុស័យ ក្នុងទីណា
មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង
នូវកវរតានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនមែនជាមិន
កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ មិនកំណត់ដឹង
នូវកវរតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិ-
យាបន្ទៈនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវអ-
វិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវកវរតានុស័យ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។

[៥១] បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
បដិយានុស័យផង ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងទី
នោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិ-
យានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែមិនមែនជាមិន
កំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិន
កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង មិនកំណត់
ដឹង នូវមាណុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ទៈនោះ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងទីណា

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិញ្ញា

តតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិ-
 ជាណាតីតិ ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ តតោ មាណុសយញ្ច
 កាមរាគានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ នោ ច តតោ បដិ-
 យានុសយំ ន បរិជាណាតិ អបរិយាបន្នេ តតោ
 មាណុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ កាមរាគានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ ។ យតោ កាមរា-
 គានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ តតោ
 ទិដ្ឋានុសយំ ។ បេ ។ វិចីក្ខ័ន្ធានុសយំ ន បរិជាណាតីតិ ។
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តតោ កាមរាគានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ នោ ច តតោ
 វិចីក្ខ័ន្ធានុសយំ ន បរិជាណាតិ អបរិយាបន្នេ តតោ
 កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិជា-
 ណាតិ វិចីក្ខ័ន្ធានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ ។ យតោ
 វា បន វិចីក្ខ័ន្ធានុសយំ ន បរិជាណាតិ តតោ កាម-
 រាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាណាតីតិ ។
 អាមត្តា ។ យតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុស-
 យញ្ច ន បរិជាណាតិ តតោ ករាគានុសយំ ន បរិ-
 ជាណាតីតិ ។ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តតោ កាម-
 រាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ

អនុស្សយន្តមកៈ បរិព្វាវារៈ

មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យផង នូវកាមរតានុស័យផង ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះទេ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យផង មិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ ។
 បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង
 ក្នុងទីណា (មិនកំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនកំណត់
 ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវ
 កាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូប-
 ធាតុនោះ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យផង ក្នុងអបរិយា-
 បន្នៈនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង
 នូវករវតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរ-
 តានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

នោ ច តតោ កវរាតានុសយំ ន បរិជាតាតិ អបរិ-
 យាបន្នេ តតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុស-
 យញ្ច ន បរិជាតាតិ កវរាតានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ។
 យតោ វា មន កវរាតានុសយំ ន បរិជាតាតិ តតោ
 កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាតា-
 តីតិ ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ តតោ កវរាតានុសយញ្ច
 កាមរាតានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ នោ ច តតោ បដិ-
 យានុសយំ ន បរិជាតាតិ កាមនាតុយា ទ្វីស្ម វេទ-
 នាស្ម តតោ កវរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន
 បរិជាតាតិ នោ ច តតោ កាមរាតានុសយំ ន បរិ-
 ជាតាតិ អបរិយាបន្នេ តតោ កវរាតានុសយញ្ច ន
 បរិជាតាតិ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន
 បរិជាតាតិ ។ យតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុ-
 សយញ្ច ន បរិជាតាតិ តតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជា-
 តាតិ ។ រូបនាតុយា អរូបនាតុយា តតោ កាមរា-
 តានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ នោ
 ច តតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាតាតិ អបរិយាបន្នេ
 តតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន
 បរិជាតាតិ អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកវកតានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអ-
 រូបធាតុនោះទេ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុ-
 ស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកវកតានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ទៈនោះ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកវកតានុស័យ ក្នុងទីណា
 មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទី
 នោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកវកតានុស័យផង នូវកាមរ-
 តានុស័យផង ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវ
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះទេ មិនកំណត់ដឹង នូវកវកតានុស័យ
 ផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិន
 មែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិន
 កំណត់ដឹង នូវកវកតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ
 ផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ទៈនោះ ។ បុគ្គល មិន
 កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីណា មិន
 កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូ-
 បធាតុនោះ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុនោះទេ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃា-
 នុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ទៈនោះ ។

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិហារ

យតោ វា បន អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាណាតិ តតោ
កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាណា-
តីតិ ។ អាមន្តា ។

[៥២] យតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុ-
សយញ្ច មាណុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ តតោ
ទិដ្ឋានុសយំ ។ បេ ។ វិចីក្កិន្ទានុសយំ ន បរិជា-
ណាតីតិ ។ អាមន្តា ។ យតោ វា បន វិចីក្កិន្ទានុស-
យំ ន បរិជាណាតិ តតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិ-
យានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ន បរិជាណាតីតិ ។
អាមន្តា ។ យតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុស-
យញ្ច មាណុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ តតោ កវរាគា-
នុសយំ ន បរិជាណាតីតិ ។ អាមន្តា ។ យតោ វា បន
កវរាគានុសយំ ន បរិជាណាតិ តតោ កាមរាគានុស-
យញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ន បរិជាណា-
តីតិ ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ តតោ កវរាគានុសយញ្ច
កាមរាគានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ
នោ ច តតោ បដិយានុសយំ ន បរិជាណាតិ

ឥន្ទសយយមកៈ បរិញ្ញាវារៈ

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា
មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទី
នោះឬ ។ អើ ។

(៥២) បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីណា (មិនកំណត់ដឹង)
នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិកានុស័យ ក្នុងទី
នោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវ
វិចិត្តិកានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល
មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុ-
ស័យផង ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវកវរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកវរតានុស័យ
ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង
នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកវរតានុ-
ស័យផង នូវកាមរតានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីក្នុងទីនោះនោះ
តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីក្នុងទីនោះនោះទេ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

កាមនាគុយា ទ្ធិស្ស វេទនាស្ស តតោ កវរាតានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ នោ ច តតោ កាម-
 រាតានុសយញ្ច មាណានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ អបរិ-
 យាបន្នេ តតោ កវរាតានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ កា-
 មរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណានុសយញ្ច
 ន បរិជាតាតិ ។ យតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិ-
 យានុសយញ្ច មាណានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ តតោ
 អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាតាតិ ។ អាមន្តា ។ យតោ
 វា បន អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាតាតិ តតោ កាម-
 រាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណានុសយញ្ច ន
 បរិជាតាតិ ។ អាមន្តា ។

[៥៣] យតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុ-
 សយញ្ច មាណានុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច ន បរិ-
 ជាតាតិ តតោ វិចីក្ខន្ធានុសយំ ន បរិជាតាតិ ។
 អាមន្តា ។ យតោ វា បន វិចីក្ខន្ធានុសយំ ន
 បរិជាតាតិ តតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុ-
 សយញ្ច មាណានុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច ន បរិ-
 ជាតាតិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនកំណត់ដឹង នូវកវកតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតា-
 នុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ មិនកំណត់ដឹង
 នូវកវកតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងអបរិយោបន្នៈនោះ ។ បុគ្គល
 មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុ-
 នុស័យផង ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវ
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥៣] បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទីណា មិន
 កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 កំណត់ដឹង -នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុ-
 ស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បេ ។

(៥៤) យតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយា-

នុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទា-

នុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ តតោ កាមរាតានុសយំ

ន បរិជាតាតិ ។ អាមន្តា ។ យតោ វា បន

កាមរាតានុសយំ ន បរិជាតាតិ តតោ កាមរាតា-

នុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋា-

នុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ ។

ទិក្ខាយ វេទនាយ តតោ កាមរាតានុសយញ្ច កាម-

រាតានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ នោ ច

តតោ បដិយានុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទា-

នុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ កាមនាមុយា ទ្វីស្យ វេទនាស្យ

តតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិជា-

តាតិ នោ ច តតោ កាមរាតានុសយញ្ច មាណុស-

យញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ

ឥន្ទសយយមកៈ បរិព្វាវរៈ

(៥៤) បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិច្ឆានុ-
 ស័យផង ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវកវរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកវរតានុស័យ
 ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកវរតានុស័យផង នូវ
 កាមរតានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីក្នុងទីនោះនោះ តែមិន
 មែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវ
 វិចិត្តិច្ឆានុស័យផង ក្នុងទីក្នុងទីនោះនោះទេ មិនកំណត់ដឹង នូវកវរតា-
 នុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែមិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវមាណុស័យ
 ផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ

អបរិយាបន្នេ តតោ ភវរាគានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ
 កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច
 ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ ។
 យតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មា-
 ណានុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច ន
 បរិជាណាតិ តតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាណាតីតិ ។
 អាមន្តា ។ យតោ វា បន អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជា-
 ណាតិ តតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
 មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច
 ន បរិជាណាតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៥៥] យតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយា-
 នុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទា-
 នុសយញ្ច ភវរាគានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ តតោ
 អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាណាតីតិ ។ អាមន្តា ។ យតោ
 វា បន អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាណាតិ តតោ កាម-
 រាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច
 ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច ភវរាគានុសយញ្ច
 ន បរិជាណាតីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនកំណត់ដឹង នូវកវរកាតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកាតានុ-
ស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង
នូវវិចិត្តានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ ។ បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង
នូវកាមរកាតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវ
ទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវ
អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាម-
រកាតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋា-
នុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥៥] បុគ្គល មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកាតានុស័យផង នូវ
បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្ត-
ានុស័យផង នូវកវរកាតានុស័យផង ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវ
អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាម-
រកាតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុ-
ស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង នូវកវរកាតានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិពេ

[៥៦] យោ យតោ កាមរាគានុសយំ ន បរិ-
 ជាតាតិ សោ តតោ បដិយានុសយំ ន បរិជាតា-
 តីតិ ។ អនាតាមិមក្កសមដ្ឋី ទុក្ខាយ វេទនាយ
 សោ តតោ កាមរាគានុសយំ ន បរិជាតាតិ នោ
 ច សោ តតោ បដិយានុសយំ ន បរិជាតាតិ
 សោ ។^(១) បុក្កលោ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា អប-
 រិយាបន្នោ សោ តតោ កាមរាគានុសយញ្ចំ ន
 បរិជាតាតិ បដិយានុសយញ្ចំ ន បរិជាតាតិ អនា-
 តាមិមក្កសមដ្ឋី វេចេត្វា អវសេសា បុក្កលា សព្វត្ថ
 កាមរាគានុសយញ្ចំ ន បរិជានន្តិ បដិយានុសយញ្ចំ
 ន បរិជានន្តិ ។ យោ វា បន យតោ បដិយា-
 នុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ តតោ កាមរាគានុ-
 សយំ ន បរិជាតាតីតិ ។ អនាតាមិមក្កសមដ្ឋី
 កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ សោ តតោ បដិ-
 យានុសយំ ន បរិជាតាតិ នោ ច សោ តតោ
 កាមរាគានុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ ។ បុក្កលោ

អនុសយយមកៈ បរិញ្ញាវារៈ

[៥៦] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងទី
ណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាម-
រតានុស័យ ក្នុងទីកន្លែងនោះនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់
ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីកន្លែងនោះនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិន
កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ
ផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាចន្នៈនោះ បុគ្គល ដ៏
សេស វៀរលែង តែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គចេញ
មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុ-
ស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិន
កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន
កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នក
ព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ
ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង

រូបធាតុយា អរូបធាតុយា អបរិយាបន្នោ សោ តតោ
 បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ កាមរាតានុសយញ្ច
 ន បរិជាតាតិ អនាតាមិមក្កសមដ្ឋី វេបេត្វា អវ-
 សេសា បុក្កលា សព្វត្ថ បដិយានុសយញ្ច ន
 បរិជានុត្ថិ កាមរាតានុសយញ្ច ន បរិជានុត្ថិ ។
 យោ យតោ កាមរាតានុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ
 តតោ មាតានុសយំ ន បរិជាតាតិ ។ អក្កមក្កសមដ្ឋី
 កាមធាតុយា ទ្ធិស្មុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុ-
 យា សោ តតោ កាមរាតានុសយំ ន បរិជាតាតិ
 នោ ច សោ តតោ មាតានុសយំ ន បរិជាតាតិ
 សោ វ បុក្កលោ ទុក្ខាយ វេទនាយ អបរិយាបន្នោ
 សោ តតោ កាមរាតានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ
 មាតានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ ទ្ធិន្នំ មក្កសមដ្ឋីន្នំ
 វេបេត្វា អវសេសា បុក្កលា សព្វត្ថ កាមរាតានុស-
 យញ្ច ន បរិជានុត្ថិ មាតានុសយញ្ច ន បរិជានុត្ថិ ។
 យោ វា បន យតោ មាតានុសយំ ន បរិជាតាតិ
 សោ តតោ កាមរាតានុសយំ ន បរិជាតាតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ
 ផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបចនៈនោះ បុគ្គល ដ៏សេស
 វៀរលែង តែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គចេញ មិនកំណត់
 ដឹង នូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង ក្នុងទី
 ទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតា-
 នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង
 មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះ ក្នុងអបរិយា-
 បចនៈ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលពិព្វេក ដែលព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង មិនកំណត់
 ដឹង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិហ

អនាតាមិមក្កសមដ្ឋី កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ
 សោ តតោ មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ នោ ច
 សោ តតោ កាមរាតាទុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ
 វ បុគ្គលោ ធុត្តាយ វេទនាយ រូបធាតុយា អរូប-
 ធាតុយា អបរិយាបន្នេ សោ តតោ មាណុសយញ្ច
 ន បរិជាតាតិ កាមរាតាទុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ
 ទ្វីនំ មក្កសមដ្ឋីនំ វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា
 សព្វត្ថ មាណុសយញ្ច ន បរិជាតន្តិ កាមរាតាទុ-
 សយញ្ច ន បរិជាតន្តិ ។ យោ យតោ កាមរា-
 តាទុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ តតោ ទិដ្ឋាទុសយំ
 ។ បេ ។ វិចីក្ខន្ធាទុសយំ ន បរិជាតាតិ ។ អដ្ឋ-
 មកោ កាមធាតុយា តីសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា
 អរូបធាតុយា សោ តតោ កាមរាតាទុសយំ ន
 បរិជាតាតិ នោ ច សោ តតោ វិចីក្ខន្ធាទុសយំ
 ន បរិជាតាតិ សោ វ បុគ្គលោ អបរិយាបន្នេ សោ
 តតោ កាមរាតាទុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ វិចីក្ខន្ធា-
 ទុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ អនាតាមិមក្កសមដ្ឋីញ្ច
 អដ្ឋមកញ្ច វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ

អនុសយយមកៈ បរិញ្ញាវារៈ

អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាតមិត្តនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវមាតានុស័យ
 ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់
 ដឹង នូវមាតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្នៈ
 បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលពិរេក ដែលព្រមព្រៀងដោយ
 មិត្តចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវមាតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវ
 កាមរតានុស័យផង ក្នុងទីពឹងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវ
 ទីផ្លូវនុស័យ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុង
 វេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គល
 នោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិក្ខានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ
 បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង
 នូវវិចិត្តិក្ខានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរ
 លែង តែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាតមិត្ត និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

កាមរាគានុសយញ្ចំ ន បរិជាទន្តិ វិចិត្តិញ្ញានុសយញ្ចំ
 ន បរិជាទន្តិ ។ យោ វា បន យតោ វិចិត្តិញ្ញានុសយំ
 ន បរិជាធាតិ សោ តតោ កាមរាគានុសយំ ន
 បរិជាធាតិ ។ អនាគាមិមគ្គុសមន្តី កាមធាតុយា
 ទ្ធិសុ វេទនាសុ សោ តតោ វិចិត្តិញ្ញានុសយំ ន
 បរិជាធាតិ នោ ច សោ តតោ កាមរាគានុសយំ ន
 បរិជាធាតិ សោ វ បុគ្គលោ ទុក្ខាយ វេទនាយ រូប-
 ធាតុយា អរូបធាតុយា អបរិយាចន្នេ សោ តតោ វិចិត្តិ-
 ញ្ញានុសយញ្ចំ ន បរិជាធាតិ កាមរាគានុសយញ្ចំ
 ន បរិជាធាតិ អនាគាមិមគ្គុសមន្តីញ្ចំ អដ្ឋមកញ្ចំ
 វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ វិចិត្តិញ្ញានុស-
 យញ្ចំ ន បរិជាទន្តិ កាមរាគានុសយញ្ចំ ន បរិ-
 ជាទន្តិ ។ យោ យតោ កាមរាគានុសយំ ន បរិ-
 ជាធាតិ សោ តតោ កាមរាគានុសយំ ន បរិជាធា-
 តិ ។ អគ្គមគ្គុសមន្តី រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
 សោ តតោ កាមរាគានុសយំ ន បរិជាធាតិ នោ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្ចា-
 នុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្ចា-នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន
 កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នក
 ព្រមព្រៀងដោយអនាគាមមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្ចា-នុស័យ
 ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
 កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះ
 ឯង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្ចា-នុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាម-
 រតានុស័យផង ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និង
 ក្នុងអបរិយាបន្នៈ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គល អ្នកព្រម
 ព្រៀងដោយអនាគាមមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវ
 វិចិត្រច្ចា-នុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង ក្នុងទីទាំង
 អស់ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុង
 ទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់
 ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គល

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិពេ

ច សោ តតោ កវរាតានុសយំ ន បរិជាណាតិ
 សោ វ បុគ្គលោ កាមធាតុយា ភីសុ វេទនាសុ
 អបរិយាបន្នេ សោ តតោ កាមរាតានុសយញ្ច ន
 បរិជាណាតិ កវរាតានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ ទ្ធិន្នំ
 មក្កសមន្តីនំ វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ
 កាមរាតានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ កវរាតានុសយញ្ច
 ន បរិជានន្តិ ។ យោ វា បន យតោ កវរាតា-
 នុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ តតោ កាមរាតា-
 នុសយំ ន បរិជាណាតិ ។ អនាតាមិមក្កសមន្តី
 កាមធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ សោ តតោ កវរា-
 តានុសយំ ន បរិជាណាតិ ឆោ ច សោ តតោ
 កាមរាតានុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ វ បុគ្គលោ
 ទុក្ខាយ វេទនាយ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា អប-
 រិយាបន្នេ សោ តតោ កវរាតានុសយញ្ច ន បរិ-
 ជាណាតិ កាមរាតានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ ទ្ធិន្នំ
 មក្កសមន្តីនំ វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ
 កវរាតានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ កាមរាតានុសយញ្ច
 ន បរិជានន្តិ ។ យោ យតោ កាមរាតានុសយំ ន
 បរិជាណាតិ សោ តតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាណាតិ ។

អនុសយយមកៈ បរិញ្ញាវិរៈ

នោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង ទូរកវរកាតុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និង
ក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង ទូរកាមរកាតុ-
ស័យផង មិនកំណត់ដឹង ទូរកវរកាតុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ
ក្នុងកាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្នៈ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែ
បុគ្គលពិរាជ ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹង ទូរ
កាមរកាតុស័យផង មិនកំណត់ដឹង ទូរកវរកាតុស័យផង ក្នុងទីចាំដ
អស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង ទូរកវរកា-
តុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង ទូរកាមរកាតុស័យ
ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមមគ្គនោះ មិនកំ-
ណត់ដឹង ទូរកវរកាតុស័យ ក្នុងវេទនាពិរោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង ទូរកាមរកាតុស័យ ក្នុងវេទនា
ពិរោះនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង ទូរកវរកាតុស័យផង មិន
កំណត់ដឹង ទូរកាមរកាតុស័យផង ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុង
អរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្នៈ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គល
ពិរាជ ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹង ទូរកវរកាតុ-
ស័យផង មិនកំណត់ដឹង ទូរកាមរកាតុស័យផង ក្នុងទីចាំអស់ ។
បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង ទូរកាមរកាតុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
នោះ មិនកំណត់ដឹង ទូរអវិជ្ជាស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

អក្ខមក្ខសមង្គី កាមជាតុយា តីសុ វេទនាសុ រូប-
 ជាតុយា អរូបជាតុយា សោ តតោ កាមរាតា-
 នុសយំ ន បរិជាណាតិ នោ ច សោ តតោ
 អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ វ បុគ្គលោ
 អបរិយាបន្នេ សោ តតោ កាមរាតានុសយញ្ច ន
 បរិជាណាតិ អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ ទ្ធិន្នំ
 មក្ខសមង្គីនំ វេយ្យា អវិសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ
 កាមរាតានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ អវិជ្ជានុសយញ្ច
 ន បរិជានន្តិ ។ យោ វា បន យតោ អវិជ្ជានុសយំ
 ន បរិជាណាតិ សោ តតោ កាមរាតានុសយំ ន
 បរិជាណាតិតិ ។ អនាគាមិមក្ខសមង្គី កាមជាតុយា
 ទ្ធិសុ វេទនាសុ សោ តតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជា-
 ណាតិ នោ ច សោ តតោ កាមរាតានុសយំ ន បរិជា-
 ណាតិ សោ វ បុគ្គលោ ទុក្ខាយ វេទនាយ រូបជាតុយា
 អរូបជាតុយា អបរិយាបន្នេ សោ តតោ អវិជ្ជានុសយញ្ច
 ន បរិជាណាតិ កាមរាតានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ
 ទ្ធិន្នំ មក្ខសមង្គីនំ វេយ្យា អវិសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ
 អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ កាមរាតានុសយញ្ច
 ន បរិជានន្តិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាម-
 រាគានុស័យក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូ-
 បធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 វេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យ
 ផង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ បុគ្គល
 ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ
 មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ
 ផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់
 ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវ
 កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនា-
 គាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុ-
 ស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវអ-
 វិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង ក្នុងទីក្នុងវេទនា
 នោះ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្នៈ បុគ្គល ដ៏
 សេស វៀរលែង តែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ
 មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យ
 ផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិហារ

[៥៧] យោ យតោ បដិយានុសយំ ន បរិ-
 ជាតាតិ សោ តតោ មាណុសយំ ន បរិជាតា-
 តីតិ ។ អក្កមក្កសមន្តី កាមធាតុយា ទ្ធិស្ស វេទនាស្ស
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា សោ តតោ បដិយានុ-
 សយំ ន បរិជាតាតិ នោ ច សោ តតោ មាណ-
 ុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ វ បុគ្គលោ ទុក្ខាយ វេ-
 ទនាយ អបរិយាបន្នេ សោ តតោ បដិយានុសយញ្ច
 ន បរិជាតាតិ មាណុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ ទ្ធិន្ទ
 មក្កសមន្តីនំ វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត
 បដិយានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ មាណុសយញ្ច
 ន បរិជានន្តិ ។ យោ វា បន យតោ មាណុ-
 សយំ ន បរិជាតាតិ សោ តតោ បដិយានុសយំ
 ន បរិជាតាតីតិ ។ អនាតាមិមក្កសមន្តី ទុក្ខាយ
 វេទនាយ សោ តតោ មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ នោ
 ច សោ តតោ បដិយានុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ វ
 បុគ្គលោ កាមធាតុយា ទ្ធិស្ស វេទនាស្ស រូបធាតុយា
 អរូបធាតុយា អបរិយាបន្នេ សោ តតោ មាណុស-
 យញ្ច ន បរិជាតាតិ បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ

អនុស្សយន្តមកៈ បរិញ្ញាវិវរៈ

(៥៧) បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទី
ណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវ
បដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
អរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ
ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ
ផង មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះ ក្នុងអបរិ-
យាបន្ទៈ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រម
ព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យផង មិន
កំណត់ដឹង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រម
ព្រៀងដោយអនាគាតមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុង
ទីក្នុងវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃា-
នុស័យ ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវ
មាណុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរ
នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្ទៈ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ទ្វិន្នំ មក្កសមដ្ឋិនំ វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ
 មាណុសុសយញ្ច ន បរិដានន្តិ បដិយានុសយញ្ច ន
 បរិដានន្តិ ។ យោ យតោ បដិយានុសយំ ន
 បរិដានាតិ សោ តតោ ទិដ្ឋានុសយំ ។ បេ ។ វិចិ-
 ក្កិន្ទានុសយំ ន បរិដានាតីតិ ។ អដ្ឋមកោ កាមធាតុ-
 យា តីសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា សោ
 តតោ បដិយានុសយំ ន បរិដានាតិ នោ ច សោ
 តតោ វិចិក្កិន្ទានុសយំ ន បរិដានាតិ សោ វ បុគ្គ-
 លោ អបរិយាបន្នេ សោ តតោ បដិយានុសយញ្ច
 ន បរិដានាតិ វិចិក្កិន្ទានុសយញ្ច ន បរិដានាតិ អនា-
 តាមិមក្កសមដ្ឋិត្វ អដ្ឋមកញ្ច វេបេត្វា អវសេសា
 បុគ្គលា សព្វត្ថ បដិយានុសយញ្ច ន បរិដានន្តិ វិចិ-
 ក្កិន្ទានុសយញ្ច ន បរិដានន្តិ ។ យោ វា បន
 យតោ វិចិក្កិន្ទានុសយំ ន បរិដានាតិ សោ តតោ
 បដិយានុសយំ ន បរិដានាតីតិ ។ អនាតាមិមក្កសមដ្ឋិ

អភិធម្មបំណិក យមកៈ

បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលតែឯង ដែលព្រមព្រៀងដោយ
មគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវមានានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវបដិ-
ឃានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង
នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋា-
នុស័យ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
បុគ្គលទី ៨ នោះ មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣
នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិន
មែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គល
នោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវ
វិចិត្តានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង
តែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ
មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ
ផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់
ដឹង នូវវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវបដិ-
ឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិបាកោ

ទុក្ខាយ វេទនាយ សោ តតោ វិចីកិច្ចានុសយំ
 ន បរិជាណាតិ នោ ច សោ តតោ បដិយានុសយំ
 ន បរិជាណាតិ សោ វ បុគ្គលោ កាមធាតុយា ទ្ធិស្ស
 វេទនាស្ស រូបធាតុយា អរូបធាតុយា អបរិយាបន្នេ សោ
 តតោ វិចីកិច្ចានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ បដិយានុស-
 យញ្ច ន បរិជាណាតិ អនាគាមិមក្កសមន្តិញ្ច អដ្ឋមកញ្ច
 វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ វិចីកិច្ចានុស-
 យញ្ច ន បរិជានន្តិ បដិយានុសយញ្ច ន បរិជា-
 នន្តិ ។ យោ យតោ បដិយានុសយំ ន បរិជា-
 នាតិ សោ តតោ កវរាតានុសយំ ន បរិជាណាតិ ។
 អក្កមក្កសមន្តិ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា សោ ត-
 តោ បដិយានុសយំ ន បរិជាណាតិ នោ ច សោ
 តតោ កវរាតានុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ វ បុគ្គ-
 លោ កាមធាតុយា ទ្ធិស្ស វេទនាស្ស អបរិយាបន្នេ
 សោ តតោ បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ កវ-
 រាតានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ ទ្ធិន្តំ មក្កសមន្តិនំ
 វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ បដិយានុស-
 យញ្ច ន បរិជានន្តិ កវរាតានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។

អនុសយយមកៈ បរិញ្ញាវារៈ

នោះ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែ
 បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យផង មិន
 កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្នៈ បុគ្គល ដ៏សេស
 វៀរលែង តែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨
 ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង
 នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកវកា-
 តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ
 នោះ មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកវកាតានុស័យ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកវកាតានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ
 ក្នុងកាមធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្នៈ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គល
 ពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃា-
 នុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកវកាតានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

យោ វា បន យតោ កវរាតានុសយំ ន បរិជា-
 នាតិ សោ តតោ បដិយានុសយំ ន បរិជានាតីតិ ។
 អនាតាមិមក្កសមន្តី ធុត្តាយ វេទនាយ សោ តតោ
 កវរាតានុសយំ ន បរិជានាតិ នោ ច សោ តតោ
 បដិយានុសយំ ន បរិជានាតិ សោ វ បុគ្គលោ កាម-
 ធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
 អបរិយាបន្នេ សោ តតោ កវរាតានុសយញ្ច ន
 បរិជានាតិ បដិយានុសយញ្ច ន បរិជានាតិ ទ្ធិន្នំ
 មក្កសមន្តីនំ វេយ្យា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ
 កវរាតានុសយញ្ច^(១) ន បរិជានន្តិ បដិយានុសយញ្ច
 ន បរិជានន្តិ ។ យោ យតោ បដិយានុសយំ ន បរិជា-
 នាតិ សោ តតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជានាតីតិ ។

១ ឱ. កាមរាតានុសយញ្ច ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកវរាគានុស័យ

ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទី

នោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិន

កំណត់ដឹង នូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីកន្លែងនោះ នៃបុគ្គលនោះ

មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីកន្លែងនោះ

ទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវកវរាគានុស័យផង មិនកំណត់

ដឹង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូប-

ធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្នៈ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរ

លែង នៃបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់

ដឹង នូវកវរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុង

ទីតាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុង

ទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិពោ

អក្កមក្កសមង្គី កាមធាតុយា ភីសុ វេទនាសុ រូប-
 ធាតុយា អរូបធាតុយា សោ តតោ បដិយានុសយំ
 ន បរិជាណាតិ នោ ច សោ តតោ អវិជ្ជានុសយំ
 ន បរិជាណាតិ សោ វ បុគ្គលោ អបរិយាបន្នេ សោ
 តតោ បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ អវិជ្ជានុ-
 សយញ្ច ន បរិជាណាតិ ទ្ធិន្នំ មក្កសមង្គីនំ វេបេត្វា
 អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ បដិយានុសយញ្ច ន
 បរិជានន្តិ អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។ យោ
 វា បន យតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ
 តតោ បដិយានុសយំ ន បរិជាណាតីតិ ។ អនាតា-
 មិមក្កសមង្គី ទុក្ខាយ វេទនាយ សោ តតោ អវិជ្ជា-
 នុសយំ ន បរិជាណាតិ នោ ច សោ តតោ បដិ-
 យានុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ វ បុគ្គលោ កាម-
 ធាតុយា ភីសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
 អបរិយាបន្នេ សោ តតោ អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជា-
 នាតិ បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ ទ្ធិន្នំ មក្កស-
 មង្គីនំ វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ អវិជ្ជានុស-
 យញ្ច ន បរិជានន្តិ បដិយានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។

អនុស្សយន្តមកៈ បរិព្វាវារៈ

បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវ
 បដិឃានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុ-
 ស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ
 បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលព័រពួក ដែលព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន
 កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយអនាគាមមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង
 មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្នៈ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរ
 លែង តែបុគ្គលព័រពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់
 ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុង
 ទីទាំងអស់ ។

[៥៨] យោ យតោ មាណុសយំ ន បរិជា-
 នាតិ សោ តតោ ទិដ្ឋានុសយំ ។ បេ ។ វិចីក្កិច្ឆា-
 នុសយំ ន បរិជាណាតីតិ ។ អដ្ឋមកោ កាមធាតុយា
 ភីសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា សោ
 តតោ មាណុសយំ ន បរិជាណាតិ នោ ច សោ
 តតោ វិចីក្កិច្ឆានុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ វ បុត្ត-
 លោ អបរិយាបន្នេ សោ តតោ មាណុសយញ្ច
 ន បរិជាណាតិ វិចីក្កិច្ឆានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ អត្ត-
 មក្កសមន្តីញ្ច អដ្ឋមកញ្ច វេបេត្វា អវសេសា បុត្ត-
 លា សព្វត្ថ មាណុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ វិចី-
 ក្កិច្ឆានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។ យោ វា បន
 យតោ វិចីក្កិច្ឆានុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ តតោ
 មាណុសយំ ន បរិជាណាតីតិ ។ អត្តមក្កសមន្តី
 កាមធាតុយា ភីសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូប-
 ធាតុយា សោ តតោ វិចីក្កិច្ឆានុសយំ ន បរិជាណាតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(៥៨) បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយ ក្នុងទី
ណា បុគ្គលនោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស្សយ ។ បេ ។
មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ
មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវ
វិចិត្រានុស្សយ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង
នូវមាណុស្សយផង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស្សយផង ក្នុងអបរិ-
យាបន្ទៈនោះ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង
ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុ-
ស្សយផង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស្សយផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។
មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស្សយ ក្នុង
ទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។
បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រា-
នុស្សយ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិពោ

នោ ច សោ តតោ មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ
 សោ វ បុគ្គលោ ទុក្ខាយ វេទនាយ អបរិយាបន្នេ
 សោ តតោ វិចីក្ខិណុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ
 មាណុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ អក្កមក្កសមដ្ឋិតា
 អដ្ឋមកកញ្ច វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ
 វិចីក្ខិណុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ មាណុសយញ្ច
 ន បរិជានន្តិ ។ យោ យតោ មាណុសយំ
 ន បរិជាតាតិ សោ តតោ កវរកាតុសយំ ន
 បរិជាតាតិ ។ អាមន្តា ។ យោ វា បន
 យតោ កវរកាតុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ តតោ
 មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ ។ អក្កមក្កសមដ្ឋិតា
 កាមធាតុយា ទ្ធិស្ស វេទនាស្ស សោ តតោ កវរ-
 កាតុសយំ ន បរិជាតាតិ នោ ច សោ តតោ
 មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ វ បុគ្គលោ

ដុសយយមកៈ បរិញ្ញាវារៈ

តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយ ក្នុងវេទនា

ពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស្សយផង

មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយផង ក្នុងទេវវេទនានោះ ក្នុងអបរិ-

យាបន្ទៈ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង

ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រា-

នុស្សយផង មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ

មិនកំណត់ដឹង នូវកវរាគានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ

យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកវរាគានុស្សយ ក្នុងទីណា

បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល

អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកវរាគា-

នុស្សយ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជា

មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ទុក្ខាយ វេទនាយ អបរិយាបន្នេ សោ តតោ
 ភវិកានុសយញ្ចំ ន បរិជាតាតិ មាណុសយញ្ចំ ន
 បរិជាតាតិ អក្កមក្កសមន្តី វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា
 សព្វត្ថំ ភវិកានុសយញ្ចំ ន បរិជានន្តិ មាណុស-
 យញ្ចំ ន បរិជានន្តិ ។ យោ យតោ មាណុស-
 យំ ន បរិជាតាតិ សោ តតោ អវិជ្ជានុសយំ ន
 បរិជាតាតិ ។ អក្កមក្កសមន្តី ទុក្ខាយ វេទនាយ
 សោ តតោ មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ ធា ច សោ
 តតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ វ បុគ្គលា
 អបរិយាបន្នេ សោ តតោ មាណុសយញ្ចំ ន បរិជា-
 តាតិ អវិជ្ជានុសយញ្ចំ ន បរិជាតាតិ អក្កមក្កសមន្តី
 វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថំ មាណុសយញ្ចំ ន
 បរិជានន្តិ អវិជ្ជានុសយញ្ចំ ន បរិជានន្តិ ។ យោ វា
 បន យតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ តតោ
 មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនកំណត់ដឹង នូវកំរិតតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ
 ផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្នៈ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរ
 លែង តែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរចេញ មិនកំណត់
 ដឹង នូវកំរិតតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទី
 ទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ
 ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវ
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង
 នូវមាណុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈ
 នោះ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 មគ្គដ៏ប្រសើរចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យផង មិនកំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់
 ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិញ

[៥៩] យោ យតោ ទិដ្ឋានុសយំ ន បរិជា-
 នាតិ សោ តតោ វិចិត្តានុសយំ ន បរិជា-
 នាតិ ។ អាមន្តា ។ យោ វា បន យតោ វិចិ-
 ត្តានុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ តតោ ទិដ្ឋានុ-
 សយំ ន បរិជាណាតិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

[៦០] យោ យតោ វិចិត្តានុសយំ ន បរិ-
 ជាណាតិ សោ តតោ កវរកានុសយំ ន បរិជា-
 នាតិ ។ អក្កមក្កសមដ្ឋី រូបធាតុយា អរូបធាតុយា សោ
 តតោ វិចិត្តានុសយំ ន បរិជាណាតិ ឆោ ច សោ ត-
 តោ កវរកានុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ វ បុគ្គលា
 កាមធាតុយា ភីសុ វេទនាសុ អបរិយាបន្នេ សោ
 តតោ វិចិត្តានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ កវរកានុស-
 យញ្ច ន បរិជាណាតិ អក្កមក្កសមដ្ឋីញ្ច អដ្ឋមកញ្ច ប-
 េត្វា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ វិចិត្តានុសយញ្ច
 ន បរិជានន្តិ កវរកានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។ យោ
 វា បន យតោ កវរកានុសយំ ន បរិជាណាតិ
 សោ តតោ វិចិត្តានុសយំ ន បរិជាណាតិ ។

អនុសយយមកៈ បរពារាវៈ
ញ

[៥៩] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា
បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្ឆានុស័យ ក្នុងទី
ណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ បេ ។

[៦០] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា
បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្ឆានុ-
ស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជា
មិនកំណត់ដឹង នូវកវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ
បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្ឆានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង
នូវកវរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ និងក្នុងអបរិ-
យាបន្ទៈ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
មគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្ឆានុ-
ស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកវរាគានុស័យផង ក្នុងទីតាំងអស់ ។
មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកវរាគានុស័យ ក្នុង
ទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

អដ្ឋមកោ កាមធាតុយា ភីសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា
 អរូបធាតុយា សោ តតោ កវរាតានុសយំ ន បរិ-
 ជាតាតិ នោ ច សោ តតោ វិចីក្ខន្ធានុសយំ ន បរិ-
 ជាតាតិ សោ វ បុគ្គលោ អបរិយាបន្នេ សោ តតោ
 កវរាតានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ វិចីក្ខន្ធានុសយញ្ច
 ន បរិជាតាតិ អក្កមក្កសមន្តីញ្ច អដ្ឋមកញ្ច វេបេត្វា
 អវសេសា បុគ្គលោ សព្វត្ថ កវរាតានុសយញ្ច ន
 បរិជានន្តិ វិចីក្ខន្ធានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។
 យោ យតោ វិចីក្ខន្ធានុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ
 តតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាតាតិ ។ អក្កមក្ក-
 សមន្តី កាមធាតុយា ភីសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា
 អរូបធាតុយា សោ តតោ វិចីក្ខន្ធានុសយំ ន បរិ-
 ជាតាតិ នោ ច សោ តតោ អវិជ្ជានុសយំ ន
 បរិជាតាតិ សោ វ បុគ្គលោ អបរិយាបន្នេ សោ តតោ
 វិចីក្ខន្ធានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ អវិជ្ជានុសយញ្ច ន
 បរិជាតាតិ អក្កមក្កសមន្តីញ្ច អដ្ឋមកញ្ច វេបេត្វា
 អវសេសា បុគ្គលោ សព្វត្ថ វិចីក្ខន្ធានុសយញ្ច ន
 បរិជានន្តិ អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គលទី ៨ នោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកវរកតានុស័យ ក្នុងវេទនា ព្យ នោះ
 ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជា
 មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនា ព្យ នោះទេ បុគ្គលនោះ
 ឯង មិនកំណត់ដឹង នូវកវរកតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រ-
 ច្ឆានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែ
 បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិន
 កំណត់ដឹង នូវកវរកតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្ឆានុស័យ
 ផង ក្នុងទីតាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្ឆានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹង
 នូវវិចិត្រច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនា ព្យ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងវេទនា ព្យ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្ឆានុ-
 ស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ
 បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏
 ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រច្ឆានុស័យ
 ផង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីតាំងអស់ ។

អនុស្សយន្ត បញ្ចវារី

យោ វា បន យតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ
 តតោ វិចីកិច្ឆានុសយំ ន បរិជាណាតិ ។ អដ្ឋមកោ
 កាមធាតុយា ភីសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុ-
 យា សោ តតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាណាតិ នោ
 ច សោ តតោ វិចីកិច្ឆានុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ
 វ បុគ្គលោ អបរិយាបន្នេ សោ តតោ អវិជ្ជានុស-
 យញ្ច ន បរិជាណាតិ វិចីកិច្ឆានុសយញ្ច ន បរិជា-
 ណាតិ អក្កមក្កសមដ្ឋីញ្ច អដ្ឋមកញ្ច វេបេត្វា អវសេសា
 បុគ្គលា សព្វត្ថ អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ
 វិចីកិច្ឆានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។

[៦០] យោ យតោ កវរកាតានុសយំ ន បរិ-
 ជាណាតិ សោ តតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាណាតិ ។
 អក្កមក្កសមដ្ឋី កាមធាតុយា ភីសុ វេទនាសុ សោ
 តតោ កវរកាតានុសយំ ន បរិជាណាតិ នោ ច សោ
 តតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ វ បុគ្គលោ
 អបរិយាបន្នេ សោ តតោ កវរកាតានុសយញ្ច ន បរិ-
 ជាណាតិ អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ អក្កមក្កសមដ្ឋី
 វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ កវរកាតានុសយញ្ច
 ន បរិជានន្តិ អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។

អនុសយយមកៈ បរិព្វាវរៈ

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 ទី ៨ នោះ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុង
 កាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
 កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង
 មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ
 ផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គល
 អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យផង ក្នុងទីទាំង
 អស់ ។

(៦១) បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកវកានុស័យ ក្នុងទី
 ណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវ
 កវកានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិន
 មែនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ
 បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវកវកានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង
 តែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវ
 កវកានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

យោ វា បន យតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាណាតិ
សោ តតោ កាមរតានុសយំ ន បរិជាណាតីតិ ។
អាមន្តា ។

[៦២] យោ យតោ កាមរតានុសយញ្ច បដិ-
យានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ សោ តតោ មាណុ-
សយំ ន បរិជាណាតីតិ ។ អក្កមក្កសមដ្ឋី កាមជា-
តុយា ទ្ធិស្ស^(១) វេទនាស្ស រូបនាតុយា អរូបនាតុយា
សោ តតោ កាមរតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
ន បរិជាណាតិ នោ ច សោ តតោ មាណុសយំ ន
បរិជាណាតិ សោ វ បុក្កលោ ធុត្តាយ វេទនាយ
អបរិយាបន្នេ សោ តតោ កាមរតានុសយញ្ច
បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ មាណុសយញ្ច ន
បរិជាណាតិ ទ្ធិន្នំ អក្កមក្កសមដ្ឋីនំ វេបេត្វា អវសេសា
បុក្កលា សព្វត្ថ កាមរតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
ន បរិជានន្តិ មាណុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។
យោ វា បន យតោ មាណុសយំ ន បរិជាណាតិ

១ ឱ. តីស្ស ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា

បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកវរគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៦២) បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរគានុស័យផង

នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុសុ-

ស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ

មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង ក្នុងវេទនា

ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ

មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គល

នោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរគានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង

មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្នៈ

បុគ្គល ដ៏សេស វៀវលែង តែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀង

ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរគានុស័យផង នូវ

បដិយានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីតាំងអស់ ។

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងទីណា

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិញ

សោ តតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន
 បរិជាតាតិ ។ អនាតាមិមក្កសមដ្ឋំ ទុក្ខាយ វេទនាយ
 សោ តតោ មាតានុសយញ្ច កាមរាតានុសយញ្ច ន
 បរិជាតាតិ នោ ច សោ តតោ បដិយានុសយំ ន
 បរិជាតាតិ សោ វ បុក្កលោ កាមធាតុយា ទ្ធិស្ស
 វេទនាស្ស សោ តតោ មាតានុសយញ្ច បដិយានុស-
 យញ្ច ន បរិជាតាតិ នោ ច សោ តតោ កាមរា-
 តានុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ វ បុក្កលោ រូបធាតុ-
 យា អរូបធាតុយា អបរិយាបន្នេ សោ តតោ មាតា-
 នុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ កាមរាតានុសយញ្ច បដិ-
 យានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ ទ្ធិន្នំ មក្កសមដ្ឋំនំ វេ-
 បេត្វា អវសេសា បុក្កលា សព្វត្ថ មាតានុសយញ្ច
 ន បរិជានន្តិ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
 ន បរិជានន្តិ ។ យោ យតោ កាមរាតានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ សោ តតោ ទិដ្ឋានុ-
 សយំ ។ បេ ។ វិចិត្តានុសយំ ន បរិជាតាតិ ។

អនុស្សយន្តមកៈ បរិញ្ញាវិញ្ញាណៈ

បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយន្ត នូវបដិឃានុស្សយ
 ផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមមគ្គ
 នោះ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយន្ត នូវកាមរតានុស្សយន្ត
 ក្នុងទីកន្លែងនោះ នៃបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃា-
 នុស្សយ ក្នុងទីកន្លែងនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង
 នូវមាណុស្សយន្ត នូវបដិឃានុស្សយន្ត ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ នៃបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតា-
 នុស្សយ ក្នុងទីកន្លែងនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវ
 មាណុស្សយន្ត មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយន្ត នូវបដិ-
 ឃានុស្សយន្ត ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ
 បុគ្គល ដ៏សេស វៀរវែង នៃបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយ
 មគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស្សយន្ត មិនកំណត់ដឹង នូវ
 កាមរតានុស្សយន្ត នូវបដិឃានុស្សយន្ត ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គល
 ណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស្សយន្ត នូវបដិឃានុស្សយ
 ផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (មិនកំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស្សយ
 ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។

អដ្ឋមកោ កាមធាតុយា ភីស្ម វេទនាស្ម រូបធាតុយា
អរូបធាតុយា សោ តតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយា-
នុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ នោ ច សោ តតោ វិចីក្កិច្ឆា-
នុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ វ បុគ្គលោ អបរិយាបន្នេ
សោ តតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន
បរិជាតាតិ វិចីក្កិច្ឆានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ អនាតាមិ-
មក្កសមន្តីញ្ច អដ្ឋមកញ្ច វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា
សព្វត្ថ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិ-
ជាតន្តិ វិចីក្កិច្ឆានុសយញ្ច ន បរិជាតន្តិ ។ យោ វា
បន យតោ វិចីក្កិច្ឆានុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ តតោ
កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិតិ។
អនាតាមិមក្កសមន្តិ ទុក្ខាយ វេទនាយ សោ តតោ
វិចីក្កិច្ឆានុសយញ្ច កាមរាតានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ
នោ ច សោ តតោ បដិយានុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ
វ បុគ្គលោ កាមធាតុយា ភីស្ម វេទនាស្ម សោ តតោ
វិចីក្កិច្ឆានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គលទី ៨ នោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែ
 បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រិច្ចានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣
 នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រិច្ចានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្ទៈ
 នោះ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលអ្នកព្រមព្រៀងដោយអនា-
 គាមិមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រិច្ចានុស័យផង ក្នុងទីទាំង
 អស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រិច្ចា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនា-
 គាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រិច្ចានុស័យផង នូវកាមរាគានុស័យ
 ផង ក្នុងទីកន្លែងនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវ
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទីកន្លែងនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវ
 វិចិត្រិច្ចានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិហារោ

នោ ច សោ តតោ កាមរាគានុសយំ ន បរិជា-
 នាតិ សោ វ បុគ្គលោ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
 អបរិយាបន្នេ សោ តតោ វិចីកិច្ឆានុសយញ្ច ន បរិ-
 ជានាតិ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន
 បរិជានាតិ អនាតាមិមគ្គសមដ្ឋីញ្ច អដ្ឋមកញ្ច វេបេត្វា
 អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ វិចីកិច្ឆានុសយញ្ច ន
 បរិជានន្តិ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន
 បរិជានន្តិ ។ យោ យតោ កាមរាគានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច ន បរិជានាតិ សោ តតោ កវរា-
 គានុសយំ ន បរិជានាតិ ។ អគ្គមគ្គសមដ្ឋី រូប-
 ធាតុយា អរូបធាតុយា សោ តតោ កាមរាគា-
 នុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិជានាតិ នោ ច
 សោ តតោ កវរាគានុសយំ ន បរិជានាតិ សោ វ
 បុគ្គលោ កាមធាតុយា ភីសុ វេទនាសុ អបរិយាបន្នេ
 សោ តតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
 ន បរិជានាតិ កវរាគានុសយញ្ច ន បរិជានាតិ ទ្ធិន្ត
 មគ្គសមដ្ឋីនំ វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ

អនុស្សយន្តៈ បរិញ្ញាសៈ

តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យ
 ផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង
 ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ បុគ្គល ដ៏សេស
 វៀរលែង តែបុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨
 ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាម-
 រតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីតាំងអស់ ។ បុគ្គលណា
 មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវ
 កាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវ
 កាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវ
 កាមរតានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ បុគ្គល ដ៏
 សេស វៀរលែង តែបុគ្គលពិរត្តក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ

កាមរាគានុសយញ្ចំ បដិយានុសយញ្ចំ ន បរិជានន្តិ
 ករាគានុសយញ្ចំ ន បរិជានន្តិ ។ យោ វា បន
 យតោ ករាគានុសយំ ន បរិជានាតិ សោ តតោ
 កាមរាគានុសយញ្ចំ បដិយានុសយញ្ចំ ន បរិជានា-
 តីតិ ។ អនាតាមិមក្កសមន្តិំ ទុក្ខាយ វេទនាយ
 សោ តតោ ករាគានុសយញ្ចំ កាមរាគានុសយញ្ចំ
 ន បរិជានាតិ នោ ច សោ តតោ បដិយានុសយំ
 ន បរិជានាតិ សោ វ បុគ្គលោ កាមធាតុយា ទ្ធិសុ
 វេទនាសុ សោ តតោ ករាគានុសយញ្ចំ បដិយានុ-
 សយញ្ចំ ន បរិជានាតិ នោ ច សោ តតោ កាមរា-
 គានុសយំ ន បរិជានាតិ សោ វ បុគ្គលោ រូបធាតុយា
 អរូបធាតុយា អបរិយាបន្នេ សោ តតោ ករាគានុស-
 យញ្ចំ ន បរិជានាតិ កាមរាគានុសយញ្ចំ បដិយានុស-
 យញ្ចំ ន បរិជានាតិ ទ្ធិន្តំ មក្កសមន្តិំនំ វេបេត្វា អវ-
 សេសោ បុគ្គលោ សព្វត្ថំ ករាគានុសយញ្ចំ ន បរិជានន្តិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់
ដឹង នូវកវរតានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
មិនកំណត់ដឹង នូវកវរតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង
នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកវរតានុស័យ
ផង នូវកាមរតានុស័យផង ក្នុងទីក្បែរនោះនោះ តែបុគ្គលនោះ មិន
មែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីក្បែរនោះនោះទេ បុគ្គល
នោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវកវរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង
ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់
ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិន
កំណត់ដឹង នូវកវរតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ
ផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុង
អបរិយាបន្នៈនោះ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលពីរពួក
ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវកវរតានុស័យផង

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិហារ

កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិជា-
 នន្តិ ។ យោ យតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិ-
 យានុសយញ្ច ន បរិជានាតិ សោ តតោ អវិជ្ជា-
 នុសយំ ន បរិជានាតីតិ ។ អក្កមក្កសមន្តី កាម-
 ធាតុយា តីសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
 សោ តតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
 ន បរិជានាតិ នោ ច សោ តតោ អវិជ្ជានុសយំ
 ន បរិជានាតិ សោ វ បុគ្គលោ អបរិយាបន្នេ សោ
 តតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន
 បរិជានាតិ អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជានាតិ ទ្ធិន្ត
 មក្កសមន្តីនំ វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត
 កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិជា-
 នន្តិ អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។ យោ
 វា បន យតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជានាតិ

អនុស្សយន្តមកៈ បរិញ្ញាវិរៈ

មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីទាំង
 អស់ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ
 នោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង
 ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែ
 បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិ-
 យាបន្ទៈនោះ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលព័រពួក ដែល
 ព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
 នូវបដិឃានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីទាំង
 អស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

សោ តតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
 ន បរិជាតាតិ ។ អនាតាមិមក្កសមដ្ឋំ ទុក្ខាយ
 វេទនាយ សោ តតោ អវិជ្ជានុសយញ្ច កាមរា-
 តានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ នោ ច សោ តតោ
 បដិយានុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ វ បុក្កលោ
 កាមធាតុយា ទ្ធិស្ស វេទនាស្ស សោ តតោ អវិជ្ជា-
 នុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ នោ
 ច សោ តតោ កាមរាតានុសយំ ន បរិជាតាតិ
 សោ វ បុក្កលោ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា អបរិយា-
 បន្នេ សោ តតោ អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ
 កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិជា-
 តាតិ ទ្ធិន្នំ មក្កសមដ្ឋំនំ វេបេត្វា អវសេសា បុក្ក-
 លា សព្វត្ថ អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ កាម-
 រាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 អនាគាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវកាមរតានុ-
 ស័យផង ក្នុងទីក្នុងទីនោះនោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង
 នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីក្នុងទីនោះនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់
 ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីនោះនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុ-
 ស័យ ក្នុងទីនោះនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជា-
 នុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
 ផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ បុគ្គល ដ៏
 សេស វៀរវែល តែបុគ្គលពិតៗ ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ
 មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ
 ផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិពេ

[៦៣] យោ យតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិ-
 យានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ សោ
 តតោ ទិដ្ឋានុសយំ ។ បេ ។ វិចីកិញ្ញានុសយំ ន បរិ-
 ជាតាតីតិ ។ អដ្ឋមកោ កាមធាតុយា ភីសុ វេទ-
 នាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា សោ តតោ កាម-
 រាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច
 ន បរិជាតាតិ នោ ច សោ តតោ វិចីកិញ្ញានុស-
 យំ ន បរិជាតាតិ សោ វ បុគ្គលោ អបរិយាបន្នោ
 សោ តតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
 មាណុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ វិចីកិញ្ញានុសយញ្ច
 ន បរិជាតាតិ ទ្ធិន្នំ មក្ខសមន្តីនញ្ច អដ្ឋមកញ្ច
 វេបេត្វា អវិសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ កាមរាគានុស-
 យញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ន បរិជា-
 តន្តិ វិចីកិញ្ញានុសយញ្ច ន បរិជាតន្តិ ។ យោ វា
 បន យតោ វិចីកិញ្ញានុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ
 តតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណ-
 ុសយញ្ច ន បរិជាតាតីតិ ។ អនាតាមិមក្ខសមន្តី

អនុសយយមកៈ បរិញ្ញាវារៈ
ង

[៦៣] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (មិន
 កំណត់ដឹង) នូវទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិញ្ញា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលទី៨ នោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣
 នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិន
 មែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិញ្ញានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គល
 នោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង
 នូវមាណុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិញ្ញានុស័យផង ក្នុងអបរិ-
 យាបន្នៈនោះ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលព័រពួក ដែល
 ព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង មិនកំណត់
 ដឹង នូវវិចិត្តិញ្ញានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិញ្ញានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន
 កំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុ-
 នុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ទុក្ខាយ វេទនាយ សោ តតោ វិចីកិច្ចានុសយញ្ច
 កាមរាគានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ
 នោ ច សោ តតោ បដិយានុសយំ ន បរិជាតាតិ
 សោ វ បុគ្គលោ កាមធាតុយា ទ្ធិស្ម វេទនាសុ សោ
 តតោ វិចីកិច្ចានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុ-
 សយញ្ច ន បរិជាតាតិ នោ ច សោ តតោ
 កាមរាគានុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ វ បុគ្គលោ
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា អបរិយាបន្នេ សោ តតោ
 វិចីកិច្ចានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ កាមរាគានុស-
 យញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ន បរិជា-
 តាតិ អក្កមក្កសមន្តី កាមធាតុយា ទ្ធិស្ម វេទនាសុ
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា សោ តតោ វិចីកិច្ចានុ-
 សយញ្ច កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ន
 បរិជាតាតិ នោ ច សោ តតោ មាណុសយំ ន
 បរិជាតាតិ សោ វ បុគ្គលោ ទុក្ខាយ វេទនាយ
 អបរិយាបន្នេ សោ តតោ វិចីកិច្ចានុសយញ្ច ន
 បរិជាតាតិ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
 មាណុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ ទ្ធិន្នំ មក្កសមន្តីនញ្ច
 អដ្ឋមកញ្ច វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នោះ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិក្ខានុស័យផង នូវកាមរតានុស័យផង
 នូវមាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជា
 មិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះ
 ឯង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិក្ខានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវ
 មាណុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិន
 មែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គល
 នោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិក្ខានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវ
 កាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុង
 រូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ បុគ្គល អ្នកព្រម
 ព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិក្ខានុស័យ
 ផង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរ
 នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ
 មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ
 បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិក្ខានុស័យផង មិនកំណត់
 ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យ
 ផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្នៈ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរ
 លែង តែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ

អនុសយយមពេ បរិញ្ញាវិហារ

វិចីក៏ត្រូវានុសយញ្ច ន បរិជាទន្តិ កាមរាតានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច មាណានុសយញ្ច ន បរិជាទន្តិ ។
 យោ យតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
 មាណានុសយញ្ច ន បរិជាទន្តិ សោ តតោ កវរា-
 តានុសយំ ន បរិជាទន្តិ ។ អាមន្តា ។ យោ
 វា បន យតោ កវរាតានុសយំ ន បរិជាទន្តិ សោ
 តតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណា-
 នុសយញ្ច ន បរិជាទន្តិ ។ អនាតាមិមគ្គសមន្តិ
 ទុក្ខាយ វេទនាយ សោ តតោ កវរាតានុសយញ្ច
 កាមរាតានុសយញ្ច មាណានុសយញ្ច ន បរិជា-
 ទន្តិ នោ ច សោ តតោ បដិយានុសយំ ន
 បរិជាទន្តិ សោ វ បុគ្គលោ កាមនាតុយា ទ្ធិស្ស
 វេទនាស្ស សោ តតោ កវរាតានុសយញ្ច បដិយា-
 នុសយញ្ច មាណានុសយញ្ច ន បរិជាទន្តិ នោ ច
 សោ តតោ កាមរាតានុសយំ ន បរិជាទន្តិ

អនុសយយមកៈ បរិញ្ញាវារៈ

មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុ-
ស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីពឹងអស់ ។
បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យ
ផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវ
កវរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
ណា មិនកំណត់ដឹង នូវកវរតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន
កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុ-
ស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិ-
មគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកវរតានុស័យផង នូវកាមរតានុស័យផង
នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីកុវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីកុវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង
មិនកំណត់ដឹង នូវកវរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុ-
ស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិន
មែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

សោ វ បុគ្គលោ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
 អបរិយាបន្នេ សោ តតោ កវរាតានុសយញ្ច ន
 បរិជាតាតិ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
 មាណុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ អក្កមក្កសមន្តី
 កាមធាតុយា ទ្ធិស្ស វេទនាស្ស សោ តតោ កវរា-
 តានុសយញ្ច កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
 ន បរិជាតាតិ នោ ច សោ តតោ មាណុសយំ
 ន បរិជាតាតិ សោ វ បុគ្គលោ ទុក្ខាយ វេទ-
 នាយ អបរិយាបន្នេ សោ តតោ កវរាតានុសយញ្ច
 ន បរិជាតាតិ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុស-
 យញ្ច មាណុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ ទ្ធិន្ទ្រ មក្ក-
 សមន្តីនំ វេបេត្វា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ កវ-
 រាតានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ កាមរាតានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។
 យោ យតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
 មាណុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ សោ តតោ
 អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាតាតិ ។ អក្កមក្កសមន្តី

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវកវកតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុង
 រូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកវកតានុស័យផង នូវកាម-
 រតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវកវកតានុស័យផង មិន
 កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុ-
 ស័យផង ក្នុងទេវវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្នៈ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរ
 លែង តែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ មិនកំណត់
 ដឹង នូវកវកតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា
 មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុ-
 ស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិហារ

ទុក្ខាយ វេទនាយ សោ តតោ កាមរាគានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ
 នោ ច សោ តតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាតាតិ
 សោ វ បុគ្គលោ អបរិយាបន្នេ សោ តតោ កាម-
 រាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច
 ន បរិជាតាតិ អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ ទ្ធិន្ន
 មក្កសមន្តីនំ វេចនា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ
 កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុស-
 យញ្ច ន បរិជានន្តិ អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជា-
 នន្តិ ។ យោ វា បន យតោ អវិជ្ជានុសយំ ន
 បរិជាតាតិ សោ តតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិ-
 យានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ ។
 អនាគាមិមក្កសមន្តី ទុក្ខាយ វេទនាយ សោ តតោ
 អវិជ្ជានុសយញ្ច កាមរាគានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច
 ន បរិជាតាតិ នោ ច សោ តតោ បដិយានុសយំ
 ន បរិជាតាតិ សោ វ បុគ្គលោ កាមនាតុយា
 ទ្ធិស្ម វេទនាស្ម សោ តតោ អវិជ្ជានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ

អនុសយយមកៈ បរិព្វាវារៈ

មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវ
 មាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
 កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង
 មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវមា-
 នានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈ
 នោះ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលព័រពួក ដែលព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គចង្វា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិយានុ-
 ស័យផង នូវមាណុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុង
 ទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវ
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតា-
 នុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រម
 ព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវ
 កាមរតានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គល
 នោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវបដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 ទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវបដិយា-
 នុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងវេទនាព័រនោះ ក្នុងកាមធាតុ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

លោ ច សោ តតោ កាមរាគានុសយំ ន
 បរិជាណាតិ សោ វ បុគ្គលោ រូបធាតុយា អរូប-
 ធាតុយា អបរិយាបន្នេ សោ តតោ អវិជ្ជានុស-
 យញ្ច ន បរិជាណាតិ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយា-
 នុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ ទ្ធិន្ទ
 មគ្គសមន្តីនំ វេយ្យា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ
 អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ កាមរាគានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។

(៦៤) យោ យតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិ-
 យានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច ន
 បរិជាណាតិ សោ តតោ វិចីកិច្ឆានុសយំ ន បរិជា-
 ណាតីតិ ។ អាមន្តា ។ យោ វា បន យតោ វិចី-
 កិច្ឆានុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ តតោ កាម-
 រាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច
 ទិដ្ឋានុសយញ្ច ន បរិជាណាតីតិ ។ អនាតាមមគ្គស-
 មន្តី ទុក្ខាយ វេទនាយ សោ តតោ វិចីកិច្ឆានុស-
 យញ្ច កាមរាគានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋា-
 នុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ លោ ច សោ តតោ
 បដិយានុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ វ បុគ្គលោ

អភិធម្មប្បដិក យមកៈ

តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិន
 កំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមានានុ-
 ស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ បុគ្គល
 ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គចេញ
 មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ
 ផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមានានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

(៦៤) បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង នូវមានានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុង
 ទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង នូវមានានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវ
 វិចិត្តិច្ឆានុស័យផង នូវកាមរតានុស័យផង នូវមានានុស័យផង នូវ
 ទិដ្ឋានុស័យផង ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
 កំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិព

កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ សោ តតោ វិច្ចិ-
 ក៏ត្តានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច
 ទិដ្ឋានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ នោ ច សោ តតោ
 កាមរាគានុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ វ បុគ្គលោ
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា អបរិយាបន្នេ សោ តតោ
 វិច្ចិក៏ត្តានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ កាមរាគានុស-
 យញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋា-
 សយញ្ច ន បរិជាតាតិ អក្កមក្កសមន្តី កាមធាតុយា
 ទ្វីសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា សោ តតោ
 វិច្ចិក៏ត្តានុសយញ្ច កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុស-
 យញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ នោ ច សោ
 តតោ មាណុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ វ បុគ្គលោ
 ទុក្ខាយ វេទនាយ អបរិយាបន្នេ សោ តតោ វិច្ចិ-
 ក៏ត្តានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ កាមរាគានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច ន
 បរិជាតាតិ ទ្ធិន្នំ មក្កសមន្តីនញ្ច អដ្ឋមកញ្ច វេបេត្វា
 អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថំ វិច្ចិក៏ត្តានុសយញ្ច ន
 បរិជានន្តិ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មា-
 នានុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។ បេ ។

អនុសយយមកៈ បរិញ្ញាវិរៈ

មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រនុស្សយង្គន រូបវិចិត្រនុស្សយង្គន នូវមាណុស្សយង្គន នូវទិដ្ឋនុស្សយង្គន ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
 បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរក្សានុស្សយង្គន ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវវិចិត្រនុស្សយង្គន មិន
 កំណត់ដឹង នូវកាមរក្សានុស្សយង្គន នូវបដិឃានុស្សយង្គន នូវមាណុស្សយង្គន
 នូវទិដ្ឋនុស្សយង្គន ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុង
 អបរិយាបន្នៈនោះ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិន
 កំណត់ដឹង នូវវិចិត្រនុស្សយង្គន នូវកាមរក្សានុស្សយង្គន នូវបដិឃានុស្សយង្គន
 នូវទិដ្ឋនុស្សយង្គន ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង
 នូវមាណុស្សយង្គន ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង
 នូវវិចិត្រនុស្សយង្គន មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរក្សានុស្សយង្គន នូវបដិ-
 ឃានុស្សយង្គន នូវមាណុស្សយង្គន នូវទិដ្ឋនុស្សយង្គន ក្នុងវេទនា
 នោះ ក្នុងអបរិយាបន្នៈ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលពីរពួក
 ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវ
 វិចិត្រនុស្សយង្គន មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរក្សានុស្សយង្គន នូវបដិ-
 ឃានុស្សយង្គន នូវមាណុស្សយង្គន នូវទិដ្ឋនុស្សយង្គន ក្នុងទីតាំង
 អស ។ បេ ។

[៦៥] យោ យតោ កាមរតានុសយញ្ច បដិ-
 យានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិ-
 តិក្ខានុសយញ្ច ន បរិដាណាតិ សោ តតោ ករុរតានុ-
 សយំ ន បរិដាណាតីតិ ។ អាមន្តា ។ យោ វា បន
 យតោ ករុរតានុសយំ ន បរិដាណាតិ សោ តតោ កា-
 មរតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច
 ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិក្ខានុសយញ្ច ន បរិដាណាតីតិ ។
 អដ្ឋមកោ កាមធាតុយា ភីសុ វេទនាសុ រូបធាតុ-
 យា អរូបធាតុយា សោ តតោ ករុរតានុសយញ្ច
 កាមរតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុស-
 យញ្ច ន បរិដាណាតិ នោ ច សោ តតោ ទិដ្ឋា-
 នុសយញ្ច វិចិក្ខានុសយញ្ច ន បរិដាណាតិ សោ
 វ បុគ្គលោ អបរិយាបន្នេ សោ តតោ ករុរតានុ-
 សយញ្ច ន បរិដាណាតិ កាមរតានុសយញ្ច បដិ-
 យានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិ-
 តិក្ខានុសយញ្ច ន បរិដាណាតិ អនាតាមិមក្កសមន្តិ
 ទុក្ខាយ វេទនាយ សោ តតោ ករុរតានុសយញ្ច
 កាមរតានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច
 វិចិក្ខានុសយញ្ច ន បរិដាណាតិ នោ ច សោ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦៥] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិច្ឆា-
 នុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកវរាគានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង
 នូវកវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាម-
 រាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុ-
 ស័យផង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលទី ៨ នោះ
 មិនកំណត់ដឹង នូវកវរាគានុស័យផង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវបដិ-
 ឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង
 នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គល
 នោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវកវរាគានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវ
 កាមរាគានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវ
 ទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ បុគ្គល
 អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកវរាគានុ-
 ស័យផង នូវកាមរាគានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យ
 ផង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវាហ

តតោ បដិយានុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ វ បុគ្គ-
 លោ កាមរាគុយា ទ្ធិស្ម វេទនាស្ម សោ តតោ
 កវរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច
 ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិក្ខានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ
 នោ ច សោ តតោ កាមរាគានុសយំ ន បរិជា-
 ណាតិ សោ វ បុគ្គលោ រូបរាគុយា អរូបរាគុយា
 អបរិយាបន្នេ សោ តតោ កវរាគានុសយញ្ច ន
 បរិជាណាតិ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
 មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិក្ខានុសយញ្ច
 ន បរិជាណាតិ អក្កមក្កសមន្តី កាមរាគុយា ទ្ធិស្ម
 វេទនាស្ម សោ តតោ កវរាគានុសយញ្ច កាមរា-
 គានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្ត-
 ិក្ខានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ នោ ច សោ ត-
 តោ មាណុសយំ ន បរិជាណាតិ សោ វ បុគ្គលោ
 ធុក្ខាយ វេទនាយ អបរិយាបន្នេ សោ តតោ កវ-
 រាគានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ កាមរាគានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិ-
 ចិត្តិក្ខានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ ទ្ធិន្ទ មក្កសមន្តីនញ្ច
 អដ្ឋមកញ្ច វិបេត្តា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ

អនុសយយមកៈ បរិពារៈ

មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវបដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គល
 នោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវភវកតានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង
 នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវ
 កាមកតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង
 នូវភវកតានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមកតានុស័យផង នូវបដិ-
 យានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុ-
 ស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ បុគ្គល
 អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គ ដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវភវកតានុ-
 ស័យផង នូវកាមកតានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យ
 ផង នូវវិចិត្តានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គល
 នោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវភវកតានុស័យផង មិន
 កំណត់ដឹង នូវកាមកតានុស័យផង នូវបដិយានុស័យផង នូវ
 មាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងអបរិយាបន្នៈ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង
 តែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

កាមរាគាទុសយញ្ចំ ន បរិជាទន្តិ កាមរាគាទុសយញ្ចំ
 បដិយាទុសយញ្ចំ មាណាទុសយញ្ចំ ទិដ្ឋាទុសយញ្ចំ
 វិចីកិច្ឆាទុសយញ្ចំ ន បរិជាទន្តិ ។ យោ យតោ
 កាមរាគាទុសយញ្ចំ បដិយាទុសយញ្ចំ មាណាទុស-
 យញ្ចំ ទិដ្ឋាទុសយញ្ចំ វិចីកិច្ឆាទុសយញ្ចំ ន បរិជា-
 នាតិ សោ តតោ អវិជ្ជាទុសយំ ន បរិជានាតិ ។
 អក្កមក្កសមន្តី ទុក្ខាយ វេទនាយ សោ តតោ កា-
 មរាគាទុសយញ្ចំ បដិយាទុសយញ្ចំ មាណាទុសយញ្ចំ
 ទិដ្ឋាទុសយញ្ចំ វិចីកិច្ឆាទុសយញ្ចំ ន បរិជានាតិ នោ
 ច សោ តតោ អវិជ្ជាទុសយំ ន បរិជានាតិ សោ ។^(១)
 បុក្កលោ អបរិយាបន្នេ សោ តតោ កាមរាគាទុសយញ្ចំ
 បដិយាទុសយញ្ចំ មាណាទុសយញ្ចំ ទិដ្ឋាទុសយញ្ចំ
 វិចីកិច្ឆាទុសយញ្ចំ ន បរិជានាតិ អវិជ្ជាទុសយញ្ចំ ន
 បរិជានាតិ ទ្ធិន្ទំ មក្កសមន្តីនញ្ចំ អដ្ឋមកញ្ចំ វេបេត្វា
 អវិសេសា បុក្កលា សព្វត្ថំ កាមរាគាទុសយញ្ចំ បដិ-
 យាទុសយញ្ចំ មាណាទុសយញ្ចំ ទិដ្ឋាទុសយញ្ចំ វិចីកិ-
 ច្ឆាទុសយញ្ចំ ន បរិជាទន្តិ អវិជ្ជាទុសយញ្ចំ ន បរិជា-
 ទន្តិ ។ យោ វា បន យតោ អវិជ្ជាទុសយំ ន បរិជានាតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនកំណត់ដឹង នូវកាមភាពនុស័យផង នូវកាមភាពនុស័យផង នូវបដិឃា-
 នុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង
 ក្នុងទីតាំងអស់ ។ បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមភាពនុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្ត-
 ានុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ មិន
 កំណត់ដឹង នូវកាមភាពនុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុ-
 ស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តានុស័យផង ក្នុងទីកន្លែងនោះ
 តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីកន្លែងនោះ
 នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមភាពនុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្ត-
 ានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈ
 នោះ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរវែង តែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមភាពនុស័យ
 ផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង
 នូវវិចិត្តានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងទីតាំង
 អស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ

អនុសយយមកេ បរិញ្ញាវិញ្ញា

សោ តតោ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តានុសយញ្ច
ន បរិជាតាតិ ។ អដ្ឋមកោ កាមរាតានុសយញ្ច តីសុ
វេទនាសុ រូបរាតានុសយញ្ច អរូបរាតានុសយញ្ច សោ តតោ អ-
វិជ្ជានុសយញ្ច កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
មាណុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ នោ ច សោ តតោ
ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ សោ
វ បុគ្គលោ អបរិយាបន្នេ សោ តតោ អវិជ្ជានុសយញ្ច
ន បរិជាតាតិ កាមរាតានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តានុសយញ្ច ន
បរិជាតាតិ អនាតាមិមក្កសមដ្ឋី ទុក្ខាយ វេទនាយ
សោ តតោ អវិជ្ជានុសយញ្ច កាមរាតានុសយញ្ច
មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តានុសយញ្ច
ន បរិជាតាតិ នោ ច សោ តតោ បដិយានុសយញ្ច
ន បរិជាតាតិ សោ វ បុគ្គលោ កាមរាតានុសយញ្ច ទ្ធិសុ
វេទនាសុ សោ តតោ អវិជ្ជានុសយញ្ច បដិយានុ-
សយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តា-
នុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ នោ ច សោ តតោ
កាមរាតានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ សោ វ បុគ្គលោ

អនុសយយមកៈ បរិញ្ញាវារៈ

ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរក្សានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្រា-
 នុស័យផង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលទី៨ នោះ មិនកំណត់ដឹង នូវ
 អវិជ្ជានុស័យផង នូវកាមរក្សានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវ
 មាណុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវទិដ្ឋានុស័យផង
 នូវវិចិត្រានុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់
 ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរក្សានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្រា-
 នុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយអនាគាមិ-
 មគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវកាមរក្សានុស័យផង
 នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្រានុស័យផង ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ
 ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្រា-
 នុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជា
 មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរក្សានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលនោះឯង

រូបជាតុយា អរូបជាតុយា អបរិយាបន្នេ សោ តតោ
 អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ កាមរាគានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច មាណានុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច
 វិចីក្ខានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ ទ្ធិន្នំ មគ្គសមធិនញ្ច
 អដ្ឋមកញ្ច វេបេត្វា អវិសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ
 អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ កាមរាគានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច មាណានុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច
 វិចីក្ខានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។

[៦៦] យោ យតោ កាមរាគានុសយញ្ច បដិ-
 យានុសយញ្ច មាណានុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចី-
 ក្ខានុសយញ្ច កវរាគានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ សោ
 តតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាណាតីតិ ។ អគ្គមគ្គសមធិន្នំ
 ទុក្ខាយ វេទនាយ សោ តតោ កាមរាគានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច មាណានុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច
 វិចីក្ខានុសយញ្ច កវរាគានុសយញ្ច ន បរិជាណាតិ
 វោ ច សោ តតោ អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាណាតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្រា-
 នុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ បុគ្គល
 ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលពីរពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និង
 បុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវ
 ទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្រានុស័យផង ក្នុងទីទាំងអស់ ។

[៦៦] បុគ្គលណា មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវ
 បដិឃានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្រា-
 នុស័យផង នូវករវរតានុស័យផង ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គ
 ដ៏ប្រសើរនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃា-
 នុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្រា-
 នុស័យផង នូវករវរតានុស័យផង ក្នុងទីក្នុងទីនោះនោះ តែបុគ្គលនោះ
 មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីក្នុងទីនោះនោះទេ

អនុសយមកេ បរិញ្ញាវាហេ

សោ វ បុគ្គលោ អបរិយាបន្នេ សោ តតោ
 កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុស-
 យញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច កវរ-
 កានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ អវិជ្ជានុសយញ្ច ន
 បរិជាតាតិ ទ្ធិន្ទំ មគ្គសមន្តីនញ្ច អដ្ឋមកញ្ច វេបេត្តា
 អវិសេសា បុគ្គលោ សព្វត្ថ កាមរាគានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច
 វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច កវរកានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ
 អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។ យោ វា បន យតោ
 អវិជ្ជានុសយំ ន បរិជាតាតិ សោ តតោ កាម-
 រាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច
 ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច កវរកានុសយញ្ច
 ន បរិជាតាតិ ។ អដ្ឋមកោ កាមធាតុយា ភីសុ
 វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា សោ តតោ
 អវិជ្ជានុសយញ្ច កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុស-
 យញ្ច មាណុសយញ្ច កវរកានុសយញ្ច ន បរិជាតាតិ

អនុស្សយន្តមកៈ បរិញ្ញាវារៈ

បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស្សយន្ត នូវបដិឃានុស្សយ
 ផង នូវមាណុស្សយន្ត នូវទិដ្ឋានុស្សយន្ត នូវវិចិត្តានុស្សយន្ត នូវ
 កវរកានុស្សយន្ត មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយន្ត ក្នុងអបរិយាបន្នៈ
 នោះ បុគ្គល ដ៏សេស វៀរលែង តែបុគ្គលតិរព្វក ដែលព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរកានុស្សយ
 ផង នូវបដិឃានុស្សយន្ត នូវមាណុស្សយន្ត នូវទិដ្ឋានុស្សយន្ត
 នូវវិចិត្តានុស្សយន្ត នូវកវរកានុស្សយន្ត មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជា-
 ស្សយន្ត ក្នុងទីទាំងអស់ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនកំណត់
 ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវកាម-
 រកានុស្សយន្ត នូវបដិឃានុស្សយន្ត នូវមាណុស្សយន្ត នូវទិដ្ឋា-
 នុស្សយន្ត នូវវិចិត្តានុស្សយន្ត នូវកវរកានុស្សយន្ត ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុគ្គលទី ៨ នោះ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស្សយន្ត នូវកាមរកានុ-
 ស្សយន្ត នូវបដិឃានុស្សយន្ត នូវមាណុស្សយន្ត នូវកវរកានុស្សយ
 ផង ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

នោ ច សោ តតោ ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច
 ន បរិដានាតិ សោ វ បុគ្គលោ អបរិយាបន្នេ សោ
 តតោ អភិដ្ឋានុសយញ្ច ន បរិដានាតិ កាមរាគានុ-
 សយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុ-
 សយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច កវរាគានុសយញ្ច ន
 បរិដានាតិ អនាតាមិមក្កសមន្តំ ទុក្ខាយ វេទនាយ
 សោ តតោ អភិដ្ឋានុសយញ្ច កាមរាគានុសយញ្ច
 មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច
 កវរាគានុសយញ្ច ន បរិដានាតិ នោ ច សោ តតោ
 បដិយានុសយំ ន បរិដានាតិ សោ វ បុគ្គលោ កាម-
 នាតុយា ទ្ធិស្ក វេទនាស្ក សោ តតោ អភិដ្ឋានុសយញ្ច
 បដិយានុសយញ្ច មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច
 វិចិត្តិន្ទានុសយញ្ច កវរាគានុសយញ្ច ន បរិដានាតិ
 នោ ច សោ តតោ កាមរាគានុសយំ ន បរិដានាតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិច្ឆា-
 នុស័យផង ក្នុងវេទនា ៗ នោះទេ បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង
 នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃា-
 នុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យ
 ផង នូវកវរតានុស័យផង ក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ បុគ្គល អ្នកព្រម
 ព្រៀងដោយអនាគាមគ្គនោះ មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវ
 កាមរតានុស័យផង នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិច្ឆា-
 នុស័យផង នូវកវរតានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ
 មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ បុគ្គល
 នោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង
 នូវមាណុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិត្តិច្ឆានុស័យផង នូវ
 កវរតានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ
 មិនមែនជាមិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ

អនុសយយមកេ បហីនវិពោ

សោ វ បុគ្គលោ រូបជាតុយា អរូបជាតុយា អបរិយា-
 បន្នេ សោ តតោ អវិជ្ជានុសយញ្ច ន បរិជានាតិ
 កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច មាណុស-
 យញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចីក្ខានុសយញ្ច កវរាគានុស-
 យញ្ច ន បរិជានាតិ ទ្ធិន្ទំ មគ្គសមធិនញ្ច អដ្ឋមកញ្ច
 វេយេត្វា អវសេសា បុគ្គលា សព្វត្ថ អវិជ្ជានុសយញ្ច
 ន បរិជានន្តិ កាមរាគានុសយញ្ច បដិយានុសយញ្ច
 មាណុសយញ្ច ទិដ្ឋានុសយញ្ច វិចីក្ខានុសយញ្ច
 កវរាគានុសយញ្ច ន បរិជានន្តិ ។

បរិញ្ញាវំ និដ្ឋិតំ ។

បហីនវិពោ

[៦៧] យស្ស កាមរាគានុសយោ បហីនោ
 តស្ស បដិយានុសយោ បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន បដិយានុសយោ បហីនោ តស្ស
 កាមរាគានុសយោ បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។

អនុសយយមកៈ បហ៌ីនវិរៈ

បុគ្គលនោះឯង មិនកំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង
 នូវកាមរតានុស័យផង នូវបដិឃានុស័យផង នូវមានានុស័យផង នូវ
 ទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិក្ខានុស័យផង នូវកវរតានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ
 ក្នុងអរូបធាតុ និងក្នុងអបរិយាបន្នៈនោះ បុគ្គល ដ៏សេស រៀបរៃលង
 តែបុគ្គលពីពួក ដែលព្រមព្រៀងដោយមគ្គ និងបុគ្គលទី ៨ ចេញ មិន
 កំណត់ដឹង នូវអវិជ្ជានុស័យផង មិនកំណត់ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង
 នូវបដិឃានុស័យផង នូវមានានុស័យផង នូវទិដ្ឋានុស័យផង នូវវិចិក្ខា-
 នុស័យផង នូវកវរតានុស័យផង ក្នុងទីតាំងអស់ ។

ចប់ បរិញ្ញាវិរៈ ។

បហ៌ីនវិរៈ

(៦៧) បុគ្គលណា លះបង់កាមរតានុស័យ បុគ្គលនោះ លះ
 បង់បដិឃានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះ
 បង់បដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរតានុស័យឬ ។ អើ ។

យស្ស កាមរតានុសយោ បហំនោ តស្ស មាណុស-
 យោ បហំនោតិ ។ អនាតាមិស្ស កាមរតានុសយោ
 បហំនោ នោ ច តស្ស មាណុសយោ បហំនោ
 អរហតោ កាមរតានុសយោ ច បហំនោ មាណុស-
 យោ ច បហំនោ ។ យស្ស វា បន មាណុសយោ
 បហំនោ តស្ស កាមរតានុសយោ បហំនោតិ ។
 អាមត្តា ។ យស្ស កាមរតានុសយោ បហំនោ
 តស្ស ទិដ្ឋានុសយោ ។ បេ ។ វិចីក្ខ័ត្តានុសយោ
 បហំនោតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បន វិចីក្ខ័ត្តា-
 នុសយោ បហំនោ តស្ស កាមរតានុសយោ បហំ-
 នោតិ ។ ទ្ធិន្នំ បុគ្គលានំ វិចីក្ខ័ត្តានុសយោ បហំនោ
 នោ ច តេសំ កាមរតានុសយោ បហំនោ ទ្ធិន្នំ
 បុគ្គលានំ វិចីក្ខ័ត្តានុសយោ ច បហំនោ កាមរតានុ-
 សយោ ច បហំនោ ។ យស្ស កាមរតានុសយោ
 បហំនោ តស្ស កាមរតានុសយោ ។ បេ ។ អវិជ្ជានុ-
 សយោ បហំនោតិ ។ អនាតាមិស្ស កាមរតានុ-
 សយោ បហំនោ នោ ច តស្ស អវិជ្ជានុសយោ
 បហំនោ អរហតោ កាមរតានុសយោ ច បហំនោ

អភិធម្មបំណិក យមកៈ

បុគ្គលណា លះបង់កាមរកតានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់មានានុស័យ
 ឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល លះបង់កាមរកតានុស័យ តែអនាគាមិបុគ្គល
 នោះ មិនលះបង់មានានុស័យទេ ព្រះអរហន្ត លះបង់កាមរកតានុស័យ
 ផង លះបង់មានានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់
 មានានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរកតានុស័យឬ ។ អើ ។ បុគ្គល
 ណា លះបង់កាមរកតានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។
 លះបង់វិចិក្ខុនុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះ
 បង់វិចិក្ខុនុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរកតានុស័យឬ ។ បុគ្គលព័រ
 ពួក លះបង់វិចិក្ខុនុស័យ តែបុគ្គលព័រពួកនោះ មិនលះបង់កាមរកតា-
 នុស័យទេ បុគ្គលព័រពួក លះបង់វិចិក្ខុនុស័យផង លះបង់កាមរកតា-
 នុស័យផង ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរកតានុស័យ បុគ្គលនោះ
 (លះបង់) ករកតានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។
 អនាគាមិបុគ្គល លះបង់កាមរកតានុស័យ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យទេ ព្រះអរហន្ត លះបង់កាមរកតានុស័យផង

អនុសយយមកេ បហំនវំវេ

អវិជ្ជានុសយោ ច បហំនោ ។^១ យស្ស វា បន
អវិជ្ជានុសយោ បហំនោ តស្ស កាមរតានុសយោ
បហំនោតិ ។ អាមត្តា ។

[៦៨] យស្ស បដិយានុសយោ បហំនោ តស្ស
មាណុសយោ បហំនោតិ ។ អនាតាមិស្ស បដិ-
យានុសយោ បហំនោ នោ ច តស្ស មាណុសយោ
បហំនោ អរហតោ បដិយានុសយោ ច បហំនោ
មាណុសយោ ច បហំនោ ។ យស្ស វា បន មាណ-
នុសយោ បហំនោ តស្ស បដិយានុសយោ បហំនោ-
តិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស បដិយានុសយោ បហំនោ
តស្ស ទិដ្ឋានុសយោ ។ បេ ។ វិចីក្ខន្ធានុសយោ បហំ-
នោតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បន វិចីក្ខន្ធានុ-
សយោ បហំនោ តស្ស បដិយានុសយោ បហំនោ-
តិ ។ ទ្ធិន្នំ បុគ្គលានំ វិចីក្ខន្ធានុសយោ បហំនោ
នោ ច តេសំ បដិយានុសយោ បហំនោ ទ្ធិន្នំ បុគ្គ-
លានំ វិចីក្ខន្ធានុសយោ ច បហំនោ បដិយានុសយោ
ច បហំនោ ។ យស្ស បដិយានុសយោ បហំនោ

អនុសយយមកៈ បរិនិព័ន្ធៈ

លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់

អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមពាតានុស័យឬ ។ អើ ។

[៦៨] បុគ្គលណា លះបង់បដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ លះ

បង់មាតានុស័យឬ ។ អនាតាមិបុគ្គល លះបង់បដិឃានុស័យ តែ

អនាតាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់មាតានុស័យទេ ព្រះអរហន្ត លះ

បង់បដិឃានុស័យផង លះបង់មាតានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត

បុគ្គលណា លះបង់មាតានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់បដិឃានុស័យឬ ។

អើ ។ បុគ្គលណា លះបង់បដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ (លះបង់)

ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិត្តានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត

បុគ្គលណា លះបង់វិចិត្តានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់បដិឃានុស័យ

ឬ ។ បុគ្គលព័រពួក លះបង់វិចិត្តានុស័យ តែបុគ្គលព័រពួកនោះ

មិនលះបង់បដិឃានុស័យទេ បុគ្គលព័រពួក លះបង់វិចិត្តានុស័យ

ផង លះបង់បដិឃានុស័យផង ។ បុគ្គលណា លះបង់បដិឃានុស័យ

តស្ស ភវរាគានុសយោ ។ បេ ។ អវិជ្ជានុសយោ
 បហីនោតិ ។ អនាតាមិស្ស បដិយានុសយោ បហីនោ
 នោ ច តស្ស អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ អរហតោ
 បដិយានុសយោ ច បហីនោ អវិជ្ជានុសយោ ច
 បហីនោ ។ យស្ស វា បន អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ
 តស្ស បដិយានុសយោ បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។

(៦៧) យស្ស មាណុសយោ បហីនោ តស្ស
 ទិដ្ឋានុសយោ ។ បេ ។ វិចីក្ខន្ធានុសយោ បហី-
 នោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន វិចីក្ខន្ធា-
 នុសយោ បហីនោ តស្ស មាណុសយោ បហី-
 នោតិ ។ តិណ្ណំ ឫត្តលានំ វិចីក្ខន្ធានុសយោ បហី-
 នោ នោ ច តេសំ មាណុសយោ បហីនោ អរ-
 ហតោ វិចីក្ខន្ធានុសយោ ច បហីនោ មាណុស-
 យោ ច បហីនោ ។ យស្ស មាណុសយោ ប-
 ហីនោ តស្ស ភវរាគានុសយោ ។ បេ ។ អវិជ្ជានុ-
 សយោ បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ តស្ស មាណុសយោ
 បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គលនោះ (លះបង់) កវរតានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់អវិជ្ជានុ-
ស័យឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល លះបង់បដិឃានុស័យ តែអនាគាមិបុគ្គល
នោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យទេ ព្រះអរហន្ត លះបង់បដិឃានុស័យ
ផង លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់
អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់បដិឃានុស័យឬ ។ អើ ។

(៦៩) បុគ្គលណា លះបង់មានានុស័យ បុគ្គលនោះ (លះ
បង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិត្តិច្ឆានុស័យឬ ។ អើ ។
មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិត្តិច្ឆានុស័យ បុគ្គលនោះ លះ
បង់មានានុស័យឬ ។ បុគ្គល ពា ពួក លះបង់វិចិត្តិច្ឆានុស័យ តែ
បុគ្គល ពា ពួកនោះ មិនលះបង់មានានុស័យទេ ព្រះអរហន្ត លះបង់
វិចិត្តិច្ឆានុស័យផង លះបង់មានានុស័យផង ។ បុគ្គលណា លះបង់
មានានុស័យ បុគ្គលនោះ (លះបង់) កវរតានុស័យ ។ បេ ។
លះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់មានានុស័យឬ ។ អើ ។

[៧០] យស្ស ទិដ្ឋានុសយោ បហីនោ តស្ស
វិចីក្ខន្ធានុសយោ បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
វា បន វិចីក្ខន្ធានុសយោ បហីនោ តស្ស ទិដ្ឋា-
នុសយោ បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

[៧១] យស្ស វិចីក្ខន្ធានុសយោ បហីនោ
តស្ស កវរាតានុសយោ ។ បេ ។ អវិជ្ជានុសយោ
បហីនោតិ ។ តិណ្ឌំ បុត្តលានំ វិចីក្ខន្ធានុសយោ
បហីនោ នោ ច តេសំ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ
អរហតោ វិចីក្ខន្ធានុសយោ ច បហីនោ អវិជ្ជានុស-
យោ ច បហីនោ ។ យស្ស វា បន អវិជ្ជានុសយោ
បហីនោ តស្ស វិចីក្ខន្ធានុសយោ បហីនោតិ ។
អាមន្តា ។

[៧២] យស្ស កវរាតានុសយោ បហីនោ តស្ស
អវិជ្ជានុសយោ បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
វា បន អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ តស្ស កវរាតា-
នុសយោ បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។

អនុសយយមកៈ បរិវេណៈ

[៧០] បុគ្គលណា លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់
វិចិក្ខានុស័យ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់
វិចិក្ខានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ។ អើ ។ បេ ។

[៧១] បុគ្គលណា លះបង់វិចិក្ខានុស័យ បុគ្គលនោះ (លះ
បង់) កវរតានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ។ បុគ្គល
ពា ពួក លះបង់វិចិក្ខានុស័យ តែបុគ្គល ពា ពួកនោះ មិនលះបង់
អវិជ្ជានុស័យទេ ព្រះអរហន្ត លះបង់វិចិក្ខានុស័យផង លះបង់អវិជ្ជា-
នុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ
បុគ្គលនោះ លះបង់វិចិក្ខានុស័យ ។ អើ ។

[៧២] បុគ្គលណា លះបង់កវរតានុស័យ បុគ្គលនោះ លះ
បង់អវិជ្ជានុស័យ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះ
បង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កវរតានុស័យ ។ អើ ។

(៧៣) យស្ស កាមរាតានុសយោ ច បដិ-
 យានុសយោ ច បហីនា តស្ស មាណុសយោ
 បហីនោតិ ។ អនាតាមិស្ស កាមរាតានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច បហីនា នោ ច តស្ស មា-
 ណុសយោ បហីនោ អរហនោ កាមរាតានុសយោ
 ច បដិយានុសយោ ច បហីនា មាណុសយោ ច
 បហីនោ ។ យស្ស វា បន មាណុសយោ ប-
 ហីនោ តស្ស កាមរាតានុសយោ ច បដិយានុស-
 យោ ច បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស កាម-
 រាតានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច បហីនា តស្ស
 ទិដ្ឋានុសយោ ។ បេ ។ វិចីក្ខិច្ឆានុសយោ បហី-
 នោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន វិចីក្ខិច្ឆា-
 នុសយោ បហីនោ តស្ស កាមរាតានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច បហីនោតិ ។ ទ្ធិន្នំ បុគ្គលានំ
 វិចីក្ខិច្ឆានុសយោ បហីនោ នោ ច តេសំ កាម-
 រាតានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច បហីនា ទ្ធិន្នំ
 បុគ្គលានំ វិចីក្ខិច្ឆានុសយោ ច បហីនោ កាម-
 រាតានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច បហីនា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៧២] បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុ-
ស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់មាណុស័យឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល លះ
បង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះ
បង់មាណុស័យទេ ព្រះអរហន្ត លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃា-
នុស័យផង លះបង់មាណុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
លះបង់មាណុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃា-
នុស័យឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ និង
បដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ (លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះ
បង់វិចិក្ខានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះ
បង់វិចិក្ខានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃា-
នុស័យឬ ។ បុគ្គលពិរេក លះបង់វិចិក្ខានុស័យ តែបុគ្គលពិរេកនោះ
មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យទេ បុគ្គលពិរេក លះបង់
វិចិក្ខានុស័យផង លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង ។

អនុសយយមកេ បហីនវារោ

យស្ស កាមរាតានុសយោ ច បដិយានុសយោ
 ច បហីនោ តស្ស ករាតានុសយោ ។ បេ ។
 អវិជ្ជានុសយោ បហីនោតិ ។ អនាតាមិស្ស
 កាមរាតានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច បហីនោ
 នោ ច តស្ស អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ អរហតោ
 កាមរាតានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច បហីនោ
 អវិជ្ជានុសយោ ច បហីនោ ។ យស្ស វា បន អ-
 វិជ្ជានុសយោ បហីនោ តស្ស កាមរាតានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។

[៧២] យស្ស កាមរាតានុសយោ ច បដិ-
 យានុសយោ ច មាណុសយោ ច បហីនោ តស្ស
 ទិដ្ឋានុសយោ ។ បេ ។ វិចីក្ខន្ធានុសយោ បហីនោ-
 តិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន វិចីក្ខន្ធានុស-
 យោ បហីនោ តស្ស កាមរាតានុសយោ ច បដិយា-
 នុសយោ ច មាណុសយោ ច បហីនោតិ ។
 ទិដ្ឋំ បុគ្គលានំ វិចីក្ខន្ធានុសយោ បហីនោ

អនុស្សយន្តមកៈ បរិវារៈ

បុគ្គលណា លះបង់កាមរតន្តស័យ និងបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ

(លះបង់) កវរតន្តស័យ ។ បេ ។ លះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។

អនាគាមិបុគ្គល លះបង់កាមរតន្តស័យ និងបដិឃានុស័យ តែ

អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យទេ ព្រះអរហន្ត លះបង់

កាមរតន្តស័យ និងបដិឃានុស័យផង លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ។

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះ

បង់កាមរតន្តស័យ និងបដិឃានុស័យឬ ។ អើ ។

[៧៤] បុគ្គលណា លះបង់កាមរតន្តស័យ បដិឃានុស័យ

និងមានានុស័យ បុគ្គលនោះ (លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។

លះបង់វិចិត្តានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា

លះបង់វិចិត្តានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរតន្តស័យ បដិឃា-

នុស័យ និងមានានុស័យឬ ។ បុគ្គលព័រពួក លះបង់វិចិត្តានុស័យ

នោ ច តេសំ កាមរតានុសយោ ច បដិយានុសយោ
 ច មាណុសយោ ច បហីនា អនាតាមិស្ស វិចិត្តិន្ទា-
 នុសយោ ច កាមរតានុសយោ ច បដិយានុសយោ
 ច បហីនា នោ ច តស្ស មាណុសយោ បហីនោ អរ-
 ហិតោ វិចិត្តិន្ទានុសយោ ច បហីនោ កាមរតានុស-
 យោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច បហី-
 នា ។ យស្ស កាមរតានុសយោ ច បដិយានុសយោ
 ច មាណុសយោ ច បហីនា តស្ស ករុរតានុសយោ
 ។ បេ ។ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ តស្ស កាម-
 រតានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ
 ច បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។

[៧៥] យស្ស កាមរតានុសយោ ច បដិ-
 យានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ
 ច បហីនា តស្ស វិចិត្តិន្ទានុសយោ បហីនោតិ ។
 អាមន្តា ។ យស្ស វា បន វិចិត្តិន្ទានុសយោ បហី-
 នោ តស្ស កាមរតានុសយោ ច បដិយានុសយោ
 ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច បហីនោតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

តែបុគ្គលពីរពួកនោះ មិនលះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ និង
 មានានុស័យទេ អនាគាមិបុគ្គល លះបង់វិចិត្រានុស័យ កាមរតា-
 នុស័យ និងបដិឃានុស័យ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានា-
 នុស័យទេ ព្រះអរហន្ត លះបង់វិចិត្រានុស័យផង លះបង់កាមរតា-
 នុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យផង ។ បុគ្គលណា លះបង់
 កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យ បុគ្គលនោះ (លះ
 បង់) កវរតានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះ
 បង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមានានុស័យឬ ។ អើ ។

[៧៥] បុគ្គលណា លះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ
 មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់វិចិត្រានុស័យឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិត្រានុស័យ បុគ្គលនោះ
 លះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យឬ ។

អនុសយយមកេ បរិស័ទំ

ទ្ធិន្ទំ បុត្តលាទំ វិចិត្តិន្ទានុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ
 ច បហីនា នោ ច តេសំ កាមរាគានុសយោ
 ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច បហីនា
 អនាតាមិស្ស វិចិត្តិន្ទានុសយោ ច កាមរាគានុស-
 យោ ច បដិយានុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច បហី-
 នា នោ ច តស្ស មាណុសយោ បហីនោ អរហតោ
 វិចិត្តិន្ទានុសយោ ច បហីនោ កាមរាគានុសយោ
 ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុស-
 យោ ច បហីនា ។ បេ ។

[៧៦] យស្ស កាមរាគានុសយោ ច បដិយា-
 នុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច
 វិចិត្តិន្ទានុសយោ ច បហីនា តស្ស ករុរាគានុសយោ
 ។ បេ ។ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ តស្ស
 កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុ-
 នុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចិត្តិន្ទានុសយោ ច
 បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។

អនុស្សយន្តមកៈ បរិនិព្វានៈ

បុគ្គលព័រព្វក លះបង់វិចិត្រចានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ តែបុគ្គលព័រព្វក
នោះ មិនលះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យទេ
អនាគាមិបុគ្គល លះបង់វិចិត្រចានុស័យ កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ
និងទិដ្ឋានុស័យ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់មាណុស័យទេ
ព្រះអរហន្ត លះបង់វិចិត្រចានុស័យផង លះបង់កាមរតានុស័យ បដិ-
ឃានុស័យ មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យផង ។ បេ ។

(៧៦) បុគ្គលណា លះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ
មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្រចានុស័យ បុគ្គលនោះ (លះបង់)
ភវរតានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាម-
រតានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្រចានុ-
ស័យឬ ។ អើ ។

[៧៧] យស្ស កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចិត្តិក្កានុសយោ ច កវរាគានុសយោ ច បហីនោ តស្ស អវិជ្ជានុសយោ បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ តស្ស កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចិត្តិក្កានុសយោ ច កវរាគានុសយោ ច បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។

[៧៨] យត្ថ កាមរាគានុសយោ បហីនោ តត្ថ បដិយានុសយោ បហីនោតិ ។ ន វត្ថុញ្ច បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ យត្ថ វា បន បដិយានុសយោ បហីនោ តត្ថ កាមរាគានុសយោ បហីនោតិ ។ ន វត្ថុញ្ច បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ យត្ថ កាមរាគានុសយោ បហីនោ តត្ថ មាណុសយោ បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មាណុសយោ បហីនោ តត្ថ កាមរាគានុសយោ បហីនោតិ ។ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា ឯត្ថ មាណុសយោ បហីនោ កាមរាគានុសយោ ន វត្ថុញ្ច

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៧៧] បុគ្គលណា លះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ
 មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិត្តានុស័យ និងកវរតានុស័យ បុគ្គល
 នោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ឬ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 ណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរតានុស័យ បដិ-
 ឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិត្តានុស័យ និងកវរតា-
 នុស័យ ឬ អើ ។

[៧៨] បុគ្គល លះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថា
 មិនលះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់បដិឃានុស័យ
 ក្នុងទីណា លះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា
 លះបង់ផង ថា មិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល លះបង់កាមរតានុស័យ
 ក្នុងទីណា លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរ-
 តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់មានានុស័យ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ⁺នេះ តែកាមរតានុស័យ មិនគួរពោលថា

អនុសយយមកេ បហំនាហ

បហំនោតិ វា អប្បហំនោតិ វា កាមធាតុយា ទ្ធិស្មុ
 វេទនាសុ ឯត្ថ មាណុសយោ ច បហំនោ កាមរា-
 តានុសយោ ច បហំនោ ។ យត្ថ កាមរាតា-
 នុសយោ បហំនោ តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ ។ បេ ។ វិ-
 ចិត្តិក្ខានុសយោ បហំនោតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ
 វា បន វិចិត្តិក្ខានុសយោ បហំនោ តត្ថ កាមរាតា-
 នុសយោ បហំនោតិ ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ រូបធាតុយា
 អរូបធាតុយា ឯត្ថ វិចិត្តិក្ខានុសយោ បហំនោ កាមរា-
 តានុសយោ ន វត្ថុញ្ច បហំនោតិ វា អប្បហំនោតិ
 វា កាមធាតុយា ទ្ធិស្មុ វេទនាសុ ឯត្ថ វិចិត្តិក្ខានុស-
 យោ ច បហំនោ កាមរាតានុសយោ ច បហំនោ ។
 យត្ថ កាមរាតានុសយោ បហំនោ តត្ថ ករវាតានុស-
 យោ បហំនោតិ ។ ន វត្ថុញ្ច បហំនោតិ វា អប្បហំ-
 នោតិ វា ។ យត្ថ វា បន ករវាតានុសយោ បហំនោ
 តត្ថ កាមរាតានុសយោ បហំនោតិ ។ ន វត្ថុញ្ច
 បហំនោតិ វា អប្បហំនោតិ វា ។ យត្ថ កាមរា-
 តានុសយោ បហំនោ តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ បហំ-
 នោតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន អវិជ្ជានុសយោ
 បហំនោតិ តត្ថ កាមរាតានុសយោ បហំនោតិ ។

អនុស្សយន្តមកៈ បរិវាសៈ

លះបង់ផង ថា មិនលះបង់ផងទេ លះបង់មានុស្សយផង លះបង់
 កាមរាគានុស្សយផង ក្នុងវេទនាពីរនេះ ក្នុងកាមធាតុ ។ បុគ្គល លះ
 បង់កាមរាគានុស្សយ ក្នុងទីណា (លះបង់) ទិដ្ឋានុស្សយ ។ បេ ។
 លះបង់វិចិត្តានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 លះបង់វិចិត្តានុស្សយ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរាគានុស្សយ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ បុគ្គល លះបង់វិចិត្តានុស្សយ ក្នុងទីក្រៅនេះ ក្នុងប្រធាតុ
 នឹងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរាគានុស្សយ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង
 ថា មិនលះបង់ផងទេ លះបង់វិចិត្តានុស្សយផង លះបង់កាមរាគា-
 នុស្សយផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។ បុគ្គល លះបង់កាមរា-
 គានុស្សយ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរាគានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិន
 គួរពោលថា លះបង់ផង ថា មិនលះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស្សយ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរាគានុស្សយ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថា មិនលះបង់ផងទេ ។
 បុគ្គល លះបង់កាមរាគានុស្សយ ក្នុងទីណា លះបង់អវិជ្ជានុស្សយ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស្សយ
 ក្នុងទីណា លះបង់កាមរាគានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល

ទុក្ខាយ វេទនាយ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា ឯត្ថ
អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ កាមរាគានុសយោ ន
វត្ថុញ្ចោ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា កាមធាតុយា
ទ្ធិសុ វេទនាសុ ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច បហីនោ
កាមរាគានុសយោ ច បហីនោ ។

(៧៩) យត្ថ បដិយានុសយោ បហីនោ តត្ថ
មាណុសយោ បហីនោតិ ។ ន វត្ថុញ្ចោ បហីនោតិ
វា អប្បហីនោតិ វា ។ យត្ថ វា បន មាណុស-
យោ បហីនោ តត្ថ បដិយានុសយោ បហីនោតិ ។
ន វត្ថុញ្ចោ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។
យត្ថ បដិយានុសយោ បហីនោ តត្ថ ទិដ្ឋានុស-
យោ ។ បេ ។ វិចីក៏ញ្ញានុសយោ បហីនោតិ ។ អា-
មត្តា ។ យត្ថ វា បន វិចីក៏ញ្ញានុសយោ បហីនោ
តត្ថ បដិយានុសយោ បហីនោតិ ។ កាមធាតុយា
ទ្ធិសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា ឯត្ថ វិចី-
ក៏ញ្ញានុសយោ បហីនោ បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ្ចោ
បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ទុក្ខាយ វេទនាយ
ឯត្ថ វិចីក៏ញ្ញានុសយោ ច បហីនោ បដិយានុសយោ
ច បហីនោ ។ យត្ថ បដិយានុសយោ បហីនោ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
តែកាមរកានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថា មិនលះបង់ផងទេ
លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង លះបង់កាមរកានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ
ក្នុងកាមធាតុ ។

(៧៩) បុគ្គល លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់មា-
នានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថា មិន
លះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់មាធានុស័យ ក្នុង
ទីណា លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោលថា លះ
បង់ផង ថា មិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល លះបង់បដិឃានុស័យ
ក្នុងទីណា (លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិក្ខានុស័យ
ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់វិចិក្ខា-
នុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
លះបង់វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ
និងក្នុងអរូបធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង ថា
មិនលះបង់ផងទេ លះបង់វិចិក្ខានុស័យផង លះបង់បដិឃានុស័យផង
ក្នុងទុក្ខវេទនា⁺នោះ ។ បុគ្គល លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា

តត្ថ កវីរតានុសយោ បហីនោតិ ។ ន វត្ថុព្យោ បហី-
 នោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ យត្ថ វា បន កវីរតានុ-
 សយោ បហីនោ តត្ថ បដិយានុសយោ បហីនោតិ ។
 ន វត្ថុព្យោ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ យត្ថ
 បដិយានុសយោ បហីនោ តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ បហី-
 នោតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ វា បន អវិជ្ជានុសយោ ប-
 ហីនោ តត្ថ បដិយានុសយោ បហីនោតិ ។ កាម-
 ធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
 ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ បដិយានុសយោ ន
 វត្ថុព្យោ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ទុក្ខាយ វេទ-
 នាយ ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច បហីនោ បដិយានុស-
 យោ ច បហីនោ ។

[៨០] យត្ថ មាណុសយោ បហីនោ តត្ថ ទិដ្ឋា-
 នុសយោ ។ បេ ។ វិចីក្ខានុសយោ បហីនោតិ ។
 អាមត្តា ។ យត្ថ វា បន វិចីក្ខានុសយោ បហីនោ

អនុសយយមកៈ បរិវេណៈ

លះបង់កវរគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង
 ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់កវរ-
 គានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិន
 គួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល លះបង់
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា លះ
 បង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនេះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបដិឃា-
 នុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់
 អវិជ្ជានុស័យផង លះបង់បដិឃានុស័យផង ក្នុងទីនោះនេះ ។

[៨០] បុគ្គល លះបង់មាណុស័យ ក្នុងទីណា (លះបង់)

ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់វិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

តត្ថ មាណុស្មយោ បហំនោតិ ។ ទុក្ខាយ វេទនា-
 យ ឯត្ថ វិចីក្ខន្ធមុស្មយោ បហំនោ មាណុស្មយោ
 ន វត្ថុញ្ចោ បហំនោតិ វា អប្បហំនោតិ វា កាម-
 ធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
 ឯត្ថ វិចីក្ខន្ធមុស្មយោ ច បហំនោ មាណុស្មយោ
 ច បហំនោ ។ យត្ថ មាណុស្មយោ បហំនោ
 តត្ថ កវរកាតុស្មយោ បហំនោតិ ។ កាមធាតុយា
 ទ្ធិសុ វេទនាសុ ឯត្ថ មាណុស្មយោ បហំនោ កវរ-
 កាតុស្មយោ ន វត្ថុញ្ចោ បហំនោតិ វា អប្បហំនោតិ
 វា រូបធាតុយា អរូបធាតុយា ឯត្ថ មាណុស្មយោ ច
 បហំនោ កវរកាតុស្មយោ ច បហំនោ ។ យត្ថ វា
 បន កវរកាតុស្មយោ បហំនោ តត្ថ មាណុស្មយោ
 បហំនោតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ មាណុស្មយោ
 បហំនោ តត្ថ អវិជ្ជាតុស្មយោ បហំនោតិ ។ អាមន្តា ។
 យត្ថ វា បន អវិជ្ជាតុស្មយោ បហំនោ តត្ថ មាណុ-
 ស្មយោ បហំនោតិ ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ ឯត្ថ
 អវិជ្ជាតុស្មយោ បហំនោ មាណុស្មយោ ន វត្ថុញ្ចោ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់វិចិត្តានុស័យ
 ក្នុងទីក្រៅនោះ តែមានានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិន
 លះបង់ផងទេ លះបង់វិចិត្តានុស័យផង លះបង់មានានុស័យផង ក្នុង
 ទីក្រៅនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។ បុគ្គល
 លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កវរកានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុគ្គល លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីក្រៅនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវរ-
 កានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់
 មានានុស័យផង លះបង់កវរកានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូប-
 ធាតុនេះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់កវរកានុស័យ ក្នុងទី
 ណា លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល លះ
 បង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទី
 ណា លះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីក្រៅនោះ តែមានានុស័យ មិនគួរពោល ថា

បហំនោតិ វា អប្បហំនោតិ វា កាមធាតុយា ទ្វីសុ
វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា ឯត្ថ អវិជ្ជាទុ-
សយោ ច បហំនោ មាណុសយោ ច បហំនោ ។

[៨០] យត្ថ ទិដ្ឋាទុសយោ បហំនោ តត្ថ វិច្ច-
ក៏ញ្ញាទុសយោ បហំនោតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បទ
វិច្ចក៏ញ្ញាទុសយោ បហំនោ តត្ថ ទិដ្ឋាទុសយោ បហំ-
នោតិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

[៨២] យត្ថ វិច្ចក៏ញ្ញាទុសយោ បហំនោ តត្ថ
កវរកាទុសយោ បហំនោតិ ។ កាមធាតុយា តីសុ
វេទនាសុ ឯត្ថ វិច្ចក៏ញ្ញាទុសយោ បហំនោ កវរកា-
ទុសយោ ន វត្ថុញ្ចោ បហំនោតិ វា អប្បហំនោតិ វា
រូបធាតុយា អរូបធាតុយា ឯត្ថ វិច្ចក៏ញ្ញាទុសយោ ច
បហំនោ កវរកាទុសយោ ច បហំនោ ។ យត្ថ វា
បទ កវរកាទុសយោ បហំនោ តត្ថ វិច្ចក៏ញ្ញាទុសយោ
បហំនោតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វិច្ចក៏ញ្ញាទុសយោ
បហំនោ តត្ថ អវិជ្ជាទុសយោ បហំនោតិ ។ អា-
មន្តា ។ យត្ថ វា បទ អវិជ្ជាទុសយោ បហំនោ តត្ថ
វិច្ចក៏ញ្ញាទុសយោ បហំនោតិ ។ អាមន្តា ។

អនុសយយមកៈ បរិស្ថានៈ

លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង លះបង់
មាណុស័យផង ក្នុងវេទនាព័ន្ធៈ⁺ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
អរូបធាតុ ។

[៨១] បុគ្គល លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់
វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
លះបង់វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ បេ ។

[៨២] បុគ្គល លះបង់វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់
កវរកាតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់វិចិក្ខានុស័យ ក្នុង
វេទនា ព័ន្ធៈ⁺ ក្នុងកាមធាតុ តែកវរកាតានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះ
បង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់វិចិក្ខានុស័យផង លះបង់
កវរកាតានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុន្តៈ⁺ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត បុគ្គល លះបង់កវរកាតានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់វិចិក្ខានុ-
ស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល លះបង់វិចិក្ខានុស័យ ក្នុង
ទីណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់វិចិក្ខានុស័យ
ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៨៣] យត្ថ កវរាតានុសយោ បហីនោ តត្ថ
 អវិជ្ជានុសយោ បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ
 វា បន អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ តត្ថ កវរាតានុស-
 យោ បហីនោតិ ។ កាមធាតុយា តីសុ វេទនាសុ
 ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ កវរាតានុសយោ ន
 វត្ថុញ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា រូបធាតុយា
 អរូបធាតុយា ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច បហីនោ
 កវរាតានុសយោ ច បហីនោ ។

[៨៤] យត្ថ កាមរាតានុសយោ ច បដិយា-
 នុសយោ ច បហីនោ តត្ថ មាណុសយោ បហីនោ-
 តិ ។ នត្ថិ ។ យត្ថ វា បន មាណុសយោ បហី-
 នោ តត្ថ កាមរាតានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច
 បហីនោតិ ។ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា ឯត្ថ មាណុ-
 សយោ បហីនោ កាមរាតានុសយោ ច បដិយា-
 នុសយោ ច ន វត្ថុញ^(១) បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៨៣] បុគ្គល លះបង់កវរកាតានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កវរកាតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នេះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវរ-
 កាតានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់
 អវិជ្ជានុស័យផង លះបង់កវរកាតានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូប-
 ធាតុនេះ ។

[៨៤] បុគ្គល លះបង់កាមកាតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុង
 ទីណា លះបង់មាណាស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់មាណាស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមកា-
 តានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់មា-
 នានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនេះ តែកាមកាតានុស័យ និង
 បដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ

អនុសយយមកេ បហំនវំហេ

កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ ឯត្ថ មាណុសុសយោ
 ច កាមរាគានុសយោ ច បហំនា បដិយានុស-
 យោ ន វត្ថុព្វោ បហំនោតិ វា អប្បហំនោតិ
 វា ។ យត្ថ កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុស-
 យោ ច បហំនា តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ ។ បេ ។
 វិចីកំច្ឆានុសយោ បហំនោតិ ។ នត្ថិ ។ យត្ថ វា
 បន វិចីកំច្ឆានុសយោ បហំនោ តត្ថ កាមរាគា-
 នុសយោ ច បដិយានុសយោ ច បហំនោតិ ។ រូបធា-
 តុយា អរូបធាតុយា ឯត្ថ វិចីកំច្ឆានុសយោ បហំនោ
 កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុព្វោ
 បហំនោតិ វា អប្បហំនោតិ វា កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេ-
 ទនាសុ ឯត្ថ វិចីកំច្ឆានុសយោ ច កាមរាគានុសយោ
 ច បហំនា បដិយានុសយោ ន វត្ថុព្វោ បហំនោតិ វា
 អប្បហំនោតិ វា ទុក្ខាយ វេទនាយ ឯត្ថ វិចីកំច្ឆា-
 នុសយោ ច បដិយានុសយោ ច បហំនា កាមរាគា-
 នុសយោ ន វត្ថុព្វោ បហំនោតិ វា អប្បហំនោតិ វា ។
 យត្ថ កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច បហំ-
 នា តត្ថ កាមរាគានុសយោ បហំនោតិ ។ នត្ថិ ។ យត្ថ

អនុសយយមកៈ បរិនិព្វានៈ

លះបង់មាតានុស័យ និងកាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនាព្វន្ត្រះ ក្នុងកាមធាតុ
តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផង
ទេ ។ បុគ្គល លះបង់កាមរតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទី
ណា (លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិក្ខុនុស័យ
ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះ
បង់វិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរតានុស័យ និងបដិឃា-
នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់វិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងរូប-
ធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុន្ត្រះ តែកាមរតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិន
គួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់វិចិក្ខុនុស័យ
និងកាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនាព្វន្ត្រះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃា-
នុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់
វិចិក្ខុនុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីក្នុងវេទនាព្វន្ត្រះ តែកាមរតានុស័យ
មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល
លះបង់កាមរតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់
កាមរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត

វា បទ កាមរាគានុសយោ បហីនោ តត្ថ កាមរាគា-
 នុសយោ ច បដិយានុសយោ ច បហីនាតិ ។
 ន វត្ថុញ បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា ។ យត្ថ កា-
 មរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច បហីនា តត្ថ
 អវិជ្ជានុសយោ បហីនោតិ ។ នត្ថិ ។ យត្ថ វា បទ
 អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ តត្ថ កាមរាគានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច បហីនាតិ ។ រូបនាតុយា អរូប-
 នាតុយា ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ កាមរាគា-
 នុសយោ ច បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ ប-
 ហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា កាមនាតុយា ទ្វីស្ក
 វេទនាស្ក ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច កាមរាគានុសយោ
 ច បហីនា បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ បហីនោតិ
 វា អប្បហីនោតិ វា ទុក្ខាយ វេទនាយ ឯត្ថ អវិជ្ជា-
 នុសយោ ច បដិយានុសយោ ច បហីនា កាមរា-
 គានុសយោ ន វត្ថុញ បហីនោតិ វា អប្បហីនោ-
 តិ វា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គល លះបង់កវកានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរកានុស័យ
 និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនគួរពោល ថាលះ
 បង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល លះបង់កាមរកានុស័យ
 និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 ទីណា លះបង់កាមរកានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនេះ តែ
 កាមរកានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថា
 មិនលះបង់ផងទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងកាមរកានុស័យ ក្នុងវេ-
 ទនាពីរនេះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះ
 បង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងបដិឃានុស័យ
 ក្នុងទីក្នុងវេទនានេះ តែកាមរកានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង
 ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

[៨៥] យត្ថ កាមរាគានុសយោ ច បដិយា-
 នុសយោ ច មាណុសយោ ច បហីនា តត្ថ
 ទិដ្ឋានុសយោ ។ បេ ។ វិចីក្ខន្ធានុសយោ បហីនា-
 នី ។ នត្ថ ។ យត្ថ វា បន វិចីក្ខន្ធានុសយោ បហី-
 នោ តត្ថ កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ
 ច មាណុសយោ ច បហីនា ។ អប្បធាតុយា
 អប្បធាតុយា ឯត្ថ វិចីក្ខន្ធានុសយោ ច មាណុ-
 សយោ ច បហីនា កាមរាគានុសយោ ច បដិយា-
 នុសយោ ច ន វត្ថុញ បហីនា វា អប្បហីនា វា
 កាមធាតុយា ធិស្ស វេទនាស្ស ឯត្ថ វិចីក្ខន្ធានុស-
 យោ ច កាមរាគានុសយោ ច មាណុសយោ ច
 បហីនា បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ បហីនា វា
 អប្បហីនា វា ធុក្ខាយ វេទនាយ ឯត្ថ វិចីក្ខន្ធានុ-
 សយោ ច បដិយានុសយោ ច បហីនា កាមរាគា-
 នុសយោ ច មាណុសយោ ច ន វត្ថុញ បហីនា វា
 អប្បហីនា វា ។ យត្ថ កាមរាគានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច បហីនា តត្ថ
 ករាគានុសយោ បហីនា ។ នត្ថ ។ យត្ថ វា បន

អនុសយយមកៈ បរិនិព័ន្ធៈ

(៨៥) បុគ្គល លះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ និង
 មាណុស័យ ក្នុងទីណា (លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់
 វិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គល លះបង់វិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរតានុស័យ បដិ-
 ឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់វិចិ-
 ក្ខុនុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ⁺ តែ
 កាមរតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថា
 មិនលះបង់ផងទេ លះបង់វិចិក្ខុនុស័យ កាមរតានុស័យ និងមាណុ-
 ស័យ ក្នុងវេទនាពីរនេះ⁺ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល
 ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់វិចិក្ខុនុស័យ និងបដិឃា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានេះ⁺ តែកាមរតានុស័យ និងមាណុស័យ មិន
 គួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល លះបង់
 កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់
 ករុណានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

កវរតានុសយោ បហីនោ តត្ថ កាមរតានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច បហីនាតិ ។
 មាណុសយោ បហីនោ កាមរតានុសយោ ច បដិ-
 យានុសយោ ច ន វត្តញ្ច បហីនាតិ វា អប្បហី-
 នាតិ វា ។ យត្ថ កាមរតានុសយោ ច បដិយានុ-
 សយោ ច មាណុសយោ ច បហីនោ តត្ថ អវិជ្ជា-
 នុសយោ បហីនោតិ ។ នត្ថ ។ យត្ថ វា បន អវិជ្ជា-
 នុសយោ បហីនោ តត្ថ កាមរតានុសយោ ច បដិ-
 យានុសយោ ច មាណុសយោ ច បហីនាតិ ។ រូប-
 ធាតុយា អរូបធាតុយា ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច មាណុ-
 សយោ ច បហីនោ កាមរតានុសយោ ច បដិយា-
 នុសយោ ច ន វត្តញ្ច បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា
 កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ
 ច កាមរតានុសយោ ច មាណុសយោ ច បហីនោ
 បដិយានុសយោ ន វត្តញ្ច បហីនោតិ វា អប្បហី-
 នោតិ វា ទុក្ខាយ វេទនាយ ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច បហីនោ កាមរតានុសយោ ច
 មាណុសយោ ច ន វត្តញ្ច បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ
 វា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គល លះបង់កាមភាពានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមភាពានុស័យ
 បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់
 មាណុស័យ តែកាមភាពានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថា
 លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល លះបង់កាមភាពានុស័យ
 បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមភាពានុស័យ បដិឃានុស័យ
 និងមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និង
 មាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ⁺នេះ តែកាមភាពានុស័យ
 និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមភាពានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរ⁺
 នេះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង
 ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនា⁺នេះ តែកាមភាពានុស័យ និងមាណុស័យ មិនគួរពោល ថា
 លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

(៨៦) យត្ថ កាមរាគានុសយោ ច បដិយា-
 នុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច
 បហីនា តត្ថ វិនិក្ខិច្ឆានុសយោ បហីនោតិ ។ នត្ថ ។
 យត្ថ វា បន វិនិក្ខិច្ឆានុសយោ បហីនោ តត្ថ
 កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណ-
 ុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច បហីនោតិ ។ រូប-
 ធាតុយា អរូបធាតុយា ឯត្ថ វិនិក្ខិច្ឆានុសយោ ច
 មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច បហីនា
 កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច ន
 វត្ថុញ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា កាមធាតុ-
 យា ទ្ធិស្ម វេទនាស្ម ឯត្ថ វិនិក្ខិច្ឆានុសយោ ច
 កាមរាគានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុស-
 យោ ច បហីនា បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ បហី-
 នោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ទុក្ខាយ វេទនាយ ឯត្ថ
 វិនិក្ខិច្ឆានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច ទិដ្ឋានុ-
 សយោ ច បហីនា កាមរាគានុសយោ ច មាណ-
 ុសយោ ច ន វត្ថុញ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ
 វា ។ បេ ។

អនុសយយមកៈ បរិនិវារៈ

(៨៦) បុគ្គល លះបង់កាមកតានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណ-
 នុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់វិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់វិចិត្រានុ-
 ស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមកតានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណ-
 នុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់វិចិត្រានុ-
 ស័យ មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 ៖ តែកាមកតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់
 ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់វិចិត្រានុស័យ កាមកតានុស័យ
 មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនេះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិ-
 ឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់
 វិចិត្រានុស័យ បដិឃានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីក្នុងវេទនាពីរនេះ តែ
 កាមកតានុស័យ និងមាណុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថា
 មិនលះបង់ផងទេ ។ បេ ។

(៨៧) យត្ថ កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីកិច្ចានុសយោ ច បហីនោ តត្ថ កវរាគានុសយោ បហីនោតិ ។ នត្ថំ ។ យត្ថ វា បន កវរាគានុសយោ បហីនោ តត្ថ កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីកិច្ចានុសយោ ច បហីនោតិ ។ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា ឯត្ថ កវរាគានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីកិច្ចានុសយោ ច បហីនោ កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ យត្ថ កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីកិច្ចានុសយោ ច បហីនោ តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោតិ ។ នត្ថំ ។ យត្ថ វា បន អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ តត្ថ កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីកិច្ចានុសយោ ច បហីនោតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(៨៧) បុគ្គល លះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណ-
 នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិកានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កវរតានុ-
 ស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះ
 បង់កវរតានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ
 មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិកានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 លះបង់កវរតានុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិកានុស័យ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនេះ តែកាមរតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ
 មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល លះ
 បង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និង
 វិចិត្តិកានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 ទីណា លះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ
 ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិកានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល

អនុសយយមកេ បហីនវិកេ

រូបជាតុយា អរូបជាតុយា ឯត្ថ អវិជ្ជាទុស្សយោ ច
 មាណទុស្សយោ ច ទិដ្ឋាទុស្សយោ ច វិចីក្ខន្ធាទុស្ស-
 យោ ច បហីនា កាមរាគាទុស្សយោ ច បដិយា-
 ទុស្សយោ ច ន វត្ថុញ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា
 កាមជាតុយា ទ្ធិស្ស វេទនាស្ស ឯត្ថ អវិជ្ជាទុស្សយោ
 ច កាមរាគាទុស្សយោ ច មាណទុស្សយោ ច ទិដ្ឋា-
 ទុស្សយោ ច វិចីក្ខន្ធាទុស្សយោ ច បហីនា បដិ-
 យាទុស្សយោ ន វត្ថុញ បហីនោតិ វា អប្បហី-
 នោតិ វា ទុក្ខាយ វេទនាយ ឯត្ថ អវិជ្ជាទុស្សយោ
 ច បដិយាទុស្សយោ ច ទិដ្ឋាទុស្សយោ ច វិចីក្ខន្ធាទុ-
 ស្សយោ ច បហីនា កាមរាគាទុស្សយោ ច មាណទុស្ស-
 យោ ច ន វត្ថុញ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។

[៨៨] យត្ថ កាមរាគាទុស្សយោ ច បដិយាទុ-
 ស្សយោ ច មាណទុស្សយោ ច ទិដ្ឋាទុស្សយោ ច
 វិចីក្ខន្ធាទុស្សយោ ច កាមរាគាទុស្សយោ ច បហីនា តត្ថ
 អវិជ្ជាទុស្សយោ បហីនោតិ ។ នត្ថិ ។ យត្ថ វា បន

អនុស្សយយមកៈ បរិនិវារៈ

លះបង់អវិជ្ជានុស្សយ មានានុស្សយ ទិដ្ឋានុស្សយ និងវិចិត្តិច្ឆានុស្សយ ក្នុង

រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនេះ⁺ តែកាមរក្ខានុស្សយ និងបដិឃានុស្សយ មិន

គួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់អវិជ្ជានុស្សយ កាម-

រក្ខានុស្សយ មានានុស្សយ ទិដ្ឋានុស្សយ និងវិចិត្តិច្ឆានុស្សយ ក្នុងវេទនា

ពីរនេះ⁺ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស្សយ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង

ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់អវិជ្ជានុស្សយ បដិឃានុស្សយ ទិដ្ឋានុស្សយ

និងវិចិត្តិច្ឆានុស្សយ ក្នុងទុក្ខវេទនានេះ⁺ តែកាមរក្ខានុស្សយ និងមានា-

នុស្សយ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

[៨៨] បុគ្គល លះបង់កាមរក្ខានុស្សយ បដិឃានុស្សយ មានា-

នុស្សយ ទិដ្ឋានុស្សយ វិចិត្តិច្ឆានុស្សយ និងកវរក្ខានុស្សយ ក្នុងទីណា

លះបង់អវិជ្ជានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត

អវិជ្ជានុសយោ បហំនោ តត្ថ កាមរាគានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ
 ច វិចីក្ខ័ន្តានុសយោ ច ភវរាគានុសយោ ច បហំនា-
 តិ ។ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ
 ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីក្ខ័ន្តានុស-
 យោ ច ភវរាគានុសយោ ច បហំនា កាមរាគានុស-
 យោ ច បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ្ចា បហំនាតិ វា
 អប្បហំនាតិ វា កាមធាតុយា ទ្វីស្មុ វេទនាស្មុ ឯត្ថ
 អវិជ្ជានុសយោ ច កាមរាគានុសយោ ច មាណុស-
 យោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីក្ខ័ន្តានុសយោ ច
 បហំនា បដិយានុសយោ ច ភវរាគានុសយោ ច ន
 វត្ថុញ្ចា បហំនាតិ វា អប្បហំនាតិ វា ទុក្ខាយ វេទ-
 នាយ ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច
 ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីក្ខ័ន្តានុសយោ ច បហំនា កាម-
 រាគានុសយោ ច មាណុសយោ ច ភវរាគានុសយោ
 ច ន វត្ថុញ្ចា បហំនាតិ វា អប្បហំនាតិ វា ។

[៨៩] យស្ស យត្ថ កាមរាគានុសយោ បហំនោ
 តស្ស តត្ថ បដិយានុសយោ បហំនាតិ ។ ន វត្ថុញ្ចា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា លះបង់កាមរតានុស័យ បដិ-
 ឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិក្ខានុស័យ និងកវរតា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល លះបង់អវិជ្ជានុស័យ មានានុស័យ
 ទិដ្ឋានុស័យ វិចិក្ខានុស័យ និងកវរតានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុ⁺ តែកាមរតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថា
 លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរតានុស័យ
 មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងវេទនាញី⁺ ក្នុង
 កាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ និងកវរតានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះ
 បង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បដិឃានុស័យ
 ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា⁺ តែកាមរតានុស័យ
 មានានុស័យ និងកវរតានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិន
 លះបង់ផងទេ ។

[៨៩] បុគ្គល ណា លះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល ថា

បហំនោតិ វា អប្បហំនោតិ វា ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ បដិយានុសយោ បហំនោ តស្ស តត្ថ កាមរា-
 តានុសយោ បហំនោតិ ។ ន វត្ថុញ្ច បហំនោតិ វា
 អប្បហំនោតិ វា ។ យស្ស យត្ថ កាមរាតានុសយោ
 បហំនោ តស្ស តត្ថ មាណុសយោ បហំនោតិ ។
 អនាតាមិស្ស កាមធាតុយា ទ្ធិស្ស វេទនាស្ស តស្ស
 តត្ថ កាមរាតានុសយោ បហំនោ នោ ច តស្ស
 តត្ថ មាណុសយោ បហំនោ អវហតោ កាមធាតុយា
 ទ្ធិស្ស វេទនាស្ស តស្ស តត្ថ កាមរាតានុសយោ ច
 បហំនោ មាណុសយោ ច បហំនោ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ មាណុសយោ បហំនោ តស្ស តត្ថ កាមរាតា-
 នុសយោ បហំនោតិ ។ អវហតោ រូបធាតុយា អរូ-
 បធាតុយា តស្ស តត្ថ មាណុសយោ បហំនោ កាម-
 រាតានុសយោ ន វត្ថុញ្ច បហំនោតិ វា អប្បហំនោតិ
 វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស កាមធាតុយា ទ្ធិស្ស វេទនាស្ស
 តស្ស តត្ថ មាណុសយោ ច បហំនោ កាមរាតា-
 នុសយោ ច បហំនោ ។ យស្ស យត្ថ កាមរាតានុសយោ
 បហំនោ តស្ស តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ បហំនោតិ ។

អនុសយយមកៈ បរិវេណៈ

លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរតានុ-
 ស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់
 ផងទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 លះបង់មាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អនាតាមិបុគ្គលនោះ លះបង់
 កាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែអនាតាមិបុគ្គល
 នោះ មិនលះបង់មាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ព្រះអរហន្តនោះ
 លះបង់កាមរតានុស័យផង លះបង់មាណុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ក្នុងកាមធាតុ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់មាណុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់មាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 តែកាមរតានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផង
 ទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់មាណុស័យផង លះបង់កាមរតានុស័យ
 ផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរតា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ ទិដ្ឋានុស-
យោ^(១) បហំនោ តស្ស តត្ថ កាមរាតានុសយោ
បហំនោតិ ។ ទ្ធិន្នំ បុគ្គលានំ ទុក្ខាយ វេទនាយ
រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តេសំ តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ^(២)
បហំនោ កាមរាតានុសយោ ន វត្ថុញោ បហំនោតិ
វា អប្បហំនោតិ វា តេសំយេវ^(៣) បុគ្គលានំ កាម-
ធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ តេសំ តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ^(៤)
បហំ នោ ច តេសំ តត្ថ កាមរាតានុសយោ
បហំនោ ទ្ធិន្នំ បុគ្គលានំ ទុក្ខាយ វេទនាយ រូប-
ធាតុយា អរូបធាតុយា តេសំ តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ^(៥)
បហំនោ កាមរាតានុសយោ ន វត្ថុញោ បហំនោតិ
វា អប្បហំនោតិ វា តេសំយេវ^(៦) បុគ្គលានំ កាម-
ធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ តេសំ តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ^(៧)
ច បហំនោ កាមរាតានុសយោ ច បហំនោ ។
យស្ស យត្ថ កាមរាតានុសយោ បហំនោ តស្ស
តត្ថ វិចិត្តានុសយោ^(៨) បហំនោតិ ។ អាមន្តា ។

១-២-៤-៥-៧ ឧ. វិចិត្តានុសយោ។ ៣-៦ ម. តេសញោវ។ ៨ ឧ. តស្ស តត្ថ កាមរាតានុសយោ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទី
 ណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 ពីរពួកនោះ លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរតានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថា
 មិនលះ ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនលះបង់កាមរតានុស័យ
 ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គលពីរពួកនោះ លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីក្នុង-
 វេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរតានុស័យ មិន
 គួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង
 លះបង់ទិដ្ឋានុស័យផង លះបង់កាមរតានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ក្នុងកាមធាតុ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ លះបង់វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

យស្ស វា បន យត្ថ វិចីកិច្ឆានុសយោ បហំនោ តស្ស
 តត្ថ កាមរាតានុសយោ បហំនោតិ ។ ទ្ធិន្នំ បុគ្គលានំ
 ទុក្ខាយ វេទនាយ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តេសំ
 តត្ថ វិចីកិច្ឆានុសយោ បហំនោ កាមរាតានុសយោ
 ន វត្ថុញ្ច បហំនោតិ វា អប្បហំនោតិ វា តេសំ-
 យេវ បុគ្គលានំ កាមធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ តេសំ
 តត្ថ វិចីកិច្ឆានុសយោ បហំនោ នោ ច តេសំ តត្ថ
 កាមរាតានុសយោ បហំនោ ទ្ធិន្នំ បុគ្គលានំ ទុក្ខាយ
 វេទនាយ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តេសំ តត្ថ វិចី-
 កិច្ឆានុសយោ បហំនោ កាមរាតានុសយោ ន វត្ថុញ្ច
 បហំនោតិ វា អប្បហំនោតិ វា តេសំយេវ បុគ្គលានំ
 កាមធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ តេសំ តត្ថ វិចីកិច្ឆានុ-
 សយោ ច បហំនោ កាមរាតានុសយោ ច បហំនោ ។
 យស្ស យត្ថ កាមរាតានុសយោ បហំនោ តស្ស តត្ថ
 ករាតានុសយោ បហំនោតិ ។ ន វត្ថុញ្ច បហំនោតិ វា

អនុសយយមកៈ បរិវារៈ

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិត្រចាន្ទស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ លះបង់កាមរាគាន្ទស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលពីរពួកនោះ
 លះបង់វិចិត្រចាន្ទស័យ ក្នុងទីក្រៅនោះនោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 តែកាមរាគាន្ទស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផង
 ទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់វិចិត្រចាន្ទស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនលះបង់កាមរាគាន្ទស័យ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះទេ បុគ្គលពីរពួកនោះ លះបង់វិចិត្រចាន្ទស័យ ក្នុងទីក្រៅនោះ
 នោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរាគាន្ទស័យ មិនគួរពោល
 ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់វិចិត្រចា-
 ន្ទស័យផង លះបង់កាមរាគាន្ទស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាម-
 ធាតុ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគាន្ទស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 លះបង់ករាគាន្ទស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង

អវិជ្ជាបិដកេ យមកំ

អប្បហិរោតិ វា ។ យស្ស វា បន យត្ថ កាមរតានុស-
 យោ បហិរោ តស្ស តត្ថ កាមរតានុសយោ បហិ-
 រោតិ ។ ន វត្ថព្វោ បហិរោតិ វា អប្បហិរោតិ វា ។
 យស្ស យត្ថ កាមរតានុសយោ បហិរោ តស្ស តត្ថ
 អវិជ្ជានុសយោ បហិរោតិ ។ អនាគាមិស្ស កាម-
 ធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ តស្ស តត្ថ កាមរតានុស-
 យោ បហិរោ នោ ច តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ
 បហិរោ អរហតោ កាមធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ
 តស្ស តត្ថ កាមរតានុសយោ ច បហិរោ អវិជ្ជា-
 នុសយោ ច បហិរោ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 អវិជ្ជានុសយោ បហិរោ តស្ស តត្ថ កាមរតានុ-
 សយោ បហិរោតិ ។ អរហតោ ទុក្ខាយ វេទ-
 នាយ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ អវិជ្ជា-
 នុសយោ បហិរោ កាមរតានុសយោ ន វត្ថព្វោ បហិ-
 រោតិ វា អប្បហិរោតិ វា តស្ស បុគ្គលស្ស កា-
 មធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុស-
 យោ ច បហិរោ កាមរតានុសយោ ច បហិរោ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់
 ភវរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផង
 ទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះ លះបង់
 កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែអនាគាមិបុគ្គល
 នោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ព្រះអរហន្តនោះ
 លះបង់កាមរាគានុស័យផង លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ក្នុងកាមធាតុ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះ
 អរហន្ត លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរាគានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថា
 មិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង លះបង់
 កាមរាគានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។

[៧០] យស្ស យត្ថ បដិយានុសយោ បហីនោ
 តស្ស តត្ថ មាណុសយោ បហីនោតិ ។ ន វត្ថុញ្ច
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 មាណុសយោ បហីនោ តស្ស តត្ថ បដិយានុសយោ
 បហីនោតិ ។ ន វត្ថុញ្ច បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ
 វា ។ យស្ស យត្ថ បដិយានុសយោ បហីនោ តស្ស
 តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ ។ បេ ។ វិចីក្កិន្ទានុសយោ បហី-
 នោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ វិចីក្កិន្ទា-
 សយោ បហីនោ តស្ស តត្ថ បដិយានុសយោ បហី-
 នោតិ ។ ទ្ធិន្នំ បុគ្គលានំ កាមធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តេសំ តត្ថ វិចីក្កិន្ទានុសយោ
 បហីនោ បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ្ច បហីនោតិ វា
 អប្បហីនោតិ វា តេសំយេវ^(១) បុគ្គលានំ ទុក្ខាយ
 វេទនាយ តេសំ តត្ថ វិចីក្កិន្ទានុសយោ បហីនោ នោ
 ច តេសំ តត្ថ បដិយានុសយោ បហីនោ ទ្ធិន្នំ បុគ្គលានំ
 កាមធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
 តេសំ តត្ថ វិចីក្កិន្ទានុសយោ បហីនោ បដិយានុសយោ

អនុសយយមកៈ បរិនិព្វានៈ

[៩០] បុគ្គលណា លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ លះបង់មាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល ថាលះ
 បង់ផង ថាមិនលះបង់ផ ទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់
 មាណុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។
 បុគ្គលណា លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (លះបង់)
 ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់វិចិត្តិកានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិត្តិកានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលពិរុទ្ធកនោះ
 លះបង់វិចិត្តិកានុស័យ ក្នុងវេទនាពិរុទ្ធកនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថា
 មិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់វិចិត្តិកានុស័យ ក្នុងទីក្ខ-
 វេទនានោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីក្ខ-
 វេទនានោះទេ បុគ្គលពិរុទ្ធកនោះ លះបង់វិចិត្តិកានុស័យ ក្នុងវេទនាពិរុ-
 នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបដិឃានុស័យ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន វត្ថុញ្ចោ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា តេសំ-
 យេវ បុគ្គលានំ ទុក្ខាយ វេទនាយ តសំ តត្ថ
 វិនិក្ខានុសយោ ច បហីនោ បដិយានុសយោ
 ច បហីនោ ។ យស្ស យត្ថ បដិយានុសយោ
 បហីនោ តស្ស តត្ថ ភវរាគានុសយោ បហីនោតិ ។
 ន វត្ថុញ្ចោ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ ភវរាគានុសយោ បហីនោ តស្ស តត្ថ
 បដិយានុសយោ បហីនោតិ ។ ន វត្ថុញ្ចោ បហី-
 នោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ យស្ស យត្ថ បដិ-
 យានុសយោ បហីនោ តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ
 បហីនោតិ ។ អនាគាមិស្ស ទុក្ខាយ វេទនាយ
 តស្ស តត្ថ បដិយានុសយោ បហីនោ នោ ច តស្ស
 តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ អរហតោ ទុក្ខាយ
 វេទនាយ តស្ស តត្ថ បដិយានុសយោ ច បហីនោ
 អវិជ្ជានុសយោ ច បហីនោ ។ យស្ស វា បន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង
 លះបង់វិចិត្រានុស័យផង លះបង់បដិឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ។
 បុគ្គលណា លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់
 កវកតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិន
 លះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់កវកតានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិន
 គួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះ លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះទេ ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់បដិឃានុស័យផង លះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា

អនុសយយមកេ បរិនិព្វាន

យត្ថ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ តស្ស តត្ថ បដិយា-
 នុសយោ បហីនោតិ ។ អរហតោ កាមធាតុយា
 ទ្ធិសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ
 អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ បដិយានុសយោ ន វត្ថុព្វោ
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស
 ទុក្ខាយ វេទនាយ តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច
 បហីនោ បដិយានុសយោ ច បហីនោ ។

[៧០] យស្ស យត្ថ មាណុសយោ បហីនោ
 តស្ស តត្ថ វិជីក្ខានុសយោ ។ បេ ។ វិចីក្ខានុសយោ
 បហីនោតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ វិចីក្ខា-
 នុសយោ បហីនោ តស្ស តត្ថ មាណុសយោ
 បហីនោតិ ។ តិណ្ណំ បុគ្គលានំ ទុក្ខាយ វេទនាយ តេសំ
 តត្ថ វិចីក្ខានុសយោ បហីនោ មាណុសយោ ន
 វត្ថុព្វោ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា តេសំយេវ
 បុគ្គលានំ កាមធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា
 អរូបធាតុយា តេសំ តត្ថ វិចីក្ខានុសយោ បហីនោ
 នោ ច តេសំ តត្ថ មាណុសយោ បហីនោ អរហតោ
 ទុក្ខាយ វេទនាយ តស្ស តត្ថ វិចីក្ខានុសយោ
 បហីនោ មាណុសយោ ន វត្ថុព្វោ បហីនោតិ វា

អនុស្សយន្តមកៈ បរិវារៈ

លះបង់អវិជ្ជានុស្សយ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់បដិឃានុស្សយ
ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស្សយ ក្នុងវេទនាពីរ
នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបដិឃានុស្សយ
មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះ
បង់អវិជ្ជានុស្សយផង លះបង់បដិឃានុស្សយផង ក្នុងទីនោះនោះ ។

(៩១) បុគ្គលណា លះបង់មានានុស្សយ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
(លះបង់) ទិដ្ឋានុស្សយ ។ បេ ។ លះបង់វិចិក្ខុនុស្សយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិក្ខុនុស្សយ
ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់មានានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
៣ ពួកនោះ លះបង់វិចិក្ខុនុស្សយ ក្នុងទីនោះនោះ តែមានានុ-
ស្សយ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល
ទាំងនោះឯង លះបង់វិចិក្ខុនុស្សយ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនលះបង់មានា-
ស្សយ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់វិចិក្ខុនុស្សយ
ក្នុងទីនោះនោះ តែមានានុស្សយ មិនគួរពោលថា លះបង់ផង

អភិធម្មបំណីកេ យមកំ

អប្បហីនោតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស កាមធាតុយា
 ទ្ធិសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ
 វិនិក្ខន្ធនុសយោ ច បហីនោ មាណុសយោ ច
 បហីនោ ។ យស្ស យត្ថ មាណុសយោ បហីនោ
 តស្ស តត្ថ ភវរកាតុសយោ បហីនោតិ ។ អរហតោ
 កាមធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ តស្ស តត្ថ មាណុស-
 យោ បហីនោ ភវរកាតុសយោ ន វត្ថព្វោ បហី-
 នោតិ វា អប្បហីនោតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស រូប-
 ធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ មាណុសយោ
 ច បហីនោ ភវរកាតុសយោ ច បហីនោ ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ ភវរកាតុសយោ បហីនោ តស្ស
 តត្ថ មាណុសយោ បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 យត្ថ មាណុសយោ បហីនោ តស្ស តត្ថ អវិជ្ជា-
 នុសយោ បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ តស្ស តត្ថ
 មាណុសយោ បហីនោតិ ។ អរហតោ ទុក្ខា-
 យ វេទនាយ តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ បហី-
 នោ មាណុសយោ ន វត្ថព្វោ បហីនោតិ វា

អភិធម្មប្បដិក យមកៈ

ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់វិចិត្រានុស័យផង លះបង់
 មាណុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុ ។ បុគ្គលណា លះបង់មាណុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ លះបង់កវរកានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះអរហន្តនោះ លះ
 បង់មាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវរកានុស័យ
 មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង
 លះបង់មាណុស័យផង លះបង់កវរកានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់កវរកានុ-
 ស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់មាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ បុគ្គលណា លះបង់មាណុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់
 មាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីណា តែមាណុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង

អប្បហំនោតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស កាមធាតុយា
 ទ្ធិសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ
 អវិជ្ជានុសយោ ច បហំនោ មាណុសយោ ច
 បហំនោ ។

[៧២] យស្ស យត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ បហំនោ
 តស្ស តត្ថ វិចីក្ខន្ធានុសយោ បហំនោតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ វិចីក្ខន្ធានុសយោ បហំនោ តស្ស
 តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ បហំនោតិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

[៧៣] យស្ស យត្ថ វិចីក្ខន្ធានុសយោ បហំនោ
 តស្ស តត្ថ កវរាតានុសយោ បហំនោតិ ។ តិណ្ណំ
 បុគ្គលានំ កាមធាតុយា ទ្ធិសុ(១) វេទនាសុ តេសំ
 តត្ថ វិចីក្ខន្ធានុសយោ បហំនោ កវរាតានុសយោ ន
 វត្ថុញោ បហំនោតិ វា អប្បហំនោតិ វា តេសំយេវ
 បុគ្គលានំ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តេសំ តត្ថ
 វិចីក្ខន្ធានុសយោ បហំនោ នោ ច តេសំ តត្ថ
 កវរាតានុសយោ បហំនោ អរហតោ កាមធាតុយា
 ទ្ធិសុ វេទនាសុ តស្ស តត្ថ វិចីក្ខន្ធានុសយោ បហំ-
 នោ កវរាតានុសយោ ន វត្ថុញោ បហំនោតិ វា

អនុស្សយន្តរៈ បរិវារៈ

ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់អវិជ្ជានុស្សយន្តរៈ លះបង់
មាណុស្សនុស្សយន្តរៈ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និង
ក្នុងអរូបធាតុ ។

[៩២] បុគ្គលណា លះបង់ទិដ្ឋានុស្សយន្តរៈ ក្នុងទីណា បុគ្គល
នោះ លះបង់វិចិត្តិកានុស្សយន្តរៈ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិត្តិកានុស្សយន្តរៈ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
លះបង់ទិដ្ឋានុស្សយន្តរៈ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បេ ។

[៩៣] បុគ្គលណា លះបង់វិចិត្តិកានុស្សយន្តរៈ ក្នុងទីណា បុគ្គល
នោះ លះបង់កវរកានុស្សយន្តរៈ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ
លះបង់វិចិត្តិកានុស្សយន្តរៈ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវរកា-
នុស្សយន្តរៈ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល
ទាំងនោះឯង លះបង់វិចិត្តិកានុស្សយន្តរៈ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
នោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនលះបង់កវរកានុស្សយន្តរៈ ក្នុងរូបធាតុ និង
ក្នុងអរូបធាតុនោះទេ ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់វិចិត្តិកានុស្សយន្តរៈ ក្នុងវេទនា
៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវរកានុស្សយន្តរៈ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

អប្បហំនោតិ វា តស្ស បុគ្គលស្ស រូបធាតុយា
 អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ វិចីក្ខន្ធានុសយោ ច បហំ-
 នោ កវរកាតុសយោ ច បហំនោ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ កវរកាតុសយោ បហំនោ តស្ស តត្ថ វិចីក្ខន្ធានុ-
 សយោ បហំនោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស យត្ថ វិចីក្ខន្ធា-
 នុសយោ បហំនោ តស្ស តត្ថ អវិជ្ជាទុសយោ
 បហំនោតិ ។ តិណ្ណំ បុគ្គលានំ កាមធាតុយា ភីសុ
 វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តេសំ តត្ថ
 វិចីក្ខន្ធានុសយោ បហំនោ នោ ច តេសំ តត្ថ
 អវិជ្ជាទុសយោ បហំនោ អរហតោ កាមធាតុយា
 ភីសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស
 តត្ថ វិចីក្ខន្ធានុសយោ ច បហំនោ អវិជ្ជាទុសយោ
 ច បហំនោ ។ យស្ស វា បន យត្ថ អវិជ្ជាទុស-
 យោ បហំនោ តស្ស តត្ថ វិចីក្ខន្ធានុសយោ បហំ-
 នោតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់វិចិត្តចានុស័យផង លះ
 បង់កវកានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់កវកានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ លះបង់វិចិត្តចានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា
 លះបង់វិចិត្តចានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ លះបង់វិចិត្តចានុស័យ ក្នុងវេទ-
 នា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គល
 ទាំងនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ ព្រះអរហន្ត
 នោះ លះបង់វិចិត្តចានុស័យផង លះបង់អវិជ្ជានុស័យផង ក្នុងវេទនា
 ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះ
 បង់វិចិត្តចានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

អនុសយយមកេ បហីនវិហ

[៧៤] យស្ស យត្ថ កវរកានុសយោ បហីនោ
 តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ
 តស្ស តត្ថ កវរកានុសយោ បហីនោតិ ។ អរហតោ
 កាមធាតុយា តីសុ វេទនាសុ តស្ស តត្ថ អវិជ្ជា-
 នុសយោ បហីនោ កវរកានុសយោ ន វត្តញ្ច
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ
 ច បហីនោ កវរកានុសយោ ច បហីនោ ។

[៧៥] យស្ស យត្ថ កាមរកានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច បហីនោ តស្ស តត្ថ មាណុស-
 សយោ បហីនោតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា បទ
 យត្ថ មាណុសយោ បហីនោ តស្ស តត្ថ កាម-
 រកានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច បហីនោតិ ។
 អរហតោ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ
 មាណុសយោ បហីនោ កាមរកានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច ន វត្តញ្ច^(១) បហី-
 នោតិ វា អប្បហីនោតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស

១ ម. ន វត្តញ្ច បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។

អនុសយយមកៈ បរិនិព័ន្ធៈ

[៩៤] បុគ្គលណា លះបង់កវកតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
នោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះ
បង់កវកតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះអរហន្ត លះបង់អវិជ្ជានុស័យ
ក្នុងវេទនា ។ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវកតានុស័យ មិនគួរពោល ថា
លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់អវិជ្ជា-
នុស័យផង លះបង់កវកតានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។

[៩៥] បុគ្គលណា លះបង់កាមកតានុស័យ និងបដិឃានុ-
ស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់មាណស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់មាណស័យ
ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមកតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ
ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់មាណស័យ ក្នុងរូបធាតុ
និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមកតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរ
ពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ តស្ស តត្ថ មា-
 នានុសយោ ច កាមរាគានុសយោ ច បហីនា
 បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ្ចា បហីនោតិ វា អប្ប-
 ហីនោតិ វា ។ យស្ស យត្ថ កាមរាគានុសយោ
 ច បដិយានុសយោ ច បហីនា តស្ស តត្ថ ទិដ្ឋា-
 នុសយោ ។ បេ ។ វិចីក្កិន្ទានុសយោ បហីនោតិ ។
 នត្ថិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ វិចីក្កិន្ទានុសយោ
 បហីនោ តស្ស តត្ថ កាមរាគានុសយោ ច បដិយា-
 នុសយោ ច បហីនោតិ ។ ទ្វិន្នំ បុគ្គលានំ រូប-
 ធាតុយា អរូបធាតុយា តេសំ តត្ថ វិចីក្កិន្ទានុស-
 យោ បហីនោ កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុ-
 សយោ ច ន វត្ថុញ្ចា បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ
 វា តេសំយេវ បុគ្គលានំ កាមធាតុយា ទ្វីសុ
 វេទនាសុ តេសំ តត្ថ វិចីក្កិន្ទានុសយោ បហីនោ
 នោ ច តេសំ តត្ថ កាមរាគានុសយោ បហីនោ
 បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ្ចា បហីនោតិ វា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

លះបង់មានុស័យ និងកាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ

តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផង

ទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុង

ទីណា បុគ្គលនោះ (លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ លះបង់

វិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត

បុគ្គលណា លះបង់វិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់

កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលពីរពួក

នោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែ

កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថា

មិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់វិចិក្ខុនុស័យ ក្នុង

វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុ-

ស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង

អប្បហីនោតិ វា តេសំយេវ បុគ្គលានំ ទុក្ខាយ
 វេទនាយ តេសំ តត្ថ វិចិត្តិន្ទានុសយោ បហីនោ
 នោ ច តេសំ តត្ថ បដិយានុសយោ បហីនោ
 កាមរាគានុសយោ ន វត្ថុញ បហីនោតិ វា អប្ប-
 ហីនោតិ វា ទ្ធិន្នំ បុគ្គលានំ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
 តេសំ តត្ថ វិចិត្តិន្ទានុសយោ បហីនោ កាមរាគា-
 នុសយោ ច បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ បហីនោតិ
 វា អប្បហីនោតិ វា តេសំយេវ បុគ្គលានំ កាម-
 ធាតុយា ទ្ធិស្ក វេទនាស្ក តេសំ តត្ថ វិចិត្តិន្ទា-
 នុសយោ ច កាមរាគានុសយោ ច បហីនោ បដិយា-
 នុសយោ ន វត្ថុញ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា
 តេសំ យេវ បុគ្គលានំ ទុក្ខាយ វេទនាយ តេសំ
 តត្ថ វិចិត្តិន្ទានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច ប-
 ហីនោ កាមរាគានុសយោ ន វត្ថុញ បហីនោតិ វា
 អប្បហីនោតិ វា ។ យស្ស យត្ថ កាមរាគានុសយោ
 ច បដិយានុសយោ ច បហីនោ តស្ស តត្ថ ភវរា-
 គានុសយោ បហីនោតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា ចន

អនុសយយមកៈ បរិវេណៈ

ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់វិចិត្រច្បាស់យ ក្នុង

ទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុង

ទុក្ខវេទនានោះទេ កាមរតានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង

ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលពីរពួកនោះ លះបង់វិចិត្រច្បាស់យ ក្នុង

រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ

មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះ

ឯង លះបង់វិចិត្រច្បាស់យ និងកាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ

ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថា

មិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់វិចិត្រច្បាស់យ និងបដិ-

ឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរតានុស័យ មិនគួរពោល ថា

លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរតា-

នុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់ភវរតា-

នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា

យត្ថ កាមរាគានុសយោ បហំនោ តស្ស តត្ថ កា-
 មរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច បហំនា-
 តិ ។ ន វត្ថុញ បហំនាតិ វា អប្បហំនាតិ វា ។
 យស្ស យត្ថ កាមរាគានុសយោ ច បដិយា-
 នុសយោ ច បហំនា តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ
 បហំនាតិ ។ នត្ថ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 អវិជ្ជានុសយោ បហំនោ តស្ស តត្ថ កាមរាគា-
 នុសយោ ច បដិយានុសយោ ច បហំនាតិ ។ អរ-
 ហិតោ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ អវិជ្ជា-
 នុសយោ បហំនោ កាមរាគានុសយោ ច បដិយា-
 នុសយោ ច ន វត្ថុញ បហំនាតិ វា អប្បហំនាតិ វា
 តស្ស បុគ្គលស្ស កាមធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ
 តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច កាមរាគានុសយោ
 ច បហំនា បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ បហំនាតិ
 វា អប្បហំនាតិ វា តស្ស បុគ្គលស្ស ទុក្ខាយ
 វេទនាយ តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច បដិយា-
 នុសយោ ច បហំនា កាមរាគានុសយោ ន វត្ថុញ
 បហំនាតិ វា អប្បហំនាតិ វា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

លះបង់កវកតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរតានុស័យ
 និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថា
 មិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់កាមរតានុស័យ និងបដិ-
 ឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរតានុស័យ និង
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរតានុស័យ និងបដិឃានុ-
 ស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល
 នោះឯង លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងកាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថា
 មិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងបដិឃានុ-
 ស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរតានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះ
 បង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

[៧៦] យស្ស យត្ថ កាមរតានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច បហំនា
 តស្ស តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ ។ បេ ។ វិចីកិញ្ញានុសយោ
 បហំនោតិ ។ នត្ថំ ។ យស្ស វា បន យត្ថ វិចី-
 កិញ្ញានុសយោ បហំនោ តស្ស តត្ថ កាមរតានុ-
 សយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច
 បហំនោតិ ។ ទិដ្ឋំ បុគ្គលានំ រូបធាតុយា អរូបធាតុ-
 យា តេសំ តត្ថ វិចីកិញ្ញានុសយោ បហំនោ នោ ច
 តេសំ តត្ថ មាណុសយោ បហំនោ កាមរតានុស-
 យោ ច បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ្ចា បហំនោតិ វា
 អប្បហំនោតិ វា តេសំយេវ បុគ្គលានំ កាមធាតុយា
 ទិស្ស វេទនាស្ស តេសំ តត្ថ វិចីកិញ្ញានុសយោ បហំនោ
 នោ ច តេសំ តត្ថ កាមរតានុសយោ ច មាណុស-
 យោ ច បហំនា បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ្ចា បហំនោតិ
 វា អប្បហំនោតិ វា តេសំយេវ បុគ្គលានំ ទុក្ខាយ
 វេទនាយ តេសំ តត្ថ វិចីកិញ្ញានុសយោ បហំនោ នោ
 ច តេសំ តត្ថ បដិយានុសយោ បហំនោ កាមរតានុ-
 សយោ ច មាណុសយោ ច ន វត្ថុញ្ចា បហំនោតិ វា

អនុសយយមកៈ បហ័នវារៈ

[៩៦] បុគ្គលណា លះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ
និងមាណុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។
លះបង់វិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គលណា លះបង់វិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់
កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
បុគ្គលព័រព្វកនោះ លះបង់វិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូប-
ធាតុនោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនលះបង់មាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ តែកាមរតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិន
គួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះ
បង់វិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលទាំង
នោះ មិនលះបង់កាមរតានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
ទេ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់
ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់វិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ
តែកាមរតានុស័យ និងមាណុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

អប្បហីនាតិ វា អនាតាមិស្ស រូបធាតុយា អរូបធា-
តុយា តស្ស តត្ថ វិចីក៏ន្នានុសយោ បហីនោ នោ
ច តស្ស តត្ថ មាណុសយោ បហីនោ កាមរាតានុ-
សយោ ច បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ បហីនាតិ
វា អប្បហីនាតិ វា តស្ស បុគ្គលស្ស កាមធាតុយា
ទ្ធិស្ស វេទនាស្ស តស្ស តត្ថ វិចីក៏ន្នានុសយោ ច
កាមរាតានុសយោ ច បហីនោ នោ ច តស្ស តត្ថ
មាណុសយោ បហីនោ បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ
បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា តស្ស បុគ្គលស្ស
ទុក្ខាយ វេទនាយ តស្ស តត្ថ វិចីក៏ន្នានុសយោ ច
បដិយានុសយោ ច បហីនោ កាមរាតានុសយោ ច
មាណុសយោ ច ន វត្ថុញ បហីនាតិ វា អប្ប-
ហីនាតិ វា អរហតោ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
តស្ស តត្ថ វិចីក៏ន្នានុសយោ ច មាណុសយោ
ច បហីនោ កាមរាតានុសយោ ច បដិយានុសយោ
ច ន វត្ថុញ បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា
តស្ស បុគ្គលស្ស កាមធាតុយា ទ្ធិស្ស វេទនាស្ស
តស្ស តត្ថ វិចីក៏ន្នានុសយោ ច កាមរាតានុសយោ
ច មាណុសយោ ច បហីនោ បដិយានុសយោ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ថាមិនលះបង់ផងទេ អនាគាមិបុគ្គលនោះ លះបង់វិចិត្រានុស័យ ក្នុងរូប-
 ធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានា-
 នុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ តែកាមរតានុស័យ និង
 បដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល
 នោះឯង លះបង់វិចិត្រានុស័យ និងកាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរ
 នោះទេ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់
 ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់វិចិត្រានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរតានុស័យ និងមានានុស័យ មិនគួរពោល
 ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់វិចិត្រានុ-
 ស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរ-
 តានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិន
 លះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់វិចិត្រានុស័យ កាមរតានុស័យ
 និងមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ

ន វត្ថុញ្ចា បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា តស្សវ
 បុគ្គលស្ស ធុក្ខាយ វេទនាយ តស្ស តត្ថ វិចីក្ខន្ធានុ-
 សយោ ច បដិយានុសយោ ច បហីនា កាមរតានុ-
 សយោ ច មាណុសយោ ច ន វត្ថុញ្ចា បហីនោតិ
 វា អប្បហីនោតិ វា ។ យស្ស យត្ថ កាមរតានុ-
 សយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច
 បហីនា តស្ស តត្ថ កវរតានុសយោ បហីនោតិ ។
 នត្ថិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ កវរតានុសយោ បហីនោ
 តស្ស តត្ថ កាមរតានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច
 មាណុសយោ ច បហីនោតិ ។ មាណុសយោ បហីនោ
 កាមរតានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ្ចា
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ យស្ស យត្ថ កាម-
 រតានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ
 ច បហីនា តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ-
 តិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ អវិជ្ជានុស-
 យោ បហីនោ តស្ស តត្ថ កាមរតានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច បហីនោតិ ។

អនុស្សយន្តមកៈ បញ្ចេសវៈ

មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះ
 បង់វិចិត្តានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីក្នុងនោះនោះ តែតាមក-
 តានុស័យ និងមាណុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះ
 បង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់តាមកតានុស័យ បដិឃានុស័យ
 និងមាណុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កវកតានុស័យ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់
 កវកតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់តាមកតានុស័យ បដិឃា-
 នុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ លះបង់
 មាណុស័យ តែតាមកតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថា
 លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់តាមកតានុ-
 ស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះ
 បង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់
 តាមកតានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។

អរហតោ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ
 អវិជ្ជានុសយោ ច មាណុសយោ ច បហីនា
 កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច ន វត្តញ្ច
 បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស
 កាមធាតុយា ទ្ធិស្ក វេទនាស្ក តស្ស តត្ថ អវិជ្ជា-
 នុសយោ ច កាមរាគានុសយោ ច មាណុសយោ
 ច បហីនា បដិយានុសយោ ន វត្តញ្ច បហីនាតិ
 វា អប្បហីនាតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស ទុក្ខាយ
 វេទនាយ តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច បដិយា-
 នុសយោ ច បហីនា កាមរាគានុសយោ ច មាណុ-
 សយោ ច ន វត្តញ្ច បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា ។

[៧៧] យស្ស យត្ថ កាមរាគានុសយោ ច បដិ-
 យានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច
 បហីនា តស្ស តត្ថ វិនិក្ខិច្ឆានុសយោ បហីនាតិ ។
 នត្ថិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ វិនិក្ខិច្ឆានុសយោ បហីនា
 តស្ស តត្ថ កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ
 ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច បហីនាតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និង
 ក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល
 ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 កាមរតានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ
 បុគ្គលនោះឯង លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះ តែកាមរតានុស័យ និងមានានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង
 ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

(៩៧) បុគ្គលណា លះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ
 មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់វិចិក្ខុ-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 លះបង់វិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរតានុស័យ
 បដិឃានុស័យ មានានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។

អនុសយយមកេ បរិស័រោ

ទ្វីដ្ឋំ បុគ្គលានំ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តេសំ តត្ថ
 វិចីកិត្តានុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច បរីណា នោ
 ច តេសំ តត្ថ មាណុសយោ បរីណោ កាមរាគានុ-
 សយោ ច បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ បរីណាតិ
 វា អប្បរីណាតិ វា តេសំយេវ បុគ្គលានំ កាមធាតុយា
 ទ្វីសុ វេទនាសុ តេសំ តត្ថ វិចីកិត្តានុសយោ ច
 ទិដ្ឋានុសយោ ច បរីណា នោ ច តេសំ តត្ថ កាម-
 រាគានុសយោ ច មាណុសយោ ច បរីណា បដិយា-
 នុសយោ ន វត្ថុញ បរីណាតិ វា អប្បរីណាតិ វា
 តេសំយេវ បុគ្គលានំ ទុក្ខាយ វេទនាយ តេសំ តត្ថ
 វិចីកិត្តានុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច បរីណា នោ
 ច តេសំ តត្ថ បដិយានុសយោ បរីណោ កាមរាគានុ-
 សយោ ច មាណុសយោ ច ន វត្ថុញ បរីណាតិ វា
 អប្បរីណាតិ វា អនាតាមិស្ស រូបធាតុយា អរូប-
 ធាតុយា តស្ស តត្ថ វិចីកិត្តានុសយោ ច ទិដ្ឋា-
 នុសយោ ច បរីណា នោ ច តស្ស តត្ថ មាណុ-
 សយោ បរីណោ កាមរាគានុសយោ ច បដិយា-
 នុសយោ ច ន វត្ថុញ បរីណាតិ វា អប្បរីណាតិ វា

អនុសយយមកៈ បរិវារៈ

បុគ្គលព័រពួកនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុង
រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ តែកាមរតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ
មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះ
ឯង លះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងវេទនាព័រនោះ ក្នុង
កាមធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនលះបង់កាមរតានុស័យ និងមានា-
នុស័យ ក្នុងវេទនាព័រនោះទេ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះ
បង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង លះបង់វិចិក្ខុនុ-
ស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិន
លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ តែកាមរតានុស័យ និង
មានានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ
អនាគាមិបុគ្គលនោះ លះបង់វិចិក្ខុនុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងរូប-
ធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានា-
នុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ តែកាមរតានុស័យ និង
បដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

តស្សេវ បុគ្គលស្ស កាមធាតុយា ទ្ធិស្ម វេទនាស្ម
 តស្ស តត្ថ វិចីក៏ញ្ញានុសយោ ច កាមរាគានុសយោ
 ច ទិដ្ឋានុសយោ ច បហីនា នោ ច តស្ស តត្ថ
 មាណុសយោ បហីនោ បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ្ញ
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស
 ទុក្ខាយ វេទនាយ តស្ស តត្ថ វិចីក៏ញ្ញានុសយោ
 ច បដិយានុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច បហីនា
 កាមរាគានុសយោ ច មាណុសយោ ច ន វត្ថុញ្ញ
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា អរហនោ រូបធាតុយា
 អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ វិចីក៏ញ្ញានុសយោ ច មាណុសយោ
 ច ទិដ្ឋានុសយោ ច បហីនា កាមរាគានុសយោ
 ច បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ្ញ បហីនោតិ
 វា អប្បហីនោតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស កាមធាតុយា
 ទ្ធិស្ម វេទនាស្ម តស្ស តត្ថ វិចីក៏ញ្ញានុសយោ ច
 កាមរាគានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ
 ច បហីនា បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ្ញ
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស
 ទុក្ខាយ វេទនាយ តស្ស តត្ថ វិចីក៏ញ្ញានុសយោ
 ច បដិយានុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច បហីនា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គលនោះឯង លះបង់វិចិត្រានុស័យ កាមរកានុស័យ និងទិដ្ឋានុ-
 ស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល
 ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះបង់វិចិត្រា-
 នុស័យ បដិឃានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាម-
 រកានុស័យ និងមានានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិន
 លះបង់ផងទេ ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់វិចិត្រានុស័យ មានានុស័យ
 និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរកានុស័យ
 និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ
 បុគ្គលនោះឯង លះបង់វិចិត្រានុស័យ កាមរកានុស័យ មានានុស័យ
 និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ
 មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង លះ
 បង់វិចិត្រានុស័យ បដិឃានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ

កាមរតានុសយោ ច មាណុសយោ ច ន វត្តញ្ច
បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា ។ បេ ។

[៧៨] យស្ស យត្ថ កាមរតានុសយោ ច
បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុស-
យោ ច វិនិក្ខន្ធានុសយោ ច បហីនា តស្ស តត្ថ
កររតានុសយោ បហីនាតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា
បន យត្ថ កររតានុសយោ បហីនា តស្ស តត្ថ
កាមរតានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុ-
សយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិនិក្ខន្ធានុសយោ
ច បហីនាតិ ។ មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ
ច វិនិក្ខន្ធានុសយោ ច បហីនា កាមរតានុស-
យោ ច បដិយានុសយោ ច ន វត្តញ្ច បហីនាតិ
វា អប្បហីនាតិ វា ។ យស្ស យត្ថ កាមរតានុ-
សយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ
ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិនិក្ខន្ធានុសយោ ច បហីនា
តស្ស តត្ថ អវិដ្ឋានុសយោ បហីនាតិ ។

អនុស្សយន្តៈ ហើនវិរៈ

តែកាមរតានុស័យ និងមាណុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថា
មិនលះបង់ផងទេ ។ បេ ។

(៧៨) បុគ្គលណា លះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ
មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
លះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត បុគ្គលណា លះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ
លះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
និងវិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ លះបង់មាណុស័យ
ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តានុស័យ តែកាមរតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ
មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា លះបង់
កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តា-
នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។

នត្ថំ ។ យស្ស វា បន យត្ថ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ
តស្ស តត្ថ កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច
មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចិត្តិន្ទានុសយោ
ច បហីនាតិ ។ អរហនោ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច មាណុសយោ ច
ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចិត្តិន្ទានុសយោ ច បហីនា
កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ្ច
បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស
កាមធាតុយា ទ្ធិស្ម វេទនាស្ម តស្ស តត្ថ អវិជ្ជា-
នុសយោ ច កាមរាគានុសយោ ច មាណុសយោ ច
ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចិត្តិន្ទានុសយោ ច បហីនា
បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ្ច បហីនាតិ វា អប្ប-
ហីនាតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស ទុក្ខាយ វេទនាយ
តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច
ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចិត្តិន្ទានុសយោ ច បហីនា
កាមរាគានុសយោ ច មាណុសយោ ច ន វត្ថុញ្ច
បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់វិចិត្រចានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ មានា-
 នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្រចានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះ
 អរហន្តនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និង
 វិចិត្រចានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរតានុស័យ
 និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ
 បុគ្គលនោះឯង លះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរតានុស័យ មានានុស័យ
 ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្រចានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
 បដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ
 បុគ្គលនោះឯង លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បដិឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
 និងវិចិត្រចានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរតានុស័យ និងមានា-
 នុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

(៧៧) យស្ស យត្ថ កាមរាគានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុស-
 យោ ច វិចិត្តិន្ទានុសយោ ច កវរាគានុសយោ ច
 បហីនា តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោតិ ។
 នត្ថិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ អវិជ្ជានុសយោ
 បហីនោ តស្ស តត្ថ កាមរាគានុសយោ ច បដិ-
 យានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ
 ច វិចិត្តិន្ទានុសយោ ច កវរាគានុសយោ ច បហី-
 នោតិ ។ អរហតោ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ
 អវិជ្ជានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច
 វិចិត្តិន្ទានុសយោ ច កវរាគានុសយោ ច បហីនា
 កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស
 កាមធាតុយា ទ្ធិស្ម វេទនាសុ តស្ស តត្ថ អវិជ្ជា-
 នុសយោ ច កាមរាគានុសយោ ច មាណុសយោ
 ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចិត្តិន្ទានុសយោ ច បហីនា
 បដិយានុសយោ ច កវរាគានុសយោ ច ន វត្ថុញ
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស

អនុសយយមកៈ បហ័នវិរៈ

[៩៩] បុគ្គលណា លះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ មានា-
 នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិក្ខានុស័យ និងកវរតានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ លះ
 បង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិក្ខា-
 នុស័យ និងកវរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ ព្រះអរហន្តនោះ លះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិក្ខានុស័យ និងកវរតានុ-
 ស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរតានុស័យ និងបដិឃា-
 នុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរតានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិក្ខា-
 នុស័យ ក្នុងវេទនាតំរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ និងកវរតា-
 នុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ទុក្ខាយ វេទនាយ តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចិត្តានុ-
 សយោ ច បហីនោ កាមរាគានុសយោ ច មាធានុ-
 សយោ ច កវរាគានុសយោ ច ន វត្តញ្ចា បហី-
 នាតិ វា អប្បហីនាតិ វា ។

អនុលោមំ និដ្ឋិតំ ។

(១០០) យស្ស កាមរាគានុសយោ អប្បហី-
 នោ តស្ស បដិយានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អា-
 មន្តា ។ យស្ស វា បន បដិយានុសយោ អប្ប-
 ហីនោ តស្ស កាមរាគានុសយោ អប្បហីនោតិ ។
 អាមន្តា ។ យស្ស កាមរាគានុសយោ អប្បហីនោ
 តស្ស មាធានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន មាធានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស
 កាមរាគានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អនាតាមិស្ស
 មាធានុសយោ អប្បហីនោ នោ ច តស្ស កាម-
 រាគានុសយោ អប្បហីនោ តិណ្ណំ បុគ្គលានំ មាធា-
 នុសយោ ច អប្បហីនោ កាមរាគានុសយោ ច
 អប្បហីនោ ។ យស្ស កាមរាគានុសយោ
 អប្បហីនោ តស្ស ទិដ្ឋានុសយោ ។ បេ ។

អភិធម្មបំជិត យមកៈ

លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បដិឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្រានុស័យ
ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរតានុស័យ មានានុស័យ និងភវរតានុស័យ
មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

ចប់ អនុលោម ។

[១០០] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរតានុស័យ បុគ្គលនោះ
មិនលះបង់បដិឃានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
មិនលះបង់បដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរតានុស័យឬ ។
អើ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរតានុស័យ បុគ្គលនោះ មិន
លះបង់មានានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិន
លះបង់មានានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរតានុស័យឬ ។
អនាគាមិបុគ្គល មិនលះបង់មានានុស័យ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិន
មែនជាមិនលះបង់កាមរតានុស័យទេ បុគ្គល ៣ ពួក មិនលះបង់មានា-
នុស័យផង មិនលះបង់កាមរតានុស័យផង ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់
កាមរតានុស័យ បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។

វិចិត្តានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ ទ្ធិន្នំ បុគ្គលានំ កា-
 មរាតានុសយោ អប្បហីនោ នោ ច តេសំ វិចិត្តានុ-
 សយោ អប្បហីនោ បុដ្ឋន្ធស្ស កាមរាតានុសយោ ច
 អប្បហីនោ វិចិត្តានុសយោ ច អប្បហីនោ ។ យស្ស
 វា បន វិចិត្តានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស កា-
 មរាតានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 កាមរាតានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស ករាតានុសយោ
 ។ បេ ។ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស
 កាមរាតានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អនាតាមិស្ស
 អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ នោ ច តស្ស កាម-
 រាតានុសយោ អប្បហីនោ តិណ្ណំ បុគ្គលានំ អវិជ្ជា-
 សយោ ច អប្បហីនោ កាមរាតានុសយោ ច អប្ប-
 ហីនោ ។

(១០១) យស្ស បដិយានុសយោ អប្បហីនោ
 តស្ស មាណុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន មាណុសយោ អប្បហីនោ
 តស្ស បដិយានុសយោ អប្បហីនោតិ ។

អនុស្សយន្តៈ បរិវារៈ

មិនលះបង់វិចិត្រានុស្សយន្ត ។ បុគ្គលព័រពួក មិនលះបង់កាម-
 រតានុស្សយន្ត តែបុគ្គលព័រពួកនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិត្រានុស្សយន្ត
 បុគ្គល មិនលះបង់កាមរតានុស្សយន្ត មិនលះបង់វិចិត្រានុស្សយន្ត ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិត្រានុស្សយន្ត បុគ្គលនោះ
 មិនលះបង់កាមរតានុស្សយន្ត ។ អើ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់
 កាមរតានុស្សយន្ត បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់) កវីរតានុស្សយន្ត ។ បេ ។
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស្សយន្ត ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស្សយន្ត បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរតានុស្សយន្ត ។
 អនាគាមិបុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស្សយន្ត តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិន
 មែនជាមិនលះបង់កាមរតានុស្សយន្ត បុគ្គល ពួក មិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស្សយន្ត មិនលះបង់កាមរតានុស្សយន្ត ។

(១០១) បុគ្គលណា មិនលះបង់បដិឃានុស្សយន្ត បុគ្គលនោះ
 មិនលះបង់មាណុស្សយន្ត ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិន
 លះបង់មាណុស្សយន្ត បុគ្គលនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស្សយន្ត ។

អនាគាមិស្ស មាណុសយោ អប្បហីនោ នោ ច
 តស្ស បដិយានុសយោ អប្បហីនោ តិណ្ណំ បុគ្គលានំ
 មាណុសយោ ច អប្បហីនោ បដិយានុសយោ ច
 អប្បហីនោ ។ យស្ស បដិយានុសយោ អប្បហីនោ
 តស្ស ទិដ្ឋានុសយោ ។ បេ ។ វិចីកិញ្ញានុសយោ អប្ប-
 ហីនោតិ ។ ទ្ធិន្នំ បុគ្គលានំ បដិយានុសយោ អប្ប-
 ហីនោ នោ ច តេសំ វិចីកិញ្ញានុសយោ អប្បហីនោ
 បុទុដ្ឋនស្ស បដិយានុសយោ ច អប្បហីនោ វិចី-
 កិញ្ញានុសយោ ច អប្បហីនោ ។ យស្ស វា បន
 វិចីកិញ្ញានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស បដិយានុសយោ
 អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស បដិយានុសយោ
 អប្បហីនោ តស្ស កវរតានុសយោ ។ បេ ។ អវិជ្ជា-
 នុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស បដិយានុ-
 សយោ អប្បហីនោតិ ។ អនាគាមិស្ស អវិជ្ជានុសយោ
 អប្បហីនោ នោ ច តស្ស បដិយានុសយោ អប្បហី-
 នោ តិណ្ណំ បុគ្គលានំ អវិជ្ជានុសយោ ច អប្បហីនោ
 បដិយានុសយោ ច អប្បហីនោ ។

អភិធម្មប្បដិក យមកៈ

អនាគាមិបុគ្គល មិនលះបង់មានុស្សយ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិន
 មែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស្សយទេ បុគ្គល ៣ ពួក មិនលះបង់មានុ-
 ស្សយផង មិនលះបង់បដិឃានុស្សយផង ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់
 បដិឃានុស្សយ បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់) អវិជ្ជានុស្សយ ។ បេ ។ មិន
 លះបង់វិចិត្តិច្ឆានុស្សយឬ ។ បុគ្គលពីរពួក មិនលះបង់បដិឃានុស្សយ
 តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិត្តិច្ឆានុស្សយទេ បុប្ផន មិន
 លះបង់បដិឃានុស្សយផង មិនលះបង់វិចិត្តិច្ឆានុស្សយផង ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិត្តិច្ឆានុស្សយ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 បដិឃានុស្សយឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់បដិឃានុស្សយ
 បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់) ភវិកានុស្សយ ។ បេ ។ មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស្សយឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស្សយ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស្សយឬ ។ អនាគាមិ-
 បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស្សយ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
 លះបង់បដិឃានុស្សយទេ បុគ្គល ៣ ពួក មិនលះបង់អវិជ្ជានុស្សយផង
 មិនលះបង់បដិឃានុស្សយផង ។

អនុសយយមកេ បហំនវិព

[១០២] យស្ស មាណុសយោ អប្បហំនោ
 តស្ស ទិដ្ឋានុសយោ ។ បេ ។ វិចីក្កន្តានុសយោ
 អប្បហំនោតិ ។ តិណ្ណំ បុគ្គលានំ មាណុសយោ
 អប្បហំនោ នោ ច តេសំ វិចីក្កន្តានុសយោ អប្ប-
 ហំនោ បុទុដ្ឋនស្ស មាណុសយោ ច អប្បហំនោ
 វិចីក្កន្តានុសយោ ច អប្បហំនោ ។ យស្ស វា បន
 វិចីក្កន្តានុសយោ អប្បហំនោ តស្ស មាណុសយោ
 អប្បហំនោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស មាណុសយោ
 អប្បហំនោ តស្ស កវរតានុសយោ ។ បេ ។ អវិជ្ជា-
 នុសយោ អប្បហំនោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន អវិជ្ជានុសយោ អប្បហំនោ តស្ស មាណុសយោ
 អប្បហំនោតិ ។ អាមន្តា ។

[១០៣] យស្ស ទិដ្ឋានុសយោ អប្បហំនោ
 តស្ស វិចីក្កន្តានុសយោ អប្បហំនោតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន វិចីក្កន្តានុសយោ អប្បហំនោ តស្ស
 ទិដ្ឋានុសយោ អប្បហំនោតិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

[១០៤] យស្ស វិចីក្កន្តានុសយោ អប្បហំនោ តស្ស
 កវរតានុសយោ ។ បេ ។ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហំនោតិ ។
 អាមន្តា ។ យស្ស វា បន អវិជ្ជានុសយោ អប្បហំនោ

អនុសយយមកៈ បរិនិវាៈ

[១០២] បុគ្គលណា មិនលះបង់មានានុស័យ បុគ្គលនោះ
 (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិត្តិចានុស័យឬ ។
 បុគ្គល ព្យា ព្យា មិនលះបង់មានានុស័យ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជា
 មិនលះបង់វិចិត្តិចានុស័យទេ បុថុជន មិនលះបង់មានានុស័យផង មិន
 លះបង់វិចិត្តិចានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់
 វិចិត្តិចានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យឬ ។ អើ ។
 បុគ្គលណា មិនលះបង់មានានុស័យ បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់)
 ភវិកានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ
 មិនលះបង់មានានុស័យឬ ។ អើ ។

[១០៣] បុគ្គលណា មិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ បុគ្គលនោះ មិន
 លះបង់វិចិត្តិចានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 មិនលះបង់វិចិត្តិចានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យឬ ។
 អើ ។ បេ ។

[១០៤] បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិត្តិចានុស័យ បុគ្គលនោះ
 (មិនលះបង់) ភវិកានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ

តស្ស វិចិត្តានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ តិណ្ហំ
 បុត្តលានំ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ នោ ច តេសំ
 វិចិត្តានុសយោ អប្បហីនោ បុទុដ្ឋនស្ស អវិជ្ជានុស-
 យោ ច អប្បហីនោ វិចិត្តានុសយោ ច អប្បហីនោ ។

[១០៥] យស្ស កវរាតានុសយោ អប្បហីនោ
 តស្ស អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស
 កវរាតានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។

[១០៦] យស្ស កាមរាតានុសយោ ច បដិ-
 យានុសយោ ច អប្បហីនោ តស្ស មាណុសយោ
 អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
 មាណុសយោ អប្បហីនោ តស្ស កាមរាតានុសយោ
 ច បដិយានុសយោ ច អប្បហីនោតិ ។ អនាតាមិស្ស
 មាណុសយោ អប្បហីនោ នោ ច តស្ស កាមរាតា-
 នុសយោ ច បដិយានុសយោ ច អប្បហីនោ តិណ្ហំ
 បុត្តលានំ មាណុសយោ ច អប្បហីនោ កាម-
 រាតានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច អប្បហីនោ ។

អភិធម្មប្បដិក យមកៈ

បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យឬ ។ បុគ្គល ព្យា ពួក មិនលះបង់
អវិជ្ជានុស័យ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិត្រានុស័យទេ
បុថុជន មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យផង ។

[១០៥] បុគ្គលណា មិនលះបង់កវកានុស័យ បុគ្គលនោះ
មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវកានុស័យឬ ។
អើ ។

[១០៦] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមកានុស័យ និងបដិបា-
នុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មាណុស័យឬ ។ អើ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់មាណុស័យ បុគ្គលនោះ មិន
លះបង់កាមកានុស័យ និងបដិបាណុស័យឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល មិន
លះបង់មាណុស័យ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់
កាមកានុស័យ និងបដិបាណុស័យទេ បុគ្គល ព្យា ពួក មិនលះបង់
មាណុស័យផង មិនលះបង់កាមកានុស័យ និងបដិបាណុស័យផង ។

យស្ស កាមរាតានុសយោ ច បដិយានុសយោ
 ច អប្បហីនា តស្ស អវិជ្ជានុសយោ ។ មេ ។
 វិចិត្តិន្ទានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ ទ្ធិន្ទំ បុគ្គលានំ
 កាមរាតានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច អប្ប-
 ហីនា នោ ច តេសំ វិចិត្តិន្ទានុសយោ អប្បហីនោ
 បុទ្ធានុស្ស កាមរាតានុសយោ ច បដិយានុសយោ
 ច អប្បហីនា វិចិត្តិន្ទានុសយោ ច អប្បហីនោ ។
 យស្ស វា បន វិចិត្តិន្ទានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស
 កាមរាតានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច អប្ប-
 ហីនោតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស កាមរាតានុសយោ
 ច បដិយានុសយោ ច អប្បហីនា តស្ស កវិរាតា-
 នុសយោ ។ មេ ។ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោតិ ។
 អាមត្តា ។ យស្ស វា បន អវិជ្ជានុសយោ អប្បហី-
 នោ តស្ស កាមរាតានុសយោ ច បដិយានុសយោ
 ច អប្បហីនោតិ ។ អនាតាមិស្ស អវិជ្ជានុសយោ
 អប្បហីនោ នោ ច តស្ស កាមរាតានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច អប្បហីនា តិណ្ណំ បុគ្គលានំ
 អវិជ្ជានុសយោ ច អប្បហីនោ កាមរាតានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច អប្បហីនា ។

អនុសយយមកៈ បរិវាសៈ

បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរកតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ
 (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិត្តិប្បានុស័យឬ ។
 បុគ្គលព័ព្វក មិនលះបង់កាមរកតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ តែបុគ្គល
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិត្តិប្បានុស័យទេ បុគ្គល មិនលះបង់
 កាមរកតានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង មិនលះបង់វិចិត្តិប្បានុស័យផង ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិត្តិប្បានុស័យ បុគ្គលនោះ
 មិនលះបង់កាមរកតានុស័យ និងបដិឃានុស័យឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា
 មិនលះបង់កាមរកតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់)
 ភវរកតានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
 ទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 កាមរកតានុស័យ និងបដិឃានុស័យឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរកតា-
 នុស័យ និងបដិឃានុស័យទេ បុគ្គល ព័ព្វក មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 ផង មិនលះបង់កាមរកតានុស័យ និងបដិឃានុស័យផង ។

(១០៧) យស្ស កាមរាតានុសយោ ច បដិយានុ-
 សយោ ច មាណុសយោ ច អប្បហីនា តស្ស ទិដ្ឋា-
 នុសយោ ។ បេ ។ វិចិត្តានុសយោ អប្បហីនោតិ ។
 ទ្ធិន្នំ បុគ្គលានំ កាមរាតានុសយោ ច បដិយានុសយោ
 ច មាណុសយោ ច អប្បហីនា នោ ច តេសំ វិចិត្ត-
 ានុសយោ អប្បហីនោ បុទ្ធិន្ននស្ស កាមរាតានុស-
 យោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច អប្ប-
 ហីនា វិចិត្តានុសយោ ច អប្បហីនោ ។ យស្ស វា
 បន វិចិត្តានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស កាមរាតា-
 នុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច
 អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស កាមរាតានុសយោ
 ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច អប្បហីនា
 តស្ស ករាតានុសយោ ។ បេ ។ អវិជ្ជានុសយោ អប្ប-
 ហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន អវិជ្ជា-
 នុសយោ អប្បហីនោ តស្ស កាមរាតានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច អប្បហីនោតិ ។
 អនាតាមិស្ស អវិជ្ជានុសយោ ច មាណុសយោ ច
 អប្បហីនា នោ ច តស្ស កាមរាតានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច អប្បហីនា តិណ្ណំ បុគ្គលានំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(១០៧) បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិត្តានុស័យឬ ។ បុគ្គលពិរេក មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ តែបុគ្គលពិរេកនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិត្តានុស័យទេ បុថុជន មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យផង មិនលះបង់វិចិត្តានុស័យផង ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិត្តានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់) ភវិកានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងមាណុស័យ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យទេ បុគ្គល ៣ ពួក

អវិជ្ជាទុក្ខសយោ ច អប្បហំនោ កាមរាគាទុក្ខសយោ ច
 បដិយាទុក្ខសយោ ច មាណាទុក្ខសយោ ច អប្បហំនោ ។

(១០៨) យស្ស កាមរាគាទុក្ខសយោ ច បដិ-
 យាទុក្ខសយោ ច មាណាទុក្ខសយោ ច ទិដ្ឋាទុក្ខសយោ ច
 អប្បហំនោ តស្ស វិចីក្ខន្ធាទុក្ខសយោ អប្បហំនោតិ ។
 អាមត្តា ។ យស្ស វា បន វិចីក្ខន្ធាទុក្ខសយោ អប្ប-
 ហំនោ តស្ស កាមរាគាទុក្ខសយោ ច បដិយាទុក្ខ-
 សយោ ច មាណាទុក្ខសយោ ច ទិដ្ឋាទុក្ខសយោ ច អប្ប-
 ហំនោតិ ។ អាមត្តា ។ បេ ។

(១០៩) យស្ស កាមរាគាទុក្ខសយោ ច បដិ-
 យាទុក្ខសយោ ច មាណាទុក្ខសយោ ច ទិដ្ឋាទុក្ខសយោ
 ច វិចីក្ខន្ធាទុក្ខសយោ ច អប្បហំនោ តស្ស កវរាគា-
 ទុក្ខសយោ ។ បេ ។ អវិជ្ជាទុក្ខសយោ អប្បហំនោតិ ។
 អាមត្តា ។ យស្ស វា បន អវិជ្ជាទុក្ខសយោ អប្ប-
 ហំនោ តស្ស កាមរាគាទុក្ខសយោ ច បដិយាទុ-
 ក្ខសយោ ច មាណាទុក្ខសយោ ច ទិដ្ឋាទុក្ខសយោ ច
 វិចីក្ខន្ធាទុក្ខសយោ ច អប្បហំនោតិ ។ អនាតាមិស្ស
 អវិជ្ជាទុក្ខសយោ ច មាណាទុក្ខសយោ ច អប្បហំនោ

អនុស្សយន្តមកៈ បរិនិព្វានៈ

មិនលះបង់អវិជ្ជានុស្សយន្ត មិនលះបង់កាមរាគានុស្សយន្ត បដិឃានុស្សយន្ត
និងមាណស្សនុស្សយន្ត ។

[១០៨] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស្សយន្ត បដិឃានុស្សយន្ត
មាណស្សនុស្សយន្ត និងទិដ្ឋានុស្សយន្ត បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិត្រច្ចា-
នុស្សយន្ត ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់
វិចិត្រច្ចា-នុស្សយន្ត បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស្សយន្ត បដិឃានុស្សយន្ត
មាណស្សនុស្សយន្ត និងទិដ្ឋានុស្សយន្ត ។ អើ ។ បេ ។

[១០៩] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស្សយន្ត បដិឃានុស្សយន្ត
មាណស្សនុស្សយន្ត ទិដ្ឋានុស្សយន្ត និងវិចិត្រច្ចា-នុស្សយន្ត បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់)
កាមរាគានុស្សយន្ត ។ បេ ។ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស្សយន្ត ។ អើ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស្សយន្ត បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
កាមរាគានុស្សយន្ត បដិឃានុស្សយន្ត មាណស្សនុស្សយន្ត ទិដ្ឋានុស្សយន្ត និងវិចិត្រច្ចា-
នុស្សយន្ត ។ អនាគាមិបុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស្សយន្ត និងមាណស្សនុស្សយន្ត

នោ ច តស្ស កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ
 ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចិត្តិនុសយោ ច អប្បហីនា
 ទ្ធិនំ បុគ្គលានំ អវិជ្ជានុសយោ ច កាមរាគានុស-
 យោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច
 អប្បហីនា នោ ច តេសំ ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចិត្តិ-
 នុសយោ ច អប្បហីនា បុទ្ធិនុស្ស អវិជ្ជានុសយោ
 ច អប្បហីនា កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុស-
 យោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចិត្តិ-
 នុសយោ ច អប្បហីនា ។

(១១០) យស្ស កាមរាគានុសយោ ច បដិ-
 យានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច
 វិចិត្តិនុសយោ ច កវរាគានុសយោ ច អប្បហីនា
 តស្ស អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនា តស្ស
 កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុ-
 នុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចិត្តិនុសយោ
 ច កវរាគានុសយោ ច អប្បហីនាតិ ។ អនា-
 តាមិស្ស អវិជ្ជានុសយោ ច មាណុសយោ ច
 កវរាគានុសយោ ច អប្បហីនា នោ ច តស្ស

អភិធម្មបិដក យមកៈ

តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃា-
នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិក្ខានុស័យទេ បុគ្គលពិញ្ញក មិនលះ
បង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ
តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិក្ខានុស័យ
ទេ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមរតានុស័យ
បដិឃានុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិក្ខានុស័យផង ។

[១១០] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃា-
នុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិក្ខានុស័យ និងកវរតានុស័យ
បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរ-
តានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិក្ខា-
នុស័យ និងកវរតានុស័យឬ ។ អនាគាមិបុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជា-
នុស័យ មាណុស័យ និងកវរតានុស័យ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ

អនុសយយមពេ បហ៌នវិពោ

កាមរាតានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច ទិដ្ឋា-
 នុសយោ ច វិចិត្តានុសយោ ច អប្បហីនោ ទ្ធិន្នំ
 បុគ្គលានំ អវិជ្ជានុសយោ ច កាមរាតានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច កវីរាតានុសយោ
 ច អប្បហីនោ នោ ច តេសំ ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចិត្តា-
 នុសយោ ច អប្បហីនោ បុដ្ឋជ្ជនស្ស អវិជ្ជានុសយោ
 ច អប្បហីនោ កាមរាតានុសយោ ច បដិយានុស-
 យោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចិ-
 ត្តានុសយោ ច កវីរាតានុសយោ ច អប្បហីនោ ។

[១០១] យត្ថ កាមរាតានុសយោ អប្បហីនោ
 តត្ថ បដិយានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ ន វត្ថុព្វោ
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ យត្ថ វា បន
 បដិយានុសយោ អប្បហីនោ តត្ថ កាមរាតានុសយោ
 អប្បហីនោតិ ។ ន វត្ថុព្វោ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ
 វា ។ យត្ថ កាមរាតានុសយោ អប្បហីនោ តត្ថ
 មាណុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
 បន មាណុសយោ អប្បហីនោ តត្ថ កាមរាតានុ-
 សយោ អប្បហីនោតិ ។ រូបនាតុយា អរូបនាតុយា
 ឯត្ថ មាណុសយោ អប្បហីនោ កាមរាតានុសយោ

អនុសយយមកៈ បរោសវារៈ

មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និង
វិចិត្តិប្បានុស័យទេ បុគ្គលព័រពក មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរតា-
នុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ និងកវរតានុស័យ តែបុគ្គល
ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិប្បានុស័យទេ
បុគ្គជន មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមរតានុស័យ បដិ-
ឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិត្តិប្បានុស័យ និងកវរតា-
នុស័យផង ។

[១១១] បុគ្គល មិនលះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
លះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង
ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់បដិ-
ឃានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល មិន
លះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុង
ទីណា មិនលះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ មិន
លះបង់មានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនេះ តែកាមរតានុស័យ

ន វត្ថុញ្ចោ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា កាមធាតុយា
 ទ្ធិសុ វេទនាសុ ឯត្ថ មាណុសយោ ច អប្បហីនោ
 កាមរាតានុសយោ ច អប្បហីនោ ។ យត្ថ កាម-
 រាតានុសយោ អប្បហីនោ តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ ។ មេ ។
 វិចីក្ខន្ធានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ
 វា បន វិចីក្ខន្ធានុសយោ អប្បហីនោ តត្ថ កាម-
 រាតានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា ឯត្ថ វិចីក្ខន្ធានុសយោ អប្ប-
 ហីនោ កាមរាតានុសយោ ន វត្ថុញ្ចោ បហីនោតិ វា
 អប្បហីនោតិ វា កាមធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ ឯត្ថ
 វិចីក្ខន្ធានុសយោ ច អប្បហីនោ កាមរាតានុសយោ ច
 អប្បហីនោ ។ យត្ថ កាមរាតានុសយោ អប្បហីនោ ។
 តត្ថ ករវាតានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ ន វត្ថុញ្ចោ
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ យត្ថ វា បន
 ករវាតានុសយោ អប្បហីនោ តត្ថ កាមរាតានុស-
 យោ អប្បហីនោតិ ។ ន វត្ថុញ្ចោ បហីនោតិ វា

អភិធម្មប្បដិក យមកៈ

មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់មានា-
 នុស្សយផង មិនលះបង់កាមរតានុស្សយផង ក្នុងវេទនាពីរនេះ ក្នុង
 កាមធាតុទេ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរតានុស្សយ ក្នុងទីណា
 (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស្សយ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិត្តានុស្សយ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់
 វិចិត្តានុស្សយ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរតានុស្សយ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិត្តានុស្សយ ក្នុងទីនោះពីរនេះ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរតានុស្សយ មិនគួរពោល ថា
 លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់វិចិត្តានុស្សយផង មិនលះ
 បង់កាមរតានុស្សយផង ក្នុងវេទនាពីរនេះ ក្នុងកាមធាតុ ។ បុគ្គល
 មិនលះបង់កាមរតានុស្សយ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរតានុស្សយ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់កាមរតានុស្សយ ក្នុងទីណា មិនលះ
 បង់កាមរតានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង

អប្បហីនោតិ វា ។ យត្ថ កាមរាគានុសយោ អប្ប-
ហីនោ តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អា-
មត្តា ។ យត្ថ វា បន អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ
តត្ថ កាមរាគានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ ទុក្ខាយ
វេទនាយ រូបនាតុយា អរូបនាតុយា ឯត្ថ អវិជ្ជា-
នុសយោ អប្បហីនោ កាមរាគានុសយោ ន វត្ថុញ្ច
បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា កាមនាតុយា ទ្ធិស្ស
វេទនាស្ស ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច អប្បហីនោ កាម-
រាគានុសយោ ច អប្បហីនោ ។

(១១២) យត្ថ បដិយានុសយោ អប្បហីនោ
តត្ថ មាណាទុសយោ អប្បហីនោតិ ។ ន វត្ថុញ្ច
បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ យត្ថ វា បន
មាណាទុសយោ អប្បហីនោ តត្ថ បដិយានុសយោ
អប្បហីនោតិ ។ ន វត្ថុញ្ច បហីនោតិ វា អប្ប-
ហីនោតិ វា ។ យត្ថ បដិយានុសយោ អប្បហីនោ
តត្ថ ធិដ្ឋានុសយោ ។ បេ ។ វិចីក្ខន្ធានុសយោ អប្បហី-
នោតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ វា បន វិចីក្ខន្ធានុសយោ
អប្បហីនោ តត្ថ បដិយានុសយោ អប្បហីនោតិ ។

អនុសយយមកៈ បរិនិព្វានៈ

ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងទីណា
មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរតានុស័យ
ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីក្នុងវេទនា
+ នេះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរតានុស័យ មិនគួរពោល
ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិន
លះបង់កាមរតានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនេះ ក្នុងកាមធាតុ ។

(១១២) បុគ្គល មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
លះបង់មាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង
ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់មាណុ-
ស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរ
ពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល មិនលះបង់បដិ-
ឃានុស័យ ក្នុងទីណា (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់
វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះ
បង់វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។

កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
 ឯត្ថ វិនិក្ខិច្ឆានុសយោ អប្បហីនោ បដិយានុសយោ ន
 វត្ថុញ្ចោ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ទុក្ខាយ វេទ-
 នាយ ឯត្ថ វិនិក្ខិច្ឆានុសយោ ច អប្បហីនោ បដិយា-
 នុសយោ ច អប្បហីនោ ។ យត្ថ បដិយានុសយោ
 អប្បហីនោ តត្ថ កវវតានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ ន
 វត្ថុញ្ចោ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ យត្ថ វា
 បន កវវតានុសយោ អប្បហីនោ តត្ថ បដិយានុស-
 យោ អប្បហីនោតិ ។ ន វត្ថុញ្ចោ បហីនោតិ វា
 អប្បហីនោតិ វា ។ យត្ថ បដិយានុសយោ អប្បហីនោ
 តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ
 វា បន អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ តត្ថ បដិយានុស-
 យោ អប្បហីនោតិ ។ កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្ប-
 ហីនោ បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ្ចោ បហីនោតិ វា អប្ប-
 ហីនោតិ វា ទុក្ខាយ វេទនាយ ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ
 ច អប្បហីនោ បដិយានុសយោ ច អប្បហីនោ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនេះ ក្នុងកាមធាតុ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថា
 លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យផង មិន
 លះបង់បដិឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានេះ ។ បុគ្គល មិនលះបង់
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កវកានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់កវកានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថា
 មិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់បដិឃានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនេះ
 ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរ
 ពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង
 មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានេះ ។

(១១៣) យត្ថ មាណុសយោ អប្បហំនោ
 តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ ។ បេ ។ វិចិត្តិន្ទានុសយោ អប្ប-
 ហំនោតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន វិចិត្តិន្ទានុសយោ
 អប្បហំនោ តត្ថ មាណុសយោ អប្បហំនោតិ ។
 ទុក្ខាយ វេទនាយ ឯត្ថ វិចិត្តិន្ទានុសយោ អប្បហំ-
 នោ មាណុសយោ ន វត្ថុញ្ចោ បហំនោតិ វា អប្ប-
 ហំនោតិ វា កាមធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា
 អរូបធាតុយា ឯត្ថ វិចិត្តិន្ទានុសយោ ច អប្បហំនោ
 មាណុសយោ ច អប្បហំនោ ។ យត្ថ មាណុ-
 សយោ អប្បហំនោ តត្ថ កវរកាណុសយោ អប្បហំ-
 នោតិ ។ កាមធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ ឯត្ថ មាណុ-
 សយោ អប្បហំនោ កវរកាណុសយោ ន វត្ថុញ្ចោ
 បហំនោតិ វា អប្បហំនោតិ វា រូបធាតុយា អរូប-
 ធាតុយា ឯត្ថ មាណុសយោ ច អប្បហំនោ កវរកា-
 ណុសយោ ច អប្បហំនោ ។ យត្ថ វា បន កវរកាណុ-
 សយោ អប្បហំនោ តត្ថ មាណុសយោ អប្បហំនោ-
 តិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ មាណុសយោ អប្បហំនោ
 តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហំនោតិ ។ អាមន្តា ។

អនុស្សយន្តមកៈ បញ្ជីនាវៈ

(១១៣) បុគ្គល មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា (មិន
 លះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យ
 ក្នុងទីណា មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ
 មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីក្នុងវេទនា⁺នោះ តែមានានុស័យ មិនគួរ
 ពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យ
 ផង មិនលះបង់មានានុស័យផង ក្នុងវេទនា⁺នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុង
 រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។ បុគ្គល មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទី
 ណា មិនលះបង់កវកានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ មិន
 លះបង់មានានុស័យ ក្នុងវេទនា⁺នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវកានុស័យ
 មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់មានានុ-
 ស័យផង មិនលះបង់កវកានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
⁺នោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់កវកានុស័យ ក្នុងទីណា
 មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មិនលះបង់
 មានានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

យត្ថ វា បន អវិជ្ជាទុក្ខសយោ អប្បហីនោ តត្ថ មាណា-
 ទុក្ខសយោ អប្បហីនោតិ ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ ឯត្ថ
 អវិជ្ជាទុក្ខសយោ អប្បហីនោ មាណទុក្ខសយោ ន វត្ថុញ្ច
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា កាមធាតុយា ទ្ធិស្ស
 វេទនាស្ស រូបធាតុយា អរូបធាតុយា ឯត្ថ អវិជ្ជាទុក្ខ-
 សយោ ច អប្បហីនោ មាណទុក្ខសយោ ច អប្បហីនោ ។

(១១៤) យត្ថ ទិដ្ឋាទុក្ខសយោ អប្បហីនោ តត្ថ
 វិចីក្ខន្ធទុក្ខសយោ អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។
 យត្ថ វា បន វិចីក្ខន្ធទុក្ខសយោ អប្បហីនោ តត្ថ
 ទិដ្ឋាទុក្ខសយោ អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

(១១៥) យត្ថ វិចីក្ខន្ធទុក្ខសយោ^(១) អប្បហីនោ
 តត្ថ កវរាតាទុក្ខសយោ អប្បហីនោតិ ។ កាមធាតុយា
 ទ្ធិស្ស វេទនាស្ស ឯត្ថ វិចីក្ខន្ធទុក្ខសយោ អប្បហីនោ
 កវរាតាទុក្ខសយោ ន វត្ថុញ្ច បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ
 វា រូបធាតុយា អរូបធាតុយា ឯត្ថ វិចីក្ខន្ធទុក្ខសយោ
 ច អប្បហីនោ កវរាតាទុក្ខសយោ ច អប្បហីនោ ។ យត្ថ
 វា បន កវរាតាទុក្ខសយោ អប្បហីនោ តត្ថ វិចីក្ខន្ធទុ-
 ក្ខសយោ អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វិចីក្ខន្ធទុ-
 ក្ខសយោ អប្បហីនោ តត្ថ អវិជ្ជាទុក្ខសយោ អប្បហីនោតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះ
បង់មានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
ក្នុងទីក្នុងនោះនេះ តែមានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិន
លះបង់ផងទេ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់មានុស័យផង
ក្នុងវេទនាពីរនេះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។

[១១៤] បុគ្គល មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះ
បង់វិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់វិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។ បេ ។

[១១៥] បុគ្គល មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
លះបង់កវកានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់វិចិត្រានុ-
ស័យ ក្នុងវេទនាពីរនេះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវកានុស័យ មិនគួរ
ពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យ
ផង មិនលះបង់កវកានុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនេះ ។
មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់កវកានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
លះបង់វិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គល មិនលះបង់
វិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។

អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ
តត្ថ វិចីតិន្ទានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។

[១១៦] យត្ថ កវរតានុសយោ អប្បហីនោ
តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។
យត្ថ វា បន អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ តត្ថ
កវរតានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ កាមធាតុយា ទ្វីស្ស^(១)
វេទនាស្ស ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ កវរតា-
នុសយោ ន វត្ថុញ្ច បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ
វា រូបធាតុយា អរូបធាតុយា ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ
ច អប្បហីនោ កវរតានុសយោ ច អប្បហីនោ ។

[១១៧] យត្ថ កាមរតានុសយោ ច បដិយា-
នុសយោ ច អប្បហីនោ តត្ថ មាណុសយោ អប្ប-
ហីនោតិ ។ នត្ថិ ។ យត្ថ វា បន មាណុស-
យោ អប្បហីនោ តត្ថ កាមរតានុសយោ ច បដិ-
យានុសយោ ច អប្បហីនោតិ ។ រូបធាតុយា អរូ-
បធាតុយា ឯត្ថ មាណុសយោ អប្បហីនោ កាមរតា-
នុសយោ ច បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ្ច បហីនោតិ វា

អនុសយយមកៈ បរិសវារៈ

អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា
មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[១១៦] បុគ្គល មិនលះបង់កវរកានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល
មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កវរកានុស័យ ក្នុងទី
នោះឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនេះ ក្នុង
កាមធាតុ តែកវរកានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះ
បង់ផងទេ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កវរកានុស័យផង ក្នុង
រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនេះ ។

[១១៧] បុគ្គល មិនលះបង់កាមកានុស័យ និងបដិឃានុ-
ស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់មាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិន
មានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់មាណុស័យ ក្នុងទី
ណា មិនលះបង់កាមកានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
បុគ្គល មិនលះបង់មាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនេះ តែ
កាមកានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង

អប្បហីនោតិ វា កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ ឯត្ថ
 មាណុសុសយោ ច កាមរាគាណុសយោ ច អប្បហីនា
 បដិយាណុសយោ ន វត្ថុញ្ចា បហីនោតិ វា អប្បហី-
 នោតិ វា ។ យត្ថ កាមរាគាណុសយោ ច បដិយា-
 ណុសយោ ច អប្បហីនា តត្ថ ទិដ្ឋាណុសយោ ។ បេ ។
 វិចីក្ខិញ្ញាណុសយោ អប្បហីនោតិ ។ នត្ថិ ។ យត្ថ
 វា បន វិចីក្ខិញ្ញាណុសយោ អប្បហីនោ តត្ថ កាម-
 រាគាណុសយោ ច បដិយាណុសយោ ច អប្បហីនោតិ ។
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា ឯត្ថ វិចីក្ខិញ្ញាណុសយោ អប្ប-
 ហីនោ កាមរាគាណុសយោ ច បដិយាណុសយោ ច
 ន វត្ថុញ្ចា បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា កាមធាតុ-
 យា ទ្វីសុ វេទនាសុ ឯត្ថ វិចីក្ខិញ្ញាណុសយោ ច កា-
 មរាគាណុសយោ ច អប្បហីនា បដិយាណុសយោ ន
 វត្ថុញ្ចា បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ទុក្ខាយ
 វេទនាយ ឯត្ថ វិចីក្ខិញ្ញាណុសយោ ច បដិយាណុសយោ
 ច អប្បហីនា កាមរាគាណុសយោ ន វត្ថុញ្ចា បហី-
 នោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ យត្ថ កាមរាគាណុស-
 យោ ច បដិយាណុសយោ ច អប្បហីនា តត្ថ ករាគា-
 ណុសយោ អប្បហីនោតិ ។ នត្ថិ ។ យត្ថ វា បន

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់មានានុស័យ និងកាមរតានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនេះ⁺ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិយានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះ
 បង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរតា-
 នុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីណា (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ
 ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីណា មិន
 លះបង់កាមរតានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល
 មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនេះ⁺ តែកាមរ-
 តានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិន
 លះបង់ផងទេ មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យ និងកាមរតានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនេះ⁺ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិយានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះ
 បង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យ និងបដិយា-
 នុស័យ ក្នុងទីក្នុងវេទនា⁺ តែកាមរតានុស័យ មិនគួរពោល ថា
 លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរតា-
 នុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរតា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល

កាមរតានុសយោ អប្បហីនោ តត្ថ កាមរតានុសយោ
 ច បដិយានុសយោ ច អប្បហីនាតិ ។ ន វត្ថុញ្ច
 បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា ។ យត្ថ កាមរតានុ-
 សយោ ច បដិយានុសយោ ច អប្បហីនា តត្ថ
 អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនាតិ ។ នត្ថិ ។ យត្ថ វា បន
 អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ តត្ថ កាមរតានុសយោ
 ច បដិយានុសយោ ច អប្បហីនាតិ ។ រូបធាតុយា
 អរូបធាតុយា ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ កា-
 មរតានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ្ច បហី-
 នាតិ វា អប្បហីនាតិ វា កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ
 ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច កាមរតានុសយោ ច អប្បហី-
 នា បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ្ច បហីនាតិ វា អប្ប-
 ហីនាតិ វា ធុត្តាយ វេទនាយ ឯត្ថ អវិជ្ជានុស-
 យោ ច បដិយានុសយោ ច អប្បហីនា កាមរតា-
 នុសយោ ន វត្ថុញ្ច បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា ។

អនុសយយមកៈ បរិនិវារៈ

មិនលះបង់កវកតានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរតានុស័យ និង
 បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិន
 លះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរតានុស័យ និងបដិឃា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិន
 មានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 ទីណា មិនលះបង់កាមរតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ⁺ តែ
 កាមរតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថា
 មិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងកាមរតានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរ⁺ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះ
 បង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងបដិឃា-
 នុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា⁺ តែកាមរតានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះ
 បង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

[១១៨] យត្ថ កាមរកានុសយោ ច បដិ-
 យានុសយោ ច មាណុសយោ ច អប្បហីនា
 តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ ។ បេ ។ វិចីក្ខ័ន្ធានុសយោ
 អប្បហីនោតិ ។ នត្ថិ ។ យត្ថ វា បទ វិចីក្ខ័ន្ធា-
 នុសយោ អប្បហីនោ តត្ថ កាមរកានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច អប្បហីនោតិ ។
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា ឯត្ថ វិចីក្ខ័ន្ធានុសយោ ច
 មាណុសយោ ច អប្បហីនា កាមរកានុសយោ
 ច បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ្ច បហីនោតិ វា
 អប្បហីនោតិ វា កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ ឯត្ថ
 វិចីក្ខ័ន្ធានុសយោ ច កាមរកានុសយោ ច មាណុ-
 នុសយោ ច អប្បហីនា បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ្ច
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ទុក្ខាយ វេទនាយ
 ឯត្ថ វិចីក្ខ័ន្ធានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច
 អប្បហីនា កាមរកានុសយោ ច មាណុសយោ ច
 ន វត្ថុញ្ច បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ យត្ថ
 កាមរកានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុ-
 សយោ ច អប្បហីនា តត្ថ កាមរកានុសយោ អប្ប-

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១១៨] បុគ្គល មិនលះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ
និងមាណុស័យ ក្នុងទីណា (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។
មិនលះបង់វិចិត្រិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់វិចិត្រិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះ
បង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់វិចិត្រិក្ខានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុង
រូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនេះ⁺ តែកាមរតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ
មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់វិចិត្រិក្ខា-
នុស័យ កាមរតានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនេះ⁺ ក្នុង
កាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះ
បង់ផងទេ មិនលះបង់វិចិត្រិក្ខានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទ-
នានេះ⁺ តែកាមរតានុស័យ និងមាណុស័យ មិនគួរពោល ថាលះ
បង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរតានុស័យ
បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កវរតានុស័យ

អនុសយយមកេ បហំនវំហ

ហីនោតិ ។ នត្ថំ ។ យត្ថ វា បន កវរកានុសយោ
អប្បហីនោ តត្ថ កាមរកានុសយោ ច បដិយានុ-
សយោ ច មាណុសយោ ច អប្បហីនោតិ ។ រូប-
ធាតុយា អរូបធាតុយា ឯត្ថ កវរកានុសយោ ច
មាណុសយោ ច អប្បហីនោ កាមរកានុសយោ ច
បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ្ច បហីនោតិ វា អប្ប-
ហីនោតិ វា ។ យត្ថ កាមរកានុសយោ ច បដិ-
យានុសយោ ច មាណុសយោ ច អប្បហីនោ តត្ថ
អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ នត្ថំ ។ យត្ថ វា
បន អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ តត្ថ កាមរកានុ-
សយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច
អប្បហីនោតិ ។ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា ឯត្ថ
អវិជ្ជានុសយោ ច មាណុសយោ ច អប្បហីនោ កា-
មរកានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ្ច
បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា កាមធាតុយា ទ្វីសុ
វេទនាសុ ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច កាមរកានុស-
យោ ច មាណុសយោ ច អប្បហីនោ បដិយានុ-
សយោ ន វត្ថុញ្ច បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា

អនុសយយមកៈ បរិនិព័ន្ធៈ

ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិន
 លះបង់កវកតានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមកតានុស័យ បដិ-
 ឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់
 កវកតានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ⁺ តែ
 កាមកតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថា
 មិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមកតានុស័យ បដិឃានុស័យ
 និងមាណុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
 មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមកតានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងមាណុស័យ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ⁺ តែកាមកតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ
 មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ កាមកតានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងវេទនាញ័រ⁺ ក្នុងកាមធាតុ
 តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ

ទុក្ខាយ វេទនាយ ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច បដិយានុ-
សយោ ច អប្បហីនា កាមរកានុសយោ ច មាណុ-
សយោ ច ន វត្ថុញ្ចា បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា ។

(១១៩) យត្ថ កាមរកានុសយោ ច បដិយានុ-
សយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច អប្ប-
ហីនា តត្ថ វិចីក៏ញ្ញានុសយោ អប្បហីនាតិ ។ នត្ថ ។
យត្ថ វា បន វិចីក៏ញ្ញានុសយោ អប្បហីនា តត្ថ កា-
មរកានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ
ច ទិដ្ឋានុសយោ ច អប្បហីនាតិ ។ រូបនាគុយា អរូ-
បនាគុយា ឯត្ថ វិចីក៏ញ្ញានុសយោ ច មាណុសយោ
ច ទិដ្ឋានុសយោ ច អប្បហីនា កាមរកានុសយោ
ច បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ្ចា បហីនាតិ វា អប្ប-
ហីនាតិ វា កាមនាគុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ ឯត្ថ វិចីក៏-
ញ្ញានុសយោ ច កាមរកានុសយោ ច មាណុសយោ
ច ទិដ្ឋានុសយោ ច អប្បហីនា បដិយានុសយោ ន
វត្ថុញ្ចា បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា ទុក្ខាយ វេទនាយ
ឯត្ថ វិចីក៏ញ្ញានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច ទិដ្ឋានុ-
សយោ ច អប្បហីនា កាមរកានុសយោ ច មាណុ-
សយោ ច ន វត្ថុញ្ចា បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា ។ បេ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា⁺នុ៎ះ តែកាម-
រាគានុស័យ និងមាណា⁺នុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិន
លះបង់ផងទេ ។

[១១៧] បុគ្គល មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ
មាណា⁺នុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់វិចិក្ខុនុស័យ
ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់
វិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃានុស័យ
មាណា⁺នុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់
វិចិក្ខុនុស័យ មាណា⁺នុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
អរូបធាតុ⁺នុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថា
លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់វិចិក្ខុនុស័យ កាមរាគា-
នុស័យ មាណា⁺នុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងវេទនា⁺តិរនុ៎ះ ក្នុងកាមធាតុ
តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ
មិនលះបង់វិចិក្ខុនុស័យ បដិឃានុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា⁺
នុ៎ះ តែកាមរាគានុស័យ និងមាណា⁺នុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង
ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បេ ។

អនុសយយមកេ បរិសារោ

[១២០] យត្ថ កាមរតានុសយោ ច បដិយា-
 នុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច
 វិនិក្ខិច្ឆានុសយោ ច អប្បហីនា តត្ថ កវរតានុស-
 យោ អប្បហីនោតិ ។ នត្ថំ ។ យត្ថ វា បន
 កវរតានុសយោ អប្បហីនោ តត្ថ កាមរតានុសយោ
 ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋា-
 នុសយោ ច វិនិក្ខិច្ឆានុសយោ ច អប្បហីនោតិ ។
 មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិនិក្ខិច្ឆានុសយោ
 ច អប្បហីនា កាមរតានុសយោ ច បដិយានុស-
 យោ ច ន វត្ថុញ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។
 យត្ថ កាមរតានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច
 មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិនិក្ខិច្ឆានុសយោ
 ច អប្បហីនា តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោតិ ។
 នត្ថំ ។ យត្ថ វា បន អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ
 តត្ថ កាមរតានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច
 មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិនិក្ខិច្ឆា-
 នុសយោ ច អប្បហីនោតិ ។ រូបធាតុយា អរូបធា-
 តុយា ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច មាណុសយោ ច
 ទិដ្ឋានុសយោ ច វិនិក្ខិច្ឆានុសយោ ច អប្បហីនា

អនុសយយមកៈ បរោសវៈ

[១២០] បុគ្គល មិនលះបង់កាមរកានុស័យ បដិឃានុស័យ
 មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់
 កវរកានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គល មិនលះបង់កវរកានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់កាមរកា-
 នុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្រានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និង
 វិចិត្រានុស័យ តែកាមរកានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល
 ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល មិនលះបង់កាមរកា-
 នុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្រានុ-
 ស័យ ក្នុងទីណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិន
 មានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា
 មិនលះបង់កាមរកានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
 និងវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ មាណុ-
 នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្រានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ⁺

កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ្ច
 បហំនាតិ វា អប្បហំនាតិ វា កាមនាគុយា ទ្ធិសុ
 វេទនាសុ ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច កាមរាគានុស-
 យោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចិ-
 ក៏ញ្ញានុសយោ ច អប្បហំនា បដិយានុសយោ ន
 វត្ថុញ្ច បហំនាតិ វា អប្បហំនាតិ វា ទុក្ខាយ
 វេទនាយ ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច បដិយានុសយោ
 ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចិក៏ញ្ញានុសយោ ច អប្ប-
 ហំនា កាមរាគានុសយោ ច មាណុសយោ ច
 ន វត្ថុញ្ច បហំនាតិ វា អប្បហំនាតិ វា ។

[១២១] យត្ថ កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុ-
 សយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច
 វិចិក៏ញ្ញានុសយោ ច ករាគានុសយោ ច អប្បហំនា
 តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហំនាតិ ។ នត្ថ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

តែកាមរតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង
 ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរតានុស័យ មាណ-
 នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិក្ខានុស័យ ក្នុងវេទនាទាំងពីរនេះ ក្នុងកាម-
 ធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផង
 ទេ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បដិឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិ-
 ក្ខានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានេះ តែកាមរតានុស័យ និងមាណុស័យ
 មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

[១២១] បុគ្គល មិនលះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ

មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិត្តិក្ខានុស័យ និងកវរតានុស័យ ក្នុង
 ទីណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

យត្ថ វា បន អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ តត្ថ
កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណ-
នុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចិត្តិន្ទានុសយោ
ច កវរាគានុសយោ ច អប្បហីនាតិ ។ រូបធាតុយា
អរូបធាតុយា ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច មាណនុសយោ
ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចិត្តិន្ទានុសយោ ច កវរ-
ាគានុសយោ ច អប្បហីនា កាមរាគានុសយោ ច
បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ្ច បហីនាតិ វា អប្បហី-
នាតិ វា កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ ឯត្ថ អវិជ្ជា-
នុសយោ ច កាមរាគានុសយោ ច មាណនុសយោ
ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចិត្តិន្ទានុសយោ ច អប្បហី-
នា បដិយានុសយោ ច កវរាគានុសយោ ច ន
វត្ថុញ្ច បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា ធិក្ខាយ វេទនាយ
ឯត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច ទិដ្ឋានុ-
សយោ ច វិចិត្តិន្ទានុសយោ ច អប្បហីនា កាម-
រាគានុសយោ ច មាណនុសយោ ច កវរាគានុសយោ
ច ន វត្ថុញ្ច បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា ។

អនុសយយមកៈ បរិនិវារៈ

មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា មិនលះ
 បង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
 វិចិត្តិនុស័យ និងកវរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនលះ
 បង់អវិជ្ជានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចិត្តិនុស័យ និងកវរតា-
 នុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនេះ តែកាមរតានុស័យ និងបដិ-
 ឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិនលះ
 បង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរតានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្ត-
 ិនុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនេះ ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ និង
 កវរតានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ មិន
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ បដិឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិនុស័យ
 ក្នុងទុក្ខវេទនានេះ តែកាមរតានុស័យ មានានុស័យ និងកវរតានុស័យ
 មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

[១២២] យស្ស យត្ថ កាមរតានុសយោ អប្ប-
 ហីនោ តស្ស តត្ថ បដិយានុសយោ អប្បហីនោតិ ។
 ន វត្ថុញ្ចេ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ បដិយានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស
 តត្ថ កាមរតានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ ន វត្ថុញ្ចេ
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ យស្ស យត្ថ
 កាមរតានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស តត្ថ មាណុ-
 សយោ អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ មាណុសយោ អប្បហីនោ តស្ស តត្ថ
 កាមរតានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អនាតាមិស្ស
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ មាណុសយោ
 អប្បហីនោ កាមរតានុសយោ ន វត្ថុញ្ចេ បហីនោតិ
 វា អប្បហីនោតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស កាមធាតុយា
 ទ្ធិសុ វេទនាសុ តស្ស តត្ថ មាណុសយោ អប្បហី-
 នោ នោ ច តស្ស តត្ថ កាមរតានុសយោ អប្ប-
 ហីនោ តិល្លាំ បុគ្គលានំ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
 តេសំ តត្ថ មាណុសយោ អប្បហីនោ កាមរតានុ-
 សយោ ន វត្ថុញ្ចេ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១២២] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល
 ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
 មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរ-
 តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិន
 លះបង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មាណានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់មាណានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
 នោះ មិនលះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះ
 មិនលះបង់មាណានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរតា-
 នុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះ
 ឯង មិនលះបង់មាណានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គល
 នោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គល
 ៣ ពួកនោះ មិនលះបង់មាណានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ
 តែកាមរតានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ

តេសំយេវ បុគ្គលានំ កាមធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ
តេសំ តត្ថ មាណុសយោ ច អប្បហំនោ កាមរតា-
នុសយោ ច អប្បហំនោ ។ យស្ស យត្ថ កាមរ-
តានុសយោ អប្បហំនោ តស្ស តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ
។ បេ ។ វិចីកិត្តានុសយោ អប្បហំនោតិ ។ ទ្ធិន្ន
បុគ្គលានំ កាមធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ តេសំ តត្ថ
កាមរតានុសយោ អប្បហំនោ នោ ច តេសំ តត្ថ
វិចីកិត្តានុសយោ អប្បហំនោ បុដ្ឋជ្ជនស្ស កាម-
ធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ តស្ស តត្ថ កាមរតា-
នុសយោ ច អប្បហំនោ វិចីកិត្តានុសយោ ច អប្ប-
ហំនោ ។ យស្ស វា បន យត្ថ វិចីកិត្តានុសយោ
អប្បហំនោ តស្ស តត្ថ កាមរតានុសយោ អប្ប-
ហំនោតិ ។ បុដ្ឋជ្ជនស្ស ទុក្ខាយ វេទនាយ រូបធាតុយា
អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ វិចីកិត្តានុសយោ អប្បហំនោ
កាមរតានុសយោ ន វត្ថុញោ បហំនោតិ វា អប្ប-
ហំនោតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស កាមធាតុយា
ទ្ធិសុ វេទនាសុ តស្ស តត្ថ វិចីកិត្តានុសយោ ច
អប្បហំនោ កាមរតានុសយោ ច អប្បហំនោ ។

អនុស្សយន្តមកៈ បរិវារៈ

បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនលះបង់មានានុស្សយន្ត មិនលះបង់កាមរាគា-
 នុស្សយន្ត ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។ បុគ្គល
 ណា មិនលះបង់កាមរាគានុស្សយ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (មិន
 លះបង់) ទិដ្ឋានុស្សយ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិត្តានុស្សយ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ បុគ្គលពីរពួកនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស្សយ ក្នុងវេទនា
 ពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលពីរពួកនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់
 វិចិត្តានុស្សយ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុថុជននោះ មិនលះបង់កាមរាគា-
 នុស្សយន្ត មិនលះបង់វិចិត្តានុស្សយន្ត ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាម-
 ធាតុទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិត្តានុស្សយ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស្សយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុថុជននោះ មិនលះបង់វិចិត្តានុស្សយ ក្នុងទីវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ
 នឹងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរាគានុស្សយ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថា
 មិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិត្តានុស្សយន្ត មិនលះ
 បង់កាមរាគានុស្សយន្ត ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុទេ ។

យស្ស យត្ថ កាមរាគានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស
 តត្ថ កាមរាគានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ ន វត្ថុញ្ចោ
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ កាមរាគានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស
 តត្ថ កាមរាគានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ ន វត្ថុញ្ចោ
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ យស្ស យត្ថ
 កាមរាគានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស តត្ថ អវិជ្ជា-
 នុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស តត្ថ
 កាមរាគានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អនាគាមិស្ស
 ទុក្ខាយ វេទនាយ រូបនាគុយា អរូបនាគុយា តស្ស
 តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ កាមរាគានុស-
 យោ ន វត្ថុញ្ចោ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា
 តស្សេវ បុគ្គលស្ស កាមនាគុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ
 តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ នោ ប
 តស្ស តត្ថ កាមរាគានុសយោ អប្បហីនោ តិណ្ណំ
 បុគ្គលានំ ទុក្ខាយ វេទនាយ រូបនាគុយា អរូប-
 នាគុយា តេសំ តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ

អភិធម្មប្រដក យមកៈ

បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរតនានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន
 លះបង់ករវតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថា
 មិនលះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់ករវតា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គល
 ណា មិនលះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិន
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរតានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីក្នុងវេទនា
 នោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមរតានុស័យ មិនគួរពោល
 ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិន
 លះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិន
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ

កាមរាគានុសយោ ន វត្តព្វោ បហីនោតិ វា អប្ប-
ហីនោតិ វា តេសំយេវ បុគ្គលានំ កាមនាតុយា
ទ្ធិសុ វេទនាសុ តេសំ តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច
អប្បហីនោ កាមរាគានុសយោ ច អប្បហីនោ ។

(១២៣) យស្ស យត្ថ បដិយានុសយោ អប្បហីនោ
តស្ស តត្ថ មាណុសយោ អប្បហីនោតិ ។ ន វត្តព្វោ
បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ យស្ស វា បន យត្ថ
មាណុសយោ អប្បហីនោ តស្ស តត្ថ បដិយានុសយោ
អប្បហីនោតិ ។ ន វត្តព្វោ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ
វា ។ យស្ស យត្ថ បដិយានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស
តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ ។ បេ ។ វិចីក៏ច្ឆានុសយោ អប្ប-
ហីនោតិ ។ ទ្ធិនំ បុគ្គលានំ ទុក្ខាយ វេទនាយ តេសំ
តត្ថ បដិយានុសយោ អប្បហីនោ នោ ច តេសំ តត្ថ
វិចីក៏ច្ឆានុសយោ អប្បហីនោ បុថុជ្ជនស្ស ទុក្ខាយ
វេទនាយ តស្ស តត្ថ បដិយានុសយោ ច អប្បហីនោ
វិចីក៏ច្ឆានុសយោ ច អប្បហីនោ ។ យស្ស វា
បន យត្ថ វិចីក៏ច្ឆានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស
តត្ថ បដិយានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ បុថុជ្ជនស្ស

អនុស្សយន្តមកៈ បរិនិព័ន្ធៈ

តែកាមកតានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ
បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កាមកតា-
នុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ។

[១២៣] បុគ្គលណា មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា
បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល
ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា
មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់បដិឃានុ-
ស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់
ផងទេ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
នោះ (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិក្ខុញ្ញានុ-
ស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលព័រពួកនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ
ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិក្ខុញ្ញានុ-
ស័យ ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះទេ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ
ផង មិនលះបង់វិចិក្ខុញ្ញានុស័យផង ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិក្ខុញ្ញានុស័យ ក្នុងទីណា
បុគ្គលនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ វិចីកំច្ឆានុសយោ អប្បហីនោ បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ្ចោ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស ទុក្ខាយ វេទនាយ តស្ស តត្ថ វិចីកំច្ឆានុសយោ ច អប្បហីនោ បដិយានុសយោ ច អប្បហីនោ ។ យស្ស យត្ថ បដិយានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស តត្ថ កវរកាតានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ ន វត្ថុញ្ចោ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ យស្ស វា បន យត្ថ កវរកាតានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស តត្ថ បដិយានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ ន វត្ថុញ្ចោ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ យស្ស យត្ថ បដិយានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស តត្ថ បដិយានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ អនាតាមិស្ស កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ្ចោ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស ទុក្ខាយ វេទនាយ តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូប-
 ធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់
 ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យ
 ផង មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ ។ បុគ្គលណា
 មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវកាតានុ-
 ស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់
 ផងទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់កវកាតានុស័យ ក្នុង
 ទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិន
 គួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា
 មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុ-
 ស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិន
 លះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់បដិឃានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 វេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបដិ-
 ឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ
 បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ

នោ ច តស្ស តត្ថ បដិយានុសយោ អប្បហីនោ
 តិណ្ណំ បុគ្គលានំ កាមធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តេសំ តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ
 អប្បហីនោ បដិយានុសយោ ន វិត្តោ បហីនោតិ
 វា អប្បហីនោតិ វា តេសំយេវ បុគ្គលានំ ទុក្ខាយ
 វេទនាយ តេសំ តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច អប្បហីនោ
 បដិយានុសយោ ច អប្បហីនោ ។

(១២២) យស្ស យត្ថ មាណុសយោ អប្បហីនោ
 តស្ស តត្ថ វិជ្ជានុសយោ ។ បេ ។ វិចីក្ខានុសយោ
 អប្បហីនោតិ ។ តិណ្ណំ បុគ្គលានំ កាមធាតុយា ទ្ធិសុ
 វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តេសំ តត្ថ មាណុ-
 សយោ អប្បហីនោ នោ ច តេសំ តត្ថ វិចីក្ខានុ-
 សយោ អប្បហីនោ បុគ្គលេស្ស កាមធាតុយា ទ្ធិសុ
 វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ
 មាណុសយោ ច អប្បហីនោ វិចីក្ខានុសយោ
 ច អប្បហីនោ ។ យស្ស វា បន យត្ថ វិចីក្ខា-
 នុសយោ អប្បហីនោ តស្ស តត្ថ មាណុសយោ
 អប្បហីនោតិ ។ បុគ្គលេស្ស ទុក្ខាយ វេទ-
 នាយ តស្ស តត្ថ វិចីក្ខានុសយោ អប្បហីនោ

អនុស្សយន្តមកៈ បរិក្ខេបៈ

តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
នោះទេ បុគ្គល ពា ពួកនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបដិឃានុស័យ
មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង
មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់បដិឃានុស័យផង ក្នុងទុក្ខវេទនា
នោះ ។

(១២៤) បុគ្គលណា មិនលះបង់មាណុស័យ ក្នុងទីណា
បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិក្ខុ-
នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល ពា ពួកនោះ មិនលះបង់មាណុស័យ
ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែ
បុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងវេទនាពីរ
នោះទេ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មាណុស័យផង មិនលះបង់វិចិ-
ក្ខុនុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និង
ក្នុងអរូបធាតុ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិក្ខុ-
នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មាណុស័យ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិក្ខុនុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ

មាណុសយោ ន វត្តញ្ចោ បហីនោតិ វា អប្បហី-
 នោតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស កាមធាតុយា ទ្វីសុ
 វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ
 វិចិត្តិញ្ញានុសយោ ច អប្បហីនោ មាណុសយោ ច
 អប្បហីនោ ។ យស្ស យត្ថ មាណុសយោ អប្ប-
 ហីនោ តស្ស តត្ថ កវរកាណុសយោ អប្បហីនោតិ ។
 ចតុន្នំ បុគ្គលានំ កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ
 តេសំ តត្ថ មាណុសយោ អប្បហីនោ កវរកាណុ-
 សយោ ន វត្តញ្ចោ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ
 វា តេសំយេវ បុគ្គលានំ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
 តេសំ តត្ថ មាណុសយោ ច អប្បហីនោ កវរ-
 កាណុសយោ ច អប្បហីនោ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 កវរកាណុសយោ អប្បហីនោ តស្ស តត្ថ មាណុ-
 សយោ អប្បហីនោតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស យត្ថ
 មាណុសយោ អប្បហីនោ តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុស-
 យោ អប្បហីនោតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស តត្ថ មា-
 នានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ ចតុន្នំ បុគ្គលានំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

តែមានានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ
 បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យផង មិនលះបង់មានានុស័យ
 ផង ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។
 បុគ្គលណា មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះ
 បង់កវរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល ៤ ពួកនោះ មិនលះបង់
 មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវរតានុស័យ
 មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះ
 ឯង មិនលះបង់មានានុស័យផង មិនលះបង់កវរតានុស័យផង ក្នុងរូប-
 ធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិន
 លះបង់កវរតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទី
 ណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល ៤ ពួកនោះ

ទុក្ខាយ វេទនាយ តេសំ តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្ប-
ហំនោ មាណុសយោ ន វត្ថុញ្ចោ បហំនោតិ វា អប្ប-
ហំនោតិ វា តេសំយេវ បុគ្គលានំ កាមធាតុយា ទ្វីសុ
វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តេសំ តត្ថ អវិជ្ជា-
នុសយោ ច អប្បហំនោ មាណុសយោ ច អប្បហំនោ ។

[១២៥] យស្ស យត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ អប្ប-
ហំនោ តស្ស តត្ថ វិចីក្ខ័ន្ឋានុសយោ អប្បហំនោតិ ។
អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ វិចីក្ខ័ន្ឋានុស-
យោ អប្បហំនោ តស្ស តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ អប្ប-
ហំនោតិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

[១២៦] យស្ស យត្ថ^(១) វិចីក្ខ័ន្ឋានុសយោ
អប្បហំនោ តស្ស តត្ថ កវរាតានុសយោ អប្បហំ-
នោតិ ។ បុប្ផជ្ជនស្ស កាមធាតុយា ភីសុ វេទនាសុ
តស្ស តត្ថ វិចីក្ខ័ន្ឋានុសយោ អប្បហំនោ កវរាតា-
នុសយោ ន វត្ថុញ្ចោ បហំនោតិ វា អប្បហំនោតិ
វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
តស្ស តត្ថ វិចីក្ខ័ន្ឋានុសយោ ច អប្បហំនោ កវរា-
តានុសយោ ច អប្បហំនោ ។ យស្ស វា បន

១ ឱ. យស្ស យត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ ។ បេ ។

អនុសយយមកៈ បរិនិវរៈ

មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីក្នុងវេទនានោះ តែមានានុស័យ មិន
គួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង
មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់មានានុស័យផង ក្នុងវេទនាពីរ
នោះ ក្នុងកាមភាគ ក្នុងរូបភាគ និងក្នុងអរូបភាគ ។

[១២៥] បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
នោះ មិនលះបង់វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
នោះ មិនលះបង់វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បេ ។

[១២៦] បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា
បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរកាតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុប្ផនៈនោះ
មិនលះបង់វិចិត្តានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមភាគ តែ
កវរកាតានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល
នោះឯង មិនលះបង់វិចិត្តានុស័យផង មិនលះបង់កវរកាតានុស័យផង
ក្នុងរូបភាគ និងក្នុងអរូបភាគនោះ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យត្ថ កវរកាធុសយោ អប្បហីនោ តស្ស តត្ថ វិចិ-
 កិច្ចាធុសយោ អប្បហីនោតិ ។ តិណ្ណំ^(១) បុគ្គលានំ
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តេសំ តត្ថ កវរកាធុស-
 យោ អប្បហីនោ នោ ច តេសំ តត្ថ វិចិកិច្ចាធុសយោ
 អប្បហីនោ បុទ្ទដ្ឋនស្ស រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
 តស្ស តត្ថ កវរកាធុសយោ ច អប្បហីនោ វិចិកិច្ចា-
 ធុសយោ ច អប្បហីនោ ។ យស្ស យត្ថ វិចិកិច្ចា-
 ធុសយោ អប្បហីនោ តស្ស តត្ថ អវិជ្ជាធុសយោ
 អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 អវិជ្ជាធុសយោ អប្បហីនោ តស្ស តត្ថ វិចិកិច្ចាធុ-
 សយោ អប្បហីនោតិ ។ តិណ្ណំ បុគ្គលានំ កាមធាតុ-
 យា ភីសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តេសំ
 តត្ថ អវិជ្ជាធុសយោ អប្បហីនោ នោ ច តេសំ តត្ថ
 វិចិកិច្ចាធុសយោ អប្បហីនោ បុទ្ទដ្ឋនស្ស កាមធាតុយា
 ភីសុ វេទនាសុ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ
 អវិជ្ជាធុសយោ ច អប្បហីនោ វិចិកិច្ចាធុសយោ ច
 អប្បហីនោ ។

(១២៧) យស្ស យត្ថ កវរកាធុសយោ អប្បហីនោ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនលះបង់កវកាតានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិត្តិ-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនលះបង់កវកា-
 នុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនលះបង់វិចិត្តិ-
 នុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ
 បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវកាតានុស័យផង មិនលះបង់វិចិត្តិ-
 នុស័យផង ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិត្តិ-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិត្តិ-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះ ឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣
 នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនលះបង់វិចិត្តិ-
 នុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះទេ បុគ្គលនោះ
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់វិចិត្តិ-
 នុស័យផង ក្នុងវេទនា ៣
 នោះ ក្នុងកាមធាតុ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ ។
 (១២៧) បុគ្គលណា មិនលះបង់កវកាតានុស័យ ក្នុងទីណា

តស្ម័ តត្ថ អវិជ្ជាទុស្សយោ អប្បហីនោតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ម័ វា បទ យត្ថ អវិជ្ជាទុស្សយោ អប្បហីនោ
 តស្ម័ តត្ថ កវរាតាទុស្សយោ អប្បហីនោតិ ចតុន្នំ
 បុគ្គលានំ កាមធាតុយា ភីសុ វេទនាសុ តេសំ តត្ថ
 អវិជ្ជាទុស្សយោ អប្បហីនោ កវរាតាទុស្សយោ ន វត្ថុញ្ច
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា តេសំយេវ បុគ្គលានំ
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តេសំ តត្ថ អវិជ្ជាទុស្សយោ
 ច អប្បហីនោ កវរាតាទុស្សយោ ច អប្បហីនោ ។

[១២៨] យស្ម័ យត្ថ កាមរាតាទុស្សយោ ច
 បដិយាទុស្សយោ ច អប្បហីនោ តស្ម័ តត្ថ មាណាទុ-
 ស្សយោ អប្បហីនោតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ម័ វា បទ យត្ថ
 មាណាទុស្សយោ អប្បហីនោ តស្ម័ តត្ថ កាមរាតា-
 ទុស្សយោ ច បដិយាទុស្សយោ ច អប្បហីនោតិ ។
 អនាតាមីស្ម័ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ម័ តត្ថ
 មាណាទុស្សយោ អប្បហីនោ កាមរាតាទុស្សយោ ច
 បដិយាទុស្សយោ ច ន វត្ថុញ្ច បហីនោតិ វា អប្បហី-
 នោតិ វា តស្ម័ បុគ្គលស្ម័ កាមធាតុយា ភីសុ
 វេទនាសុ តស្ម័ តត្ថ មាណាទុស្សយោ អប្បហីនោ នោ
 ច តស្ម័ តត្ថ កាមរាតាទុស្សយោ អប្បហីនោ

អនុស្សយន្តមកៈ បរិវារៈ

បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ
យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
នោះ មិនលះបង់កវកានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល ៤ ពួកនោះ
មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនា ៣ នោះ ក្នុងកាមធាតុ តែកវកា-
នុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល
ទាំងនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យផង មិនលះបង់កវកានុស័យផង
ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ ។

[១២៨] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមកានុស័យ និងបដិឃា-
នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់
មានានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមកានុស័យ និង
បដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់
មានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ តែកាមកានុស័យ និងបដិ-
ឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល
នោះឯង មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
បុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមកានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ

អភិធម្មប្បដិកេ យមកំ

បដិយានុសយោ ន វត្តព្វោ បហីនោតិ វា អប្ប-
 ហីនោតិ វា តិណ្ណំ បុគ្គលានំ រូបធាតុយា អរូប-
 ធាតុយា តេសំ ឥត្ត មាណុសយោ អប្បហីនោ
 កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច ន វត្តព្វោ
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា តេសំយេវ បុគ្គលានំ
 កាមធាតុយា ទ្ធិស្ម វេទនាស្ម តេសំ ឥត្ត មាណ-
 ុសយោ ច កាមរាគានុសយោ ច អប្បហីនោ
 បដិយានុសយោ ន វត្តព្វោ បហីនោតិ វា អប្ប-
 ហីនោតិ វា ។ យស្ស យត្ថ កាមរាគានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច អប្បហីនោ តស្ស ឥត្ត ទិដ្ឋា-
 នុសយោ ។ មេ ។ វិចីក្ខន្ធានុសយោ អប្បហីនោតិ ។
 នត្ថិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ វិចីក្ខន្ធានុសយោ
 អប្បហីនោ តស្ស ឥត្ត កាមរាគានុសយោ ច បដិ-
 យានុសយោ ច អប្បហីនោតិ ។ បុទុដ្ឋនស្ស រូប-
 ធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស ឥត្ត វិចីក្ខន្ធានុសយោ
 អប្បហីនោ កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច
 ន វត្តព្វោ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា តស្សេវ
 បុគ្គលស្ស កាមធាតុយា ទ្ធិស្ម វេទនាស្ម តស្ស ឥត្ត
 វិចីក្ខន្ធានុសយោ ច កាមរាគានុសយោ ច អប្បហីនោ

អភិធម្មប្បដិក យមកៈ

តែបដិយានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់
 ផងទេ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនលះបង់មានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ
 និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរតានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនគួរ
 ពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិន
 លះបង់មានានុស័យ និងកាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាម-
 ធាតុ តែបដិយានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់
 ផងទេ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរតានុស័យ និងបដិយានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់) ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះ
 បង់វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន
 លះបង់កាមរតានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុថុជ្ជន
 នោះមិនលះបង់វិចិត្តានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ
 តែកាមរតានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះ
 បង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិត្តា-
 នុស័យ និងកាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ

បដិយានុសយោ ន វត្តញ្ចោ បហំនោតិ វា អប្ប-
 ហំនោតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស ទុក្ខាយ វេទនា-
 យ តស្ស តត្ថ វិចីកិញ្ញានុសយោ ច បដិយានុស-
 យោ ច អប្បហំនោ កាមរាគានុសយោ ន វត្តញ្ចោ
 បហំនោតិ វា អប្បហំនោតិ វា ។ យស្ស យត្ថ
 កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច អប្ប-
 ហំនោ តស្ស តត្ថ ករាគានុសយោ អប្បហំនោតិ ។
 នត្ថិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ករាគានុសយោ
 អប្បហំនោ តស្ស តត្ថ កាមរាគានុសយោ ច បដិយា-
 នុសយោ ច អប្បហំនោតិ ។ ន វត្តញ្ចោ បហំនោតិ
 វា អប្បហំនោតិ វា ។ យស្ស យត្ថ កាមរាគានុស-
 យោ ច បដិយានុសយោ ច អប្បហំនោ តស្ស តត្ថ
 អវិជ្ជានុសយោ អប្បហំនោតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហំនោ តស្ស តត្ថ កាម-
 រាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច អប្បហំនោតិ ។
 អនាតាមិស្ស រូបនាតុយា អរូបនាតុយា តស្ស តត្ថ
 អវិជ្ជានុសយោ អប្បហំនោ កាមរាគានុសយោ ច បដិ-
 យានុសយោ ច ន វត្តញ្ចោ បហំនោតិ វា អប្បហំនោតិ វា

អនុស្សយយមកៈ បរិវាសិកៈ

តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ
 បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិត្រានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 វេទនានោះ តែកាមរតានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះ
 បង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិន
 មានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរតានុស័យ
 ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផង
 ទេ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរតានុស័យ និងបដិឃានុ-
 ស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរតានុស័យ
 និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរតានុស័យ
 និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ

តស្ម័ន្ធ បុគ្គលស្ម័ន្ធ កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ
តស្ម័ន្ធ តត្ថ អវិជ្ជាទុសយោ អប្បហីនោ នោ ច
តស្ម័ន្ធ តត្ថ កាមរាគាទុសយោ អប្បហីនោ បដិយា-
ទុសយោ ន វត្ថុញ្ច បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ
វា តស្ម័ន្ធ បុគ្គលស្ម័ន្ធ ទុក្ខាយ វេទនាយ តស្ម័ន្ធ
តត្ថ អវិជ្ជាទុសយោ អប្បហីនោ នោ ច តស្ម័ន្ធ តត្ថ
បដិយាទុសយោ អប្បហីនោ កាមរាគាទុសយោ ន
វត្ថុញ្ច បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា តិណ្ណំ បុគ្គ-
លានំ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តេសំ តត្ថ អវិជ្ជាទុ-
សយោ អប្បហីនោ កាមរាគាទុសយោ ច បដិយាទុ-
សយោ ច ន វត្ថុញ្ច បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា
តេសំយេវ បុគ្គលានំ កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ
តេសំ តត្ថ អវិជ្ជាទុសយោ ច កាមរាគាទុសយោ ច
អប្បហីនោ បដិយាទុសយោ ន វត្ថុញ្ច បហីនោតិ
វា អប្បហីនោតិ វា តេសំយេវ បុគ្គលានំ ទុក្ខាយ
វេទនាយ តេសំ តត្ថ អវិជ្ជាទុសយោ ច បដិយាទុ-
សយោ ច អប្បហីនោ កាមរាគាទុសយោ ន វត្ថុញ្ច
បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរ
 នោះទេ តែបដិយានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះ
 បង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់បដិយានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ
 ទេ តែកាមរតានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផង
 ទេ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនោះ តែកាមរតានុស័យ និងបដិយានុស័យ មិនគួរពោល
 ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ និងកាមរតានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែបដិយានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ
 បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងបដិយានុស័យ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរតានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថា
 មិនលះបង់ផងទេ ។

(១២៧) យស្ស យត្ថ កាមរកានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច អប្បហំនា
 តស្ស តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ ។ បេ ។ វិចីក្ខានុស-
 យោ អប្បហំនាតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 វិចីក្ខានុសយោ អប្បហំនា តស្ស តត្ថ កាមរ-
 កានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ
 ច អប្បហំនាតិ ។ បុទ្ធិជ្ជនស្ស រូបធាតុយា អរូ-
 បធាតុយា តស្ស តត្ថ វិចីក្ខានុសយោ ច មាណ-
 ុសយោ ច អប្បហំនា កាមរកានុសយោ ច បដិ-
 យានុសយោ ច ន វត្ថុញ បហំនាតិ វា អប្បហំនាតិ
 វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ
 តស្ស តត្ថ វិចីក្ខានុសយោ ច កាមរកានុស-
 យោ ច មាណុសយោ ច អប្បហំនា បដិយា-
 នុសយោ ន វត្ថុញ បហំនាតិ វា អប្បហំនាតិ
 វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស ធុត្តាយ វេទនាយ តស្ស
 តត្ថ វិចីក្ខានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច
 អប្បហំនា កាមរកានុសយោ ច មាណុសយោ
 ច ន វត្ថុញ បហំនាតិ វា អប្បហំនាតិ វា ។ យស្ស

អនុសយយមកៈ បរិនិព័ន្ធៈ

{ ១២៧ } បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុ-
ស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ (មិនលះបង់)
ទិដ្ឋានុស័យ ។ បេ ។ មិនលះបង់វិចិត្តានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។
មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិត្តា-
នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរតានុស័យ បដិ-
ឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ
មិនលះបង់វិចិត្តានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអ-
រូបធាតុនោះ តែកាមរតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល
ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិត្ត-
ានុស័យ កាមរតានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថា
មិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិត្តានុស័យ និងបដិ-
ឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរតានុស័យ និងមាណុស័យ
មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យត្ថ កាមរតានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណ-
 ទុសយោ ច អប្បហីនា តស្ស តត្ថ កវរតានុសយោ
 អប្បហីនោតិ ។ នត្ថំ ។ យស្ស វា បន យត្ថ កវរតានុ-
 សយោ អប្បហីនោ តស្ស តត្ថ កាមរតានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច មាណទុសយោ ច អប្បហីនាតិ ។
 មាណទុសយោ អប្បហីនោ កាមរតានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ បហីនាតិ វា អប្បហីនា-
 តិ វា ។ យស្ស យត្ថ កាមរតានុសយោ ច បដិយា-
 នុសយោ ច មាណទុសយោ ច អប្បហីនា តស្ស តត្ថ
 អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោតិ ។ នត្ថំ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស តត្ថ កាមរ-
 តានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណទុសយោ
 ច អប្បហីនាតិ ។ អនាគាមិស្ស រូបនាតុយា អរូប-
 នាតុយា តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច មាណទុសយោ
 ច អប្បហីនា កាមរតានុសយោ ច បដិយានុសយោ
 ច ន វត្ថុញ បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា តស្សេវ
 បុគ្គលស្ស កាមនាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ តស្ស តត្ថ
 អវិជ្ជានុសយោ ច មាណទុសយោ ច អប្បហីនា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនលះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។
 មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់កវរតានុស័យ ក្នុងទីណា
 បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ និងមាណុ-
 ស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល មិនលះបង់មាណុស័យ តែកាមរតា-
 នុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះ
 បង់ផងទេ ។ បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ
 និងមាណុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរតានុស័យ
 បដិឃានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះ
 មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះ តែកាមរតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះ
 បង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ

ឆោ ច តស្ស តត្ថ កាមរតានុសយោ អប្បហី-
 ឆោ បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ្ចា បហីនោតិ វា
 អប្បហីនោតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស ទុក្ខាយ
 វេទនាយ តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ
 ឆោ ច តស្ស តត្ថ បដិយានុសយោ អប្បហីនោ
 កាមរតានុសយោ ច មាណុសយោ ច ន វត្ថុញ្ចា
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។ តិណ្ណំ បុគ្គលានំ
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តេសំ តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ
 ច មាណុសយោ ច អប្បហីនោ កាមរតានុសយោ
 ច បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ្ចា បហីនោតិ វា អប្ប-
 ហីនោតិ វា តេសំយេវ បុគ្គលានំ កាមធាតុយា ទ្វីសុ
 វេទនាសុ តេសំ តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច កាមរតានុ-
 សយោ ច មាណុសយោ ច អប្បហីនោ បដិយានុ-
 សយោ ន វត្ថុញ្ចា បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា
 តេសំយេវ បុគ្គលានំ ទុក្ខាយ វេទនាយ តេសំ តត្ថ
 អវិជ្ជានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច អប្បហីនោ
 កាមរតានុសយោ ច មាណុសយោ ច ន វត្ថុញ្ចា
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា ។

អនុសយយមកៈ បរិនិព័ន្ធៈ

តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរាគានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ទេ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះ
 បង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់បដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខ-
 វេទនានោះទេ តែកាមរាគានុស័យ និងមាណុស័យ មិនគួរពោល
 ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ
 តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង
 ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ
 កាមរាគានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ
 តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ
 បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះ តែកាមរាគានុស័យ និងមាណុស័យ មិនគួរពោល
 ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

[១៣០] យស្ស យត្ថ កាមរាគានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុស-
 យោ ច អប្បហីនា តស្ស តត្ថ វិចីក្ខានុសយោ
 អប្បហីនោតិ ។ នត្ថ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 វិចីក្ខានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស តត្ថ កាមរាគា-
 នុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច
 ទិដ្ឋានុសយោ ច អប្បហីនោតិ ។ បុទុដ្ឋនស្ស រូប-
 ធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ វិចីក្ខានុសយោ
 ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច អប្បហីនា កា-
 មរាគានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច ន វត្ថុញ្ច
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា តស្ស បុគ្គលស្ស
 កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ តស្ស តត្ថ វិចីក្ខានុ-
 សយោ ច កាមរាគានុសយោ ច មាណុសយោ
 ច ទិដ្ឋានុសយោ ច អប្បហីនា បដិយានុសយោ ច
 វត្ថុញ្ច បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា តស្ស
 បុគ្គលស្ស ទុក្ខាយ វេទនាយ តស្ស តត្ថ វិចីក្ខា-
 នុសយោ ច បដិយានុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច
 អប្បហីនា កាមរាគានុសយោ ច មាណុសយោ ច

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១៣០] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមកតានុស័យ បដិឃានុ-
ស័យ មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន
លះបង់វិចិត្រិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់វិចិត្រិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គល
នោះ មិនលះបង់កាមកតានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ
និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គលនោះ មិនលះបង់វិចិត្រិក្ខា-
នុស័យ មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
នោះ តែកាមកតានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះ
បង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិត្រិក្ខា-
នុស័យ មាណុស័យ និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
ក្នុងកាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិន
លះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់វិចិត្រិក្ខានុស័យ បដិឃានុស័យ
និងទិដ្ឋានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែកាមកតានុស័យ និងមាណុស័យ

អនុសយយមកេ បហីនវាហ

ន វត្តញ្ចា បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា ។ បេ ។

[១៣១] យស្ស យត្ថ កាមរាគានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ
 ច វិចីកិញ្ញានុសយោ ច អប្បហីនា តស្ស តត្ថ កវរា-
 តានុសយោ អប្បហីនាតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ កវរាតានុសយោ អប្បហីនា តស្ស តត្ថ កាម-
 រាតានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ
 ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីកិញ្ញានុសយោ ច អប្បហីនា-
 តិ ។ តិណ្ហំ បុគ្គលានំ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តេសំ
 តត្ថ កវរាតានុសយោ ច មាណុសយោ ច អប្បហីនា
 នោ ច តេសំ តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីកិញ្ញានុសយោ
 ច អប្បហីនា កាមរាតានុសយោ ច បដិយានុស-
 យោ ច ន វត្តញ្ចា បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា បុដ្ឋជ្ជ-
 នស្ស រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ កវរាតានុ-
 សយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីកិញ្ញា-
 នុសយោ ច អប្បហីនា កាមរាតានុសយោ ច បដិយា-
 នុសយោ ច ន វត្តញ្ចា បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា ។

អនុសយយមកៈ បរិនិព្វានៈ

មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។ បេ ។

(១៣១) បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃា-
នុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីណា
បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរតានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។
មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់កវរតានុស័យ ក្នុងទីណា
បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ មានានុស័យ
ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុគ្គល ៣ ពួកនោះ
មិនលះបង់កវរតានុស័យ និងមានានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
នោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្រ-
ានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរតានុស័យ និង
បដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ
បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កវរតានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិ-
ចិត្រានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរតានុស័យ
និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

អភិធម្មបំណីកេ យមកំ

យស្ស យត្ថ កាមរតានុសយោ ច បដិយានុ-
 សយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច
 វិនិក្ខិច្ឆានុសយោ ច អប្បហីនា តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុ-
 សយោ អប្បហីនោតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនោ តស្ស តត្ថ កាមរ-
 តានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច
 ទិដ្ឋានុសយោ ច វិនិក្ខិច្ឆានុសយោ ច អប្បហីនោតិ ។
 អនាតាមិស្ស រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ
 អវិជ្ជានុសយោ ច មាណុសយោ ច អប្បហីនា នោ
 ច តស្ស តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ ច វិនិក្ខិច្ឆានុសយោ ច
 អប្បហីនា កាមរតានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច
 ន វត្ថុញ បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា តស្សេវ បុគ្គ-
 លស្ស កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ តស្ស តត្ថ
 អវិជ្ជានុសយោ ច មាណុសយោ ច អប្បហីនា នោ ច
 តស្ស តត្ថ កាមរតានុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិនិ-
 ក្ខិច្ឆានុសយោ ច អប្បហីនា បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ
 បហីនោតិ វា អប្បហីនោតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស

អភិធម្មប័ណ្ណ យមកៈ

បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ
 ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិក្ខានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត
 បុគ្គលណា មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិន
 លះបង់កាមរតានុស័យ បដិឃានុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
 និងវិចិត្តិក្ខានុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ
 តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិក្ខា-
 នុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ តែកាមរតានុស័យ និង
 បដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គល
 នោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ
 ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់កាមរតានុស័យ
 ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិក្ខានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ តែបដិឃានុស័យ
 មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង

អនុសយយមកេ បរិវេណ

ទុក្ខាយ វេទនាយ តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ
 អប្បហីនោ នោ ច តស្ស តត្ថ បដិយានុសយោ
 ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីក្ខន្ធានុសយោ ច អប្ប-
 ហីនា កាមរតានុសយោ ច មាណុសយោ
 ច ន វត្ថុញ បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា ទ្ធិន្នំ
 បុគ្គលានំ រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តេសំ តត្ថ
 អវិជ្ជានុសយោ ច មាណុសយោ ច អប្បហីនា
 នោ ច តេសំ តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីក្ខន្ធានុស-
 យោ ច អប្បហីនា កាមរតានុសយោ ច បដិយា-
 នុសយោ ច ន វត្ថុញ បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា
 តេសំយេវ បុគ្គលានំ កាមធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ
 តេសំ តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច កាមរតានុស-
 យោ ច មាណុសយោ ច អប្បហីនា នោ ច
 តេសំ តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីក្ខន្ធានុសយោ
 ច អប្បហីនា បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ បហី-
 នាតិ វា អប្បហីនាតិ វា តេសំយេវ បុគ្គលានំ

អនុសយយមកៈ បរិនិព្វានៈ

មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជា
 មិនលះបង់បដិឃានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទ-
 នានោះទេ តែកាមរាគានុស័យ និងមាណុស័យ មិនគួរពោល ថា
 លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលព័រពួកនោះ មិនលះបង់អ-
 វិជ្ជានុស័យ និងមាណុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែ
 បុគ្គលព័រពួកនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិច្ឆានុស័យ
 ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃា-
 នុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំង
 នោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរាគានុស័យ និងមាណុស័យ
 ក្នុងវេទនាព័រនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់
 ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិច្ឆានុស័យ ក្នុងវេទនាព័រនោះទេ តែបដិឃានុស័យ
 មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង

ទុក្ខាយ វេទនាយ តេសំ តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច អប្បហីនា នោ ច តេសំ តត្ថ
 ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីក្ខន្ធានុសយោ ច អប្ប-
 ហីនា កាមរាគានុសយោ ច មាណុសយោ ច
 ន វត្ថុញ បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា បុគ្គលស្ស
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ
 ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីក្ខន្ធានុស-
 យោ ច អប្បហីនា កាមរាគានុសយោ ច បដិយានុ-
 សយោ ច ន វត្ថុញ បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា
 តស្សេវ បុគ្គលស្ស កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ
 តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច កាមរាគានុសយោ ច
 មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីក្ខន្ធានុសយោ
 ច អប្បហីនា បដិយានុសយោ ន វត្ថុញ បហី-
 នាតិ វា អប្បហីនាតិ វា តស្សេវ បុគ្គលស្ស ទុក្ខាយ
 វេទនាយ តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច បដិយានុស-
 យោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីក្ខន្ធានុសយោ ច
 អប្បហីនា កាមរាគានុសយោ ច មាណុសយោ ច
 ន វត្ថុញ បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនា
 នោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ និង
 វិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ តែកាមរតានុស័យ និង
 មាតានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ
 បុប្ផនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ មាតានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
 និងវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះ តែកាមរតា-
 នុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិន
 លះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាមរតានុស័យ
 មាតានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុង
 កាមធាតុ តែបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិន
 លះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បដិឃា-
 នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិក្ខានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែ
 កាមរតានុស័យ និងមាតានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង
 ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

[១៣២] យស្ស យត្ថ កាមរាគានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុស-
 យោ ច វិនិក្ខិញ្ញានុសយោ ច កវរាគានុសយោ ច
 អប្បហីនា តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្បហីនា-
 តិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ អវិជ្ជានុស-
 យោ អប្បហីនា តស្ស តត្ថ កាមរាគានុសយោ
 ច បដិយានុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋា-
 នុសយោ ច វិនិក្ខិញ្ញានុសយោ ច កវរាគានុស-
 យោ ច អប្បហីនាតិ ។ អនាតាមិស្ស រូបធាតុយា
 អរូបធាតុយា តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច មា-
 ណុសយោ ច កវរាគានុសយោ ច អប្បហីនា
 នោ ច តស្ស តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ ច វិនិក្ខិញ្ញា-
 នុសយោ ច អប្បហីនា កាមរាគានុសយោ ច បដិយា-
 នុសយោ ច ន វត្ថុញ្ចា បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ
 វា តស្ស បុគ្គលស្ស កាមធាតុយា ទ្វីសុ វេទនាសុ
 តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច មាណុសយោ ច
 អប្បហីនា នោ ច តស្ស តត្ថ កាមរាគានុសយោ
 ច ទិដ្ឋានុសយោ ច វិនិក្ខិញ្ញានុសយោ ច អប្បហីនា

អនុសយយមកៈ បរិនិវាសៈ

[១៣២] បុគ្គលណា មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ បដិឃា-
 នុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចីក្ខានុស័យ និងកវេកា-
 នុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយយ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ក្នុងទីណា បុគ្គលនោះ មិនលះបង់កាមរាគានុស័យ
 បដិឃានុស័យ មានានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ វិចីក្ខានុស័យ និងកវេកា-
 នុស័យ ក្នុងទីនោះឬ ។ អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ មានានុស័យ និងកវេកានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះ តែអនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ និង
 វិចីក្ខានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ តែកាមរាគា-
 នុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់
 ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងមានានុស័យ
 ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់
 កាមរាគានុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចីក្ខានុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះទេ

បដិយានុសយោ ច កវរភានុសយោ ច ន វត្តញ្ចា
 បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា តេស្សេវ បុគ្គលស្ស
 ទុក្ខាយ វេទនាយ តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ អប្ប-
 ហីនោ នោ ច តស្ស តត្ថ បដិយានុសយោ ច ទិដ្ឋានុ-
 សយោ ច វិចីកេច្ឆានុសយោ ច អប្បហីនា កាមរាតា-
 នុសយោ ច មាណុសយោ ច កវរភានុសយោ ច
 ន វត្តញ្ចា បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា ទ្ធិន្នំ បុគ្គលានំ
 រូបធាតុយា អរូបធាតុយា តេសំ តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ
 ច មាណុសយោ ច កវរភានុសយោ ច អប្បហីនា
 នោ ច តេសំ តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីកេច្ឆានុសយោ
 ច អប្បហីនា កាមរាតានុសយោ ច បដិយានុស-
 យោ ច ន វត្តញ្ចា បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា
 តេសំយេវ បុគ្គលានំ កាមធាតុយា ទ្ធិសុ វេទនាសុ
 តេសំ តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច កាមរាតានុសយោ ច
 មាណុសយោ ច អប្បហីនា នោ ច តេសំ តត្ថ
 ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីកេច្ឆានុសយោ ច អប្បហីនា
 បដិយានុសយោ ច កវរភានុសយោ ច ន វត្តញ្ចា
 បហីនាតិ វា អប្បហីនាតិ វា តេសំយេវ បុគ្គលានំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

តែបដិយានុស័យ នឹងកវរាគានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង
 ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ក្នុង
 ទុក្ខវេទនានោះទេ តែបុគ្គលនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់បដិយានុ-
 ស័យ ទិដ្ឋានុស័យ នឹងវិចិត្រានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ តែ
 កាមរាគានុស័យ មាទានុស័យ នឹងកវរាគានុស័យ មិនគួរពោល
 ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលព័រពួកនោះ មិនលះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ មាទានុស័យ នឹងកវរាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុង
 អរូបធាតុនោះ តែបុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ
 នឹងវិចិត្រានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុនោះទេ តែកាមរាគា-
 នុស័យ នឹងបដិយានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិន
 លះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ កាម-
 រាគានុស័យ នឹងមាទានុស័យ ក្នុងវេទនាព័រនោះ ក្នុងកាមធាតុ តែ
 បុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ នឹងវិចិត្រានុស័យ
 ក្នុងវេទនាព័រនោះទេ តែបដិយានុស័យ នឹងកវរាគានុស័យ មិនគួរ
 ពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលទាំងនោះឯង

អនុសយយមកេ បហំនវំហេ

ទុក្ខាយ វេទនាយ តេសំ តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច
 បដិយានុសយោ ច អប្បហំនា នោ ច តេសំ
 តត្ថ ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីក្ខន្ធានុសយោ ច អប្ប-
 ហំនា កាមរតានុសយោ ច មាណុសយោ ច
 ភវរតានុសយោ ច ន វត្ថុញ បហំនាតិ វា អប្ប-
 ហំនាតិ វា បុត្តជ្ជនស្ស រូបធាតុយា អរូបធាតុយា
 តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច មាណុសយោ ច
 ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីក្ខន្ធានុសយោ ច ភវរតា-
 នុសយោ ច អប្បហំនា កាមរតានុសយោ ច បដិ-
 យានុសយោ ច ន វត្ថុញ បហំនាតិ វា អប្បហំ-
 នាតិ វា តស្ស បុត្តលស្ស កាមធាតុយា ទ្វីសុ
 វេទនាសុ តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច កាមរតា-
 នុសយោ ច មាណុសយោ ច ទិដ្ឋានុសយោ ច
 វិចីក្ខន្ធានុសយោ ច អប្បហំនា បដិយានុសយោ ច
 ភវរតានុសយោ ច ន វត្ថុញ បហំនាតិ វា អប្ប-
 ហំនាតិ វា តស្ស បុត្តលស្ស ទុក្ខាយ វេទនាយ
 តស្ស តត្ថ អវិជ្ជានុសយោ ច បដិយានុសយោ ច
 ទិដ្ឋានុសយោ ច វិចីក្ខន្ធានុសយោ ច អប្បហំនា

អនុសយយមកៈ បហ៌នវិរៈ

មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ និងបដិឃានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ តែ
 បុគ្គលទាំងនោះ មិនមែនជាមិនលះបង់ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិក្ខានុស័យ
 ក្នុងទុក្ខវេទនានោះទេ តែកាមរាគានុស័យ មាណុស័យ និងកវា-
 រាគានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ
 បុថុជននោះ មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ
 វិចិត្តិក្ខានុស័យ និងកវារាគានុស័យ ក្នុងរូបធាតុ និងក្នុងអរូបធាតុ
 នោះទេ តែកាមរាគានុស័យ និងបដិឃានុស័យ មិនគួរពោល ថា
 លះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជា-
 នុស័យ កាមរាគានុស័យ មាណុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិក្ខា-
 នុស័យ ក្នុងវេទនាពីរនោះ ក្នុងកាមធាតុទេ តែបដិឃានុស័យ
 និងកវារាគានុស័យ មិនគួរពោល ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់
 ផងទេ បុគ្គលនោះឯង មិនលះបង់អវិជ្ជានុស័យ បដិឃា-
 នុស័យ ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្តិក្ខានុស័យ ក្នុងទុក្ខវេទនានោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

កាមរតានុសយោ ច មាណុសយោ ច កវរតានុ-
សយោ ច ន វត្តញ្ចា បហំនាតិ វា អប្បហំនាតិ វា ។

បហំនាវំ និដ្ឋិតំ(១) ។

ឧប្បជ្ឈនិរោ

[១ ៣ ៣] យស្ស កាមរតានុសយោ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស
បដិយានុសយោ ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
បន បដិយានុសយោ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស កាមរតា-
នុសយោ ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស កាមរ-
តានុសយោ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស មាណុសយោ ឧប្បជ្ឈ-
តីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន មាណុសយោ
ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស កាមរតានុសយោ ឧប្បជ្ឈតីតិ ។
អនាតាមិស្ស មាណុសយោ ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច តស្ស
កាមរតានុសយោ ឧប្បជ្ឈតិ តិណ្ណំ បុគ្គលានំ មាណ-
នុសយោ ច ឧប្បជ្ឈតិ កាមរតានុសយោ ច ឧប្ប-
ជ្ឈតិ ។ (វិន្ទាវេតតំ(២)) ។

១ ម. បហំនាវោ និដ្ឋិតោ ។ ២ ម. វិន្ទាវេតព្វោ ។

អភិធម្មប្បដិក យមកៈ

តែកាមរតានុស័យ មានានុស័យ និងកវរតានុស័យ មិនគួរពោល
ថាលះបង់ផង ថាមិនលះបង់ផងទេ ។

ចប់ បញ្ចសិរៈ

ឧប្បជ្ឈនវិវរៈ

[១៣៣] កាមរតានុស័យ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង បដិ-
យានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយយ៉ាង
ទៀត បដិយានុស័យ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង កាមរតានុស័យ
របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។ កាមរតានុស័យ របស់
បុគ្គលណា កើតឡើង មានានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។
អើ ។ មួយយ៉ាងទៀត មានានុស័យ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង
កាមរតានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ មានានុស័យ
របស់អនាគាមិបុគ្គល កើតឡើង តែកាមរតានុស័យ របស់អនាគាមិ-
បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងទេ មានានុស័យ របស់បុគ្គល ៣ ពួក
កើតឡើងផង កាមរតានុស័យ កើតឡើងផង ។ (បណ្ឌិត គប្បី
សំដែង ឲ្យស្តាយផងចុះ) ។

(១៣៤) យស្ស កាមរតានុសយោ នុប្បជ្ជតិ
តស្ស បដិយានុសយោ នុប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។
យស្ស វា បន បដិយានុសយោ នុប្បជ្ជតិ តស្ស
កាមរតានុសយោ នុប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។
យស្ស កាមរតានុសយោ នុប្បជ្ជតិ តស្ស មាណ-
នុសយោ នុប្បជ្ជតិ ។ អនាតាមិស្ស កាមរតា-
នុសយោ នុប្បជ្ជតិ នោ ច តស្ស មាណនុសយោ
នុប្បជ្ជតិ អរហតោ កាមរតានុសយោ ច នុប្បជ្ជតិ
មាណនុសយោ ច នុប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
មាណនុសយោ នុប្បជ្ជតិ តស្ស កាមរតានុសយោ
នុប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។ (វិត្ថុវេតង្គ) ។

អនុសយយមកៈ ឧប្បជ្ឈនវារៈ

[១៣៤] កាមរតានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង
 បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយ
 យ៉ាងទៀត បដិឃានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង កាមរ-
 តានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ កាមរ-
 តានុស័យ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង មានានុស័យ របស់
 បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ កាមរតានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គល
 មិនកើតឡើង តែមានានុស័យ របស់អនាគាមិបុគ្គលនោះ មិនមែនជា
 មិនកើតឡើងទេ កាមរតានុស័យ របស់ព្រះអរហន្ត មិនកើតឡើងផង
 មានានុស័យ មិនកើតឡើងផង ។ មួយយ៉ាងទៀត មានានុស័យ របស់
 បុគ្គលណា មិនកើតឡើង កាមរតានុស័យ របស់បុគ្គលនោះ មិន
 កើតឡើងឬ ។ អើ ។ (បណ្ឌិតគប្បីសំដែង ឲ្យពិស្តារផងចុះ) ។

ចប់ ឧប្បជ្ឈនវារៈ ។

ជាតិវិវា

[១៣៥] កាមធាតុយា ចុតស្ប កាមធាតុ
ឧបបជ្ជន្តស្ប^(១) កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
អនុសយា ឆានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។
កាមធាតុយា ចុតស្ប រូបធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ប កតិ
អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ឆានុសេន្តិ
កតិ អនុសយា ភង្គា ។ កាមធាតុយា ចុតស្ប
អរូបធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ប កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ
កតិ អនុសយា ឆានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។
កាមធាតុយា ចុតស្ប ន កាមធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ប
កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ឆានុ-
សេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។ កាមធាតុយា
ចុតស្ប ន រូបធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ប កតិ អនុសយា
អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ឆានុសេន្តិ កតិ អនុ-
សយា ភង្គា ។ កាមធាតុយា ចុតស្ប ន អរូបធាតុ
ឧបបជ្ជន្តស្ប កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
អនុសយា ឆានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។

ជាតិវិវរៈ

(១៣៥) បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកកាមធាតុ កាលទៅកើត
ក្នុងកាមធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លេង អនុស្សយប្បន្នាន មិន
ដេកសម្លេង អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក
ចាកកាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេក
សម្លេង អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លេង អនុស្សយប្បន្នាន បែក
ធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកកាមធាតុ កាលទៅកើត
ក្នុងអរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លេង អនុស្សយប្បន្នាន មិន
ដេកសម្លេង អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក
ចាកកាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាកាមធាតុ មានអនុស្សយ
ប្បន្នាន ដេកសម្លេង អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លេង អនុស្សយ
ប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកកាមធាតុ កាល
ទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជារូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លេង
នៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លេង អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយ
ទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកកាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុង
ភពមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លេង អនុស្សយ
ប្បន្នាន មិនដេកសម្លេង អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។

អនុសយយមកេ ធាតុវិហ

កាមធាតុយា ចុតស្ប ឆ កាមធាតុ ឆ អរូបធាតុ
 ឧបបជ្ជន្តស្ប កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភត្តា ។
 កាមធាតុយា ចុតស្ប ឆ រូបធាតុ ឆ អរូបធាតុ
 ឧបបជ្ជន្តស្ប កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភត្តា ។
 កាមធាតុយា ចុតស្ប ឆ កាមធាតុ ឆ រូបធាតុ
 ឧបបជ្ជន្តស្ប កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភត្តា ។

[១៣៦] រូបធាតុយា ចុតស្ប រូបធាតុ ឧបបជ្ជ-
 ន្តស្ប កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា
 ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភត្តា ។ រូបធាតុយា
 ចុតស្ប កាមធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ប កតិ អនុសយា
 អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុ-
 សយា ភត្តា ។ រូបធាតុយា ចុតស្ប អរូបធាតុ
 ឧបបជ្ជន្តស្ប កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភត្តា ។

អនុស្សយន្តមកៈ ជាតុវារៈ

បុគ្គល ដែលច្បុត ចាកកាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាកាម-
ធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ
អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកឆ្ងាយទៅ ។

បុគ្គល ដែលច្បុត ចាកកាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ
និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ
ប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកឆ្ងាយទៅ ។ បុគ្គល
ដែលច្បុត ចាកកាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាកាមធាតុ
និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ
ប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកឆ្ងាយទៅ ។

[១៣៦] បុគ្គល ដែលច្បុត ចាករូបធាតុ កាលទៅកើត
ក្នុងរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិន
ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកឆ្ងាយទៅ ។ បុគ្គល ដែល
ច្បុត ចាករូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងកាមធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន
ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន
បែកឆ្ងាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុត ចាករូបធាតុ កាលទៅ
កើត ក្នុងអរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ
ប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកឆ្ងាយទៅ ។

រូបធាតុយា ចុតស្ស ន កាមធាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ
 អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា ភង្គា ។ រូបធាតុយា ចុតស្ស ន រូបធាតុំ ឧប-
 បជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា
 ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។ រូបធាតុយា
 ចុតស្ស ន អរូបធាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា
 អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុ-
 សយា ភង្គា ។ រូបធាតុយា ចុតស្ស ន កាមធាតុំ
 ន អរូបធាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ
 កតិ អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។
 រូបធាតុយា ចុតស្ស ន រូបធាតុំ ន អរូបធាតុំ ឧប-
 បជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា
 ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។ រូបធាតុយា
 ចុតស្ស ន កាមធាតុំ ន រូបធាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស
 កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ធានុ-
 សេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គល ដែលច្បួត ចាករូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាតាម-
 ធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេក
 សម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាក
 រូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជារូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន
 ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែក
 ធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាករូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិន
 មែនជាអរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន
 មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែល
 ច្បួត ចាករូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាតាមធាតុ និង
 មិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ
 ប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល
 ដែលច្បួត ចាករូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជារូបធាតុ
 និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ
 ប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល
 ដែលច្បួត ចាករូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនតាមធាតុ និងមិន
 មែនជារូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន
 មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។

[១៣៧] អរូបជាតុយា ចុតស្ស អរូបជាតំ ឧប-
 បជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុ-
 សយា ឆានុសេន្តិ កតិ អនុសយា កង្គា ។ អរូប-
 ជាតុយា ចុតស្ស កាមជាតំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុ-
 សយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ឆានុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា កង្គា ។ អរូបជាតុយា ចុតស្ស រូបជាតំ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា ឆានុសេន្តិ កតិ អនុសយា កង្គា ។
 អរូបជាតុយា ចុតស្ស ន កាមជាតំ ឧបបជ្ជន្តស្ស
 កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ឆានុ-
 សេន្តិ កតិ អនុសយា កង្គា ។ អរូបជាតុយា
 ចុតស្ស ន រូបជាតំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា
 អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ឆានុសេន្តិ កតិ អនុ-
 សយា កង្គា ។ អរូបជាតុយា ចុតស្ស ន អរូប-
 ជាតំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ
 កតិ អនុសយា ឆានុសេន្តិ កតិ អនុសយា កង្គា ។

អនុស្សយន្ត ធាតុវិៈ

(១៣៧) បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកអរូបធាតុ កាលទៅកើត
 ក្នុងអរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន
 មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែល
 ច្បួត ចាកអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងកាមធាតុ មានអនុស្សយ
 ប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ
 ប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកអរូបធាតុ
 កាលទៅកើត ក្នុងរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុ-
 ស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។
 បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជា
 កាមធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិន
 ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត
 ចាកអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជារូបធាតុ មានអនុស្សយ
 ប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ
 ប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកអរូបធាតុ កាល
 ទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ
 អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។

អរូបធាតុយា ចុតស្សំ ន កាមធាតុំ ន អរូបធាតុំ
 ឧបបជ្ឈន្តស្សំ កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា នានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភវ្មា ។
 អរូបធាតុយា ចុតស្សំ ន រូបធាតុំ ន អរូបធាតុំ
 ឧបបជ្ឈន្តស្សំ កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា នានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភវ្មា ។
 អរូបធាតុយា ចុតស្សំ ន កាមធាតុំ ន រូបធាតុំ
 ឧបបជ្ឈន្តស្សំ កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា នានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភវ្មា ។

[១៣៨] ន កាមធាតុយា ចុតស្សំ កាមធាតុំ
 ឧបបជ្ឈន្តស្សំ កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុ-
 សយា នានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភវ្មា ។ ន
 កាមធាតុយា ចុតស្សំ រូបធាតុំ ឧបបជ្ឈន្តស្សំ កតិ
 អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា នានុសេន្តិ
 កតិ អនុសយា ភវ្មា ។ ន កាមធាតុយា ចុតស្សំ
 អរូបធាតុំ ឧបបជ្ឈន្តស្សំ កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ
 កតិ អនុសយា នានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភវ្មា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជា
 កាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ
 អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។
 បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជា
 រូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ
 អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។
 បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជា
 កាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ
 អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។

[១៣៨] បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាកាមធាតុ កាល
 ទៅកើត ក្នុងកាមធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ
 ប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល
 ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាកាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងរូបធាតុ
 មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ
 អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែន
 ជាកាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងអរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹង
 នៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។

ន កាមធាតុយា ចុតស្ប ១ ន កាមធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ប
 កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ធានុសេន្តិ
 កតិ អនុសយា កង្កា ។ ន កាមធាតុយា ចុតស្ប
 ន រូបធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ប កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ
 កតិ អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា កង្កា ។
 ន កាមធាតុយា ចុតស្ប ន អរូបធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ប
 កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ធានុសេន្តិ
 កតិ អនុសយា កង្កា ។ ន កាមធាតុយា ចុតស្ប
 ន កាមធាតុ ន អរូបធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ប កតិ
 អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ធានុសេន្តិ
 កតិ អនុសយា កង្កា ។ ន កាមធាតុយា ចុតស្ប
 ន រូបធាតុ ន អរូបធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ប កតិ
 អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា កង្កា ។ ន កាមធាតុយា ចុតស្ប ន កា-
 មធាតុ ន រូបធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ប កតិ អនុសយា
 អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុ-
 សយា កង្កា ។

អនុសយយមកៈ ធាតុវារៈ

បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុង
 ភពមិនមែនជាតាមធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ
 ប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល
 ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិន
 មែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន
 មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត
 ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ
 មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លឹងនៅ
 អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិន
 មែនជាតាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាតាមធាតុ មិនមែនជា
 អរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេក
 សម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភព
 មិនមែនជាតាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ និងមិន
 មែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន
 មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែល
 ច្បួត ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជា
 តាមធាតុ មិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុ-
 ស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។

[១៣៩] ន រូបជាតុយា ចុតស្ស កាមជាតុ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុ-
 សយា ឆានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។ ន រូប-
 ជាតុយា ចុតស្ស រូបជាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុ-
 សយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ឆានុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា ភង្គា ។ ន រូបជាតុយា ចុតស្ស អរូបជាតុ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុ-
 សយា ឆានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។ ន រូប-
 ជាតុយា ចុតស្ស ន កាមជាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ
 អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ឆានុសេន្តិ
 កតិ អនុសយា ភង្គា ។ ន រូបជាតុយា ចុតស្ស ន
 រូបជាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ
 កតិ អនុសយា ឆានុសេន្តិ កតិ អនុសយា
 ភង្គា ។ ន រូបជាតុយា ចុតស្ស ន អរូបជាតុ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា ឆានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(១៣៩) បុគ្គល ដែលច្បុត ចាកភពមិនមែនជារូបធាតុ
 កាលទៅកើត ក្នុងកាមធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ
 អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកឆ្ងាយទៅ ។
 បុគ្គល ដែលច្បុត ចាកភពមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុង
 រូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេក
 សម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកឆ្ងាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុត
 ចាកភពមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងអរូបធាតុ មានអនុស្សយ-
 ប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ
 ប្បន្នាន បែកឆ្ងាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុត ចាកភពមិនមែនជា
 រូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាកាមធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន
 ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែក
 ឆ្ងាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុត ចាកភពមិនមែនជារូបធាតុ កាល
 ទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជារូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ
 អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកឆ្ងាយទៅ ។
 បុគ្គល ដែលច្បុត ចាកភពមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភព
 មិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ
 ប្បន្នាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកឆ្ងាយទៅ ។

ន រូបធាតុយា ចុតស្ប ឆ កាមធាតុំ ន អរូបធាតុំ
 ឧបបជ្ជន្តស្ប កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុ-
 សយា ឆានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។ ន
 រូបធាតុយា ចុតស្ប ន រូបធាតុំ ន អរូបធាតុំ ឧប-
 បជ្ជន្តស្ប កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា
 ឆានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។ ន រូបធាតុយា
 ចុតស្ប ន កាមធាតុំ ន រូបធាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ប
 កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ឆានុសេន្តិ
 កតិ អនុសយា ភង្គា ។

[១២០] ន អរូបធាតុយា ចុតស្ប កាមធាតុំ
 ឧបបជ្ជន្តស្ប កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា ឆានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។
 ន អរូបធាតុយា ចុតស្ប រូបធាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ប
 កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ឆា-
 នុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។ ន អរូបធាតុ-
 យា ចុតស្ប អរូបធាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ប កតិ អនុ-
 សយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ឆានុសេន្តិ

អនុស្សយន្តមកៈ ធាតុវិរៈ

បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភព
មិនមែនជាកាមធាតុ មិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេក
សម្លេងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លេងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយ
ទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើត
ក្នុងភពមិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន
ដេកសម្លេងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លេងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន
បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជារូបធាតុ
កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ
មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លេងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លេងនៅ
អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។

[១៤០] បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាអរូបធាតុ
កាលទៅកើត ក្នុងកាមធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លេងនៅ
អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លេងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។

បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុង
រូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លេងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិន
ដេកសម្លេងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែល
ច្បួត ចាកភពមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងអរូបធាតុ មាន
អនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លេងនៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លេងនៅ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

កតិ អនុសយា ភង្គា ។ ន អរូបជាតុយា ចុតស្ស ន
 កាមជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ
 កតិ អនុសយា ឆានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។
 ន អរូបជាតុយា ចុតស្ស ន រូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស
 កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ឆានុ-
 សេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។ ន អរូបជា-
 តុយា ចុតស្ស ន អរូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ
 អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ឆានុសេន្តិ
 កតិ អនុសយា ភង្គា ។ ន អរូបជាតុយា ចុតស្ស
 ន កាមជាតុំ ន អរូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ
 អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ឆានុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា ភង្គា ។ ន អរូបជាតុយា ចុតស្ស ន
 រូបជាតុំ ន អរូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុ-
 សយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ឆានុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា ភង្គា ។ ន អរូបជាតុយា ចុតស្ស ន
 កាមជាតុំ ន រូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុ-
 សយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ឆានុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា ភង្គា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែន
 ជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាកាមធាតុ មានអនុស័យ
 ប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ
 ប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជា
 អរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យ
 ប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន
 បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជាអរូបធាតុ
 កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេក
 សម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែក
 ធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជាអរូបធាតុ កាល
 ទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មាន
 អនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុ-
 ស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែន
 ជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ និងមិនមែនជា
 អរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិន
 ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក
 ចាកភពមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាកាមធាតុ
 មិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន
 មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។

(១២០) ន កាមធាតុយា ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស
 កាមធាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ
 កតិ អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។
 ន កាមធាតុយា ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស រូបធាតុំ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។
 ន កាមធាតុយា ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស អរូប-
 ធាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។
 ន កាមធាតុយា ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស ន កាម-
 ធាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។
 ន កាមធាតុយា ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស ន រូបធាតុំ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។

អនុស្សយន្តមកៈ ធាតុវិរៈ

(១៤១) បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងកាមធាតុ មានអនុស្សយ ប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ ប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជា កាមធាតុ មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងអរូបធាតុ មាន អនុស្សយប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិន មែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងអរូប- ធាតុ មានអនុស្សយប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប៉ុន្មាន មិនដេក សម្លឹងនៅ អនុស្សយប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាក ភពមិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ មានអនុស្សយប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែល ច្បុក ចាកភពមិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាល ទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស្សយប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។

ន កាមធាតុយា ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស ន អរូ-
បធាតុំ ឧបបជ្ឈន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ
កតិ អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភត្តា ។

ន កាមធាតុយា ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស ន
កាមធាតុំ ន អរូបធាតុំ ឧបបជ្ឈន្តស្ស កតិ អនុ-
សយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ
អនុសយា ភត្តា ។ ន កាមធាតុយា ន អរូបធាតុយា
ចុតស្ស ន រូបធាតុំ ន អរូបធាតុំ ឧបបជ្ឈន្តស្ស កតិ
អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ធានុសេន្តិ
កតិ អនុសយា ភត្តា ។ ន កាមធាតុយា ន
អរូបធាតុយា ចុតស្ស ន កាមធាតុំ ន រូបធាតុំ
ឧបបជ្ឈន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភត្តា ។

(១២២) ន រូបធាតុយា ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស
កាមធាតុំ ឧបបជ្ឈន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ
កតិ អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភត្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ និងមិនមែនជា
អរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យ
ប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុ-
ស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិន
មែនជាតាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភព
មិនមែនជាតាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន
ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន
បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ
និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ និង
មិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ
ប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល
ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាល
ទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាតាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មាន
អនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លឹងនៅ
អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។

(១៤២) បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាអរូបធាតុ និងមិនមែន
ជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងតាមធាតុ មានអនុស័យប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹង
នៅ អនុស័យប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។

អនុសយយមកេ ធាតុវិហ

ន រូបធាតុយា ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស រូបធាតុ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។
 ន រូបធាតុយា ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស អរូបធាតុ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។ ន
 រូបធាតុយា ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស ន កាមធាតុ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុ-
 សយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។ ន
 រូបធាតុយា ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស ន រូបធាតុ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុ-
 សយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។ ន
 រូបធាតុយា ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស ន អរូបធាតុ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុ-
 សយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។

អនុស្សយន្តមកៈ ធាតុវិរៈ

បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជារូបធាតុ នឹងមិនមែនជា
អរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេក
សម្លេង អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លេង អនុស្សយប្បន្នាន បែក
ផ្ទាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជារូបធាតុ នឹង
មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងអរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន
ដេកសម្លេង អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លេង អនុស្សយប្បន្នាន បែក
ផ្ទាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជារូបធាតុ នឹងមិន
មែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាភាមធាតុ មាន
អនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លេង អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លេង អនុ-
ស្សយប្បន្នាន បែកផ្ទាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែន
ជារូបធាតុ នឹងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជា
រូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លេង អនុស្សយប្បន្នាន មិន
ដេកសម្លេង អនុស្សយប្បន្នាន បែកផ្ទាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក
ចាកភពមិនមែនជារូបធាតុ នឹងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុង
ភពមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លេង អនុ-
ស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លេង អនុស្សយប្បន្នាន បែកផ្ទាយទៅ ។

ន រូបជាតុយា ន អរូបជាតុយា ចុតស្ស ន កាមជាតុ
 ន អរូបជាតុ ឧបបជ្ឈន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ
 កតិ អនុសយា ឆានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។
 ន រូបជាតុយា ន អរូបជាតុយា ចុតស្ស ន រូប-
 ជាតុ ន អរូបជាតុ ឧបបជ្ឈន្តស្ស កតិ អនុសយា
 អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ឆានុសេន្តិ កតិ អនុសយា
 ភង្គា ។ ន រូបជាតុយា ន អរូបជាតុយា ចុតស្ស
 ន កាមជាតុ ន រូបជាតុ ឧបបជ្ឈន្តស្ស កតិ អនុស-
 យា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ឆានុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា ភង្គា ។

(១៤៣) ន កាមជាតុយា ន រូបជាតុយា ចុតស្ស
 កាមជាតុ ឧបបជ្ឈន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុ-
 សេន្តិ កតិ អនុសយា ឆានុសេន្តិ កតិ អនុសយា
 ភង្គា ។ ន កាមជាតុយា ន រូបជាតុយា ចុតស្ស
 រូបជាតុ ឧបបជ្ឈន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ
 កតិ អនុសយា ឆានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ
កាលទៅកើត ក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ
មានអនុស្សយ៍ប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ៍ប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លឹងនៅ
អនុស្សយ៍ប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិន
មែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិន
មែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស្សយ៍ប៉ុន្មាន ដេក
សម្លឹងនៅ អនុស្សយ៍ប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ៍ប៉ុន្មាន បែក
ធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជារូបធាតុ និង
មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាកាមធាតុ និង
មិនមែនជារូបធាតុ មានអនុស្សយ៍ប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ៍ប៉ុន្មាន
មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ៍ប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។

[១៤៣] បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជាកាមធាតុ
និងមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងកាមធាតុ មានអនុស្សយ៍
ប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ៍ប៉ុន្មាន មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុ-
ស្សយ៍ប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភព
មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងរូប-
ធាតុ មានអនុស្សយ៍ប៉ុន្មាន ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ៍ប៉ុន្មាន
មិនដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ៍ប៉ុន្មាន បែកធ្លាយទៅ ។

អនុសយយមកេ ធាតុវារោ

ន កាមធាតុយា ន រូបធាតុយា ចុតស្ស អរូបធាតុ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុស-
 យា នានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។ ន កាម-
 ធាតុយា ន រូបធាតុយា ចុតស្ស ន កាមធាតុ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា នានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។
 ន កាមធាតុយា ន រូបធាតុយា ចុតស្ស ន រូប-
 ធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា នានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។
 ន កាមធាតុយា ន រូបធាតុយា ចុតស្ស ន
 អរូបធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ
 កតិ អនុសយា នានុសេន្តិ កតិ អនុសយា
 ភង្គា ។ ន កាមធាតុយា ន រូបធាតុយា ចុតស្ស ន
 កាមធាតុ ន អរូបធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុ-
 សយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា នានុសេន្តិ កតិ
 អនុសយា ភង្គា ។ ន កាមធាតុយា ន រូបធាតុយា
 ចុតស្ស ន រូបធាតុ ន អរូបធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស

អនុស្សយន្តមកៈ ធាតុវារៈ

បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ
កាលទៅកើត ក្នុងអរូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លំនៅ
អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។

បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ
កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាតាមធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេក
សម្លំនៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយ

ទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ និងមិនមែន
ជារូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជារូបធាតុ មានអនុស្សយ
ប្បន្នាន ដេកសម្លំនៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស្សយប្បន្នាន

បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ
និងមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភព មិនមែនជារូបធាតុ
មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លំនៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លំនៅ

អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិន
មែនជាតាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែន
ជាតាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ មានអនុស្សយប្បន្នាន ដេកសម្លំ

នៅ អនុស្សយប្បន្នាន មិនដេកសម្លំនៅ អនុស្សយប្បន្នាន បែកធ្លាយទៅ ។

បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ
កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ

កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ អនុសយា ធានុ-
សេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។ ន កាមធា-
តុយា ន រូបធាតុយា ចុតស្ស ន កាមធាតុំ ន រូប-
ធាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កតិ អនុសយា អនុសេន្តិ កតិ
អនុសយា ធានុសេន្តិ កតិ អនុសយា ភង្គា ។

[១៤៤] កាមធាតុយា ចុតស្ស កាមធាតុំ
ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ
កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ^(១) អនុសយា
ភង្គា នត្ថំ ។ កាមធាតុយា ចុតស្ស រូបធាតុំ ឧបបជ្ជ-
ន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ
បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុសយា
អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថំ ។ កាមធាតុយា
ចុតស្ស អរូបធាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុ-
សយា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ
កស្សចិ តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា

១ ឧ ធម្មន្តេ កស្សចិ តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ ។

អភិធម្មបិដក យមក.

មានអនុស័យប្បន្តាន ដេកសម្លេងនៅ អនុស័យប្បន្តាន មិនដេកសម្លេងនៅ
 អនុស័យប្បន្តាន បែកធ្លាយទៅ ។ បុគ្គល ដែលច្បុត ចាកភព
 មិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិន
 មែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ មានអនុស័យប្បន្តាន ដេក
 សម្លេងនៅ អនុស័យប្បន្តាន មិនដេកសម្លេងនៅ អនុស័យប្បន្តាន
 បែកធ្លាយទៅ ។

[១៤៤] បុគ្គល ដែលច្បុត ចាកកាមធាតុ កាលទៅកើត
 ក្នុងកាមធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ^(១) ដេកសម្លេងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ
 ៥ ^(២) ដេកសម្លេងនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។
 បុគ្គល ដែលច្បុត ចាកកាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងរូបធាតុ ខ្លះ
 មានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លេងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លេងនៅ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ^(៣) ដេកសម្លេងនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ
 មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុត ចាកកាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុង
 អរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លេងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេក
 សម្លេងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លេងនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ

១ បានដល់បុព្វដ្ឋាន ។ ២ បានដល់សោតាបន្តបុគ្គល និងសកទាតាមិបុគ្គល ព្រោះ
 ទិដ្ឋានុស័យ និងវិចិត្រានុស័យ បុគ្គលពីរពួកនោះបានលះបង់ហើយ នៅមានតែអនុស័យ ៥
 ព្រើតីនេះ ប៉ុណ្ណោះ (អដ្ឋកថា) ។

៣ បានដល់អនាគាមិបុគ្គល ព្រោះ អនុស័យ ៤ យ៉ាង គឺ កាមរាគានុស័យ ១ បដិមា-
 នុស័យ ១ ទិដ្ឋានុស័យ ១ វិចិត្រានុស័យ ១ លោកបានលះបង់ស្រឡះហើយ នៅមានតែ
 អនុស័យ ៣ យ៉ាង ព្រើតីនេះប៉ុណ្ណោះ (អដ្ឋកថា) ។

នត្តិ ។ កាមជាតុយា ចុតស្ស ន កាមជាតុំ ឧបប-
 ជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ
 បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុ-
 សយា អនុសេន្តិ អនុសយា កង្គា នត្តិ ។ កា-
 មជាតុយា ចុតស្ស ន រូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ
 សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុស-
 យា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ
 អនុសយា កង្គា នត្តិ ។ កាមជាតុយា ចុតស្ស ន
 អរូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា
 អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ
 កស្សចិ តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុស-
 យា កង្គា នត្តិ ។ កាមជាតុយា ចុតស្ស ន
 កាមជាតុំ ន អរូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ
 សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុ-
 សយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុសយា
 អនុសេន្តិ អនុសយា កង្គា នត្តិ ។ កាមជាតុយា
 ចុតស្ស ន រូបជាតុំ ន អរូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស
 កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច
 អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា កង្គា នត្តិ ។

អនុស្សយន្តមកៈ ធាតុវិរាៈ

មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកកាមធាតុ
 កាលទៅកើត ក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ ខ្វះមានអនុស្សយ ៧
 ដេកសម្លេង ខ្វះមានអនុស្សយ ៥ ដេកសម្លេង ខ្វះមានអនុស្សយ ៣
 ដេកសម្លេង អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។
 បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកកាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែន
 ជារូបធាតុ ខ្វះមានអនុស្សយ ៧ ដេកសម្លេង ខ្វះមានអនុស្សយ ៥
 ដេកសម្លេង ខ្វះមានអនុស្សយ ៣ ដេកសម្លេង អនុស្សយ
 ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកកាម-
 ធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្វះមានអនុស្សយ ៧
 ដេកសម្លេង ខ្វះមានអនុស្សយ ៥ ដេកសម្លេង ខ្វះមានអនុស្សយ ៣
 ដេកសម្លេង អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។
 បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកកាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជា
 កាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្វះមានអនុស្សយ ៧ ដេកសម្លេង
 ខ្វះមានអនុស្សយ ៥ ដេកសម្លេង ខ្វះមានអនុស្សយ ៣ ដេកសម្លេង
 អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែល
 ច្បុក ចាកកាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជារូបធាតុ និង
 មិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្វះមានអនុស្សយ ៧ ដេកសម្លេង ខ្វះមានអនុ-
 ស្សយ ៥ ដេកសម្លេង អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

កាមធាតុយា ចុតស្ស ន កាមធាតុ ន រូបធាតុ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ
 កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ
 អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា កង្ខា នត្ថិ ។

(១២៥) រូបធាតុយា ចុតស្ស រូបធាតុ ឧបប-
 ជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ
 បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុ-
 សយា អនុសេន្តិ អនុសយា កង្ខា នត្ថិ ។ រូបធាតុ-
 យា ចុតស្ស កាមធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស សត្តេ អនុ-
 សយា អនុសេន្តិ អនុសយា កង្ខា នត្ថិ ។ រូប-
 ធាតុយា ចុតស្ស អរូបធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ
 សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុសយា
 អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ
 អនុសយា កង្ខា នត្ថិ ។ រូបធាតុយា ចុតស្ស
 ន កាមធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត
 អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុសយា
 អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គល ដែលច្បុត ចាកកាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែន
ជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ
ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ
អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

(១៤៥) បុគ្គល ដែលច្បុត ចាករូបធាតុ កាលទៅកើត
ក្នុងរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥
ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ ដែលបែក
ធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុត ចាករូបធាតុ កាល
ទៅកើត ក្នុងកាមធាតុ មានអនុស័យតែ ៧^(១) ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្លឹង
នៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល
ដែលច្បុត ចាករូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ
៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ
៣ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។
បុគ្គល ដែលច្បុត ចាករូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែន
ជាកាមធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុ-
ស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ

១ បានដល់អនុស័យរបស់បុព្វជន ព្រោះអរិយសាវ័កដែលច្បុតចាករូបធាតុហើយ ទៅកើត
ក្នុងកាមធាតុទៀត មិនមានឡើយ ឯបុគ្គលដែលច្បុតចាកអរូបធាតុ ទៅកើតក្នុងកាមធាតុ
ក៏ដូចគ្នាដែរ (អដ្ឋកថា) ។

អនុសយា កង្គា នត្ថំ ។ រូបជាតុយា ចុតស្ស ន
 រូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា
 អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ
 កស្សចិ តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា
 កង្គា នត្ថំ ។ រូបជាតុយា ចុតស្ស ន អរូបជាតុំ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ
 កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ
 អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា កង្គា នត្ថំ ។ រូបជាតុ-
 យា ចុតស្ស ន កាមជាតុំ ន រូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស
 កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច
 អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុសយា
 អនុសេន្តិ អនុសយា កង្គា នត្ថំ ។ រូបជាតុយា
 ចុតស្ស ន រូបជាតុំ ន អរូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស សត្ត
 អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា កង្គា នត្ថំ ។ រូបជាតុ-
 យា ចុតស្ស ន កាមជាតុំ ន រូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស
 កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច
 អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុសយា
 អនុសេន្តិ អនុសយា កង្គា នត្ថំ ។

អនុស្សយន្តមកៈ ធាតុវិរៈ

អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក
 ចាករូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជារូបធាតុ ខ្វះមានអនុស្សយ ៧
 ដេកសម្លំនៅ ខ្វះមានអនុស្សយ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្វះមានអនុស្សយ ៣
 ដេកសម្លំនៅ អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល
 ដែលច្បុក ចាករូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជារូបធាតុ
 ខ្វះមានអនុស្សយ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្វះមានអនុស្សយ ៥ ដេកសម្លំនៅ
 ខ្វះមានអនុស្សយ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ
 មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាករូបធាតុ កាលទៅកើត
 ក្នុងភពមិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ ខ្វះមានអនុស្សយ
 ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្វះមានអនុស្សយ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្វះមានអនុស្សយ
 ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។
 បុគ្គល ដែលច្បុក ចាករូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែន
 ជារូបធាតុ និងមិនមែនជាកាមធាតុ មានអនុស្សយតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ
 ដេកសម្លំនៅ អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល
 ដែលច្បុក ចាករូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាកាមធាតុ
 និងមិនមែនជារូបធាតុ ខ្វះមានអនុស្សយ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្វះមានអនុ-
 ស្សយ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្វះមានអនុស្សយ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុ-
 ស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

(១៤៦) អរូបជាតុយា ចុតស្ស អរូបជាតុំ ឧ-
 បបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ
 កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ
 អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថិ ។
 អរូបជាតុយា ចុតស្ស កាមជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស
 សត្តេ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថិ ។
 អរូបជាតុយា ចុតស្ស រូបជាតុយា ឧបបត្តិ ជាម នត្ថិ ។
 ហេដ្ឋា ឧបបជ្ជមាណោ កាមជាតុំយេវ ឧបបជ្ជតិ
 សត្តេ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថិ ។
 អរូបជាតុយា ចុតស្ស ន កាមជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស
 កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច
 អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុសយា
 អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថិ ។ អរូបជាតុយា
 ចុតស្ស ន រូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត
 អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុសយា
 អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១២៦] បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែល បែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកអរូប- ធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងកាមធាតុ មានអនុស័យតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកអរូបធាតុ ឈ្មោះថា ទៅកើត ក្នុងរូបធាតុ មិនមានឡើយ^(១) ។ បុគ្គលនោះ កាលទៅកើត ក្នុងខាងក្រោម រមែងកើត តែក្នុងកាមធាតុ មានអនុស័យតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្លំ នៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាករូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាកាមធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិន មានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជារូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមាន អនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ

១ ព្រោះបុគ្គលនេះ មិនមានរូបាវចរផ្សេង ដែលជាហេតុផ្សេងសម្រេចនូវឧបបត្តិ គឺ បដិសន្ធិ (អន្តិកថា) ។

អនុសយា កង្ក្រា នត្ថំ ។ អរូបធាតុយា ចុតស្ស ន
 អរូបធាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស សត្តេ អនុសយា អនុសេន្តិ
 អនុសយា កង្ក្រា នត្ថំ ។ អរូបធាតុយា ចុតស្ស
 ន កាមធាតុយា ន អរូបធាតុយា ឧបបត្ថំ នាម
 នត្ថំ ។ ហេដ្ឋា ឧបបជ្ជមាណោ កាមធាតុំយេវ ឧបបជ្ជតិ
 សត្តេ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា កង្ក្រា នត្ថំ ។
 អរូបធាតុយា ចុតស្ស ន រូបធាតុំ ន អរូបធាតុំ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស សត្តេ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា
 កង្ក្រា នត្ថំ ។ អរូបធាតុយា ចុតស្ស ន កាមធាតុំ
 ន រូបធាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា
 អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ
 តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា កង្ក្រា នត្ថំ ។

(១២៧) ន កាមធាតុយា ចុតស្ស កាមធាតុំ ឧប-
 បជ្ជន្តស្ស សត្តេ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា កង្ក្រា
 នត្ថំ ។ ន កាមធាតុយា ចុតស្ស រូបធាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស

អនុស្សយន្តមកៈ ជាតុវារៈ

អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក
ចាកអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុ-
ស្សយតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ
មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកអរូបធាតុ ឈ្មោះថា
ទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មិន
មានឡើយ ។ បុគ្គលនោះ កាលទៅកើត ក្នុងខាងក្រោម រមែង
កើត តែក្នុងកាមធាតុ មានអនុស្សយតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្លឹងនៅ
អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែល
ច្បុក ចាកអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ និងមិន
មែនជាអរូបធាតុ មានអនុស្សយតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ
ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាក
អរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជា
រូបធាតុ ខ្លះមានអនុស្សយ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៥
ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ ដែល
បែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

(១២៧) បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ
កាលទៅកើត ក្នុងកាមធាតុ មានអនុស្សយតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេក
សម្លឹងនៅ អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល
ដែលច្បុក ចាកភព មិនមែនជាកាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងរូបធាតុ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

កក្កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កក្កស្សចិ
 បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កក្កស្សចិ តយោ
 អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថិ ។ ន
 កាមធាតុយា ចុតស្ស ន អរូបធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស
 កក្កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កក្កស្សចិ បញ្ច
 អនុសយា អនុសេន្តិ កក្កស្សចិ តយោ អនុសយា
 អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថិ ។ ន កាមធា-
 តុយា ចុតស្ស ន កាមធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស កក្កស្សចិ
 សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កក្កស្សចិ បញ្ច អនុសយា
 អនុសេន្តិ កក្កស្សចិ តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ
 អនុសយា ភង្គា នត្ថិ ។ ន កាមធាតុយា ចុតស្ស ន
 រូបធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស កក្កស្សចិ សត្ត អនុសយា
 អនុសេន្តិ កក្កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ
 កក្កស្សចិ តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា
 ភង្គា នត្ថិ ។ ន កាមធាតុយា ចុតស្ស ន អរូបធាតុ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កក្កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុ-
 សេន្តិ កក្កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កក្កស្សចិ
 តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ
 មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ
 កាលទៅកើត ក្នុងអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះ
 មានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ
 អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែល
 ច្បុក ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជា
 តាមធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥
 ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ ដែល
 បែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែន
 ជាតាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ
 ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុ-
 ស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមាន
 ឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ
 កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេក
 សម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣
 ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

ន កាមជាតុយា ចុតស្ស ន កាមជាតុ ន អរូបជាតុ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ
 កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ
 អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា កង្កា នត្ថិ ។ ន
 កាមជាតុយា ចុតស្ស ន រូបជាតុ ន អរូបជាតុ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស សត្តោ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា
 កង្កា នត្ថិ ។ ន កាមជាតុយា ចុតស្ស ន កាម-
 ជាតុ ន រូបជាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុ-
 សយា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុ-
 សេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុ-
 សយា កង្កា នត្ថិ ។

[១២៨] ន រូបជាតុយា ចុតស្ស កាមជាតុ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ
 កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា
 កង្កា នត្ថិ ។ ន រូបជាតុយា ចុតស្ស រូបជាតុ ឧប-
 បជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្ស-
 ចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ
 អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា កង្កា នត្ថិ ។

អនុស្សយន្តមកៈ ធាតុវិរៈ

បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាកាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុង
 ភពមិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស្សយ ៧
 ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៣
 ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាកាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភព
 មិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស្សយតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ
 ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល
 ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាកាមធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែន
 ជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ ខ្លះមានអនុស្សយ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ
 ខ្លះមានអនុស្សយ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ
 អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

[១៤៨] បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជារូបធាតុ
 កាលទៅកើត ក្នុងកាមធាតុ ខ្លះមានអនុស្សយ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ
 ខ្លះមានអនុស្សយ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ
 មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជារូបធាតុ
 កាលទៅកើត ក្នុងរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស្សយ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះ
 មានអនុស្សយ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៣ ដេកសម្លឹង
 នៅ អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន រូបជាតុយា ចុតស្ស អរូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស
 កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច
 អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុសយា
 អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថិ ។ ន រូបជាតុយា
 ចុតស្ស ន កាមជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត
 អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុសយា
 អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ
 អនុសយា ភង្គា នត្ថិ ។ ន រូបជាតុយា ចុតស្ស
 ន រូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុ-
 សយា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុ-
 សេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុ-
 សយា ភង្គា នត្ថិ ។ ន រូបជាតុយា ចុតស្ស ន
 អរូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា
 អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ
 កស្សចិ តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា
 ភង្គា នត្ថិ ។ ន រូបជាតុយា ចុតស្ស ន កាមជាតុំ
 ន អរូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា
 អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ
 កស្សចិ តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងអរូប-
 ធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ
 មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជារូបធាតុ
 កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាកាមធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេក
 សម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣
 ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។
 បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភព
 មិនមែនជារូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុ-
 ស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ
 ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភព
 មិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះ
 មានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ
 មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជារូបធាតុ
 កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះ
 មានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ

អនុសយយមកេ ធាតុវិហា

នត្ថំ ។ ន រូបធាតុយា ចុតស្ស ន រូបធាតុំ ន
 អរូបធាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុស-
 យា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ
 អនុសយា ភត្តា នត្ថំ ។ ន រូបធាតុយា ចុតស្ស
 ន កាមធាតុំ ន រូបធាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ
 សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុស-
 យា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុសយា អនុ-
 សេន្តិ អនុសយា ភត្តា នត្ថំ ។

(១២៩) ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស កាមធាតុំ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ
 កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា
 ភត្តា នត្ថំ ។ ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស រូបធាតុំ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ
 កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ
 អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា ភត្តា នត្ថំ ។
 ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស អរូបធាតុំ ឧប-
 បជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ
 កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ
 តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា ភត្តា នត្ថំ ។

អនុសយយមកៈ ធាតុវារៈ

មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាអរូប-
ធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ និងមិនមែនជាអ-
រូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥
ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។
បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុង
ភពមិនមែនជាអរូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧
ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុ-
ស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិន
មានឡើយ ។

(១៤៩) បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាអរូបធាតុ
កាលទៅកើត ក្នុងកាមធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះ
មានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិន
មានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាអរូបធាតុ កាល
ទៅកើត ក្នុងរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុ-
ស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ
ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភព
មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧
ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣
ដេកសម្លំនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

ន អរូបជាតុយា ចុតស្ស ន កាមជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស
 កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ
 បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុ-
 សយា អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថំ ។ ន អរូប-
 ជាតុយា ចុតស្ស ន រូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស
 កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ
 បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុ-
 សយា អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថំ ។ ន
 អរូបជាតុយា ចុតស្ស ន អរូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស
 កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច
 អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុសយា
 អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថំ ។ ន អរូបជាតុយា
 ចុតស្ស ន កាមជាតុំ ន អរូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស
 កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច
 អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុសយា អនុ-
 សេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថំ ។ ន អរូបជាតុយា
 ចុតស្ស ន រូបជាតុំ ន អរូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភព មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត
 ក្នុងភព មិនមែនជាកាមធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេក
 សម្លឹងនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល
 ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិន
 មែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ
 ៥ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ
 ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាក
 ភពមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិន
 មានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាអរូបធាតុ
 កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះ
 មានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះ
 មានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិន
 មានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាអរូបធាតុ
 កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ

អនុសយយមកេ ជាតុវិហ

កស្ស័ចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្ស័ចិ បញ្ច
 អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា កង្គា នត្ថំ ។ ន អរូ-
 បជាតុយា ចុតស្ស ន កាមជាតុំ ន រូបជាតុំ ឧប-
 បជ្ជន្តស្ស កស្ស័ចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្ស័ចិ
 បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្ស័ចិ តយោ អនុសយា
 អនុសេន្តិ អនុសយា កង្គា នត្ថំ ។

[១៥០] ន កាមជាតុយា ន អរូបជាតុយា
 ចុតស្ស កាមជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស សត្តោ អនុសយា
 អនុសេន្តិ អនុសយា កង្គា នត្ថំ ។ ន កាមជាតុ-
 យា ន អរូបជាតុយា ចុតស្ស រូបជាតុំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តស្ស កស្ស័ចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្ស័ចិ
 បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្ស័ចិ តយោ អនុ-
 សយា អនុសេន្តិ អនុសយា កង្គា នត្ថំ ។ ន
 កាមជាតុយា ន អរូបជាតុយា ចុតស្ស អរូបជាតុំ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្ស័ចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ
 កស្ស័ចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្ស័ចិ តយោ
 អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា កង្គា នត្ថំ ។

អនុស្សយន្តរៈ ធាតុវារៈ

ខ្លះមានអនុស្សយ ៧ ដេកសម្លេងនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៥ ដេកសម្លេងនៅ
អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក
ចាកភពមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាភាម-
ធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស្សយ ៧ ដេកសម្លេងនៅ ខ្លះ
មានអនុស្សយ ៥ ដេកសម្លេងនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៣ ដេកសម្លេងនៅ
អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

(១៥០) បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជាភាមធាតុ
និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភាមធាតុ មានអនុស្សយតែ
៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្លេងនៅ អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិន
មានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជាភាមធាតុ
និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុ-
ស្សយ ៧ ដេកសម្លេងនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៥ ដេកសម្លេងនៅ ខ្លះមាន
អនុស្សយ ៣ ដេកសម្លេងនៅ អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមាន
ឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជាភាមធាតុ និង
មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស្សយ ៧
ដេកសម្លេងនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៥ ដេកសម្លេងនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៣
ដេកសម្លេងនៅ អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

ន កាមធាតុយា ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស ន កាម-
 ធាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុ-
 សេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ
 តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថំ ។

ន កាមធាតុយា ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស ន
 រូបធាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា
 អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ
 កស្សចិ តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា
 ភង្គា នត្ថំ ។ ន កាមធាតុយា ន អរូបធាតុយា
 ចុតស្ស ន អរូបធាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត
 អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុសយា
 អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ
 អនុសយា ភង្គា នត្ថំ ។ ន កាមធាតុយា ន
 អរូបធាតុយា ចុតស្ស ន កាមធាតុំ ន អរូបធាតុំ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ
 កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ
 អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថំ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ
 កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាតាមធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧
 ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមាន
 អនុស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ
 មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជាតាម-
 ធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិន
 មានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ និង
 មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះ
 មានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ
 មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ
 និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាតាមធាតុ
 និងមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមាន
 អនុស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ
 អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

អនុសយយមកេ ជាតិវិញ

ន កាមធាតុយា ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស ន រូបធាតុ
 ន អរូបធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស សត្តេ អនុសយា អនុ-
 សេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថិ ។ ន កាមធាតុយា
 ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស ន កាមធាតុ ន រូបធាតុ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ
 កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ
 អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថិ ។

[១៥១] ន រូបធាតុយា ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស
 កាមធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា
 អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ
 អនុសយា ភង្គា នត្ថិ ។ ន រូបធាតុយា ន អរូប-
 ធាតុយា ចុតស្ស រូបធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ
 សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុស-
 យា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុសយា អនុ-
 សេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថិ ។ ន រូបធាតុយា ន
 អរូបធាតុយា ចុតស្ស អរូបធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស

អនុស្សាវរីយៈ ធាតុវិវរៈ

បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាតាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មាន អនុស្សយតៃ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្លំនៅ អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ និង មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាតាមធាតុ និង មិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស្សយ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

(១៥១) បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ និង មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងតាមធាតុ ខ្លះមានអនុស្សយ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៥ ដេកសម្លំនៅ អនុស្សយ ដែល បែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភព មិនមែនជាតាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស្សយ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែន ជាតាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងអរូបធាតុ

កស្ស័ចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្ស័ចិ បញ្ច
អនុសយា អនុសេន្តិ កស្ស័ចិ តយោ អនុសយា
អនុសេន្តិ អនុសយា កង្គា នត្ថិ ។ ន រូបធាតុ-
យា ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស ន កាមធាតុ ឧបបដ្ឋ-
ន្តស្ស កស្ស័ចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្ស័ចិ
បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្ស័ចិ តយោ អនុ-
សយា អនុសេន្តិ អនុសយា កង្គា នត្ថិ ។ ន រូបធាតុ-
យា ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស ន រូបធាតុ ឧបបដ្ឋ-
ន្តស្ស កស្ស័ចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ
កស្ស័ចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្ស័ចិ
តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា កង្គា នត្ថិ ។
ន រូបធាតុយា ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស ន អរូបធាតុ
ឧបបដ្ឋន្តស្ស កស្ស័ចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ
កស្ស័ចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្ស័ចិ
តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា កង្គា នត្ថិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ
 មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុត ចាកភពមិនមែនជាអរូបធាតុ
 និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាកាមធាតុ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ
 មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុត ចាកភពមិនមែនជាអរូបធាតុ
 និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ
 ខ្លះមានអនុស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិន
 មានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុត ចាកភពមិនមែនជាអរូបធាតុ និង
 មិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមាន
 អនុស័យ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស័យ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមាន
 អនុស័យ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស័យ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ។

ន រូបធាតុយា ន អរូបធាតុយា ចុតស្ស ន
 កាមធាតុ ន អរូបធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ
 សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច អនុសយា
 អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ
 អនុសយា ភង្គា នត្ថិ ។ ន រូបធាតុយា ន អរូប-
 ធាតុយា ចុតស្ស ន រូបធាតុ ន អរូបធាតុ ឧប-
 បជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ
 កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា
 ភង្គា នត្ថិ ។ ន រូបធាតុយា ន អរូបធាតុយា
 ចុតស្ស ន កាមធាតុ ន រូបធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស
 កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ
 បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុ-
 សយា អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថិ ។

[១៥២] ន កាមធាតុយា ន រូបធាតុយា
 ចុតស្ស កាមធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស សត្តោ អនុ-
 សយា អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថិ ។

អនុស្សយន្តរៈ ធាតុវារៈ

បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ
កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ
ខ្លះមានអនុស្សយ ៧ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៥ ដេក
សម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៣ ដេកសម្លំនៅ អនុស្សយ ដែលបែក
ធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែន
ជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែន
ជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស្សយ ៧ ដេកសម្លំ
នៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៥ ដេកសម្លំនៅ អនុស្សយ ដែលបែក
ធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិន
មែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិន
មែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ ខ្លះមានអនុស្សយ ៧ ដេក
សម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៥ ដេកសម្លំនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៣
ដេកសម្លំនៅ អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

[១៥២] បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាកាមធាតុ និងមិន
មែនជារូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងកាមធាតុ មានអនុស្សយតែ ៧
ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្លំនៅ អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

ន កាមធាតុយា ន រូបធាតុយា ចុតស្ស រូបធា-
 តុយា ឧបបជ្ជតិ ជាម នត្ថិ ។ ហេដ្ឋា ឧបបជ្ជមាណោ
 កាមធាតុយេវ ឧបបជ្ជតិ សត្តេវ អនុសយា អនុ-
 សេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថិ ។ ន កាមធាតុយា
 ន រូបធាតុយា ចុតស្ស អរូបធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស
 កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ បញ្ច
 អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុសយា
 អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថិ ។ ន កាមធាតុយា
 ន រូបធាតុយា ចុតស្ស ន កាមធាតុ ឧបបជ្ជន្តស្ស
 កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ
 បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ តយោ អនុ-
 សយោ អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថិ ។ ន
 កាមធាតុយា ន រូបធាតុយា ចុតស្ស ន រូបធាតុ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ
 កស្សចិ បញ្ច អនុសយោ អនុសេន្តិ កស្សចិ
 តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុគ្គល ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជា
 រូបធាតុ ឈ្មោះថា ទៅកើត ក្នុងរូបធាតុ មិនមានឡើយ ។
 បុគ្គលនោះ កាលទៅកើត ក្នុងខាងក្រោម រមែងកើត តែ
 ក្នុងកាមធាតុ អនុស្សយ មានតែ ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្លឹងនៅ អនុ-
 ស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក
 ចាកភពមិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើត
 ក្នុងអរូបធាតុ ខ្លះមានអនុស្សយ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៥
 ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយ ដែល
 បែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បុក ចាក
 ភពមិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើត ក្នុង
 ភពមិនមែនជាកាមធាតុ ខ្លះមានអនុស្សយ ៧ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមាន
 អនុស្សយ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៣ ដេកសម្លឹងនៅ
 អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល
 ដែលច្បុក ចាកភពមិនមែនជាកាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ កាល
 ទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជារូបធាតុ ខ្លះមានអនុស្សយ ៧ ដេកសម្លឹង
 នៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៥ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស្សយ ៣ ដេក
 សម្លឹងនៅ អនុស្សយ ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

អនុសយយមកេ ជាតុវិហ

ន កាមជាតុយា ន រូបជាតុយា ចុតស្ស ន អរូប-
 ជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស សត្តេ អនុសយា អនុសេន្តិ
 អនុសយា ភង្គា នត្ថំ ។ ន កាមជាតុយា ន
 រូបជាតុយា ចុតស្ស ន កាមជាតុយា ន អរូប-
 ជាតុយា ឧបបត្តិ ជាម នត្ថំ ។ ហេដ្ឋា ឧបបជ្ជមា-
 នោ កាមជាតុយេ ឧបបជ្ជតិ សត្តេ អនុសយា
 អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថំ ។ ន កាមជា-
 តុយា ន រូបជាតុយា ចុតស្ស ន រូបជាតុំ ន
 អរូបជាតុំ ឧបបជ្ជន្តស្ស សត្តេ អនុសយា អនុ-
 សេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថំ ។ ន កាមជាតុយា
 ន រូបជាតុយា ចុតស្ស ន កាមជាតុំ ន រូបជាតុំ
 ឧបបជ្ជន្តស្ស កស្សចិ សត្ត អនុសយា អនុសេន្តិ
 កស្សចិ បញ្ច អនុសយា អនុសេន្តិ កស្សចិ
 តយោ អនុសយា អនុសេន្តិ អនុសយា ភង្គា នត្ថំ ។

ជាតុវិហំ និដ្ឋិតំ ។

អនុសយយមកំ សត្តមំ

និដ្ឋិតំ ។

យមកប្បករណំ បុរិមំ

អនុស្សយន្តមកៈ ធាតុវិរៈ

បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ
 កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាអរូបធាតុ មានអនុស្សយន្ត ៧ ប៉ុណ្ណោះ
 ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយន្ត ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល
 ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ ឈ្មោះថា
 ទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជាតាមធាតុ និងមិនមែនជាអរូបធាតុ មិន
 មានឡើយ ។ បុគ្គលនោះ កាលទៅកើត ក្នុងខាងក្រោម
 រមែងទៅកើត តែក្នុងតាមធាតុ មានអនុស្សយន្ត ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេក
 សម្លឹងនៅ អនុស្សយន្ត ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។
 បុគ្គល ដែលច្បួត ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ និងមិនមែនជារូប-
 ធាតុ កាលទៅកើត ក្នុងភពមិនមែនជារូបធាតុ និងមិនមែនជា
 អរូបធាតុ មានអនុស្សយន្ត ៧ ប៉ុណ្ណោះ ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយន្ត
 ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។ បុគ្គល ដែលច្បួត
 ចាកភពមិនមែនជាតាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ កាលទៅកើត
 ក្នុងភពមិនមែនជាតាមធាតុ និងមិនមែនជារូបធាតុ ខ្លះមានអនុស្សយន្ត ៧
 ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស្សយន្ត ៥ ដេកសម្លឹងនៅ ខ្លះមានអនុស្សយន្ត ៣
 ដេកសម្លឹងនៅ អនុស្សយន្ត ដែលបែកធ្លាយទៅ មិនមានឡើយ ។

ចប់ ធាតុវិរៈ ។

ចប់ អនុស្សយន្តមកៈ ទី ៧ ។

ចប់ យមកប្បករណៈ លើកដំបូង ។

អភិធម្មបិដកេ

យមកស្ស បត្តតោ ភាគោ

មាតិកាបត្រាណិ

អនុសយយមកំ

មាតិកា

អង្កេត

បរិពារវរោ ១

បរិវិនវរោ ១០៥

ឧប្បជ្ឈនវរោ ២០០

ឆាតុវរោ ២០២

អភិធម្មបិដក

យមក បត្តភាគ

សន្និកប្រាប់មាតិកា

អនុសយយមកៈ

មាតិកា

ទំព័រ

បរិញ្ញាវរៈ ១

បហ័នវរៈ ១០៥

ឧប្បជ្ជនវរៈ ២០០

ធាតុវរៈ ២០២

វិទ្យាវិទ្យាបត្រ

វិទ្យាបត្រ	អវិទ្យាបត្រ	អង្គ	វិទ្យាលេខាប័
បរិយាគ	បរិយាគ	៧០	៨
បរិយាគៈ	បរិយាគៈ	៨០	១
វត្ថុ	វត្ថុ	១២០	៧
តស	តស	១៣៤	៣
អប្បហិរោ ។	អប្បហិរោ	១៦៤	១៣

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
កងវេទនានោះ	កងទេវតាវេទនានោះ	២៦	៧
បដិយានុស័យផង	បដិយានុស័យផង នូវ		
	មានានុស័យផង	៣១	៨
កងវេទនា ៣ នោះ	កងវេទនា ៣ កងកាមធាតុ-		
កងកាមធាតុ	និងកងអបរិយាបន្នៈនោះ	៨៧	១៦
មិនកំណត់ដឹង នូវកវ-	មិនកំណត់ដឹង នូវកវរតា-		
រតានុស័យផង នូវកាម-	នុស័យផង មិនកំណត់		
រតានុស័យផង	ដឹង នូវកាមរតានុស័យផង	១០០	២
លះបង់អវិជ្ជានុស័យ	លះបង់វិចិត្រានុស័យ	១៤០	៧
លះបង់អវិជ្ជានុស័យ	លះបង់វិចិត្រានុស័យ	១៤៧	២
លះបង់អវិជ្ជានុស័យ	លះបង់វិចិត្រានុស័យ	"	៦
លះបង់វិចិត្រានុស័យ	លះបង់អវិជ្ជានុស័យ	១៤៧	១៣
ក្នុង	ក្នុង	១៨៧	១១
ថាមិនលះបង់ផងទេ	ថាមិនលះបង់ផងទេ ។	១៧១	៧
ចាករូបធាតុ	ចាកអរូបធាតុ	២២០	៧

